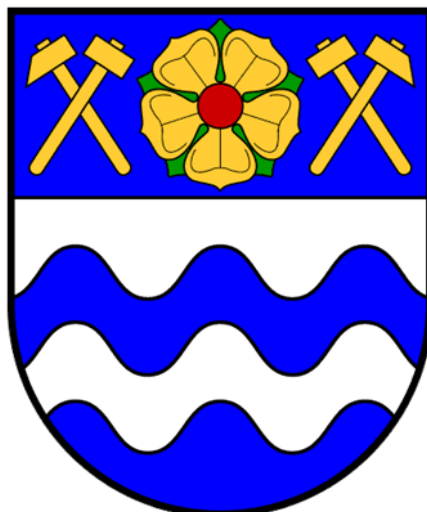
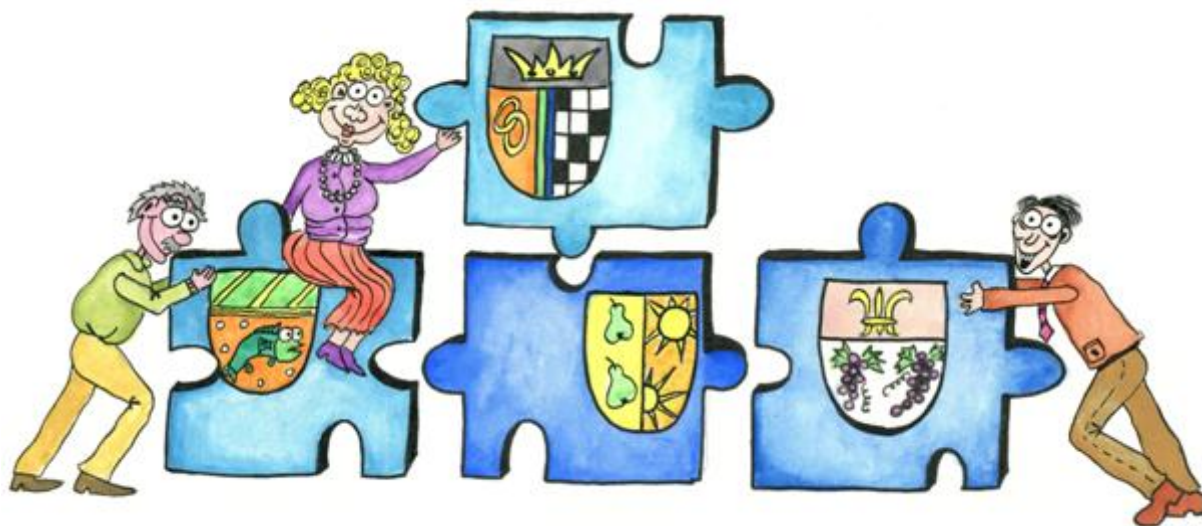


Strategie území správního obvodu
ORP Havířov
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024



verze duben / 2015



Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí
s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

1	Úvod.....	8
1.1	Základní informace o strategii.....	8
1.2	Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	10
1.3	Kontext vzniku a existence strategie	10
1.4	Účel strategie – proč byla zpracována.....	11
1.5	Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	11
1.6	Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	11
2	Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	15
2.1	Profil území správního obvodu	15
2.1.1	Identifikace správního obvodu	15
2.1.2	Stručná charakteristika území správního obvodu.....	16
2.1.3	Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	41
2.1.4	Aktéři regionálního rozvoje.....	42
2.2	Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	43
3	Téma 1.: školství.....	45
3.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	45
3.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	45
3.1.2	Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	47
3.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	89
3.1.4	SWOT analýza školství	93
3.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	94
3.2	Návrhová část pro oblast školství.....	96
3.2.1	Struktura návrhové části	96
3.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	98
3.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	104
3.2.4	Indikátory	109
3.3	Pravidla pro řízení strategie.....	111
3.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	111
3.3.2	System změn strategie	115
3.3.3	Akční plán	115
3.4	Závěr a postup zpracování.....	118

3.4.1	Shrnutí	118
3.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	118
3.5	Přílohy	119
3.5.1	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	119
3.5.2	Seznam zkratk.....	120
4	Téma 2.: sociální služby	121
4.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	121
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	121
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	122
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	145
4.1.4	SWOT analýza sociálních služeb	151
4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	153
4.2	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	155
4.2.1	Struktura návrhové části	155
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	157
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	162
4.2.4	Indikátory	166
4.3	Pravidla pro řízení strategie.....	168
4.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	168
4.3.2	System změn strategie	170
4.3.3	Akční plán	171
4.4	Závěr a postup zpracování.....	173
4.4.1	Shrnutí	173
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	174
4.5	Přílohy	175
4.5.1	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	175
4.5.2	Seznam zkratk.....	179
5	Téma 3.: odpadové hospodářství	180
5.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	180
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	180
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	182
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	227
5.1.4	SWOT analýza odpadového hospodářství.....	235

5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	237
5.2	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	246
5.2.1	Struktura návrhové části	246
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	248
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	252
5.2.4	Indikátory	255
5.3	Pravidla pro řízení strategie.....	258
5.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	258
5.3.2	Systém změn strategie	260
5.3.3	Akční plán	261
5.4	Závěr a postup zpracování.....	264
5.4.1	Shrnutí	264
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	264
5.5	Přílohy	265
5.5.1	Seznam zkratk.....	265
5.5.2	Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008 – 2012	267
5.5.3	Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně	269
5.5.4	Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008 - 2012	273
5.5.5	Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	275
5.5.6	Celková produkce BRO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně	277
5.5.7	Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	283
5.5.8	Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012.....	285
5.5.9	Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008 – 2012.....	287
5.5.10	Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 - 2012	289
5.5.11	Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008 - 2012	291
6	Téma 4.: volitelné téma – cestovní ruch.....	293
6.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	293
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	293

6.1.2	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	297
6.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	305
6.1.4	SWOT analýza cestovního ruchu	306
6.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	308
6.2	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	309
6.2.1	Struktura návrhové části	309
6.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	312
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	314
6.2.4	Indikátory	317
6.3	Pravidla pro řízení strategie.....	320
6.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	320
6.3.2	System změn strategie	323
6.3.3	Akční plán	323
6.4	Závěr a postup zpracování.....	324
6.4.1	Shrnutí	324
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	325
6.5	Přílohy	326
6.5.1	Nástin návrhu řešení	326
6.5.2	Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost v obcích	327
6.5.3	Ubytovací kapacity v jednotlivých obcích	329
6.5.4	Tabulka akčního plánu na rok 2015	332
6.5.5	Seznam zkratk.....	333
7	Téma 5.: aglomerace – bezpečnost	334
7.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	334
7.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	334
7.1.2	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	339
7.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	377
7.1.4	SWOT analýza oblasti	379
7.1.5	Souhrn výsledku analýz.....	383
7.2	Návrhová část pro oblast aglomerace.....	384
7.2.1	Struktura návrhové části	384
7.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	386
7.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	390
7.2.4	Indikátory	395

7.3	Pravidla pro řízení strategie.....	399
7.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	399
7.3.2	Systém změn strategie	402
7.3.3	Akční plán	403
7.4	Závěr a postup zpracování.....	406
7.4.1	Shrnutí	406
7.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	406
7.5	Přílohy	407
7.5.1	Seznam zkratk.....	407
8	Závěr, kontakty	408
9	Přílohy	410
9.1	Seznam grafů.....	410
9.2	Seznam map	411
9.3	Seznam obrázků	411
9.4	Seznam tabulek	412

1 ÚVOD

1.1 Základní informace o strategii

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii






Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Havířov oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovního ruchu)
Řešené území	Správní obvod ORP Havířov
	Počet obyvatel správního obvodu: 92 660
	Počet obcí ve správním obvodu: 5
	Rozloha správního obvodu: 88,18 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Havířov
	Obce: Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá, Těrlicko
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Havířov
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	ORP Havířov
Forma a datum projednání / schválení	
Číslo a datum aktualizace	
Související legislativa	Zákon o obcích, Školský zákon, Zákon o sociálních službách, Zákon o odpadech
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	

Orientační rozpočet implementace	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Havířov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Havířov a se zapojenými obcemi v rámci SO
	Strategie byla zpracována projektovým týmem ORP Havířov
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: cestovní ruch

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 5 obcí, z toho 1 má statut města.

Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Obec	Údaje o obci
	Název obce: Albrechtice Počet obyvatel: 3 998 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Havířov Počet obyvatel: 77 449 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Horní Bludovice Počet obyvatel: 2 216 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Horní Suchá Počet obyvatel: 4 674 Zapojení do tvorby strategie: ANO
	Název obce: Těrlicko Počet obyvatel: 4 323 Zapojení do tvorby strategie: ANO

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Havířova se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a statutární město Havířov je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Mgr. Rudolf Šimek.

Strategie byla zpracována členy realizačního týmu ORP Havířov na základě provedení důkladné analýzy v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu, v rámci realizace projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností".

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	<i>Politika územního rozvoje</i>	http://www.uur.cz/?id=3462
2	<i>Plán odpadového hospodářství ČR</i>	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	<i>Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů</i>	http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/8FC3E5C15334AB9DC125727B00339581/\$file/Zakon_185_2001.pdf
4	<i>Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)</i>	http://aplikace.msmt.cz/Predpisy1/sb190-04.pdf
5	<i>Zákon č. 562/2004 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona</i>	
6	<i>Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů</i>	
7	<i>Národní akční plány sociálního začleňování (NAPSI)</i>	http://www.mpsv.cz/cs/9119
8	<i>Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020</i>	http://www.mpsv.cz/cs/17081
9	<i>Bílá kniha v sociálních službách</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf
10	<i>Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 - 2012</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/Priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf
11	<i>Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020</i>	http://www.mpsv.cz/cs/16156
12	<i>Mezinárodní projekt - Vytvoření metodiky lokálních a regionálních akčních plánů sociálního začleňování</i>	http://www.mpsv.cz/cs/9123
13	<i>Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/NAP_2013-2017_070114.pdf
14	<i>Madridský mezinárodní akční plán pro problematiku stárnutí 2002</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/1205/madrid.pdf
15	<i>Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/7372/108_2006_Sb.pdf

16	<i>Vyhláška 505/2006 Sb.</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/6196/vyhlasaka_505_2006.pdf
17	<i>Právní odpovědnost poskytovatelů sociálních služeb</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/10791/Pravni_postaveni_uzivatelu_v_procesu_transformace_socialnich_sluzeb.pdf
18	<i>Analýza CRPD a právo na život v komunitě</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/10700/Analiza_CRPD.pdf
19	<i>Kontext transformace pobytových sociálních služeb</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/8679/Kontext_transformace_pobytovyh_socialnich_sluzeb.pdf
20	<i>Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf
21	<i>Úmluva o právech osob se zdravotním postižením</i>	http://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Umluva-ve-sbirce.pdf
	Kraj	
1	<i>Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje</i>	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
2	<i>Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje</i>	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11/
3	<i>Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020</i>	https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf
4	<i>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012</i>	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf
5	<i>Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2008</i>	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategie-materialy-13175/
6	<i>I. akční plán realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2008</i>	
7	<i>Vyhodnocení a aktualizace I. Akčního plánu realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2010</i>	

8	<i>Moravskoslezský krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2009 – 2013</i>	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/
9	<i>Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 – 2014</i>	
Mikroregiony, města a obce		
1	<i>Strategie udržitelného rozvoje města Havířov 2012 - 2020</i>	http://www.havirov-city.cz/dokumenty/rozvojove-dokumenty/strategicky-plan-rozvoje-mesta-ii/strategie-udrzitelneho-rozvoje-mesta-havirov-2012-2020_cz.html
2	<i>Integrovaný plán rozvoje SMH 2007 – 2013</i>	http://www.havirov-city.cz/dokumenty/rozvojove-dokumenty/integrovaný-plan-rozvoje-mesta.html
3	<i>Koncepce prevence kriminality na léta 2012 - 2015 v Havířově</i>	http://www.havirov-city.cz/dokumenty/rozvojove-dokumenty/koncepce-prevence-kriminality/koncepce-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015-v-havirove_cz.html
4	<i>Strategický plán Lokálního partnerství Havířova</i>	http://www.havirov-city.cz/dokumenty/rozvojove-dokumenty/strategicky-plan-lokalniho-partnerstvi-havirova_cz.html
5	<i>Komunitní plán rozvoje sociálních služeb ve městě Havířově 2005</i>	http://kronika.knih-havirov.cz/2005/komunitni_plan.pdf
6	<i>Plán odpadového hospodářství statutárního města Havířov</i>	http://www.havirov-city.cz/odbor-komunalnich-sluzeb/plan-odpadoveho-hospodarstvi-2_cz.html

2 PROFIL (ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA) ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU A SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1 IDENTIFIKACE SPRÁVNÍHO OBVODU

SO ORP Havířov leží na jižním okraji ostravsko-karvinské průmyslové oblasti. Na severu hraničí s hornickými středisky Petřvaldem, Orlovou a Karvinou, na západě s obcemi Šenov a Václavovice. Povrch území města je mírně členitý, v nadmořské výšce kolem 260 metrů. Jižní částí protéká řeka Lučina. Po stránce správní je město děleno na části: Město, Šumbark, Podlesí, Životice, Bludovice, Prostřední Suchá, Dolní Suchá a Dolní Datyně. Správní obvod ORP Havířov má tyto členy: Albrechtice, Havířov, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko. [interní materiály]

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu



Zdroj: ČSÚ

2.1.2 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka č. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	5	5	5	5	5	5	5	5
Počet částí obcí	21	21	21	21	21	21	21	21
Počet katastrálních území	13	13	13	13	13	13	13	13
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	8, 820	8, 820	8, 820	8, 820	8, 820	8, 820	8, 819	8, 819
zemědělská půda	4, 6036	4, 589	4, 585	4, 581	4, 577	4, 574	4, 564	4, 562
lesní pozemky	1, 510	1, 521	1, 525	1, 524	1, 524	1, 524	1, 523	1, 524
zastavěné plochy	432,7392	430,9463	431,6365	425,7847	423,8389	426,3697	427,6524	437,5715
Hustota zalidnění (osoby/km²)	1 119,392	1 118,789	1117,38	1 113,043	1 106,502	1 097,932	1 058,096	1 046,75

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Počet obcí se ve sledovaném období nezměnil, jedná se o tyto obce (Statutární město Havířov, obce Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko). Počet částí obcí se ve sledovaném období také nezměnil a **jedná se o tyto části:**

- Obec Albrechtice (Nový Svět, Paseky).
- Statutární město Havířov (Havířov-Město, Bludovice, Podlesí, Šumbark, Prostřední Suchá, Životice, Dolní Suchá a Dolní Datyně).
- Horní Bludovice (Horní Bludovice a Prostřední Bludovice).
- Horní Suchá (Těšiňok, Dědina, Paseky, Podlesí, Podolkovice a Kouty).
- Těrlicko (Dolní Těrlicko, Horní Těrlicko a Hradiště).

Počet katastrálních území se také ve sledovaném období nezměnil a **jedná se o tato území:**

- Obec Albrechtice (Albrechtice u Českého Těšína).
- Statutární město Havířov (Bludovice, Dolní Datyně, Dolní Suchá, Havířov-Město, Prostřední Suchá a Šumbark).
- Horní Bludovice (Horní Bludovice a Prostřední Bludovice).
- Horní Suchá (Horní Suchá).
- Těrlicko (Dolní Těrlicko, Horní Těrlicko a Hradiště pod Babí horou).

Město se ve správním obvodě ORP Havířov nachází jen jedno a to Statutární město Havířov. Obec se statutem městyse se na území ORP Havířov nenachází.

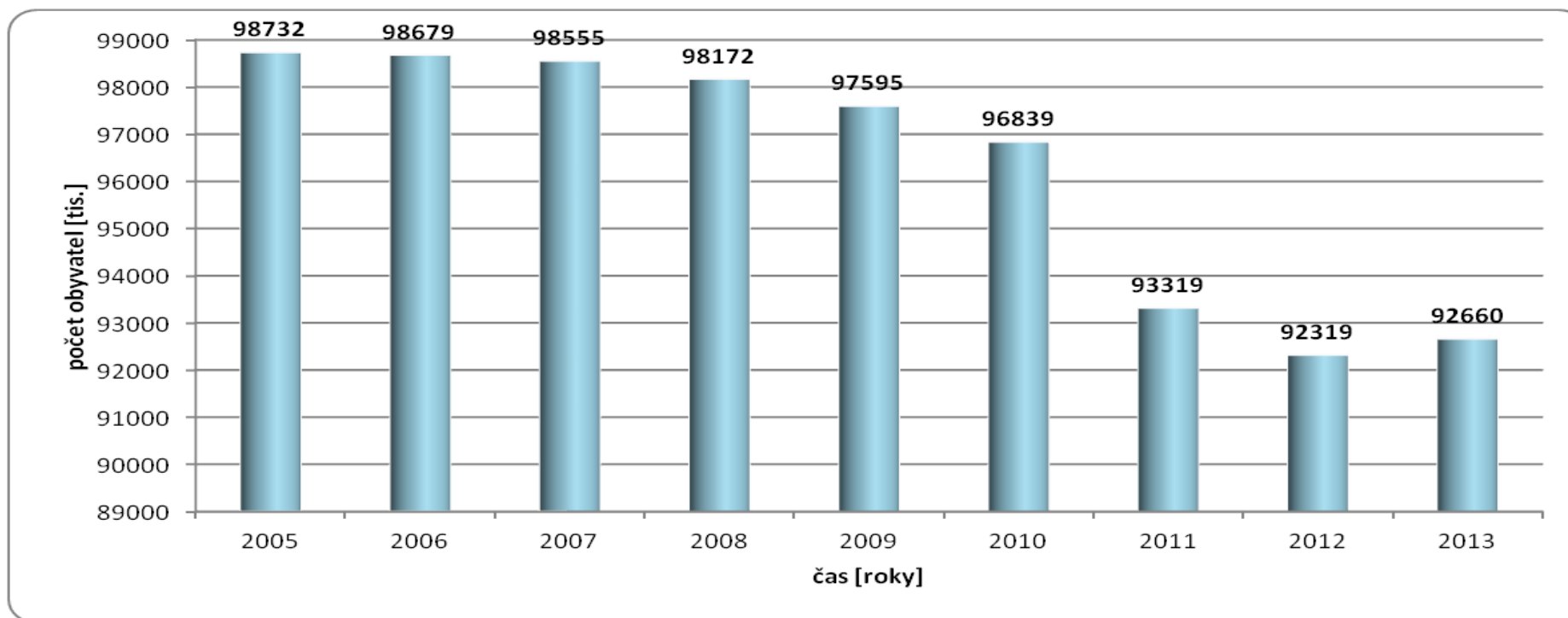
Vlivem změn územních plánů obcí se změnila výměra v tis. ha o cca 1 ha ve sledovaném období, z důvodů převodu orné půdy na stavební parcely případně jiné ostatní plochy. Výměra zemědělské půdy se ve sledovaném období změnila opět z důvodů převodu orné půdy na stavební parcely případně jiné ostatní plochy. Nárůst lesních pozemků ve sledovaném období je způsoben výsadbou nových lesních porostů. Největší pokles zastavěných ploch byl z roku 2007 na rok 2008 především z důvodu přípravy průmyslové zóny po ukončené činnosti Dolu Dukla. Menší poklesy jsou způsobené odstraňováním starých obydlí v obcích. Opětný růst po roce 2009 značí novou výstavbu rodinných domů v obci Horní Bludovice, výstavbu objektů ve městě Havířov. [Vlastní zpracování]

Hustota zalidnění je dána demografickým vývojem, kdy značná část obyvatel odchází z regionu především za prací do míst z větší šancí práci získat (Praha, Brno a jiná větší města). Záporné saldo přírůstku obyvatel oproti migraci a počtu zemřelých osob se také projevuje na snižující se hustotě zalidnění. Z dat Moravskoslezského kraje (socioekonomického atlasu) migrační saldo za období 2001 – 2010 bylo za celé ORP Havířov **-2478**. Toto saldo potvrzuje výše uvedená fakta, i když nezahrnuje přímo sledované období analytické části základní charakteristiky. [Vlastní zpracování]

Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		98 732	98 679	98 555	98 172	97 595	96 839	93 319	92 319	92 660
v tom:	muži	48 683	48 557	48 528	48 432	48 129	47 654	45 691	45 157	44 926
	ženy	50 049	50 122	50 027	49 740	49 466	49 185	47 628	47 162	47 734
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	14 140	13 795	13 534	13 231	13 029	12 994	12 855	12 838	12 795
	15 - 64	64 443	64 340	63 919	63 311	62 538	61 415	57 978	56 756	56 029
	65 +	13 999	14 506	14 905	15 345	15 805	16 035	16 124	16 481	16 782
Průměrný věk (celkem)		39,9520	40,2411	40,5264	40,8304	41,1004	41,4000	41,7100	41,9800	42,0200
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		99,0028	105,1540413	110,1300429	115,9776283	121,3063167	123,4031091	125,4297939	128,3766942	131,1606096
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	7 262	7 097	6 993	6 785	6 639	6 626	6 530	6 553	6 581
	15 - 64	32 913	32 955	32 776	32 567	32 146	31 446	29 590	28 989	28 327
	65 +	56 011	55 626	54 977	54 124	53 073	51 790	48 239	46 805	44 589
Průměrný věk		38,3152	38,6983	38,9715	39,3085	39,5722	39,8000	40,1100	40,3500	40,4200
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		7,7129	7,8380	7,8617	7,9770	7,9941	7,8162	7,3873	7,1425	6,7754
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	6 878	6 698	6 541	6 446	6 390	6 368	6 325	6 285	6 145
	15 - 64	64 443	64 340	63 919	63 311	62 538	61 415	57 978	56 756	55 287
	65 +	8 432	8 714	8 942	9 187	9 465	9 625	9 739	9 951	10 125
Průměrný věk		41,4280	41,7351	42,0335	42,3036	42,5743	42,9000	43,2200	43,5300	43,6400
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		1,2259	1,3010	1,3671	1,4252	1,4812	1,5115	1,5398	1,5833	1,6477
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		-	-	-	-	-	-	-	-	-
přirozená		-	-	-	-	-	-	-	-	-
stěhováním (mechanická)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
* Data o migraci za ORP nejsou dostupná. Číselná data jsou ze zdroje ČSÚ, poskytnutý SMO.										

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ, SMO ČR

Obyvatelstvo ve správním obvodě ORP Havířov kleslo ve sledovaném období o cca 6 tisíc. Nízká porodnost je základním rysem současné populační situace nejen správního obvodu ORP Havířov, ale i v rámci kraje a České republiky. Proto tedy dochází k postupnému stárnutí obyvatel a přirozenému úbytku. Stárnutí obyvatel má na celkovém úbytku obyvatel druhý největší podíl hned po migraci obyvatel především za prací. Tenhle jev dokazuje především průměrný věk obyvatel, který se ve sledovaném období zvýšil o 2,07 let z hodnoty 39,95 na hodnotu 40,02 let. Index stáří (65+/ 0-14) také dokazuje stárnutí obyvatelstva. Ve sledovaném období se zvýšil z hodnoty 0,99 % na hodnotu 1,31 %. Ve sledovaném období klesá také podíl osob ve věku 0-14 let, 15-64 let, pokles je v řádech tisíců osob. Vedle pokračujícího přirozeného úbytku obyvatel dochází navíc v ORP Havířov od roku 1998 k nepřetržitému poklesu obyvatelstva z důvodu migrace především za prací. Migrace mladých obyvatel má na poklesu obyvatelstva zásadní vliv. Tento fakt je způsoben restrukturalizací průmyslové výroby (uzavírání důlní činnosti a zeštíhlování velkých průmyslových provozů). Míra nezaměstnanosti v ORP Havířov dosahuje hodnoty 13 %. Tato hodnota se logicky s dokazujícím stárnutím obyvatelstva bude zvyšovat. Obecně platí, že vyšší míra nezaměstnanosti má nejvyšší podíl na stárnutí obyvatelstva způsobeného migrací mladých lidí za prací do větších měst České republiky (Brno, Praha apod.). [Vlastní zpracování]

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	5	100	Ve všech obcích ORP Havířov je mateřská škola, což je pozitivní jev nejen pro rodiče.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	4	80	Ve čtyřech z pěti obcí je základní škola s prvním stupněm vzdělávání.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	80	Ve čtyřech z pěti obcí je základní škola s prvním a druhým stupněm vzdělávání.
Počet středních škol:	11	60	Dostupnost středního vzdělávání je velmi dobrá ze všech částí ORP Havířov.
-obory gymnázií	2	20	Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj
-obory středních odborných škol a praktických škol	3	20	Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	3	20	Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj
Počet základních uměleckých škol	2	20	Na území města Havířov.
Počet konzervatoří	0	0	-
Počet jazykových škol	0	0	-
Počet vyšších odborných škol	2	20	Škola se nachází na území města Havířov.
Počet vysokých škol	1	20	Škola se nachází na území města Havířov.

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblastí "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	15	100	V knihovnách probíhají ve vysokém počtu různé akce pro děti.
Stálá kina	2	20	Pestrá nabídka filmů i novinek. Nově zrekonstruováno kino Centrum v Havířově s projekcí 3D a kavárnou.
Divadlo	0	0	-
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	40	Bohatý program pro mládež i ostatní obyvatele.
Galerie (vč. poboček a výstavních sálů)	6	40	Možnost pořádání výstav i fyzických osob.
Kulturní zařízení ostatní	5	100	Celkově v počtu 8 zařízení probíhají kulturní akce apod.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	20	Velké využití pro děti a mládež.
Koupaliště a bazény	3	20	Aqvapark v Havířově patří k nejmodernějším v kraji.
-z toho kryté	2	20	Očekává se rekonstrukce krytého bazénu v Havířově - Šumbark.
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	6	100	Většina hřišť je kvalitně vybavena. Na většině z nich se hrají celostátní a krajské soutěže.
Tělocvičny (vč. školních)	32	100	-
Stadiony otevřené	3	60	Většina hřišť je kvalitně vybavena. Na většině z nich se hrají celostátní a krajské soutěže.
Stadiony kryté	1	20	Stadion se nachází na území Havířova.
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	20	Stadion se nachází na území Havířova, kde kromě hokejové ligy probíhají i kroužky např. krasobruslení.
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	2	60	-

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR, město Havířov

Tabulka č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	20	20	Na území ORP Havířov.
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	5	20	Na území města Havířova
Ambulantní zařízení	15	20	Na území města Havířova
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	5	20	Na území města Havířova
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	29	40	Na území města Havířova a obce Horní Suchá
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	18	100	Na území ORP Havířov.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	44	100	Na území ORP Havířov. Zubní technik se nachází na území v počtu 18 ordinací
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	10	40	Na území města Havířova a obce Horní Suchá
Zařízení lékárenské péče	2	20	Na území města Havířova
Nemocnice	1	20	Na území města Havířova
Odborné léčebné ústavy	1	20	Na území města Havířova
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	2	20	Na území města Havířova
Ostatní lůžková zařízení	3	20	Na území města Havířova

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR, město Havířov

Počet škol a školských zařízení v rámci správního obvodu ORP Havířov se jeví jako dostatečný. Kapacita škol není naplněna s výjimkou ZŠ a MŠ v obci Horní Bludovice, což souvisí se vzrůstem počtu obyvatelstva v obci a především obyvatelstva ve věkové kategorii 0 – 15 let. Jeví se tedy jako potřebné zvýšení kapacity v uvedené mateřské škole a převodu základní školy na úplnou základní školu. Znamená to, že ze současného stavu, kdy ve škole se vyučuje pouze 1 – 5 ročník, na možnost další výuky v 6 – 9 postupném ročníku.

Další zařízení s výjimkou zařízení, která poskytují sociální služby, se její počet jako dostatečný. V oblasti sociálních služeb by bylo velice potřebné rozšířit síť domovů pro seniory a obdobných zařízení. [Vlastní zpracování]

Kulturní zařízení a společenské vyžití v rámci správního obvodu ORP Havířov jsou následující:

OBEC ALBRECHTICE

Knihovna:

Obecní knihovna Albrechtice.

Kulturní a společenská zařízení:

Dělnický dům, Kostel svatého Petra a Pavla a Dům PZKO.

Kulturní akce:

Bál PZKO, Ples myslivců, Radovánky ZŠ a MŠ Albrechtice, Sportovní den, Karneval pro žáky ZŠ, Bál PZKO, Obecní ples, Školní ples, Tradiční sportovní ples, Ples myslivců, Oslavy MDŽ, Den dětí, Radovánky, Množství sportovních turnajů, Adventní slavnosti, Vánoční koncert a Družstevní akce obcí Albrechtic v ČR. [Oficiální stránky obce, interní materiály obce]

MĚSTO HAVÍŘOV:

Kulturní a společenská zařízení: Kulturní dům Petra Bezruče, Kulturní dům Radost, společenský dům Reneta, Kulturní dům Leoše Janáčka a Kotulova dřevěnka.

Kina: Kino Centrum, Letní kino a Kino Úsvit.

Galerie a muzea: Galerie Spirála, Výstavní síň Musaion, Muzeum Těšínska, Výstavní síň Viléma Wünscheho a Památník životické tragédie.

Knihovny:

- Městská knihovna, Oddělení pro dospělé, Oddělení pro děti, Studovna a čítárna – Havířov- Podlesí, Šrámkova 2
 - pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé, hudební oddělení - Město, G budova Magistrátu města Havířova
 - pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé a ekologický koutek - Město, Jaroslava Seiferta 8
 - pobočka Městská knihovny, Kombinované oddělení pro děti, mládež a dospělé - Šumbark, U Jeslí 2
 - pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé - Šumbark, Gen. Svobody 14
 - pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé - Prostřední Suchá, Dělnická 64

- pobočka Městská knihovny, Polské oddělení pro děti a dospělé - Bludovice, U Zborůvky 12
- pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé - Životice, Padlých hrdinů
- pobočka Městská knihovny, Oddělení pro děti a dospělé - Dolní Datyně, Občanská 1

Kulturní akce:

Nejdůležitější kulturní akce: Havířov v květech, Havířovské slavnosti, Havířovská lípa, Vánoční městečko, Velikonoční městečko, Den Země, Den dětí, Májové slavnosti. [Oficiální stránky obce, interní materiály obce]

OBEC HORNÍ BLUDOVICE:

Kulturní a společenská zařízení:

Dům PZKO.

Knihovny:

Knihovna Horní Bludovice.

Kulturní a společenské akce:

Výstavy, Kulturní léto (u Svatého Jána), obecní ples, myslivecký ples, školní ples, oslavy MDŽ, vánoční jarmark, střelecké závody, vítání občanů, Bludovické šlápoty, turistické akce. [Oficiální stránky obce, interní materiály obce]

OBEC HORNÍ SUCHÁ:

Kulturní a společenská zařízení, kulturní organizace:

Dělnický dům. Český červený kříž, místní organizace Horní Suchá, Místní skupina PZKO, Sbor církve bratrské, Český svaz chovatelů poštovních holubů, Sbor dobrovolných hasičů Český zahrádkářský svaz, Sdružení rodičů ZŠ, Dechová hudba „Hasičanka“, Skupina matice školské při Mateřské škole s polským jazykem vyučovacím, Farní sbor Slezské církve evangelické, Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, Klub hornických důchodců Dolu František, Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej, Kroužek krojovaných horníků, Matice školská Základní školy s polským jazykem vyučovacím, ZO Českého svazu včelařů, Ženský pěvecký soubor Šárka.

Knihovny:

Obecní knihovna.

Kulturní a společenské akce:

Vítání léta, Smažení vaječiny, Školní radovánky, Letní slavnosti, Sportovní akce, Plesy (Havířský, Školní, Sportovní, Hasičský, Karneval, Obecní), Oslavy MDŽ, Svátek matek,

Hornosušská pouť, Rozloučení s předškoláky a s žáky 9. tříd, Řezbářský plenér, Den jubilantů a Vítání občánků. [Oficiální stránky obce, interní materiály obce]

OBEC TĚRLICKO:

Kulturní a společenská zařízení:

Dům PZKO (Hradiště a Těrlicko Centrum), Kulturní dům (kino) v Těrlicku a Kulturní dům Hradiště.

Knihovna:

Knihovna v Horním Těrlicku.

Kina:

Kino Svoboda. [Oficiální stránky obce]

Kulturní a společenské akce:

Pravidelné výstavy k 28. 10., oslavy církevních svátků, Uctění památky obětem letecké tragédie, Květinová soutěž o nejhezčí výzdobu, Setkávání na hranici s občany sousedních obcí, Hallowenský večírek, Vítání léta, Těrlické filmové léto, obecní ples.

Kulturní vyžití v rámci správního obvodu ORP Havířov je dostatečné a na velmi dobré úrovni z hlediska zábavy i organizování. Činnost vyvíjí jak kulturní domy, galerie a muzea, tak také střediska pro mládež. Každá obec správního obvodu ORP Havířov se snaží o dostatečné kulturní vyžití pro své občany napříč celé věkové struktuře. Jedná o kulturní akce pořádané přímo obcí nebo se spoluúčastí obce.

Střediska volného času mládeže jsou dvě v Havířově a to SVČ Asterix, jehož zřizovatelem je město Havířov a Don Bosco, jehož zřizovatelem je církevní instituce. Z hlediska národnostního vykazují potřebnou činnost o střediska PZKO a Svaz němců Těšínského Slezska.

Koupaliště a bazény. Na území ORP Havířov se nacházejí kryté bazény a to přímo na území Města Havířov. Jsou to tato zařízení: krytý 25 metrový bazén nacházející se v městské části Havířov – Šumbark, kdy zřizovatelem je kraj. Dále je v Havířově 17 metrový výukový bazén na základní škole Františka Hrubína a menší výukový bazén v Městské sportovní hale. Nejdůležitějším rekreačním zařízením je Aqvapark Šárka v Havířově. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov]

Stadiony otevřené a kryté.

Otevřené:

- Městská sportovní hala (areál).
- Hřiště ragby.
- Městský fotbalový areál.

Kryté:

- Víceúčelová hala
 - Komplex zajišťuje sportovní vyžití pro hokejovou mládež seskupenou pod občanským sdružením HC AZ Havířov 2010 a krasobruslařskou mládež, která je organizovaná ve sdružení Kraso klub Havířov. Dále je tento objekt využíván širokou veřejností k veřejnému bruslení, případně amatérskými hokejovými týmy k volnočasovým aktivitám.
- Městská sportovní hala
 - Slouží především pro sportující havířovskou veřejnost, sportovní oddíly a organizace. Prostory Městské sportovní haly využívají žáci základních a středních škol k hodinám tělesné výchovy. V rámci volnočasových aktivit zde probíhají hodiny aerobiku, Zumbi, gymnastiky, badmintonu apod. V bazénku pak probíhá výcvik plavání kojenců, batolat, mateřských škol, zdokonalovací plavání. Další prostory pak skýtají možnost absolvovat zde rehabilitace a masáže.
- Sportovní hala Žákovská
 - Hala je určena pro hráče basketbalu, volejbalu, florbalu, futsalu i badmintonu. Kapacita sportovní haly pro veřejnost je přes 360 diváků.

Z hlediska sportovního vyžití jsou nejdůležitějšími objekty zimní stadion v Havířově a fotbalový stadion v Horní Suché. Na těchto stadionech se hrají krajské, tak i celostátní soutěže. Zástupci v těchto soutěžích jsou ve všech věkových kategoriích. Sportovní vyžití na území ORP Havířov je na velmi dobré úrovni ať už z pohledu diváka nebo aktivního účastníka sportovního odvětví. Absenci některých větších sportovních akcí, kroužků (krasobruslení, florbal, fotbal...) apod. v některých obcích ORP Havířov může odstranit relativně krátká dojezdová vzdálenost do místa, kde není absence hledaného zařízení či kroužku.

Stěžejním zdravotnickým objektem v rámci správního obvodu ORP Havířov je Nemocnice s poliklinikou Havířov. Nemocnice poskytuje odbornou péči nejen pro ORP Havířov, ale pro široké okolí Moravskoslezského kraje. Vedle toho se nalézá v Havířově také dalších pět zdravotních středisek v majetku města, kde působí soukromí lékaři a další objekty spravované soukromými osobami. Jsou to např. DIKa centrum, Dům zdraví a Sanatorium Kochova. Mezi zdravotnická zařízení se řadí také Dětský domov pro děti do 3 let a Jesle. Pro spádovou oblast ORP Havířov je k dispozici také lékařská pohotovostní služba v NsP Havířov (LPS pro dospělé, LPS pro děti, LPS – stomatologická, LPS ORL).

Základní lékařskou péči poskytují všechny obce v rámci ORP Havířov a to ať už formou ordinálních hodin nebo pouhou formou objednání dopředu. Jedná se především o zdravotnická zařízení: praktických lékařů, stomatologů, lékařů pro děti a dorost. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov]

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Ekonomická aktivita		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		42 269	22 420	19 849	
v tom:	zaměstnaní	35 699	19 266	16 433	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	32 970	18 115	14 855
		zaměstnavatelé	-	-	-
		pracující na vlastní účet	-	-	-
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 554	919	635
		ženy na mateřské dovolené	636	-	636
nezaměstnaní		6 570	3 154	3 416	
Ekonomicky neaktivní celkem		44 599	19 184	25 415	
z toho	nepracující důchodci	23 115	9 359	13 756	
	žáci, studenti, učni	12 944	6 444	6 500	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		4 224	2 397	1 827	

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Tabulka č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		19 786	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		
	v tom	v rámci obce	5 224
		do jiné obce okresu	5 498
		do jiného okresu kraje	8 156
		do jiného kraje	547
		do zahraničí	361
	vyjíždějící do škol		
	v tom	v rámci obce	647
mimo obec		467	

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Tabulka č. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				38 381
v tom:	tvořené 1 rodinou			24 522
	v tom	úplné	bez závislých dětí	11 574
			se závislými dětmi	7 347
		neúplné	bez závislých dětí	1 007
			se závislými dětmi	4 594
	tvořené 2 a více rodinami			426
	domácnosti jednotlivců			13 371
	vícečlenné nerodinné domácnosti			1 775

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Tabulka č. 12: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	14 980	15 312	15 261	15 347	15 478	15 752	15 816	15 901	15 786	14 770
fyzické osoby celkem	12 196	12 476	12 341	12 359	12 532	12 741	13 083	13 265	13 168	12 092
z toho zemědělství podnikatelé	-	7	42	43	43	48	55	57	57	52
vyjádření v %	-	0,045 7	0,275 2	0,280 2	0,277 8	0,304 7	0,347 7	0,3585	0,3611	0,3521
právnícké osoby celkem	14 980	15 312	15 261	15 347	15 478	15 752	15 816	15 901	15 786	14 770
z toho obchodní společnosti	838	852	884	912	929	949	1 001	1 044	1 067	1 104
vyjádření v %	5,594 1	5,564 3	5,792 5	5,942 5	6,002 1	6,024 6	6,329 0	6,5656	6,7592	7,4746
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství								1,4716	1,6344	1,6858
průmysl celkem								10,578 0	10,870 4	10,677 0
stavebnictví								9,8484	9,7808	9,8849
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel								32,551 4	31,261 9	29,776 6

* Data za roky 2003 – 2009 v nevyplněných sektorech nejsou k dispozici.

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Nezaměstnanost v rámci ORP Havířov:

Nezaměstnanost je jedním z hlavních ekonomických ukazatelů, které jsou v území sledovány. Mírou nezaměstnanosti se dají identifikovat sociálně slabé a vyloučené oblasti. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazují v Moravskoslezském kraji správní obvody ORP Jablunkov a Třinec. Roční průměry míry dlouhodobé nezaměstnanosti, jsou nejproblematictější na severu a severozápadě kraje, konkrétně v ORP Bruntál, Rýmařov, Krnov, Vítkov a Odry, dále pak v ORP Karviná, Český Těšín, Orlová a **ORP Havířov**.

Ve správním obvodě ORP Havířov je nejslabší stránkou stav ekonomického pilíře (trh práce), jedná se zejména o nízkou míru podnikatelské aktivity, vysokou míru nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí. Vysoká míra nezaměstnanosti je dána především útlumem hornické činnosti na území správního obvodu ORP Havířov, postupným propouštěním v těžkém a středně těžkém průmyslu. Největší zaměstnavatelé v rámci ORP Havířov sídlí přímo na území města Havířov 9/11 zaměstnavatelů. Jedná se o tyto zaměstnavatele: Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o., Statutární město Havířov, Globus Havířov, k.s., ČSAD Havířov a.s., OKD, Rekultivace, a.s., SEMAG spol. s r.o., RN EXPRES s. r. o., GASCONTROL, s.r.o, Havířovská teplárenská společnost, a.s.. Na území obce Těrlicko se nachází největší zaměstnavatel MW-DIAS, spol. s r.o. a na území Horní Suchá se nachází společnost BEFRA ELECTRONIC, s.r.o. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, vlastní zpracování]

Tabulka č. 13 Míra nezaměstnanosti v jednotlivých ORP v Moravskoslezském kraji

Kraj a příslušné pověřené obecní úřady	Dosažitelní uchazeči celkem	Míra nezaměstnanosti
Moravskoslezský kraj		
Osohlaha	325	22,60%
Bruntál	2392	16,80%
Fulnek	513	16,60%
Horní Benešov	284	16,40%
Vrbno pod Pradědem	696	15,80%
Karviná	5683	15,50%
Odry	861	15,30%
Vítkov	1097	15,10%
Havířov	7098	14,90%
Orlová	3142	14,60%
Rýmařov	1238	14,10%
Město Albrechtice	576	13,90%
Krnov	2143	13,40%
Český Těšín	1626	11,90%
Bílovec	792	11,60%
Kravaře	1173	11,50%
Ostrava	19450	11,40%
Bohumín	1905	11,00%
Studénka	619	10,40%
Kopřivnice	1509	10,30%
Frýdek-Místek	5290	9,80%
Příbor	635	9,80%
Frýdlant nad Ostravicí	987	9,40%
Nový Jičín	2331	9,40%
Opava	4906	9,40%
Frenštát pod Radhoštěm	844	9,20%
Hlučín	1665	8,60%
Vratimov	240	7,50%
Třinec	1982	7,40%
Jablunkov	682	6,60%

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Dojíždění a vyjíždění do zaměstnání a škol v ORP Havířov:

Celkový počet vyjíždějících osob do škol a zaměstnání ve správním obvodě ORP Havířov je 19 786 obyvatel. Nejvyšší podíl vyjíždějících osob do zaměstnání má ukazatel vyjížděka do jiného okresu kraje (především do okresu Ostrava). V rámci obce vyjíždí do škol 647 obyvatel ORP Havířov a v rámci mimo obce vyjíždí 467 obyvatel ORP Havířov. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, vlastní zpracování]

Ekonomická aktivita v jednotlivých sektorech:

K datu sčítání lidu, domů a bytů (26. března 2011) bylo v ORP Havířov celkem 42 269 ekonomicky aktivních osob, což je 46,4 % z celkového počtu obyvatel. Z celkového počtu ekonomicky aktivních tvořily 38,9 % ženy. Ke stejnému datu pak bylo zjištěno z celkového počtu ekonomicky aktivních téměř 7,2 % osob nezaměstnaných.

Ve struktuře zaměstnaných podle odvětví činnosti měl ORP Havířov nejvýznamnější podíl v průmyslu (35,1 % osob se zjištěným odvětvím činnosti). Dalším nejsilnějším odvětvím je obchod velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, nicméně toto odvětví činí pouze 7,3 %. Zdravotní a sociální péče s 5,6 % se řadí na třetí místo. Doprava a skladování má podíl 5 %. Pod pětiprocentní podíl zaměstnaných podle odvětví spadá veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení (4,4 %), činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti (4,4 %), vzdělávání (4,3 %), stavebnictví (4 %), ubytování, stravování a pohostinství (2,9 %), zemědělství, lesnictví, rybářství (1,3 %).

Pod úroveň 1 % spadá peněžnictví a pojišťovnictví (0,8 %) a informační a komunikační činnosti (0,7 %). 21,2 % nebylo zjištěno. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, vlastní zpracování]

D. Doprava

Dopravní infrastruktura v ORP Havířov je postižena především chybějícím obchvatem města Havířov. Projíždějící automobily, které směřují např. na Český Těšín, komplikují dopravu v ORP Havířov. Absence obchvatu způsobuje ve špičkách přehlcení automobilové dopravy. Dopravní infrastruktura i přes chybějící obchvat města je na velmi dobré úrovni, na zkvalitňování infrastruktury se aktivně podílí nejen město a obce, ale také kraj. Havířov má jeden z největších rondelů na celém území ČR. Nachází se na spojce silnic směrem z Ostravy, Karviné, městského centra a městské části Šumbark. Z dopravní infrastruktury jsou ještě možné negativní stránky z pohledu chybějících parkovacích míst. Dopravní obslužnost zajišťuje několik společností ať už s majetkovou účastí města nebo čistě podnikatelskými subjekty. Jedná se např. o osobní přepravu ČSAD Havířov, a.s., Jan Kýpus, s.r.o., VEOLIA, a.s. Ze všech částí ORP Havířov je možnost se dostat kamkoliv na území ORP v relativně krátké době, tak také je možnost cestování např. za prací do větších měst a zahraničí (Polsko, Slovensko). [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Správním územím obvodu ORP Havířov prochází silnice I. třídy č. 11 vedoucí ze západu městem Havířov, jihovýchodním směrem přes místní část Bludovice, obec Těrlicko a okolo jižní poloviny vodní nádrže Těrlicko východně na území správního obvodu ORP Český Těšín. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Havířovem prochází dvoukolejná elektrifikovaná železniční trať číslo **321** Ostrava - Havířov - Český Těšín, po které jsou kromě osobních (zastávkových) vlaků vedeny i rychlíky a vlaky Pendolino, RegioJet a InterCity, které v Havířově zastavují všechny. Na území Havířova leží **železniční stanice Havířov** umístěná mezi jeho částmi Město a Šumbark a **zastávka Havířov - Suchá** využívaná pouze osobními vlaky. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Letiště Leoše Janáčka v Ostravě je od města Havířov vzdáleno 35 km, od okolních obcí je vzdáleno přibližně 40 km. Dostupnost letiště je na dobré úrovni ze všech částí ORP Havířov. Letiště Leoše Janáčka v Mošnově je propojeno řadou linek příměstské a dálkové autobusové dopravy ze směru z Ostravy, existuje také možnost využít parkování osobních automobilů na letišti, kde kapacita je 270 parkovacích míst. Z letiště Leoše Janáčka je spoj 2 krát denně do Prahy a 9 krát denně (v období sezónních dovolených i 10 jsou cestující odbavováni i 10 krát denně) jsou zde odbavovány charterové lety. Kapacita terminálu je 500

cestujících/hodinu. Provoz letiště je nepřetržitý. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin

V dnešní době již na území ORP Havířov neprobíhá těžba nerostných surovin. Posledním činným dolem v ORP Havířov byl důl Dukla, který svou činnost ukončil v roce 2007.

Průmyslová výroba a stavebnictví

Na územím ORP Havířov se nachází průmyslová odvětví (strojní, energetický, potravinářský, nábytkářský, zemědělský, pekařský a stavební). V blízkosti ORP Havířov se nachází také těžký a středně těžký průmysl, který svou činností podporuje průmyslová odvětví, především strojního a energetického zaměření, ve správním obvodu ORP Havířov.

Stavebnictví je na území ORP Havířov velmi rozšířeno, největší společností, která poskytuje nejen stavební činnost je NBS INVEST, a.s. Hojně je stavebnictví zastoupeno také menšími podniky a živnostníky.

Řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity

S velkou pravděpodobností je možno říci, že nadpoloviční většina obyvatelstva zaměstnaného v Havířově a okolních obcích je zaměstnána ve službách, což výrazně převyšuje republikový průměr. Prakticky to znamená, že není možno příliš počítat s růstem podniků zabývajících se službami pro místní potřebu. Přes 90 % existujících ekonomických subjektů tvoří malé podniky a řemeslníci. Je ovšem třeba mít na zřeteli, že významné procento těchto subjektů může být neaktivní. Velmi výraznou roli jako zaměstnavatel hraje veřejný sektor, jmenovitě vzdělání a zdravotnictví a sociální péče. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Komerční služby a maloobchodní sféra

Bankovní sektor je umístěn do města Havířov, kde se nacházejí banky (Česká spořitelna, Komerční banka, Raiffeisenbank, Fio banka, GE Money Bank, ČSOB banka a UniCredit bank). Dostupnost ze všech obcí ORP Havířov je dobrá a v relativně krátké době. Bankomaty jednotlivých bank jsou zastoupeny také jen v Havířově. V dnešní době, ale už řada bankovních domů umožňuje výběry např. v trafice. Z tohoto důvodu není absence bankomatů v obcích ORP Havířov nijak kritická.

Na území města Havířov se nacházejí také pojišťovny (Generali pojišťovna, Kooperativa pojišťovna a Česká pojišťovna). Tyto pojišťovny opět nemají své pobočky v jednotlivých obcích ORP Havířov.

Restaurační zařízení ve správním obvodu ORP Havířov jsou zastoupena v hojné míře. Dohromady se jedná o více jak 70 restauračních zařízení v celém ORP Havířov např. (Nelli, Pizzeria Max, Barbara, Luxor, Zámek, Jaškovská krčma, Hájenka a Amerika). Dostupnost i kvalitních restaurací je na velmi vysoké úrovni. Výběr jídel je pestrý ať už ve formě denních menu nebo hotových jídel.

V rámci ORP Havířov je zastoupen sektor komerčních služeb také v oblasti kadeřnictví, pedikúry, manikúry, wellness procedur, kosmetických salónů a masážních salónů. Všechny tyto poskytované služby se nacházejí ve vynikající dostupnosti z celého ORP Havířov. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Životní prostředí je ve správním obvodu ORP Havířov poškozeno především těžkým a středně těžkým průmyslem. Od počátku devadesátých let dochází k podstatnému zlepšení stavu životního prostředí vlivem poklesu průmyslové výroby, používání šetrnějších technologií a značným investicím do ekologických opatření. I přes tato uvedená zlepšení patří ORP Havířov nadále mezi nejzatíženější oblasti v České republice, neboť v minulosti byly znečištěny všechny složky životního prostředí.

Krajina v ORP Havířov je postižena bývalou hornickou činností. Odvaly z hornické činnosti jsou rekultivovány a zalesňovány. Rekultivace po hornické činnosti je povinností těžebních podniků přímo ze zákona, proto se situace zlepšuje. Je třeba dodat, že rekultivace je dlouhodobý proces, který trvá roky až desítky let.

Ovzduší je v rámci ORP Havířov na špatné úrovni především díky přítomnosti těžkého průmyslu v blízkosti ORP Havířov (Třinecké železářny, Arcelor Mittal, Železářny a drátovny Bohumín, Dalkia a.s. apod.). Již výše zmíněným poklesem průmyslové výroby, používáním šetrnější výroby a značnými investicemi např. do filtrů na odsíření zplodin dochází ke zlepšení stavu nejen ovzduší v ORP Havířov. V Havířově jsou instalovány monitorovací stanice na sledování kvality ovzduší. Výsledky monitorování jsou pravidelně zveřejňovány na stránkách města Havířov. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Chráněná území na území ORP Havířov:

Albrechtice: Povodí potoka Chotěbuzky.

Havířov: Natura 2000 (výskyt čolka obecného), Meandry řeky Lučiny (rozloha 40,7 ha) a Havířovská památková zóna SORELA.

Horní Bludovice: Stará řeka a Chráněné ložiskové území.

Horní Suchá: Chráněné ložiskové území,

Těrlicko: Přírodní rezervace Těrlické mokřady a řeka Stonávka. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodovody

Pitná voda je do ORP Havířov dodávána přes vodojem Bludovice třemi zásobními řady a z vodojemu Životice. Vodní síť délky 201 km je vybudována v dostatečných dimenzích i pro uvažovaný rozvoj města a okolí a je v poměrně dobrém technickém stavu. Kromě veřejného vodovodu existuje na území města síť průmyslových vodovodů rozvádějících vodu užitkovou a technologickou. Na vodovodní síť je napojeno téměř 100 % obyvatel. Majitelem veřejného vodovodu jsou Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s. Ostrava, které ho i provozují. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Kanalizace

V převážné části města a okolí je vybudovaná veřejná kanalizace. Stoky jednotné nebo splaškové sítě dosahují délky 114 km. Na veřejnou kanalizaci je napojeno 99 % obyvatel. V dnešní době je realizován projekt na výstavbu kanalizací v odlehlých částech.

Plyn

Celková délka plynovodní sítě v Havířově dosahuje 174 km. Plynovodní síť vlastní z velké části Severomoravská plynárenská, a.s. Město Havířov vlastní 46 km plynovodní sítě a 1,5 km vlastní ostatní subjekty. Dodávka plynu pokrývá 95 % obyvatel. Technický stav plynovodní sítě je dobrý. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Tepelné hospodářství CZT

Město Havířov má rozvinutou horkovodní soustavu CZT (centrální zásobování teplem), která dodává teplo pro převážnou část bytové komunální a podnikatelské sféry. Na území města je 159 předávacích stanic. Soustava centralizovaného zásobování teplem dodává teplo a teplou užitkovou vodu cca 95 % obyvatel Havířova.

Rozvody elektrického proudu:

Město je zásobováno elektrickou energií z distribuční kabelové sítě VN, která je provozována ve dvou napěťových hladinách 6 kV a 22 kV. Rozvody elektrické energie je pokryto 100 % obyvatel. Majitel el. sítě je Severomoravská energetika, a.s. Distribuční kabelová síť je v dobrém technickém stavu.

Odpadové hospodářství:

Obec, jako malý územní celek, nemá příliš možností v zaběhnutém systému odpadového hospodářství něco zásadně měnit. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Celkově je na území ORP Havířov pocíťována nutnost zvýšit separaci využitelných složek odpadů, prostředky k dosažení cíle jsou zahušťování sítě nádob a osvěta mezi obyvateli. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Protipovodňová ochrana:

Na katastrálním území ORP Havířov se nachází několik vodních děl. Tato vodní díla jsou možným ohrožením obce zvláštní povodní. Vodohospodářsky nejvýznamnějšími jsou již zmiňované vodní nádrže Žermanice a Těrlicko. Povrch zájmového území je pestře členitý díky své poloze na rozhraní geomorfologických podcelků Ostravské plošiny a Podbeskydské pahorkatiny v průměrné nadmořské výšce okolo 300 metrů. Z hlediska povodňové problematiky jsou na katastrálním území ORP Havířov dominantní tři vodní toky: Lučina ovlivňující území obce Horní Bludovice a města Havířov, dále její přítok Sušanka protékající Horní Suchou a Havířovem a ve východní části území řeka Stonávka v obcích Těrlicko a Albrechtice. V současné době je zpracován projekt protipovodňové ochrany obyvatel ORP Havířov, který poskytuje jak pasivní, tak aktivní činitele protipovodňové ochrany. [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Památky

- Kaple sv. Jána (Albrechtice),
- Kotulova dřevěnka (Havířov),
- Památník Životické tragédie (Havířov),
- Farská ul. Kostel svaté Anny (Havířov),
- Kulturní dům Petra Bezruče (Havířov - je součástí chráněné zóny Sorela),
- Památník životické tragédie (Rozhraní Havířova),
- Letohrádek (Těrlicko), Empírový zámek s parkem (Havířov),
- Evangelický kostel (Havířov-Bludovice),
- Kostel sv. Vavřince (Těrlicko),
- Památník letců Zwirka a Wigury (Těrlicko)
- Žermanický lom.

Rekreace a cestovní ruch

Albrechtice

Cyklostezka Nošovice - Dobrá - Lučina - Soběšovice - Horní Bludovice - Těrlicko - Albrechtice - Koňákov - Střítež - Smilovice - Komorní Lhotka - Vyšní Lhoty - Nižní Lhoty - Nošovice

Cyklotrasa vede malebným prostředím Chráněné krajinné oblasti Beskydy, rekreačními oblastmi Žermanice a Těrlicko, měří celkem 53,3 km a protíná 40 hostinců, hospůdek či restaurací ležících na trase nebo jejím nejbližším okolí. Délka trasy: 53,3 km [Oficiální stránky obcí ORP Havířov, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Havířov

Příměstská zóna má charakter roztroušených menších prostorů na okraji města nebo v jeho blízkém okolí umožňujících buď jen sezónní nebo i celoroční využívání v různých formách rekreačních aktivit. Na území města je to atraktivní údolí Lučiny, v severní části města Pežgovský les, v jihovýchodní části pás lesoparku.

Zvláště dětem a mládeži jsou ve městě k dispozici četná hřiště i některá sportovní zařízení. Přístupné jsou i sportovní haly, tělocvičny škol, krytý bazén, dětský park v centru města i areál letního koupaliště.

Pro turisty je vytýčena a městem prochází zeleně značená turistická cesta v rámci dálkové trasy od Ostravy do Chotěbuzi a červeně značená turistická cesta do Beskyd jakož i cyklistický okruh euroregionem Těšínské Slezsko.

Mimo teritorium města se pro individuální turistiku nabízí Těšínská pahorkatina, scenéricky hodnotná krajina s dalekými výhledy nejen na podbeskydí a Beskydy, ale i do Polska a na Ostravsko.

Dvě blízké vodní nádrže (Žermanická a Těrlická) jsou v létě rekreačním zázemím pro celou průmyslovou oblast a mají i vzdálenější klientelu. Těrlická přehrada nabízí i možnost vodního lyžování na elektrickém vleku. Žermanická vodní nádrž na Lučině je v provozu od r. 1958.

Třebaže Beskydy jsou už ve vztahu k Havířovu součástí širšího zázemí, přece jen severní podhůří a některá horská údolí při vzdálenostech 20 - 30 km jsou pro návštěvníky z Havířova snadno dosažitelná. Jsou to např. údolí v Komorní Lhotce, Řece, Morávce. Cestovní ruch na území Havířova není přímo spojen. Cestovní ruch se nachází v hojně míře v okolních obcích s přilehlým Mikroregionem Těrlické a Žermanické přehrad. V rámci projektu MOS je volitelné téma – cestovní ruch, které by mělo podpořit a posílit cestovní ruch v ORP Havířov s pohledem na přilehlé památky, kulturní vyžití a rekreaci.

Horní Bludovice

Obec nemá významné památky a rekreační zařízení, která by mohla podpořit např. cestovní ruch v obci. [Interní materiály obcí]

Horní Suchá

Pro sportovní vyžití občanů Horní Suché i okolních obcí, slouží v roce 2005 otevřená sportovní hala u Základní školy na ul. Těrlické.

V jejích prostorách, mimo tělocvičny o rozměrech 45 x 23 metrů, která je určena hlavně pro provozování sálových sportů (florbal, volejbal, fotbal, tenis), je také místnost s pingpongovým stolem a squashový kurt, který lze upravit i pro hru wallyball.

V dalších částech je zřízeno fitness centrum a rehabilitace – léčebné procedury hrazené zdravotními pojišťovkami. [Oficiální stránky obce, interní materiály obcí, vlastní zpracování]

Těrlicko

Náučná stezka Těrlické mokřady podél meandrů vodního toku Stonávky byla zřízena v roce 2000, vede po obvodu záchranné nádrže v jižní části Těrlické přehrady.

Těrlické filmové léto – Cierlickie Lato Filmowe - tato filmová přehlídka se uskutečnila poprvé v roce 1993. Vznikla z iniciativy Sdružení polské mládeže a Kongresu Poláků v ČR jako nesoutěžní přehlídka polských filmů.

Zámeček - místní zámek nechal před rokem 1800 postavit hrabě Jan Larisch-Mönnich.

Jaškovská krčma patří mezi nejstarší dochované stavby obce. Stála zde již ve 13. Století a patřila orlovským benediktýnům. Když byla majetkem kláštera, byla opevněna a strážena, aby chránila kupce proti lapkům a zlodějům.

Dalším významným místem, které můžete v Těrlicku navštívit je místo zvané Żwirkowisko.

Babí hora - její výška činí 423 m n. m. Existují domněnky, že Hradiště nebo samotná Babí hora byly zázemím pro Podoboru a plnily funkci obranného systému.

Sochařský park u Horního Dvora v Těrlicku – Hradišti leží na vyvýšeném místě na okraji Těšínské pahorkatiny jihovýchodně od Babí hory, která ční do výše 423 metry nad mořem. Galerie v přírodě tu byla založena prvními kamennými sochami v roce 2002, kdy byly tyto skulptury přepraveny z hornického muzea LANDEK PARKU.

Za pěkného počasí je možno z nejrůznějších míst obce Těrlicko obdivovat panoráma nedalekých Beskyd.

Přes obec Těrlicko a kolem Těrlické přehrady vede hlavní trasa cyklistického okruhu Euroregionu Těšínské Slezsko v délce 220 km:

- Bohumín - Chalupki, Havířov, Těrlicko, Koňakov, Smilovice, Třinec - Guty, Jablunkov, Bukovec - Jasnowice, Nowa Osada, Wisla, Skoczow, Cieszyn, Kaczyce, Ruptawa, Uchylsko, Bohumín – Chalupki. [Interní materiály obce]

Struktura a kapacita ubytování:

Albrechtice: Penzion a hostinec v Zátocce (kapacita ubytování 40 osob), Penzion Tipos.

Havířov: Hotel Rudolf (kapacita ubytování 69 osob), Penzion Amerika (kapacity ubytování 22 osob), Hotel U Jelena (kapacita ubytování 33 osob), Hotel Zámek (kapacita ubytování 16 osob), Hotel Relax (kapacita ubytování 24 osob), Penzion U Supa (kapacita ubytování 24 osob), Penzion Boršičanka (kapacita ubytování 30 osob), Hotelový dům Merkur (kapacita ubytování 100 osob), Hotelový dům Impuls (kapacita ubytování 86 osob).

Horní Suchá: Sportovní a relaxační centrum Na Císařství (kapacita ubytování 19 osob).

Těrlicko: Hotel Fridrich (kapacita ubytování 60 osob), Jaškovská krčma (kapacita ubytování 34 osob), U Těrlické přehrady (kapacita ubytování 13 osob), Penzion Tarem (kapacita ubytování 44 osob), Hotel Těrlicko.

Struktura a kapacita ubytování v ORP Havířov je dostačující. Jedinou obcí, kde není možnost ubytování je obec Horní Bludovice. V blízkých okolních obcích je možnost ubytování dostačující a bezproblémová.

V rámci Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady se buduje cyklostezka kolem Žermanické přehrady a c rámci cestovního ruchu se uvažuje o propojení cyklostezek Žermanické a Těrlické přehrady. Ve fázi příprav je cyklostezka Havířov – Těrlická přehrada.

Význam cestovního ruchu se v rámci ORP zvyšuje a do budoucna se bude zvyšovat, což dokazují i informace ze strategických plánů obcí. Z informací ze strategických plánů obcí vyplývá, že všechny obce v rámci ORP Havířov věnují tomuto tématu značné úsilí. Nejdůležitějším bodem k rekreaci a posílení cestovního ruchu se jeví obě dvě přehrady (Těrlická i Žermanická). Dále se jedná o památku na území města Havířova a to Kotulovu dřevěnku, která svým vybavením a ukázkou dobových prací nemá v kraji konkurenci.

Návštěvnost muzeí (Kotulova dřevěnka, Památník Životické tragédie, Výstavní síň Musaion a Historie psaná uhlím) se ročně pohybuje přes 37 000 návštěvníků. [Interní materiály obcí]

2.1.3 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ OBCÍ A KRAJE, ŠIRŠÍ VZTAHY ÚZEMÍ

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka č. 13: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	5	100	
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	4	80	Albrechtice, Těřlicko, Havířov a Horní Bludovice

Zdroj: ČSÚ, SMO ČR

Mapa č. 2: Administrativní členění správního obvodu



Zdroj: ČSÚ

Všechny obce mají zpracovaný platný územní plán.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl.html>

ORP Havířov je členem Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady. Spolupráce s krajským úřadem apod. je na vysoké úrovni. [Interní materiály obcí]

2.1.4 AKTÉŘI REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka č. 14: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Havířov	1	Jádrové město ORP.
Obec Horní Suchá	1	Nachází se zde průmyslová zóna.
Ostatní obce SO Albrechtice, Horní Suchá, Horní Bludovice, Těrlicko	5	Pečují o rozvoj svého území v rámci možností svých rozpočtů.
Kraj Moravskoslezský kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic a různých kulturních zařízení.
Stát ČR	1	Zdroj financování investic apod.
Krajský úřad MSK	1	Klíčové dokumenty, podpora apod.
Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady	1	Cestovní ruch.
Arcelor Mittal, Hyundai, průmyslová zóna Ostrava	2	Zaměstnávají podstatnou část nejen ORP Havířov.
Vysoká škola sociálně správní Havířov	1	Nejbližší vysoká škola v rámci ORP Havířov.
Nemocnice s poliklinikou Havířov p.o.	1	Jediná nemocnice v rámci ORP Havířov.

Zdroj: Vlastní zpracování, interní materiály obcí

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka č. 15: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rostoucí počet obyvatel v obcích Těrlicko, Horní Suchá a především Horní Bludovice, 2. Vysoká odborná znalost projektové dokumentace. Tato znalost je patrná především v přípravě projektů v sociální oblasti financované ze strukturálních fondů, což se projevilo vysokým počtem získaných finančních prostředků, 3. Rozvinutý sektor služeb, především v oblasti sociální, a rozvinutá sociální infrastruktura, 4. Jedno z nejlepších bydlení z celé ostravské aglomerace, 5. Dobré dopravní napojení na Ostravu, Karvinou i okolní a vzdálenější města včetně zahraničí (Polsko, Slovensko), 6. Potenciální rozvoj sportovních, kulturních a rekreačních odvětví v celém ORP, 7. Pozitivní hodnocení vzdělávání v oblasti MŠ a ZŠ, 8. Přístupnost k centrální průmyslové zóně (Ostrava, Karviná, Frýdek-Místek), 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výrazný pokles obyvatel města Havířov způsobený migrací do okolních SO ORP, zejména SO ORP Ostrava, Výrazný nárůst obyvatel odcházejících především do okolí Prahy, 2. Vysoká míra nezaměstnanosti s vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných osob. 3. Pokles počtu obsazených pracovních míst. Počet nezaměstnaných na jedno pracovní místo se zvyšuje, 4. Malá podnikatelská aktivita a absence velkých podniků, 5. Podíl občanů v produktivním věku, 6. Parkovací místa především v centrech obcí, 7. Chybějící podnikatelské tradice, 8. Překračování některých imisních limitů, 9. Značný podíl automobilové dopravy na znečištění, velký vývoz centry obcí a města, chybějící obchvat města, 10. Vyšší kriminalita.
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrá dopravní infrastruktura, která může pozitivně ovlivnit rozvoj podnikatelského prostředí v rámci města Havířov, 2. Možnost rozvoje podnikatelských aktivit občanů, především v oblasti inovačních technologií, 3. Dobudování cyklostezek dle Strategického plánu cyklistické dopravy, 4. Posílení cestovního ruchu, 5. Využití areálu Dukla po ukončení hornické činnosti. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nebezpečí odchodu občanů města Havířova v produktivním věku 20 – 30 let, 2. Lze předpokládat 20% nárůst podílu obyvatel nad 65 let za cca 10 let, 3. Velká citlivost obyvatel SO ORP Havířov na ekonomický vývoj v centru aglomerace (Ostrava), 4. Zahlcení dopravy především ve špičkách, 5. Zvyšování emisí z automobilové dopravy, 6. Pokles tržní síly obyvatelstva a z toho vyplývající pokles ekonomické aktivity obyvatelstva, 7. Pokračování vysoké míry nezaměstnaných, 8. Pokles počtu žáků učilišť,

Zdroj: Vlastní zpracování, interní materiály obcí

Všechny části SWOT analýzy byly vybrány ze strategických dokumentů obcí. Jedná se tedy o adekvátní analýzu, která se přímo opírá o potřeby ORP Havířov. Strategické plány byly zpracovány na delší časový úsek a zastupitelé obcí a města se jimi aktuálně zabývají

a v budoucnu zabývat budou. Důvodem k výběru těchto dílčích částí celé analýzy byl ten, aby byly zahrnuty hlavní potřeby ORP Havířov a nebyly zkresleny jiným pocitem vnímání, za celé ORP Havířov, členy realizačního týmu.

3 TÉMA 1.: ŠKOLSTVÍ

3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1 VYMEZENÍ A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÉHO PROBLÉMU

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co si jí obec může v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

3.1.1.1 Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu,
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb,
- Vyhlášky ke školskému zákonu,
- Ostatní vyhlášky,
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících,
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví,
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2 POPIS ZÁKLADNÍHO A PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ SPRÁVNÍHO OBVODU (SITUAČNÍ ANALÝZY, FINANČNÍ ANALÝZA), OČEKÁVANÝ VÝVOJ

3.1.2.1 Obecné informace

Tabulka č. 16: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	16	-	20
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	4
-Počet MŠ	-	-	-	-	8	-	-	-	30	-	38
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	-	7	-	-	-	7	-	14
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8
2011/2012											
-Počet obcí	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	16	-	20
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	4
-Počet MŠ	-	-	-	-	8	-	-	-	30	-	38
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	-	7	-	-	-	6	-	13
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	16	-	20
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	-	9	-	-	-	30	-	39
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	-	7	-	-	-	6	-	13
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

2009/2010											
-Počet obcí	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	16	-	20
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	-	9	-	-	-	30	-	39
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	-	7	-	-	-	5	-	12
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

2008/2009											
-Počet obcí	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	16	-	20
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	1	8	-	-	-	30	-	39
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	1	6	-	-	-	5	-	12
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	17	-	21
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	1	8	-	-	-	30	-	39
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	1	6	-	-	-	6	-	13
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

2006/2007											
-Počet obcí	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	17	-	21
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	1	8	-	-	-	30	-	39
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	1	6	-	-	-	5	-	12
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

2005/2006											
-Počet obcí	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	-	-	-	-	4	-	-	-	17	-	21
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	-	-	-	1	3	-	-	-	1	-	5
-Počet MŠ	-	-	-	1	9	-	-	-	30	-	40
-Gymnázia	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	-	-	-	1	6	-	-	-	5	-	12
-Počet jiných zařízení	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Ve výše uvedené tabulce je uveden počet jednotlivých zařízení včetně odloučených pracovišť zřizovatele – obec, kraj, soukromá osoba, církev. Uvádí se počet sloučených pracovišť i počty odloučených pracovišť MŠ, ZŠ. V tabulkách uvedený řádek „Sloučené organizace (ZŠ +MŠ, ZŠ + SŠ, atd.)“ nevyjadřuje počet dalších subjektů, ale vyjadřuje pouze organizační formu řízení daných škol. Od školního roku 2005/2006 se jedná o sloučené organizace ZŠ a MŠ Horní Bludovice (pouze 1. stupeň), ZŠ a MŠ Horní Suchá, ZŠ a MŠ

s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, ZŠ a MŠ Těrlicko, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Těrlicko (pouze 1. stupeň), ZŠ a MŠ Albrechtice, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Albrechtice (pouze 1. stupeň), ZŠ a MŠ Havířov, ulice Frýdecká, ZŠ a MŠ Havířov, ulice Na Nábřeží, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Havířov, ulice Frýdecká, ZŠ a MŠ Havířov, ulice Zelená (pouze 1. stupeň), MŠ a MŠ Havířov, ulice Moravská a U školy. Od školního roku 2010/2011 je to dále MŠ a MŠ a MŠ Havířov, ulice Místní, Sadová a Petřvaldská a od školního roku 2012/2013 je to sloučená ZŠ a SŠ Havířov, ulice Školní.

Havířov:

- Počet ZŠ jen 1. stupeň: jedná se o ZŠ Zelenou a třídu odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecká (Dolní Datyně),
- Počet jiných zařízení: Speciální škola 1 (bývalá zvláštní škola), MŠ speciální 1, ZUŠ 2, středisko volného času 1+1, Dětský domov 1 – celkem 7 zařízení,
- ZŠ V. Nezvala ZŠ 1. a 2. stupeň: výmaz v rejstříku škol od školního roku 2008/2009,
- Soukromé gymnázium: zánik k 31. 7. 2010. Jednalo se o gymnázium jen s vyššími ročníky,
- Počet MŠ se v tabulkové části nemění, pouze změna zřizovatele (soukromá osoba původně, později obec).
- V průběhu uplynulých let byla přeměněna budova bývalé ZŠ na ulici Palackého přeměněna na podnikatelské centrum, budova bývalé ZŠ na ulici Vítězslava Nezvala byla pronajata Vysoké škole sociálně-správní Havířov a budova bývalé ZŠ na ulici Mánesové byla postupně odkoupena od kraje a následně pronajata střednímu odbornému učilišti Baron School Havířov.

Albrechtice:

- MŠ Školní č. p. 20 zařazena v rejstříku škol k 1. 1. 2013 - je uvedena v tabulce ve školním roce 2012/2013,
- MŠ Albrechtice Kostelní – výmaz v rejstříku škol od školního roku 2006/2007.

Těrlicko:

- jiné zařízení: Dětský domov.

Horní Bludovice:

počet obyvatel z odboru vnitřních věcí MMH k 1. 1. daného roku,

- r. 2005 - 1738 obyvatel,
- r. 2006 - 1815 obyvatel,
- r. 2007 - 1862 obyvatel,
- r. 2008 - 1930 obyvatel,
- r. 2009 - 1988 obyvatel,
- r. 2010 - 2032 obyvatel,
- r. 2011 - 2099 obyvatel,
- r. 2012 - 2145 obyvatel.

Z uvedených údajů vyplývá změna zařazení obce z kategorie velikosti od 1000 do 1999 obyvatel do počtu obyvatel od 2000 do 4999 obyvatel od školního roku 2009/2010. Údaj o ZŠ a MŠ se v dané obci nemění.

Tabulka č. 17: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Havířov

Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ spec. / se spec. třídami	MŠ spec. / se spec. třídami	gymnázia
celkem škol	54	37	24	2	2	3	2	2
Havířov	47	28	17	2	2	3	2	2 ¹
Albrechtice	2	3	2	0	0	0	0	0
Horní Bludovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Horní Suchá	2	2	2	0	0	0	0	0
Těrlicko	2	3	2	0	0	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Počty škol jsou uvedeny za zřizovatele obce, kraje, soukromé osoby, církve.

Havířov:

- ředitelství celkem 20 MŠ obec a 2 MŠ soukromé, 17 ZŠ obec,
- 2 ZUŠ kraj,
- 1 SVČ obec,
- 1 SVČ církev,
- 1 ZŠ speciální (bývalá Mánesova) kraj – je započítáno ředitelství, i když spadají pod ředitelství SŠ, které se v tabulce neuvádí,
- 1 MŠ speciální kraj,
- 2 gymnázia kraj.
- Celkem 47 ředitelství.
- Z toho 17 ZŠ - včetně třídy ZŠ Frýdecká – Datyně.
- MŠ, ZŠ se speciálními třídami
- ZŠ M. Kudeříkové má jednu speciální třídu pro mentálně postižené,
- MŠ E. Holuba a Čelakovského mají běžné a 3 speciální třídy pro vady řeči

¹ Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

Albrechtice:

- MŠ - zřízeno odloučené pracoviště k 1. 1. 2013 - je uvedeno v tabulce.

Tabulka č. 18: Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Havířov Název obce	celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	3	3	0	0	0	0
Havířov	2	2	0	0	0	0
Albrechtice	0	0	0	0	0	0
Horní Bludovice	0	0	0	0	0	0
Horní Suchá	0	0	0	0	0	0
Těrlicko	1	1	0	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Počty soukromých škol jsou uvedeny za školní rok 2012/2013. Jedná se konkrétně o soukromé MŠ Sadová Havířov, Okružní Havířov a MŠ Petrklíč v Těrlicku. Dále v Havířově působí MŠ Mozartova, zřizovaná krajem. MŠ K. Čapka - zanikla v březnu roku 2013 - je uvedena v tabulce.

Tabulka č. 19: Pracovníci ve školství ORP – v zařízeních zřizovaných obcemi

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	268,53	202,37	66,16
základní školy	626,16	485,63	140,53
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	50,69	50,69	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,60	9,00	8,60
zařízení školního stravování	158,68	0	158,68
celkem rok 2012/2013	1 121,66	747,69	373,97

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2011/2012			
mateřské školy	255,96	190,98	64,98
základní školy	629,40	490,00	139,40
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	48,21	48,21	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,37	9,00	8,37
zařízení školního stravování	159,88	0	159,88
celkem rok 2011/2012	1 110,82	738,19	372,63

2010/2011			
mateřské školy	251,37	186,90	64,47
základní školy	632,82	491,11	141,71
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	47,05	47,05	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,31	8,88	8,43
zařízení školního stravování	164,75	0	164,75
celkem rok 2010/2011	1 113,3	733,94	379,36

2009/2010			
mateřské školy	245,21	182,28	62,93
základní školy	643,13	495,43	147,70
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	46,37	46,37	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,98	8,72	9,26
zařízení školního stravování	168,84	0	168,84
celkem rok 2009/2010	1 121,53	732,8	388,73

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2008/2009			
mateřské školy	234,81	174,91	59,90
základní školy	664,76	513,15	151,61
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	45,67	45,67	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,27	8,93	9,34
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	170,52	0	170,52
celkem rok 2008/2009	1 134,03	742,66	391,37

2007/2008			
mateřské školy	230,64	171,34	59,30
základní školy	688,89	534,17	154,72
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	44,73	44,73	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,42	8,94	9,48
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	175,57	0	175,57
celkem rok 2007/2008	1 158,25	759,18	399,07

2006/2007			
mateřské školy	224,80	165,92	58,88
základní školy	709,11	549,74	159,37
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	43,55	43,55	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,40	8,83	9,57
zařízení školního stravování	178,70	0	178,70
celkem rok 2006/2007	1 174,56	768,04	406,52

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2005/2006			
mateřské školy	224,60	164,88	59,72
základní školy	726,59	562,83	163,76
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	44,14	44,14	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	181,04	0	181,04
celkem rok 2005/2006	1 176,37	771,85	404,52

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Z uvedené tabulky vyplývají trendy, které v podstatě kopírují demografický vývoj ve správním obvodu ve sledovaném osmiletém období. Vzrostl počet zaměstnanců mateřských škol (nárůst počtu pedagogů o přibližně 23 procent, správních zaměstnanců přibližně o 10 procent), naopak poklesl počet zaměstnanců základních škol (pokles počtu pedagogů i správních zaměstnanců o přibližně o 14 procent). Jistý vliv na pokles počtu správních zaměstnanců na ZŠ měl i úbytek finančních zdrojů pro školy. Obdobně poklesl počet pracovníků v zařízeních školního stravování u základních škol (o přibližně 13 procent), naopak o přibližně 14 procent vzrostl počet pracovníků ve školních družinách. Počet pracovníků ve středisku ve středisku volného času je stabilní. V rámci správního obvodu působí i dvě víceletá gymnázia zřízená krajem. Jedná se o Gymnázium Havířov-Město, Komenského 2, p.o. a Havířov-Podlesí, Studentská 11, p.o.

3.1.2.2 Základní vzdělávání

Tabulka č. 20: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Havířov	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2008/2009 - 2012/2013			
obec	26	20	6
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	27	21	6

Za ORP Havířov	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2005/2006 - 2007/2008			
obec	27	21	6
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	28	22	6

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

1. Neúplné ZŠ – včetně odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecká – třída ZŠ Občanská (Dolní Datyně),
2. Úplné ZŠ, zřizovatel kraj – jedná se o ZŠ speciální a praktickou – do školního roku 2010/2011 ZŠ Mánesova Havířov, od školního roku 2011/2012 SŠ a ZŠ Školní Havířov,
3. Od školního roku 2008/2009 zrušena ZŠ V. Nezvala – úplná ZŠ.

Tabulka č. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Havířov Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	8	3	1	2	0	0	2
Havířov	3	1	0	1	0	0	1
Albrechtice	1	1	0	0	0	0	0
Horní Bludovice	1	0	0	1	0	0	0
Horní Suchá	1	0	0	0	0	0	1
Těrlicko	2	1	1	0	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Neúplné ZŠ jsou konkrétně tyto:

- Havířov: české školy - Selská 6 tříd (úplná ZŠ), Zelená 3 třídy, Občanská 1 třída,
- Albrechtice: s polským jazykem vyučovacím 1 třídní,
- Horní Bludovice: česká škola - 3 třídní,
- Těrlicko: česká škola - Hradiště 2 třídy, s polským jazykem vyučovacím 1 třída,
- Horní Suchá: s polským jazykem vyučovacím 6 tříd.

Tabulka č. 22: ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úvazky pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	26	13	312	1	6 745	435,3	15,50	21,62	259,42
2011/2012	26	13	314	1	6 789	440,1	15,43	21,62	261,12
2010/2011	26	14	320	1	6 929	445,9	15,54	21,65	266,50
2009/2010	26	14	329	1	7 120	458,4	15,53	21,64	273,85
2008/2009	26	14	338	1	7 468	479,6	15,57	22,09	287,23
2007/2008	26	13	358	1	7 900	503,4	15,69	22,07	303,85
2006/2007	25	15	371	1	8 302	528,9	15,70	22,38	332,08
2005/2006	25	15	391	1	8 804	540,5	16,29	22,52	352,16

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT, výkaz R13-01

V tabulce č. 22 jsou uvedeny pouze ZŠ, jejichž zřizovatelem je obec. Počet ZŠ všech včetně třídy odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecká – ZŠ Občanská (Dolní Datyně). Počet samostatných ZŠ ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007 byla samostatná ZŠ V. Nezvala. V roce 2007/2008 byla sloučena se ZŠ F. Hrubína. Od školního roku 2008/2009 zrušena ZŠ V. Nezvala a zůstala samostatná ZŠ F. Hrubína. Do školního roku 2010/2011 byla samostatná ZŠ Těrlicko 419. Údaj úvazků pedagogů je vyplněn v tabulce z výkazu R 13-01 jen za pedagogické pracovníky včetně pedagogických pracovníků ve speciální třídě bez asistentů pedagoga, psychologů, speciálních pedagogů.

Tabulka č. 23: zřizované ZŠ krajem

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet spec. tříd	počet žáků	úvazek pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	1	0	0	23	199	29,50	6,75	8,65	199
2011/2012	1	0	0	24	207	30,90	6,70	8,63	207
2010/2011	1	0	0	25	211	31,70	6,66	8,44	211
2009/2010	1	0	0	25	228	35,20	6,48	9,12	228
2008/2009	1	0	0	23	205	31,00	6,61	8,91	205
2007/2008	1	0	0	25	215	35,60	6,04	8,60	215
2006/2007	1	0	0	22	207	32,40	6,39	9,41	207
2005/2006	1	0	0	22	209	32,10	6,51	9,50	209

Zdroj: výkazy MŠMT, SŠ a ZŠ Školní Havířov

V tabulce uvedený subjekt je od školního roku 2005/2006 do školního roku 2010/2011 ZŠ Mánesova, od školního roku 2011/2012 SŠ a ZŠ Školní Havířov. Je to škola speciální a praktická.

Tabulka č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	24	24	14	26	18	40
Havířov	17	17	5	18	12	40
Albrechtice	2	2	3	2	1	0
Horní Bludovice	1	1	1	1	1	0
Horní Suchá	2	2	2	2	1	0
Těrlicko	2	2	3	3	3	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Jednotlivé součásti:

- Havířov – je uvedena i třída ZŠ Občanská odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecká. U odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecké je i součást ŠD. U školních jídelen je uveden počet ŠJ bez školních výdejen stravy. ŠJ Havířov – 12, výdejny 9.
- Albrechtice: je uvedena i MŠ Školní 20, která byla zapsána v rejstříku škol k 1. 1. 2013. Počet ŠJ 1, počet výdejen 2.
- H. Suchá: Počet ŠJ 1, počet výdejen 2.
- H. Bludovice: 1 ŠJ.
- Těrlicko: 3 ŠJ. Jiné: pouze údaj za Havířov – 24 tělocvičen, 15 hřišť, 1 bazén. Celkem 40.

Tabulka č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Havířov Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	26	313	6 745	259,42	21,55
Havířov	18	259	5 750	319,44	22,20
Albrechtice	2	12	278	139,00	23,17
Horní Bludovice	1	3	42	42,00	14,00
Horní Suchá	2	23	382	191,00	16,61
Těrlicko	3	16	293	97,67	18,31

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Havířov Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	26	20	6
Havířov	18	16	2
Albrechtice	2	1	1
Horní Bludovice	1	0	1
Horní Suchá	2	2	0
Těrlicko	3	1	2

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Počet neúplných ZŠ Havířov – včetně 1 třídy odloučeného pracoviště ZŠ Frýdecká – ZŠ Občanská (Dolní Datyně). Neúplné ZŠ – konkrétně se jedná o ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Albrechticích (1.-5. třída), ZŠ a MŠ Horní Bludovice (1.-5. třída), ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem Těrlicko (1.-5. třída), odloučené pracoviště ZŠ a MŠ Těrlicko v Hradišti (1.-5. třída).

Tabulka č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Havířov		fyzické osoby	přepočtený na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		466	435,3	367,9
v tom vyučující	na 1. stupni	221	209,1	198
	na 2. stupni	245	226,2	169,9

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT, výkaz R 13-01

Zpracováno z výkazu R 13-01, kde se eviduje přepočtený počet pracovníků 1. a 2. stupně. V P1-04 se tento údaj nevykazuje. Fyzické osoby se uvádějí ve výkaznictví jako celek – nelze údaj z těchto výkazů vyplnit. Údaj vyplněn z platových inventur jednotlivých škol s kontrolou na výkaz o ředitelství R 13-01, kde je uveden celkový počet fyzických osob.

Tabulka č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Havířov		fyzické osoby		přepočtený na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	34	32	27,1	25,6
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	9	9	6,5	6,5
psychologové		4	3	2,0	1,5
speciální pedagogové		10	10	6,0	6,0
výchovní poradci		22	20	22,0	20,0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT, výkaz R 13-01

Zpracováno z výkazu R 13-01, kde se eviduje přepočtený počet ostatních pracovníků rozdělený na asistenty pedagoga, psychology, speciální pedagogy. Ve výkazu P1-04 se eviduje jen přepočtený počet všech ostatních pedagogických pracovníků. Vyplněno i za asistenty pedagoga v MŠ. Pokud jde pouze o údaj za ZŠ v řádku „Asistenti pedagoga pro děti se zdravotním postižením“ by byl údaj 30/28/24,2/22,7, ostatní údaje zůstanou stejné.

Tabulka č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	26	6 745	435,3	15,50
2011/2012	26	6 789	440,1	15,43
2010/2011	26	6 929	445,9	15,54
2009/2010	26	7 120	458,4	15,53
2008/2009	26	7 468	479,6	15,57
2007/2008	26	7 900	503,4	15,69
2006/2007	25	8 302	528,9	15,70
2005/2006	25	8 804	540,5	16,29

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT, výkaz R13-01

Údaje o počtu pedagogických pracovníků jsou uvedeny z výkazu R 13-01 – přepočtený počet učitelů 1. a 2. stupně včetně učitelů ve speciální třídě. Nejsou uvedeni asistenti pedagoga, psychologové – ostatní pedagogičtí pracovníci.

Tabulka č. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	2	0	3	0	1	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	15	0	14	0	10	0	19	0	18	0	10	0	7	0	13	0
	v 8. ročníku	44	0	30	0	44	0	36	0	39	0	42	0	43	0	31	0
	v 9. ročníku	1 118	0	1 080	0	1 015	0	916	0	797	0	793	0	661	0	657	0
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

žáci, kteří přešli na SŠ		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy	běžné třídy	spec. třídy
v tom	z 5. ročníku	88	0	65	0	87	0	80	0	79	0	58	0	49	0	51	0
	ze 7. ročníku	2	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		11	0	8	0	10	0	12	0	10	0	8	0	11	0	5	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, Gymnázium Havířov-Město, Komenského 2, p. o., Gymnázium Havířov-Podlesí, Studentská 11, p. o.

Do prvního ročníku víceletých gymnázií nastoupilo 51 dětí. Jedná se konkrétně o Gymnázium Havířov-Město, Komenského 2, p. o. a Gymnázium Havířov - Podlesí, Studentská 11, p. o.

Tabulka č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	5	5	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Krajem zřízené školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v Havířově a jedná se o MŠ s očními vadami, Mozartova ulice, ZŠ a MŠ při nemocnici s poliklinikou a ZŠ praktickou a ZŠ speciální, které jsou součástí SŠ a ZŠ na ulici Školní.

Tabulka č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,54	97,13	
- jinými subjekty	8,65	2,87	SŠ a ZŠ Školní - 199 žáků: 23 tříd
průměrný počet žáků celkem	20,67	-	

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,55	97,04	
- jinými subjekty	8,63	2,96	SŠ a ZŠ Školní – 207 žáků: 24 tříd
průměrný počet žáků celkem	20,64	-	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,58	97,04	
- jinými subjekty	8,44	2,96	ZŠ Mánesova – 211 žáků: 25 tříd
průměrný počet žáků celkem	20,64	-	

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,57	96,9	
- jinými subjekty	9,12	3,1	ZŠ Mánesova - 228 žáků: 25 tříd
průměrný počet žáků celkem	20,7	-	

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,02	97,33	
- jinými subjekty	8,91	2,67	ZŠ Mánesova - 205 žáků: 23 tříd
průměrný počet žáků celkem	21,2	-	

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22	97,35	
- jinými subjekty	8,6	2,65	ZŠ Mánesova - 215 žáků: 25 tříd
průměrný počet žáků celkem	21,13	-	

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,31	97,57	
- jinými subjekty	9,41	2,43	ZŠ Mánesova - 207 žáků: 22 tříd
průměrný počet žáků celkem	21,6	-	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,45	97,68	
- jinými subjekty	9,5	2,32	ZŠ Mánesova - 209 žáků: 22 tříd
průměrný počet žáků celkem	21,77	-	

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, SŠ a ZŠ Školní Havířov

Výše uvedené hodnoty jsou vypočtené z údajů o počtu žáků ve školách v jednotlivých školních rocích: šk. rok 2012/2013 6745 žáků v 313 třídách, šk. rok 2011/2012 6789 žáků ve 315 třídách, šk. rok 2010/2011 6929 žáků ve 321 třídách, šk. rok 2009/2010 7120 žáků ve 330 třídách, šk. rok 2008/2009 7468 žáků ve 339 třídách, šk. rok 2007/2008 7900 žáků ve 359 třídách, šk. rok 2006/2007 8302 žáků ve 372 třídách, šk. rok 2005/2006 8804 žáků ve 392 třídách

Tabulka č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		8 975	6 745	2 230	
Základní škola Havířov-Město, 1. máje 10a okres Karviná, p. o.	Havířov	760	646	114	
Základní škola Havířov – Podlesí, F. Hrubína 5/1537 okres Karviná	Havířov	400	320	80	
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Bludovice, Frýdecká, p. o.	Havířov	330	276	54	Včetně třídy Občanské - odloučené pracoviště.
Základní škola Havířov – Šumbark, Gen. Svobody 16/284 okres Karviná	Havířov	650	524	126	
Základní škola Havířov – Město, Gorkého 1/329 okres Karviná	Havířov	530	427	103	
Základní škola Havířov – Šumbark, Jarošova 33/851 okres Karviná, p. o.	Havířov	360	257	103	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola Havířov – Podlesí, K. Světlé 1/1372 okres Karviná	Havířov	450	364	86	
Základní škola Kapitána Jasioka Havířov - Prostřední Suchá, Kpt. Jasioka 57 okres Karviná	Havířov	300	189	111	
Základní škola Havířov – Šumbark, M. Pujmanové 17/1151 okres Karviná	Havířov	450	371	79	
Základní škola Havířov – Město, M. Kudeříkové 14 okres Karviná, p. o.	Havířov	550	375	175	
Základní škola Havířov – Podlesí, Mládežnická 11/1564 okres Karviná, p. o.	Havířov	600	534	66	
Základní škola Havířov – Šumbark, Moravská 29/497 okres Karviná, p. o.	Havířov	500	410	90	
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Město, Na Nábřeží, p. o.	Havířov	520	359	161	
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Havířov – Bludovice, Selská, p. o.	Havířov	90	58	32	
Základní škola Havířov – Šumbark, Školní 1/814 okres Karviná, p. o.	Havířov	300	175	125	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice, Zelená, p. o.	Havířov	75	66	9	
Základní škola Havířov – Město, Žákovská 1/1006 okres Karviná	Havířov	500	399	101	
Základní škola a Mateřská škola Albrechtice	Albrechtice	400	263	137	
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Albrechtice, Školní 11, okres Karviná, p. o.	Albrechtice	50	15	35	
Základní škola a Mateřská škola Horní Bludovice, p. o.	Horní Bludovice	55	42	13	
Základní škola a Mateřská škola, Horní Suchá, p. o.	Horní Suchá	500	307	193	
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, p. o.	Horní Suchá	150	75	75	
Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, p. o.	Těrlicko	430	275	155	Včetně odloučeného pracoviště ZŠ Hradiště 147.
Základní škola a Mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Žwirki i Wigury Těrlicko, p. o.	Těrlicko	25	18	7	

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	8 975	----	----
Počet žáků k 30.9. 2013	6 812	2 163	75,89
Předpoklad ke konci roku 2018	6 622	2 353	73,78
Předpoklad ke konci roku 2023	6 246	2 729	69,59

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, demografická studie Koncepce školství v Havířově

Počet žáků je uveden za zřizovatele obce včetně speciální třídy (6 žáků) a přípravných tříd (38 žáků). Demografická předpověď je známa pouze pro Havířov. Předpokládaný počet žáků v roce 2020 - ve věkové kategorii 6 až 14 let - 5548 žáků. V dalších úvahách byl vzat počet žáků, které navštěvují SŠ a MŠ Školní v Havířově a počet žáků studujících v této věkové kategorii na víceletých gymnáziích v Havířově. Při predikci demografického vývoje do roku 2018 a do roku 2023 bylo použito metody přímé úměry při poměru počtu žáků v Havířově a ostatních obcí ORP Havířov a metody lineární interpolace, kdy se předpokládá pravidelný pokles počtu žáků v jednotlivých letech.

3.1.2.3 Předškolní vzdělávání – mateřské školy

Tabulka č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	37	2 533	101	2 487	3	46
kraj	1	41	0	0	3	41
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	350	14	350	0	0
celkem:	41	2 924	115	2 837	6	87

2011/2012						
obec	36	2 353	98	2 313	3	40
kraj	1	44	0	0	3	44
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 397	98	2 313	6	84

2010/2011						
obec	36	2 336	98	2 296	3	40
kraj	1	40	0	0	3	40
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 376	98	2 296	6	80

2009/2010						
obec	34	2 207	93	2 170	3	37
kraj	1	39	0	0	3	39
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	5	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 246	93	2 170	6	76

2008/2009						
obec	34	2 183	92	2 145	3	38
kraj	1	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	5	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 183	92	2 145	3	38

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2007/2008						
obec	34	2 158	92	2 123	3	35
kraj	1	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	5	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 158	92	2 123	3	35

2006/2007						
obec	34	2 105	88	2 068	3	37
kraj	1	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	5	0	0	0	0	0
celkem:	40	2 105	88	2 068	3	37

2005/2006						
obec	35	2 100	88	2 065	3	35
kraj	1	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	5	0	0	0	0	0
celkem:	41	2 100	88	2 065	3	35

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

V současné době se jedná o soukromé MŠ – MŠ Sadová, Havířov, MŠ Okružní, Havířov, MŠ Petrklíč, Těrlicko, MŠ zřizovaná krajem je Mozartova, Havířov.

Tabulka č. 36: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazky pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	37	20	104	2 533	193,4	13,10	24,36	68,46
2011/2012	36	20	101	2 353	185,0	12,72	23,30	65,36
2010/2011	36	21	101	2 336	183,8	12,71	23,13	64,89
2009/2010	34	21	96	2 207	175,0	12,61	22,99	64,91
2008/2009	34	21	95	2 183	174,0	12,55	22,98	64,21
2007/2008	34	21	95	2 158	167,9	12,85	22,72	63,47
2006/2007	34	21	91	2 105	160,8	13,09	23,13	61,91
2005/2006	35	21	91	2 100	161,2	13,03	23,08	60,00

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT

Tabulka č. 37: Soukromé MŠ a MŠ zřizované krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úvazky pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	4	4	17	391	15,6	25,06	23,00	97,75
2011/2012	4	4	17	394	14,8	26,62	23,18	98,50
2010/2011	4	4	17	386	14,8	26,08	22,71	96,50
2009/2010	5	4	17	385	15,0	25,67	22,65	77,00
2008/2009	5	4	13	298	15,0	19,87	22,92	59,60
2007/2008	5	4	13	297	14,3	20,77	22,85	59,40
2006/2007	5	4	13	296	14,4	20,56	22,77	59,20
2005/2006	5	4	13	295	24,0	12,29	22,69	59,00

Některé soukromé MŠ, např. MŠ K. Čapka, Havířov - už neexistují a nelze dohledat počty tříd a dětí.

Tabulka č. 38: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP - zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	přepočtený počet pedagogů celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	193,4	16,5	9%
2011/2012	185,0	16,0	9%
2010/2011	183,8	17,9	10%
2009/2010	175,0	11,5	7%
2008/2009	174,0	13,3	8%
2007/2008	167,9	11,8	7%
2006/2007	160,8	8,5	5%
2005/2006	161,2	6,4	4%

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkaz R 13-01

Údaj přepočtený počet pedagogů celkem je vyplněn v tabulce z výkazu R 13-01 jen za pedagogické pracovníky bez asistentů pedagoga. Procento nekvalifikovaných učitelů přibližně odpovídá celostátnímu průměru (8 procent) – viz na příklad Analýza kvalifikovanosti učitelů – doporučení pro podpůrné projekty ESF. Tento údaj je získán z internetu.

Tabulka č. 39: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP – soukromé MŠ

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	15,6	7,0	45%
2011/2012	14,8	4,0	27%
2010/2011	14,8	3,5	24%
2009/2010	15,0	3,4	23%
2008/2009	15,0	2,0	13%
2007/2008	14,3	2,0	14%
2006/2007	14,4	4,0	28%
2005/2006	24,0	10,0	42%

Zdroj: MŠ Havířov, Sadová 3, MŠ Havířov, Okružní 13, MŠ Havířov, Mozartova 2 (zřizovatel MSK), MŠ Petrklíč, Těrlícko.

Procento nekvalifikovaných učitelů soukromých mateřských škol je výrazně vyšší než u mateřských škol zřizovaných obcemi nebo krajem. Tento, nepříliš vhodný stav, mohou obce, neboť nejsou zřizovateli, těžko ovlivnit.

Tabulka č. 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2 572	2 533	39	
Mateřská škola Havířov – Podlesí, Balzacova 2/1190	Havířov	105	105	0	
Mateřská škola Havířov-Podlesí, Čelakovského 4/1240, p. o.	Havířov	72	72	0	
Mateřská škola Havířov – Město, Čs. armády 5/201	Havířov	77	77	0	
Mateřská škola Havířov – Podlesí, E. Holuba 7/1403, p. o.	Havířov	116	108	8	Kapacita nenaplněna z důvodu sníženého počtu dětí ve spec. třídách podle vyhlášky.
Mateřská škola Havířov – Město, Horymírova 7/1194	Havířov	100	100	0	
Mateřská škola Havířov – Podlesí, Kosmonautů 4/1319	Havířov	84	84	0	
Mateřská škola Havířov – Město, Lípová 15	Havířov	76	76	0	
Mateřská škola Havířov – Šumbark, Mláďí 23/1147	Havířov	155	155	0	
Mateřská škola Havířov – Šumbark, Moravská 14/404, p. o.	Havířov	158	157	1	MŠ Moravská 133/133, MŠ U Školy 25/24
Mateřská škola Havířov – Šumbark, Okružní 1a/1070, p. o.	Havířov	75	75	0	
Mateřská škola Havířov – Šumbark, Petřvaldská 32/262	Havířov	219	219	0	MŠ Petřvaldská 125/125, MŠ Sadová 44/44, MŠ Místní 50/50
Mateřská škola Havířov – Podlesí, Přímá 8/1333, p. o.	Havířov	134	123	11	
Mateřská škola Havířov – Město, Puškinova 7a/908	Havířov	96	96	0	
Mateřská škola Havířov – Město, Radniční 7/619	Havířov	104	104	0	
Mateřská škola Havířov – Město, Resslerova 2/497	Havířov	78	78	0	
Mateřská škola Havířov – Město, Sukova 2a	Havířov	78	78	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Mateřská škola Havířov – Město, Švabinského 7/993, p. o.	Havířov	69	69	0	
Mateřská škola Havířov – Šumbark, U Jeslí 4/894, p. o.	Havířov	68	68	0	
Mateřská škola Havířov – Město, U Stromovky 60	Havířov	66	66	0	
Mateřská škola Havířov - Prostřední Suchá, U Topolů 3/688, p. o.	Havířov	60	60	0	
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Bludovice, Frýdecká, p. o.	Havířov	50	50	0	MŠ Frýdecká 25/25, MŠ Občanská - Datyně 25/25
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Město, Na Nábřeží, p. o.	Havířov	46	46	0	MŠ Na Nábřeží
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Havířov - Bludovice, Selská, p. o.	Havířov	25	23	2	MŠ Selská
Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice, Zelená, p. o.	Havířov	40	40	0	MŠ U Křížů
Základní škola a Mateřská škola Albrechtice	Albrechtice	98	95	3	MŠ Obecní 698 78/75, MŠ Školní 20, 20/20 - zařazena od 1. 1. 2013
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Albrechtice, Školní 11, okres Karviná, p. o.	Albrechtice	20	20	0	MŠ Albrechtice 11
Základní škola a Mateřská škola Horní Bludovice, p. o.	Horní Bludovice	28	28	0	MŠ Horní Bludovice
Základní škola a mateřská škola Horní Suchá, p. o.	Horní Suchá	120	108	12	MŠ Stavební 2
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, p. o.	Horní Suchá	35	34	1	MŠ Těrlická 407

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, p. o.	Těrlicko	100	99	1	MŠ Těrlicko 554 75/75, MŠ Hradiště 147 25/24
Základní škola a Mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Źwirki i Wigury Těrlicko, p. o.	Těrlicko	20	20	0	MŠ Pionýrů 243

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka č. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9.2013	2 654	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9.2013	2 600	54	97,97
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	2 659	0	100,19
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	2 711	0	102,15

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, demografická studie Koncepce školství v Havířově

V tabulce je uveden údaj za zřizovatele obce. Údaj zpracovaný z výkazu S1-01 podle stavu k 30. 9. 2013. Demografická předpověď existuje pouze pro Havířov – předpokládaný počet dětí v pro věkovou kategorii 3 až 5 let – je v roce 2020 – 2263 dětí. Při predikci demografického vývoje počtu dětí této věkové kategorie byla použita metoda přímé úměry při poměru počtu dětí v Havířově a v ostatních obcích ORP Havířov a metoda lineární interpolace, kdy se předpokládá pravidelný pokles počtu dětí v jednotlivých letech. Při započtení kapacity soukromé MŠ Petrklíč v Těrlicku (56 dětí) by kapacita MŠ byla zcela naplněna.

3.1.2.4 Předškolní vzdělávání – zařízení jeslového typu

Tabulka č. 42: Počet zařízení dle zřizovatelů dle obcí zřizované obcemi v ORP, pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy)

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				36	0
Havířov	Jesle, Edisonova 520/1	12	36	36	0

Zdroj: odbor sociálních věcí magistrátu města Havířova

Zřizovatelem uvedených jeslí je město Havířov. Jak vyplynulo z jednání se starosty, není v jednotlivých obcích, v současné době, o výstavbě nových jeslí uvažováno.

3.1.2.5 Ostatní – Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka č. 43: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	2	23	13	36
obcemi	64	1 634	11	1 645
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	66	1 657	24	1 681

2011/2012				
krajem	2	23	9	32
obcemi	60	1 582	11	1 593
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	62	1 605	20	1 625

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2010/2011				
krajem	2	15	5	20
obcemi	60	1 516	7	1 523
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	62	1 531	12	1 543

2009/2010				
krajem	1	7	3	10
obcemi	59	1 479	15	1 494
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	60	1 486	18	1 504

2008/2009				
krajem	1	9	0	9
obcemi	58	1 451	21	1 472
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	59	1 460	21	1 481

2007/2008				
krajem	1	9	1	10
obcemi	55	1 372	22	1 394
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	1	4	0	4
celkem	57	1 385	23	1 408

2006/2007				
krajem	1	10	0	10
obcemi	54	1 330	18	1 348
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	1	8	0	8
celkem	56	1 348	18	1 366

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2005/2006				
krajem	1	8	1	9
obcemi	53	1 256	38	1 294
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	1	15	0	15
celkem	55	1 279	39	1 318

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT

Údaje jsou zpracovány za zřizovatele obec. Počet žáků ve školních družinách je uveden pouze za 1. a 2. stupeň bez účastníků z přípravných tříd. Havířov – počet účastníků přípravných tříd ve školním roce 2012/2013 – 24.

Tabulka č. 44: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	2	2	0	0	0	0
obcemi	62	60	1	0	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	64	62	1	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT

Tabulka č. 45: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	2	0	0
Havířov	2	0	0
Albrechtice	0	0	0
Horní Bludovice	0	0	0
Horní Suchá	0	0	0
Těrlicko	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Jedná se konkrétně o 2 ZUŠ – Havířov, Vrchlického ulice a Havířov, ulice Na Schodech.

Tabulka č. 46: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	90	64,8
Havířov	90	64,8
Albrechtice	0	0
Horní Bludovice	0	0
Horní Suchá	0	0
Těrlicko	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT, ZUŠ Havířov, Vrchlického, ZUŠ Havířov, Na Schodech

Údaje uvedené v tabulce se týkají ZUŠ Vrchlického - fyzické osoby interní - 39, přepočtené osoby interní - 31,2, externí - 0, ZUŠ Na Schodech - fyzické osoby interní - 40, přepočtené osoby interní - 31,5, fyzické osoby externí - 11, přepočtené osoby externí - 2,1. Počty dětí a mládeže navštěvující uvedená zařízení jsou uvedeny v tabulce č. 47.

Tabulka č. 47: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	1
Havířov	0	1	1
Albrechtice	0	0	0
Horní Bludovice	0	0	0
Horní Suchá	0	0	0
Těrlicko	0	0	0

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Město Havířov je zřizovatelem SVČ Asterix, církví je zřízeno SVČ Dům dětí a mládeže, Havířov, Haškova 1.

Tabulka č. 48: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	68	772	62	0	834
Havířov	68	772	62	0	834
Albrechtice	0	0	0	0	0
Horní Bludovice	0	0	0	0	0
Horní Suchá	0	0	0	0	0
Těrlicko	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT, odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka vyplněna za SVČ Havířov - zřizovatel obec. Nevyplněno za církevní Dům dětí a mládeže, Haškova 1 - v podkladu uveden pouze počet zájmových kroužků 103, a počet účastníků jako celek bez rozdělení na žáky, děti, ostatní. Celkem 2090.

Tabulka č. 49: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	76	23	22,6	53	35	27	20,9	8
Havířov	76	23	22,6	53	35	27	20,9	8
Albrechtice	0	0	0	0	0	0	0	0
Horní Bludovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Horní Suchá	0	0	0	0	0	0	0	0
Těrlicko	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výkazy MŠMT

Tabulka č. 50: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	54	9 821	2 554	4 327	13 526
Havířov	44	8 281	2 188	3 646	11 938
Albrechtice	3	412	95	199	400
Horní Bludovice	1	90	28	39	100
Horní Suchá	3	554	144	228	600
Těrlicko	3	484	99	215	488

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Počet stravovaných v ZŠ – uvedeni jsou pouze stravovaní na 1. a 2. stupni ZŠ. Cílová kapacita – uvedena stavebně technická kapacita ŠJ - výkaz Z17-01.

Tabulka č. 51: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	3	1,8
obcemi	197	154,4
církví	0	0
soukromé	5	4,7

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, výkazy MŠMT

3.1.2.6 Financování

Tabulka č. 52: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

*jedná se o skutečné celkové náklady na MŠ, ZŠ, SVČ v celém správním obvodu
(součet provozních výdajů, investičních dotací, výdajů z rozpočtu zřizovatele)*

v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	98 574,34	82 819,79	56 349,32	59 735,62	63 572,85	80 955,07	92 850,40	61 009,61
ZŠ (jen 1. stupeň)	2 115,34	4 362,60	2 920,36	3 085,50	3 827,47	3 531,80	3 239,92	2 436,37
ZŠ a MŠ	46 484,94	46 536,50	50 428,33	49 590,30	51 918,60	55 254,88	66 598,60	63 890,65
MŠ	28 050,90	26 746,57	25 518,85	31 941,51	26 114,10	30 704,90	29 914,40	28 439,90
Jiné - SVČ	0,00	0,00	3 612,11	2 301,18	3 793,74	4 229,75	4 102,16	4 853,67
celkem	175 225,52	160 465,46	138 828,97	143 568,61	149 226,76	174 676,40	196 705,48	160 630,20

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

V dalších čtyřech tabulkách je pro ilustraci uvedena struktura jednotlivých výdajů ve městě Havířově.

jedná se o neinvestiční provozní výdaje v rámci příspěvku na provoz

v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	44 272,66	46 182,09	47 613,66	46 366,72	44 749,80	54 004,76	71 028,66	44 558,23
ZŠ (jen 1. stupeň)	834,14	963,40	1 033,96	1 055,80	1 236,64	1 197,50	1 572,95	1 165,47
ZŠ a MŠ	10 513,66	10 509,76	10 491,65	11 307,75	11 863,81	14 966,30	15 315,22	12 452,57
MŠ	14 838,90	15 421,87	15 506,86	15 950,01	16 587,00	19 505,40	20 757,00	17 815,30
Jiné - SVČ	0,00	0,00	3 295,90	1 791,68	2 121,74	2 388,95	3 022,26	2 651,67
celkem	70 459,36	73 077,12	77 942,03	76 471,96	76 558,99	92 062,91	111 696,09	78 643,24

jedná se o investiční dotace v rámci příspěvku na provoz

v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	817,00	856,50	828,46	920,00	2 309,00	4 188,56	10 527,10	1 785,00
ZŠ (jen 1. stupeň)	0,00	0,00	0,00	0,00	350,00	370,00	0,00	0,00
ZŠ a MŠ	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	1 788,11	300,00
MŠ	60,00	200,00	125,00	40,00	680,00	1 018,00	850,00	729,00
Jiné - SVČ	0,00	0,00	64,41	0,00	0,00	85,00	400,00	120,00
celkem	877,00	1 056,50	1 067,87	960,00	3 339,00	5 661,56	13 565,21	2 934,00

jedná se o součet neinvestičních výdajů a investiční dotace v rámci příspěvku na provoz

v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	45 089,66	47 038,59	48 442,12	47 286,72	47 058,80	58 193,32	81 555,76	46 343,23
ZŠ (jen 1. stupeň)	834,14	963,40	1 033,96	1 055,80	1 586,64	1 567,50	1 572,95	1 165,47
ZŠ a MŠ	10 513,66	10 509,76	10 541,65	11 307,75	11 863,81	14 966,30	17 103,33	12 752,57
MŠ	14 898,90	15 621,87	15 631,86	15 990,01	17 267,00	20 523,40	21 607,00	18 544,30
Jiné - SVČ	0,00	0,00	3 360,31	1 791,68	2 121,74	2 473,95	3 422,26	2 771,67
celkem	71 336,36	74 133,62	79 009,90	77 431,96	79 897,99	97 724,47	125 261,30	81 577,24

*jedná se o celkové výdaje z rozpočtu zřizovatele na MŠ, ZŠ, SVČ
(velké opravy, investiční akce)*

v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	51 196,28	33 386,20	5 407,20	10 073,90	13 650,47	14 238,03	9 227,96	14 666,38
ZŠ (jen 1. stupeň)	116,20	2 397,20	843,40	238,70	49,50	201,00	71,30	258,90
ZŠ a MŠ	5 174,92	4 247,00	6 578,40	2 278,00	1 922,33	1 193,47	7 147,24	4 312,52
MŠ	12 491,00	10 500,70	9 093,80	15 153,50	7 947,10	9 096,30	7 627,40	9 895,60
Jiné - SVČ	0,00	0,00	251,80	509,50	1 672,00	1 755,80	679,90	2 082,00
celkem	68 978,40	50 531,10	22 174,60	28 253,60	25 241,40	26 484,60	24 753,80	31 215,40

Tabulka č. 53: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	246 377 000	261 468 000	264 127 000	257 043 000	261 808 000	257 713 000	276 960 000	283 867 000
z toho	platy	246 030 000	260 253 000	262 483 000	256 235 000	261 074 000	256 668 000	283 475 000
	ostatní osobní náklady	347 000	1 215 000	1 644 000	808 000	734 000	1 045 000	392 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	101 063 000	106 723 000	104 951 000	100 824 000	100 057 000	95 421 000	100 961 000	108 080 000
neinvestiční výdaje celkem	347 440 000	368 191 000	369 078 000	357 867 000	361 865 000	353 134 000	377 921 000	391 947 000

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka se týká přímých nákladů na vzdělávání ÚZ 33 353. V roce 2007 není zahrnuto povolené překročení ZÚ v oblasti přímých nákladů na vzdělávání ÚZ 33353 o „AP pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“ (NIV 380 567 Kč, PnP 277 786 Kč, OON 0 Kč) a „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ s roč. pouze 1. stupně“ (NIV 37 020 Kč, PnP 7 500 Kč, OON 4 000 Kč).

Tabulka č. 54: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	93 602 000	36 953	449
základní školy	240 651 000	35 405	1 028
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	32 820 000	4 336	60
školní družiny a kluby	19 675 000	11 788	35
základní umělecké školy	0	0	0
využití volného času	5 199 000	22	1
celkem použité finanční prostředky	391 947 000	88 504	1 573

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

Tabulka č. 55: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	74 224 000	160 630 204
Havířov	63 032 000	112 792 640
Albrechtice	3 144 000	4 342 577
Horní Bludovice	560 000	1 458 874
Horní Suchá	4 192 000	36 841 013
Těrlicko	3 296 000	5 195 100

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova, OÚ Albrechtice, OÚ Horní Bludovice, OÚ Horní Suchá, OÚ Těrlicko

Finanční prostředky z RUD jsou pouze přibližné a vychází z předpokládané dotace ve výši 8 000 Kč na žáka. Tato předpokládaná výše dotace vychází z doporučeního stanoviska Legislativně správního odboru SMO ČR. Stanovisko vychází dále z dat Ministerstva financí ČR, která uvádějí k 30. 9. 2012 v ČR celkem 1 124 154 žáků mateřských, základních a speciálních škol zřizovaných obcemi. Pro rok 2013 byla celostátně predikována částka v rozpočtu na sdílené daně ve výši 129,24 mld. Kč. Pokud je z této částky vyjádřeno

7 %, vyjde, že na obecní školy připadne v uvedeném roce 9,0468 mld. Kč. Tato částka je vydělena celkovým počtem žáků v České republice a vyjde tedy příspěvek na jednoho žáka přibližně 8 tisíc Kč, což odpovídá, podle provedených studií, celostátnímu průměrnému nákladu na žáka. Výše těchto prostředků v jednotlivých školách může však ve skutečnosti být vyšší či nižší než skutečné náklady na provoz dané školy.

3.1.3 ANALÝZA RIZIK A DALŠÍ POTŘEBNÉ ANALÝZY

Tabulka č. 56: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Kvalita výuky a vybavení školy. Vhodná strava, nízká cena obědů. Vzdálenost a bezpečnost docházky. Kvalitní vedení. Sepětí s přírodou. Účast v soutěžích. Bezbariérový přístup. Výchovné poradenství, asistent, psycholog.	Přehnané požadavky ze strany rodičů. Přílišná preference svých dětí. Klamavé informace o škole.	Běžná prostřednictvím ZŠ, MŠ a obce.	Průběžná kontrola komunikace.
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Dostatečná kapacita školy. Kvalitní výuka a vybavení. Dostupnost. Příprava na další studium.	Neadekvátní požadavky na školu. Nemožnost zařazení dítěte do speciální třídy nebo školy.	Standardní prostřednictvím ZŠ, MŠ nebo obce.	Provéřit počet připomínek.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Děti v MŠ - hrát si. Děti v ZŠ - Atraktivnost, kvalita výuky. Výběr kroužků, kvalitní hřiště, více pohybu o přestávkách, exkurze, výlety. Dobrá strava.	Šikana, úrazy. Nekvalitní výuka. Nezvládnutá inkluze. Šikana ze strany učitelů. Šikana učitelů.	Standardní prostřednictvím ZŠ, MŠ nebo obce. Schránka důvěry. Školní časopis. Školní parlament.	Časopis, parlament.

Pedagogové a další zaměstnanci	Dobré pracovní podmínky včetně odměňování. Vzdělavatelní žáci. Racionální legislativa. Vybavenost kabinetů a pomůcek. Větší pravomoci. Kvalitní vedení	Přetíženost, přílišná administrativa - Neracionální legislativa - Šikana ze strany žáků a rodičů - Šíření klamavých informací o škole	Standardní	Inspirace dobrými příklady v oblasti pracovních podmínek a vybavení
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Uspokojit požadavky občanů obce. Optimalizovat výdaje. Schopné vedení školy. Kvalitní úroveň vzdělávání. Zapojení školy do života obce v oblasti kultury a sportu.	Nedostatek zdrojů. Nezajištění dopravní obslužnosti. Nevhodné změny legislativy. Podcenění významu školy. Minimální vzájemná spolupráce se školou.	Společná jednání školy a zřizovatele.	Pravidelná, pracovní a neformální setkávání.
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není				
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)				
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO...)	Dobrá práce a kvalita školy. Schopné vedení.	Nedostatek zdrojů od sponzorů. Nespolupráce se školou. Klamavé informace o škole.	Standardní.	Průběžná motivace partnerů ke spolupráci.
Představitelé				
Obcí SO ORP				
Kraje				
Stát				
Média	Kladné informování o škole.	Záporné informování o škole.	Získání dopisovatelů.	Pravidelná komunikace.

Tabulka č. 57: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P.D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Možnost společného nákupu energií, vytvoření motivačního systému, využití fondů a dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	3	12		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5		Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	2	4	8		Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	3	9	Jednání k obnově spojů	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	1	1		Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	5	10	Jednání s krajem	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P.D		
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12		Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	3	6	Využití fondů a dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	Upozornění státu na nenaplňování ustanovení zákona ve věci přispívání na učební pomůcky a vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	3	6	Sledování kvality výuky a řízení školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	3	6		Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	1	3	3	Průběžné vysvětlování problematiky	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	Motivace ze strany obce	Konkrétní ZŠ, MŠ

Hodnocení číselné úrovně jednotlivých rizik ve výše uvedených oblastech z hlediska pravděpodobnosti a dopadu bylo vytvořeno na základě obsáhlé diskuse v rámci realizačního týmu a při jednání s představiteli jednotlivých obcí správního obvodu ORP Havířov.

Tabulka č. 58: Poskytnutí neinvestičního transferu soukromým mateřským školám na území města Havířova

soukromé mateřské školy	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
tis. Kč	530,00	665,00	637,00	685,00	668,00	429,00	501,00	263,00

Zdroj: odbor školství a kultury magistrátu města Havířova

V tabulce jsou uvedeny dotace města Havířova soukromým MŠ schválené usnesením Zastupitelstva města Havířova v jednotlivých letech.

3.1.4 SWOT ANALÝZA ŠKOLSTVÍ

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek, příležitostí a rizik daného tématu projektu (školství a předškolní vzdělávání) v daném území. Na základě této analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Havířov. Vychází z četných diskusí se starosty obcí SO, s řediteli jednotlivých škol, s vedoucími pracovníky obecních úřadů a odboru školství magistrátu statutárního města Havířova a se členy realizačního týmu. V úvahu byla vzata i Koncepce rozvoje školství v Havířově na léta 2014 – 2021a předchozí zkušenosti zpracovatele tématu z celoživotního působení ve školství.

Při zpracování analýzy bylo vycházeno ze stavu budov škol a školských zařízení, jejich zahrad, školních hřišť a vnitřního vybavení. Byla diskutována vzájemná spolupráce, stav příslušné legislativy, personální zajištění a úroveň řízení.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrá spolupráce OÚ, ZŠ a MŠ. 2. Dobrá spolupráce českých a polských škol. 3. Vysoký počet mimotřídních a mimoškolních akcí. 4. Vysoká kvalifikovanost pedagogických pracovníků. 5. Dobrá spolupráce s partnery. 6. Zájem učitelů o DVPP. 7. Dobrá kvalita škol a jejich vedení. 8. Zapojení škol do meziškolních soutěží. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné vybavení školních hřišť a zahrad. 2. Staré budovy některých škol. 3. Absence venkovních ekologických učeben. 4. U malých ZŠ problematičtější zastupitelnost učitelů. 5. Horší dopravní dostupnost pro žáky polské ZŠ v Horní Suché z celého obvodu obce. 6. Starší vybavení škol.

Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Využití dotací a fondů z různých zdrojů. Vybudování půdní vestavby v ZŠ a MŠ v Horních Bludovicích. 2. Financování kroužků ze státního rozpočtu. 3. Zkvalitnění spolupráce se školskými radami. 4. Zvýšení počtu asistentů a psychologů. Zkvalitnění prevence patologických jevů. 5. Vybudování půdní vestavby v ZŠ Těrlicko. 6. Úpravy zahrad a hřišť. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná kapacita MŠ v H. Bludovicích. Nevhodné změny legislativy. 2. Zhoršení financování škol. 3. Ubývání dětí v Albrechticích. 4. Zvyšování počtu dětí se SVP. 5. Vysoká nezaměstnanost a z toho vyplývající značná migrace obyvatelstva. 6. Nevhodné změny legislativy.

V rámci celého správního obvodu ORP Havířov působí, dle údajů odboru školství a kultury magistrátu města Havířova, na základních školách celkem 7,5 procenta a v mateřských školách 7,7 procenta nekvalifikovaných pedagogických pracovníků. V porovnání s celostátní úrovní jsou tyto údaje dobré. Z dostupných materiálů na internetu (na příklad z „Analýzy kvalifikovanosti učitelů – doporučení pro podpůrné projekty ESF“, výkazů MŠMT, ČSI a krajů), plynou různé údaje, které se pohybují mezi deseti až patnácti procenty.

Stav budov škol v celém správním obvodu je ve značné míře dobrý (Havířov je jedno z nejmladších měst republiky, relativně nové budovy základních škol v Albrechticích, Horní Suché a Těrlicku). Ze starších objektů je třeba připomenout budovy ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Těrlicku a Horní Suché a především budovu ZŠ a MŠ v Horních Bludovicích, která je navíc poddimenzovaná vzhledem k počtu dětí a žáků příslušné věkové kategorie. Naopak poměrně značné jsou rezervy u mnoha škol v jejich vnitřních vybaveních, v modernizaci některých učeben a stavu školních hřišť a zahrad.

Obce, prostřednictvím starostů a ředitelů škol, konstatují dále nedostatečnost legislativního zakotvení, na příklad, povinné docházky dětí do posledního ročníku MŠ, povinné docházky týčůž do přípravných tříd, vázání sociálních dávek i na pravidelnou docházku dětí a žáků do MŠ a ZŠ, nevhodné financování škol (podle počtu žáků), nedostatečnost finančních zdrojů na platy vedoucích kroužků na školách, na možnost počítat do úvazků vyučujících tělesné výchovy i jejich trenérskou a cvičitelskou praxi a potřebnost financování národnostního školství ze státního rozpočtu, případně ze zdrojů Evropské unie.

3.1.5 SOUHRN VÝSLEDKŮ ANALÝZ (ANALYTICKÉ ČÁSTI)

Cílem a účelem předchozí analýzy bylo částečné zmapování situace a stavu školství a předškolního vzdělávání ve správním obvodu ORP Havířov, na příklad, z hlediska počtu škol a školských zařízení (ŠJ, ŠD, ŠK, SVCČ, ZUŠ, zařízení jeslového typu), z hlediska zřizovatele, jejich vnitřního vybavení, počtu tříd, dětí, žáků, pedagogů, kvalifikovanosti vyučujících, ostatních pracovníků, volných kapacit, finančního zabezpečení a očekávaného dalšího vývoje. Součástí analytické části souhrnného dokumentu je rovněž analýza rizik z hlediska dotčených skupin a SWOT analýza.

Z výše uvedených tabulek a z jednání se starosty obcí a s řediteli jednotlivých škol, lze, mimo jiné, konstatovat, že školy jsou relativně dobře vybaveny pomůckami, že je horší stav starších budov škol, mnohdy chybí venkovní ekologické učebny, jsou potřebné úpravy školních hřišť a zahrad a okolí školy.

Byly vzneseny náměty k dalšímu rozvoji spolupráce v rámci celého SO ORP Havířov a náměty k velice potřebným legislativním úpravám týkajících se zlepšení práce škol, zvýšení kvality výuky a rozvoje osobností dětí a žáků navštěvujících školy a školská zařízení v obcích správního obvodu.

Konkrétní návrhy rozvoje spolupráce následují v návrhové části strategického dokumentu. Jsou členěny do následujících oblastí:

- další rozvoj vzájemné spolupráce mezi obcemi SO,
- náměty návrhů legislativních úprav,
- návrh potřebných investic.

Lze předpokládat, že v případě splnění dále uvedených cílů, dojde k výraznějšímu posunu v úrovni školství a předškolního vzdělávání a k dalšímu rozvoji meziobecní spolupráce.

3.2 Návrhová část pro oblast školství

3.2.1 STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma - Školství - na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy. Vize a problémové okruhy vznikly na základě konzultací v rámci realizačního týmu a předchozích jednání s představiteli obcí, tj. starostů, ředitelů základních škol a mateřských škol a s odbornými pracovníky jednotlivých obecních úřadů a magistrátu statutárního města Havířova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

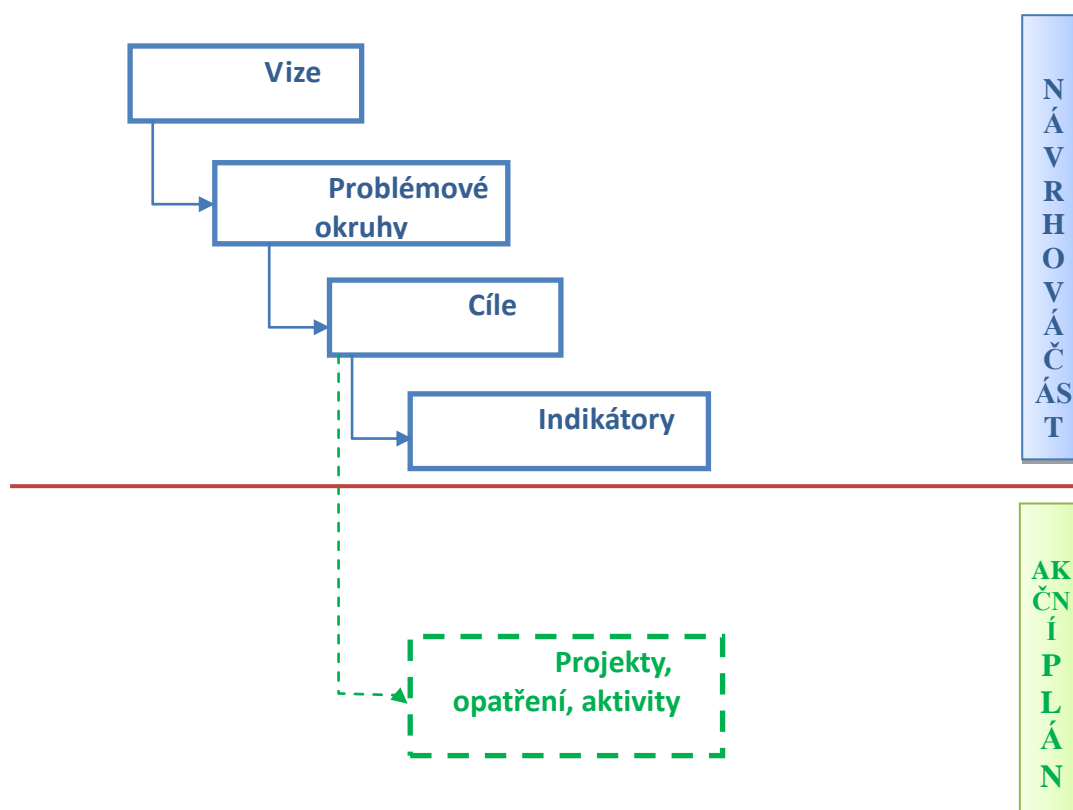
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
Školství	Problémová oblast 1 - Vybudování půdní vestavby v budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích pro rozšíření kapacity školy		Problémová oblast 2 - Návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy		
	cíl 1.1 - Vybudování půdní vestavby - dvou učeben, tří kabinetů, skladu a hygienických zařízení	cíl 1.2 - Vybavení vnitřních prostor půdní vestavby nábytkem a dalším potřebným zařízením	cíl 2.1 - Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, poslance Parlamentu České republiky k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy	cíl 2.2 - Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, zastupitelstvem vyššího územního samosprávného celku k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy	cíl 2.3 - Projednat možnost Svazu měst a obcí České republiky iniciovat podnět, dle článku 17 Listiny základních práv a svobod, k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2 VIZE A PROBLÉMOVÉ OBLASTI (OKRUHY)

VIZE

Obce ze správního obvodu ORP Havířov včetně Havířova jsou zapojeny v bezpečnostních preventivních činnostech a programech ve všech věkových kategoriích obyvatel. Obce dosáhly vysoké úrovně bezpečnosti v dopravě. Občané situaci v bezpečnosti obecně vnímají velmi dobře a jsou s ní spokojeni. **Všechny základní a mateřské školy mají vysokou kvalitu výuky, dostatečné materiální vybavení a jsou spokojeny se svojí finanční situací. Do mimotřídních a mimoškolních aktivit je zapojena alespoň jedna třetina dětí a mládeže, především z méně podnětného sociálního prostředí, zejména díky rozsahu a kvalitě nabídky aktivit.** Motivující a účelný způsob svozu odpadů, důsledná separace odpadů vede ke snižování množství odpadů a ceny za jeho likvidaci a svoz. Osvěta, optimalizace, audit kapacitních možností stávající linky na třídění odpadů v Havířově je prováděn průběžně a každoročně přináší další zlepšování podmínek pro likvidaci odpadu v ORP Havířov. Sociální služby na území Havířova pokrývají potřeby obcí ze spádového

území obcí ORP Havířov. Navýšená kapacita služeb pro seniory v oblasti pobytových, terénních i ambulantních služeb pokrývá plně potřeby obyvatel z ORP Havířov. Optimální rozložení sociálních služeb pro různé cílové skupiny s podílem partnerské spolupráce obcí v ORP se daří díky kvalitnímu komunitnímu plánování ve městě. Všechny obce správního obvodu jsou propojeny cyklostezkami a cyklotrasami.

PROBLÉMOVÉ OBLASTI

Jak již bylo výše uvedeno, schválili představitelé obcí na svém prvním oficiálním setkání nástin dalších opatření k dalšímu rozvoji meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu ORP Havířov.

Tento nástin byl následně rozpracován ve fokusní skupině složené ze starostů obcí správního obvodu, ředitelů škol a zpracovatel dokumentu – člen realizačního týmu projektu. Opatření jsou členěna do tří oblastí, které se ukazují jako potřebné.

V první oblasti dojde k dalšímu výraznému rozvoji spolupráce mezi obcemi. Vychází ze skutečnosti, že menší obecní úřady nemají dostatečnou stávající personální kapacitu na řešení některých agend a mají zájem o častější neformální konzultace k řešení některých problémů. V rámci těchto konzultací poskytne, na příklad, magistrát statutárního města Havířova, prostřednictvím odboru právních služeb a odboru školství a kultury právní pomoc obcím a školám správního obvodu, magistrát a městská obchodní společnost MRA, s. r. o. poskytne technickou pomoc z hlediska příprav oprav budov a investic obcí, magistrát poskytne školám správního obvodu možnost využívat zařízení, která v obcích nejsou (bazén, sportovní hala) a jejich zapojení do sportovních a jiných soutěží mezi žáky. Odbor školství a kultury magistrátu města Havířova bude pořádat pravidelné porady ředitelů ZŠ a MŠ v rámci celého správního obvodu a bude pořádat pravidelné porady ředitelů škol s polským jazykem vyučovacím k předání zkušeností. Bude projednána možnost společného nákupu energií a služeb.

V druhé oblasti, v oblasti investic, byly zmapovány potřeby škol jednotlivých obcí, které by svou realizací výrazně přispěly ke zkvalitnění výuky dětí a žáků škol a k jejich mimoškolnímu vyžití (to by zároveň přispělo i prevenci kriminality). Jedná se o mnohé úpravy vnitřního vybavení škol a jejich vnějších areálů. Tak, na příklad, v obci Albrechtice je potřebná úprava vnitřního areálu ZŠ a MŠ na dopravní hřiště a postupná renovace hygienických zařízení, v ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím je potřebná rekonstrukce školní zahrady a doplnění mobiliáře. V ZŠ a MŠ v Horních Bludovicích je potřebná výstavba větší tělocvičny a vybudování půdní vestavby pro rozšíření kapacity školy (existuje studie) s možností jejího postupného rozšíření na druhý stupeň. ZŠ a MŠ v Horní Suché má zájem o rekonstrukci školní zahrady a vybudování ekologické učebny v exteriéru školy. V ZŠ a MŠ v Těrlicku se jeví jako potřebné vybudování půdní vestavby na hlavní budově (s možností následné úpravy stávající školní družiny na dům s pečovatelskou službou nebo dům seniorů), vybudování ekologické učebny v exteriéru školy, modernizace odborné učebny fyziky a chemie a multifunkční učebny. V prostoru MŠ je zájem o vybudování dopravního hřiště a v odloučené budově ZŠ úprava zahrady. ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím usiluje o vybudování venkovní učebny s dopravním hřištěm.

Představitelé obcí se v diskusích vyjádřili i k současnému stavu v oblasti legislativy. Konstatovali, že životu v obcích by výrazně pomohlo, mimo jiné, uzákonění povinné

docházky dětí do posledního ročníku MŠ, případně povinná docházka týchž do přípravných tříd ZŠ, vázání sociálních dávek i na pravidelnou docházku žáků do ZŠ a dětí do MŠ (např. i včetně zajištění svačin a vhodného oblečení). Přivítali by i změnu financování škol (ne tedy podle počtu žáků), financování kroužků na školách ze státního rozpočtu, financování národnostního školství ze státního rozpočtu nebo z fondů EU. Doporučují rovněž počítat do úvazků vyučujících tělesné výchovy jejich trenérskou a cvičitelskou činnost v rámci tělovýchovných jednot a sportovních klubů.

Ze široké škály námětů, požadavků a potřeb byly následně vyeliminovány ty, jejichž aktuální potřebnost a schůdnost v prosazení je nejpotřebnější. Jsou vyjádřeny ve formě problémových oblastí a budou prosazovány, jak je uvedeno dále, prostřednictvím garantů a představitelů obcí v okruhu jejich působnosti.

1) **Vybudování půdní vestavby v budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích pro rozšíření kapacity školy.**

Budova Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích byla postavena v roce 1914. Je dvoupodlažní se suterénem. Základní škola je neúplná (vyučuje se pouze první stupeň) a malotřídní. V prvním podlaží je umístěna jedna učebna, kabinet, školní jídelna a malá tělocvična, ve druhém podlaží jsou dvě učebny, kabinet a ředitelna, v suterénu budovy je umístěna šatna. V nové přístavbě se nachází mateřská škola. Kapacita základní školy je 55 žáků, kapacita mateřské školy je 28 dětí.

Obec Horní Bludovice je jedinou obcí správního regionu ORP Havířov, v které průběžně dochází k dynamickému nárůstu počtu obyvatel. Na příklad k 31. 12. 2005 žilo v obci 1738 obyvatel, k 31. 12. 2010 to bylo 2032 obyvatel a k 31. 12.2013 bylo v obci hlášeno k trvalému pobytu celkem 2216 obyvatel.

V tabulce č. 59 je dále ilustrována struktura přírůstku obyvatel v posledních letech.

Tabulka č. 59: Struktura přírůstku obyvatel

Důvod/Rok	2010	2011	2012	2013
Počet narozených	26	21	18	15
Počet zemřelých	26	16	24	15
Počet nově přihlášených	69	102	144	144
Počet odhlášených	27	35	92	73
Celkem přírůstek	42	72	46	71

Se vzrůstajícím počtem obyvatel samozřejmě vzrůstá počet dětí všech věkových kategorií. Tak na příklad k 31. 12. 2010 žilo v obci 303 dětí věkové kategorie 0 – 15 let (to je průměrně 20,2 dítěte jednoho ročníku), k 31. 12. 2011 to bylo 302 dětí do čtrnácti let (to je průměrně 21,6 dítěte jednoho ročníku).

Vedle stálého nárůstu počtu žáků prvního stupně základní školy (ve školním roce 2008/2009 to bylo 33 žáků, ve školním roce 2011/2012 – 44 žáků, ve školním roce 2013/2014 – 53 žáků při výše uvedené kapacitě – 55 žáků), značné množství žáků bydlících v obci navštěvuje i základní školy v okolí (Havířov, Těrlicko). Tak na příklad ve školním roce

2011/2012 dojíždělo 51 dětí do ZŠ Havířov, Frýdecká ulice a ve školním roce 2012/2013 dojíždělo 15 dětí do ZŠ Havířov, Mládežnická ulice.

Kapacita mateřské školy – 28 dětí – je naplňována každoročně.

K vybudování půdní vestavby v budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích pro rozšíření kapacity školy existuje v současné době studie řešící danou problematiku a probíhají práce na projektové dokumentaci. Vzhledem k faktu, že projektová dokumentace není zatím k dispozici, nejsou jasné ani finanční náklady na danou investici.

Pokud by problém přírůstku obyvatel a zároveň tedy přírůstek počtu obyvatel v předškolním a školním věku nebyl řešen, došlo by ke stavu, kdy stále větší množství dětí by bylo nuceno dojíždět do škol v okolí. Kvalita života v obci by se snižovala. Pokud by počet obyvatel v obci nadále vzrůstal, bylo by potřebné zabývat se perspektivou dalšího rozšíření kapacity školy včetně rozšíření výuky i na druhý stupeň základní školy.

Důsledky neřešení problému

Pokud by nedošlo k vybudování uvedené půdní vestavby na budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích, lze předpokládat, že při stávajícím trendu nárůstu počtu obyvatel v obci a současném nárůstu počtu dětí ve školním věku, dojde ke stavu, kdy stále větší počet dětí bude muset dojíždět k plnění své základní školní docházky do okolních obcí a dojde tudíž ke zhoršení kvality života stále většího počtu obyvatel obce.

2) Návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy

Na problematiku uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy nelze pohlížet pouze jako přání obcí řešit daný stav. Nejen příčiny, ale především důsledky daného stavu, jsou úzce provázány s dalšími oblastmi života, na příklad s oblastí sociální, bezpečnostní, zdravotní, atd. Je potřebné dále zmínit kvalitu výuky na školách a kvalitu jejich absolventů, další vývoj drobné kriminality, větší zainteresovanost rodičů na pravidelné docházce jejich dětí do školy, nezneužívání sociálních dávek, životní styl dětí a jejich studijní návyky a další pracovní příležitosti pro učitele.

Pedagogické výzkumy prokázaly pozitivní vliv institucionalizované předškolní výchovy na další vývoj dětí. Byly prokázány pozitivní účinky u dětí i z různých sociálních skupin a promítly se i do celkové úspěšnosti v jejich následném vzdělávání.

Všechny mateřské školy mají vytvořené školní vzdělávací programy podle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, v nichž jsou definovány záměry a cíle osobnostně orientované předškolní výchovy v systému českého školství. Nejobecnějším úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je „doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jejich aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání má smysluplně obohacovat denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytovat dítěti odbornou péči...“ (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2004, strana 7). Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází z individuality dítěte předškolního věku a zdůrazňuje obecné vzdělávací cíle (tamtéž, strana 11):

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání,
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Rodiče dětí před jejich vstupem do základní školy mají sice zákonný nárok na umístění svého dítěte do mateřské školy, ne všichni toho ale využívají (různé zdroje uvádí 7 až 10 procent dětí, které zůstávají v posledním roce před vstupem do základní školy mimo institucionalizovanou výchovu). Tyto děti jsou tedy ochuzeny o možnost využít pozitivní vliv pravidelné docházky do mateřské školy na pozdější úroveň jejich studijních výsledků.

V současnosti není poslední ročník mateřské školy před nástupem do základní školy povinný, mateřské školy do něj ale musí přijmout všechny děti, jejichž rodiče o to mají zájem. Roste navíc počet dětí s odkladem, které tak v posledním ročníku tráví dva roky. Kvůli tomu pak často přicházejí zkrátka mladší děti, pro něž školky nemají místo. Bylo by vhodné, aby povinný předškolní rok vzdělávání byl i nadále bezplatný a fungoval by na stejných principech jako povinná školní docházka.

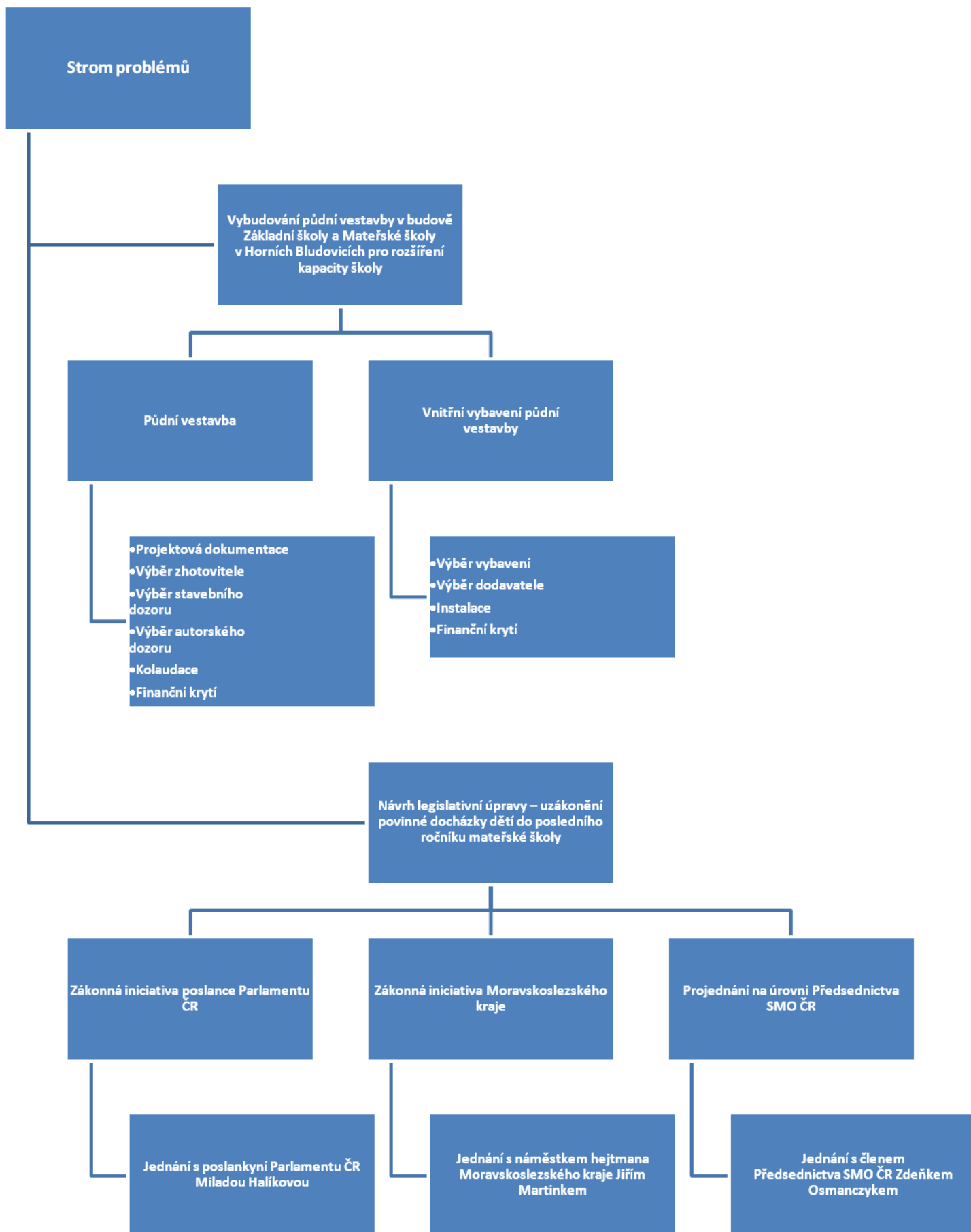
Pokud by byla uzákoněna povinnost návštěvy posledního ročníku mateřské školy, lze očekávat pozitivní přínos ve vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin a ve včasném podchycení problémových dětí.

Před uvedeným uzákoněním by bylo nutné - v některých místech - zvýšit kapacitu mateřských škol. Na druhé straně by došlo ke zvýšení potřeby pracovních míst pro učitelky mateřských škol, což by, alespoň částečně, kladně ovlivnilo procento nezaměstnanosti ve správním obvodu ORP Havířov.

S návrhem této legislativní úpravy včetně dalších návrhů na legislativní úpravy, to je uzákonění vazby sociálních dávek na pravidelnou docházku dětí do ZŠ a MŠ, změnu financování škol (ne podle počtu žáků), financování kroužků na školách ze státního rozpočtu, do úvazků vyučujících tělesnou výchovu počítat i jejich cvičitelskou a trenérskou činnost a financování národnostního školství ze státního rozpočtu a z evropských peněz, byli seznámeni a přislíbili pomoc při jejich prosazování poslankyně Parlamentu České republiky Milada Halíková, náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Jiří Martínek a člen Předsednictva Svazu měst a obcí České republiky Zdeněk Osmanczyk.

Důsledky neřešení problému

Pokud by nedošlo k uvedenému uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy, bude dále pokračovat současný stav, kdy dojde k dalšímu prohlubování rozdílu mezi úrovní předběžné přípravy dětí z různých sociálních skupin na jejich pozdější studium a prodlouží se možnost včasného podchycení, z různých důvodů, problémových dětí.



3.2.3 POPIS CÍLŮ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Tabulka č. 60: Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Vybudování půdní vestavby v budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích pro rozšíření kapacity školy
Cíl 1.1	Vybudování půdní vestavby - dvou učeben, tří kabinetů, skladu a hygienických zařízení
Popis cíle	Budova Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích byla postavena v roce 1914. Kapacita základní školy je pouze 55 žáků. Obec Horní Bludovice je jedinou obcí správního obvodu ORP Havířov, ve které dochází k dynamickému nárůstu počtu obyvatel, na příklad k 31. 12.2005 žilo v obci 1738 obyvatel, k 31. 12. 2013 pak bylo hlášeno k trvalému pobytu 2216 obyvatel. S tím samozřejmě dochází i k nárůstu počtu dětí školního a předškolního věku. K 31. 12. 2011 žilo v obci celkem 302 dětí věkové kategorie od 0 do čtrnácti let. Značné množství dětí musí dojíždět k vykonání své povinné školní docházky do okolních obcí. Z těchto důvodů se jeví jako velice potřebné rozšířit stávající kapacitu základní školy formou půdní vestavby. Jednalo by se o vybudování dvou učeben, tří kabinetů, skladu a odpovídajícího hygienického zařízení.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování projektové dokumentace • Výběr zhotovitele • Výběr stavebního dozoru • Výběr autorského dozoru • Kolaudace <p>B. Finanční opatření Velmi přibližný odhad ceny díla ve výši 5 až 10 mil. Kč</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Půdní vestavba
Správce cíle	Starosta/starostka obce Horní Bludovice

Tabulka č. 61: Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Vybudování půdní vestavby v budově Základní školy a Mateřské školy v Horních Bludovicích pro rozšíření kapacity školy
Cíl 1.2	Vybavení vnitřních prostor půdní vestavby nábytkem a dalším potřebným zařízením
Popis cíle	Součástí půdní vestavby bude zajištění vnitřního vybavení dvou učeben, tří kabinetů, skladu a odpovídajícího hygienického zařízení.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr vnitřního vybavení • Výběr dodavatele • Instalace vybavení <p>B. Finanční opatření</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vnitřní vybavení půdní vestavby
Správce cíle	Starosta/starostka obce Horní Bludovice

Tabulka č. 62: Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Cíl 2.1	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, poslance Parlamentu České republiky k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Popis cíle	Pedagogické výzkumy prokázaly pozitivní vliv institucionalizované předškolní výchovy na další vývoj dětí. Všechny mateřské školy mají vytvořené školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání, v nichž jsou definovány záměry a cíle osobnostně orientované předškolní výchovy v systému českého školství. Rodiče dětí před jejich vstupem do základní školy mají sice zákonný nárok na umístění svého dítěte, ne všichni však toho, z různých důvodů, využívají. Tyto děti jsou tedy ochuzeny o možnost využít pozitivní vliv pravidelné docházky do mateřské školy na pozdější úroveň jejich studijních výsledků. Pokud by byla uzákoněna povinnost návštěvy posledního ročníku mateřské školy, lze očekávat pozitivní přínos ve vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin a ve včasném podchycení problémových dětí. (Před uvedeným uzákoněním by bylo nutné, v některých místech, zvýšit kapacitu mateřských škol).
Hlavní opatření	Požádat o iniciativu k projednání a prosazení Cíle 2.1 poslankyní Parlamentu České republiky Miladu Halíkovou.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Projednání v poslaneckém klubu KSČM.
Správce cíle	Poslankyně Parlamentu České republiky Milada Halíková.

Tabulka č. 63: Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Cíl 2.2	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, zastupitelstvem vyššího územního samosprávného celku k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Popis cíle	Pedagogické výzkumy prokázaly pozitivní vliv institucionalizované předškolní výchovy na další vývoj dětí. Všechny mateřské školy mají vytvořené školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání, v nichž jsou definovány záměry a cíle osobnostně orientované předškolní výchovy v systému českého školství. Rodiče dětí před jejich vstupem do základní školy mají sice zákonný nárok na umístění svého dítěte, ne všichni však toho, z různých důvodů, využívají. Tyto děti jsou tedy ochuzeny o možnost využít pozitivní vliv pravidelné docházky do mateřské školy na pozdější úroveň jejich studijních výsledků. Pokud by byla uzákoněna povinnost návštěvy posledního ročníku mateřské školy, lze očekávat pozitivní přínos ve vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin a ve včasném podchycení problémových dětí. (Před uvedeným uzákoněním by bylo nutné, v některých místech, zvýšit kapacitu mateřských škol).
Hlavní opatření	Požádat o iniciativu k projednání a prosazení Cíle 2.2 náměstkou hejtmána Moravskoslezského kraje Jiřího Martinka.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Projednání v Radě Moravskoslezského kraje.
Správce cíle	Náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Jiří Martinek.

Tabulka č. 64: Cíl 2.3

Problémový okruh 2	Návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Cíl 2.3	Projednat možnost Svazu měst a obcí České republiky iniciovat podnět, dle článku 17 Listiny základních práv a svobod, k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy
Popis cíle	Pedagogické výzkumy prokázaly pozitivní vliv institucionalizované předškolní výchovy na další vývoj dětí. Všechny mateřské školy mají vytvořené školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání, v nichž jsou definovány záměry a cíle osobnostně orientované předškolní výchovy v systému českého školství. Rodiče dětí před jejich vstupem do základní školy mají sice zákonný nárok na umístění svého dítěte, ne všichni však toho, z různých důvodů, využívají. Tyto děti jsou tedy ochuzeny o možnost využít pozitivní vliv pravidelné docházky do mateřské školy na pozdější úroveň jejich studijních výsledků. Pokud by byla uzákoněna povinnost návštěvy posledního ročníku mateřské školy, lze očekávat pozitivní přínos ve vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin a ve včasném podchycení problémových dětí. (Před uvedeným uzákoněním by bylo nutné, v některých místech, zvýšit kapacitu mateřských škol).
Hlavní opatření	Požádat o iniciativu k projednání a prosazení Cíle 2.3 člena Předsednictva Svazu měst a obcí České republiky Zdeňka Osmanczyka.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Projednání v Předsednictvu Svazu měst a obcí České republiky.
Správce cíle	Člen Předsednictva Svazu měst a obcí České republiky Zdeněk Osmanczyk

3.2.4 INDIKÁTORY

Tabulka č. 65: Indikátor 1.1

Cíl	Vybudování půdní vestavby - dvou učeben, tří kabinetů, skladu a hygienických zařízení		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	PŮDNÍ VESTAVBA		
Měrná jednotka	Realizace díla		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka obce Horní Bludovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Realizace díla	Užívání vestavby
Skutečnost	Půdní vestavba není		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní výuky na základní škole je nutný optimální počet dětí ve třídě (současná ZŠ je malotřídní). Nadměrným počtem žáků různých ročníků ve třídách se vytrácí individuální přístup a věnována péče a kvalita výuky může klesat. Indikátor umožňuje sledovat počet tříd ve škole.		
Metodika a výpočet:	Počet tříd a žáků ve škole.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva ZŠ		

Tabulka č. 66: Indikátor 1.2

Cíl	Vybavení vnitřních prostor půdní vestavby ZŠ a MŠ v Horních Bludovicích nábytkem a dalším potřebným zařízením		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	VNITŘNÍ VYBAVENÍ PŮDNÍ VESTAVBY		
Měrná jednotka	Realizace díla		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka obce Horní Bludovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Realizace díla	Užívání vybavení
Skutečnost	Půdní vestavba není		
Popis měřítka:	Kvalitní výuku lze provádět jedině v prostorech vybaveným odpovídajícím zařízením – lavice, stoly, židle, skříně, tabule, hygienická zařízení, atd. ve třídách a kabinetech.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet žáků ve škole.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva ZŠ		

Tabulka č. 67: Indikátor 2.1

Cíl	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, poslance Parlamentu České republiky k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	NÁVRH NA UZÁKONĚNÍ 1		
Měrná jednotka	Projednání v příslušném poslaneckém klubu		
Gestor indikátoru	Poslankyně Parlamentu České republiky Milada Halíková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Cíl 2.1 uzákoněn	Cíl 2.1 platí
Skutečnost	Cíl 2.1 uzákoněn není		
Popis měřítka:	Povinná docházka do posledního ročníku MŠ výrazně přispěje k vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin, bude mít pozitivní vliv na pozdější úroveň jejich studijních výsledků a zároveň poslouží k včasnému podchycení problémových dětí.		
Metodika a výpočet:	Zákon zveřejněn ve Sbírce zákonů.		
Zdroj čerpání dat:	Sbírka zákonů.		

Tabulka č. 68: Indikátor 2.2

Cíl	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy České republiky, zastupitelstvem vyššího územního samosprávného celku k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	NÁVRH NA UZÁKONĚNÍ 2		
Měrná jednotka	Projednání v příslušném orgánu		
Gestor indikátoru	Náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Jiří Martínek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Cíl 2.2 uzákoněn	Cíl 2.2 platí
Skutečnost	Cíl 2.2 uzákoněn není		
Popis měřítka:	Povinná docházka do posledního ročníku MŠ výrazně přispěje k vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin, bude mít pozitivní vliv na pozdější úroveň jejich studijních výsledků a zároveň poslouží k včasnému podchycení problémových dětí.		
Metodika a výpočet:	Zákon zveřejněn ve Sbírce zákonů.		
Zdroj čerpání dat:	Sbírka zákonů.		

Tabulka č. 69: Indikátor 2.3

Cíl	Projednat možnost Svazu měst a obcí České republiky iniciovat podnět, dle článku 17 Listiny základních práv a svobod, k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku mateřské školy		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	NÁVRH NA UZÁKONĚNÍ 3		
Měrná jednotka	Projednání v Předsednictvu Svazu měst a obcí České republiky		
Gestor indikátoru	Člen Předsednictva Svazu měst a obcí České republiky Ing. Zdeněk Osmanczyk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Cíl 2.3 uzákoněn	Cíl 2.3 platí
Skutečnost	Cíl 2.3 uzákoněn není		
Popis měřítka:	Povinná docházka do posledního ročníku MŠ výrazně přispěje k vyrovnání počátečních vzdělávacích podmínek pro všechny děti z různých sociálních skupin, bude mít pozitivní vliv na pozdější úroveň jejich studijních výsledků a zároveň poslouží k včasnému podchycení problémových dětí.		
Metodika a výpočet:	Zákon zveřejněn ve Sbírce zákonů.		
Zdroj čerpání dat:	Sbírka zákonů.		

3.3 Pravidla pro řízení strategie

3.3.1 SYSTÉM MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 70: Řídící skupina

Problémový okruh	Složení řídicí skupiny
č. 1	Starosta/starostka obce Horní Bludovice, ředitel/ředitelka ZŠ a MŠ Horní Bludovice
č. 2	Poslankyně Parlamentu ČR Milada Halíková, náměstek hejtmána MSK Jiří Martinek, člen Předsednictva SMO ČR Zdeněk Osmanczyk

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 71: Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vybudování půdní vestavby – dvou učeben, tří kabinetů, skladu a hygienických zařízení	Starostka obce Horní Bludovice
1.2	Vybavení vnitřních prostor půdní vestavby nábytkem a dalším potřebným zařízením	Starostka obce Horní Bludovice
2.1	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy ČR, poslancem Parlamentu ČR k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku MŠ	Poslankyně Parlamentu ČR Milada Halíková
2.2	Jednat o možnost využití zákonné iniciativy, dle článku 41 Ústavy ČR, zastupitelstvem vyššího územního samosprávného celku k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku MŠ	Náměstek hejtmána MSK Jiří Martinek
2.3	Projednat možnost SMO ČR iniciovat podnět, dle článku 17 Listiny základních práv a svobod, k prosazení uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku MŠ	Člen Předsednictva SMO ČR Zdeněk Osmanczyk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 72: Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Půdní vestavba	Starostka obce Horní Bludovice
1.2	Vnitřní vybavení půdní vestavby	Starostka obce Horní Bludovice
2.1	Návrh na uzákonění 1	Poslankyně Parlamentu ČR Milada Halíková
2.2	Návrh na uzákonění 2	Náměstek hejtmana MSK Jiří Martinek
2.3	Návrh na uzákonění 3	Člen Předsednictva SMO ČR Zdeněk Osmanczyk

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka č. 73 uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 73: Zodpovědnost za implementaci strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2 SYSTÉM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka č. 74: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka č. 75: Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té

organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 SHRnutí

Strategický dokument v oblasti školství se zabývá v bodech 3.1.2 až 3.1.5 popisem základního a mateřského školství ve správním obvodu ORP Havířov z hlediska situační a finanční analýzy a očekávaného vývoje. Obsahuje dále analýzu rizik a SWOT analýzu.

Na I. oficiálním setkání s představiteli obcí byl představen, upraven a následně schválen Nástin opatření. Následná opatření jsou představena ve třech okruzích: vzájemná pomoc mezi obcemi a dotčenými organizacemi, náměty návrhů legislativních úprav a návrh potřebných investic v oblasti základního a mateřského školství.

V bodech 3.2.2 až 3.2.4 jsou uvedeny vize, problémové okruhy, cíle a indikátory, které se vztahují k dané problematice a měly by být řešeny v dalším období po ukončení projektu.

3.4.2 POPIS POSTUPU TVORBY STRATEGIE

Proces tvorby strategie vycházel z analytických podkladů centrálně dodaných, z podkladů odboru školství a kultury Magistrátu statutárního města Havířova, z podkladů obecních úřadů obcí Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko.

Dále byly vzaty v úvahu závěry z jednání s jednotlivými starosty uvedených obcí, z jednání s řediteli základních a mateřských škol v obcích, z jednání s motivujícími starosty, dalších neformálních setkání s uvedenými osobami, ze vzájemných konzultací se členy realizačního týmu projektu v ORP Havířov, ze vzájemných konzultací s realizačními týmy v okolí a z I. oficiálního setkání s představiteli obcí.

3.5 Přílohy

3.5.1 VAZBA NA OP VVV – PO3 A IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

3.5.2 SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
IROP	integrováný regionální operační program
MSK	Moravskoslezský kraj
MRA	Městská realitní agentura, s. r. o. Havířov
MŠ	mateřská škola
OP VVV	operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORP	obec s rozšířenou působností
OÚ	obecní úřad
p. o.	příspěvková organizace
PŠO	povinná školní docházka
RUD	rozpočtové určení daní
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SO	správní obvod
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

4 TÉMA 2.: SOCIÁLNÍ SLUŽBY

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 VYMEZENÍ A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÉHO PROBLÉMU

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa:

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka,
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 POPIS SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM OBVODU (SITUAČNÍ ANALÝZA, FINANČNÍ ANALÝZA), OČEKÁVANÝ VÝVOJ

Systém sociálních služeb v území ORP je dán stávající strukturou, která vychází z potřeb občanů v dané lokalitě. Stávající systém těchto služeb dle vývoje v regionu již ale nebude dostatečně pokrývat některé oblasti (a již nepokrývá), které vyžadují pozornost. S ohledem na vývoj bude nutné akceptovat tyto problémy obyvatel a následně realizovat kroky ke zmírnění nebo odstranění možných negativních důsledků podporou nových služeb nebo transformací stávajících. Aspekt dostupnosti služeb má ale více dimenzí a to nejen územní, dopravní, architektonickou, ale hlavně finanční.

Na základě analýzy je současný stav sociálních služeb ve městě Havířov na velmi dobré úrovni a díky komunitnímu plánování (nový komunitní plán od 2014) bude možné postupně reagovat na poptávku po službách, které jsou pro dané území potřebné.

Tabulka č. 76: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	4
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	7
Ostatní	7
Celkem	31

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Jednotlivá zařízení byla rozdělena dle převažující sociální služby v případě, že v jednom zařízení se poskytuje více sociálních služeb.

Data poskytnutá z databáze MPSV vykazují pouze zařízení a služby příspěvkových organizací města Havířova nebo jejichž zřizovatel je v Havířově. Data jsou neúplná pro ORP Havířov, proto jsem vycházela z dat Registru MPSV na stránkách MPSV.

V datech z ČSÚ je pouze navíc Domov pro seniory Slezské humanity v Horní Suché, ten jsem v tabulce zohlednila.

Sanatorium Kochova je zdravotnickým zařízením poskytujícím sociální službu a je zařazen v tabulce do kolonky ostatní.

Tabulka č. 77: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	4
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	2
Intervenční centra	0
Služby následné péče	7
Ostatní	11
Celkem	37

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka č. 78: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	Dům pro matky s dětmi	azylový dům	Armáda spásy v ČR	Praha
2.	Azylový dům pro muže	azylový dům, noclehárna, terénní	Armáda spásy v ČR	Praha
3.	Komunitní centrum	NPZ pro děti a mládež	Armáda spásy v ČR	Praha
4.	Dům pod svahem	služby následné péče	Armáda spásy v ČR	Praha
5.	Vyhlička pro ženy	služby následné péče	Armáda spásy v ČR	Praha
6.	Sbor a komunitní centrum	SAS pro rodiny s dětmi	Armáda spásy v ČR	Praha
7.	Komunitní centrum	SAS pro seniory a os. se zdr. post	Armáda spásy v ČR	Praha
8.	Sbor a komunitní centrum	SAS pro seniory a os. se zdr. post	Armáda spásy v ČR	Praha
9.	Romodrom	terénní	Romodrom o.s.	Praha
10.	KERIT Havířov, Kontakt	OSP, terénní služby	Slezská diakonie	Český Těšín
11.	Občanská poradna, Kontakt	OSP, terénní, intervenční centrum	Slezská diakonie	Český Těšín
12.	Heřmánek- startovací byt 2	domy na půli cesty	o.s. Heřmánek	Karviná
13.	Pečovatelská služba	terénní služba	Charita	Český Těšín
14.	SONS	OSP, průvodcovské sl.	SONS ČR	Praha
15.	Projekt OSA	osobní asistence	Podané ruce, o.s.	Frýdek-Místek
16.	Středisko rané péče	raná péče	SPRP	Ostrava
17.	Tamtam Olomouc	raná péče	Centrum pro dětský sluch	Olomouc
18.	Domov pro seniory Slezské humanity	domov pro seniory	Slezská humanita	Karviná

Zdroj: vlastní šetření, Odbor sociálních věcí MmH

Přehled organizací, které poskytují sociální služby na území města ORP, ale nemají tam zařízení, dojíždí přímo k rodinám:

1. Podané ruce, o.s. Projekt OsA Frýdek Místek (osobní asistence),
2. Středisko rané péče SPRP Ostrava (raná péče),
3. Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. (raná péče),
4. Pečovatelská služba Charita Český Těšín - poskytuje službu pro občany Těrlicka.

Počet zařízení na území ORP

- 1) Sociální služby města Havířova mají 6 zařízení (6 adres), kde je poskytováno více sociálních služeb,
- 2) Santé má 4 zařízení (4 adresy),
- 3) Domov seniorů Havířov má 2 zařízení (2 adresy) - 1 domov je veden jako DS a druhý poskytuje službu DS a DZR (zvláštní režim),
- 4) Slezská diakonie má 2 zařízení (2 adresy) - poskytují více služeb,
- 5) Armáda spásy v ČR - má 1 zařízení a poskytují 10 sociálních služeb (Vyhlídka pro ženy je registrovanou službou až od roku 2013),
- 6) Komplexní domácí péče Hestia s.r.o. - má 1 zařízení a poskytují 2 služby,
- 7) ZIP Zábava Informace Poradenství a pomoc - mají 1 zařízení - poskytují 1 sociální službu,
- 8) AS-Senior o.p.s. - mají 1 zařízení - poskytují 1 službu,
- 9) Občanské sdružení Heřmánek - mají 1 zařízení a poskytují 1 službu,
- 10) Dům Kochova s.r.o. - 1 zdravotnické zařízení poskytující sociální službu,
- 11) SONS - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR - poskytují sociální služby odborného sociálního poradenství - oblastní pobočka Havířov - 1 zařízení,
- 12) Domov pro seniory Slezské humanity - 1 zařízení,
- 13) Romodrom - 1 zařízení.

Celkem 33 zařízení

Do tabulky není zařazena fyzická osoba poskytující zajišťování roznášky obědů, úklid v domácnostech, nákupy a praní prádla v Albrechticích, protože poskytuje tyto služby na základě živnostenského oprávnění (pro malý rozsah poskytované péče jí bylo registračním orgánem doporučeno zřízení živnosti).

Tabulka č. 79: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	Celkem 92 660
	Posuzovaný správní obvod	ORP Havířov
	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	7
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	2
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	4
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		1
Tlumočnické služby		0
Azylové domy		2
Domy na půl cesty		1
Kontaktní centra		1
Krizová pomoc		0
Intervenční centra		1
Nízkoprahová denní centra		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		2
Noclehárny		1
Služby následné péče		2
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		3
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		2
Sociálně terapeutické dílny		0
Terapeutické komunity		0
Terénní programy		3
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V tabulce je uveden výčet sociálních služeb těch zařízení, které skutečně sídlí na území ORP. Tabulka odráží zařízení vymezená v tabulce č. 81.

Tabulka č. 80: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	Celkem 92 660
	Posuzovaný správní obvod	ORP Havířov
	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	8
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	4
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	2
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	4
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: vlastní šetření, Odbor sociálních věcí MmH

V tabulce jsou vymezeny poskytované sociální služby na území ORP a je výčtem poskytovaných služeb těch zařízení, jež jsou uvedena v tabulce č. 81.

Dle srovnání grafů tab. 3 a tab. 4 lze usoudit, že se významně nezvýšil počet poskytovaných služeb v ORP a také se významně neliší podíl jednotlivých druhů služeb v %. Od 1.7.2013 probíhá projekt transformace pobytových služeb v příspěvkové organizaci Havířova Santé, která poskytuje službu chráněného bydlení pro osoby se zdravotním postižením. Cílem projektu je zvyšování kompetencí klientů - osob se zdravotním postižením, které vedou k jejich samostatnosti v co nejvyšší možné míře tak, aby mohli žít v běžné komunitě s odpovídající mírou podpory.

Tabulka č. 81: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Typ zařízení sociálních služeb	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Posuzovaný správní obvod ORP Havířov						
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	3	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	0	2	1	0	0
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	1	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	2	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	1	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	1	0	1
Noclehárny	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	2	2	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	7	0	0
Ostatní	0	0	3	1	2	1
Celkem	0	0	12	14	2	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka byla vytvořena v návaznosti na tabulku č.79.

Z hodnot je zřejmé, že převažuje počet zařízení církve. V Havířově se jedná hlavně o Armádu spásy, která zde má 11 zařízení. Magistrát města Havířova Armádu spásy každoročně finančně podporuje tak, aby služby byly pro potřebné občany zachovány v co nejvyšší možné míře. Finanční podpora snižuje riziko absence potřebné služby a městu pak šetří náklady na budování služeb z vlastních zdrojů.

Tabulka č. 82: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Typ sociální služby		Zřizovatel					
		MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství	0	0	4	3	0	0
	Osobní asistence	0	0	0	0	1	0
	Pečovatelská služba	0	0	1	0	1	0
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	0	0	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	2	0	1	0
	Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	0	4	0	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	0	2	1	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	1	0	0	0
	Chráněné bydlení	0	0	1	0	0	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	0	0	0	0	1

Typ sociální služby		Zřizovatel					
		MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	1	0	0	0
	Telefonická krizová pomoc	0	0	1	0	0	0
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	2	0	0
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	1
	Kontaktní centra	0	0	1	0	0	0
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	1	0	0
	Nízkoprahová denní centra	0	0	1	0	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	1	0	1
	Noclehárny	0	0	0	1	0	0
	Služby následné péče	0	0	0	2	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	2	1	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	2	0	0
	Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Terénní programy	0	0	1	2	0	0	
Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	0	
Celkem		0	0	22	16	3	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka byla vytvořena v návaznosti na tabulku č.80.

Z výsledků lze vyvodit, že největším zřizovatelem sociálních služeb je obec a pak církev.

U fyzických osob je počet služeb v rámci ORP nízký. Důvodem je to, že tyto služby nejsou ze strany státu podporované. Těmto poskytovatelům nebyly poskytnuty dotace v roce 2012 a taktéž obec neposkytla dotace. Obec neposkytla dotaci z důvodu toho, že poskytovatel si o dotaci nezažádal. V rámci ORP není v současné době zřizovatelem žádné služby kraj.

V Albrechticích poskytuje pečovatelskou službu fyzická osoba pro DPS, nicméně není zde uvedena z důvodu, že poskytuje služby na živnostenský list. Rozsah její činnosti je tak nízký a náklady při zřízení registrace by byly tak vysoké a nákladné, že by tato FO nemohla službu v žádném případě poskytovat, proto registrační orgán doporučil pouze živnostenské oprávnění.

Na základě transformačního procesu MSK vznikne v Havířově Domov pro osoby se zdravotním postižením Benjamín, jehož cílovou skupinou budou děti a mládež ve věku od 3 do 26 let se středně těžkým až hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením. Zřizovatelem tohoto zařízení je MSK. Celková kapacita zařízení bude 24 lůžek. Vybudovaná kapacita bude obsazena 14 uživateli ze současných uživatelů DOZP Benjamín z Petřvaldu a volná kapacita dalších 10 lůžek bude k dispozici novým zájemcům o službu, kteří budou průběžně přijímáni.

Tabulka č. 83: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod ORP Havířov							
Centra denních služeb	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Denní stacionáře	3 647 000,-	0,-	0,-	12 672 750,-	4 610 321,-	488 000,-	170 165,-
Týdenní stacionáře	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Domovy pro seniory	9 671 000,-	0,-	0,-	26 377 117,-	31 829 020,-	24 376,-	4 470 786,-
Domovy se zvláštním režimem	905 000,-	0,-	0,-	2 629 680,-	4 307 843,-	0,-	930 789,-
Chráněné bydlení	1 434 000,-	0,-	0,-	795 000,-	1 934 000,-	40 000,-	0,-
Azylové domy	3 745 000,-	300 000,-	765 000,-	150 125,-	1 111 785,-	482 359,-	54 795,-
Domy na půl cesty	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Zařízení pro krizovou pomoc	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Nízkoprahová denní centra	720 000,-	0,-	0,-	898 493,-	0,-	0,-	0,-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1 227 000,-	80 000,-	115 000,-	456 741,-	3 350,-	0,-	454 000,-
Noclehárny	1 100 000,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Terapeutické komunity	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Sociální poradny	2 200 919,-	0,-	311 083,-	1 696 509,-	0,-	69 590,-	278 629,-
Sociálně terapeutické dílny	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Pracoviště rané péče	77 000,-	0,-	0,-	121 451,-	0,-	0,-	0,-
Intervenční centra	950 000,-	0,-	45 000,-	0,-	0,-	2 763,-	12 000,-
Služby následné péče	3 031 000,-	140 000,-	0,-	0,-	1 089 041,-	53 012,-	180 398,-
Ostatní	3 605 000,-	200 000,-	3 102 442,-	14 409 271,-	11 196 571,-	121 000,-	464 086,-
Celkem za všechna zařízení	32 312 919,-	720 000,-	4 338 525,-	60 207 137,-	56 081 931,-	1 281 100,-	7 015 648,-

Zdroj: vlastní šetření

U položky „jiné finanční zdroje“ jsou u DS, DZR započítány také úhrady od zdravotních pojišťoven. Finanční náklady organizace DS Slezské humanity v Horní Suché jsou započteny pouze v poslední kolonce celkových nákladů. Jednotlivé položky rozpočtu nebyly poskytnuty z uvedeného důvodu archivace dat.

Azylové domy: jednotlivé položky byly poskytnuty pouze u azylového domu pro matky s dětmi, k celkovým nákladům byly připočítány celkové náklady Azylového domu pro muže.

Konečné celkové sumy neodpovídají součtu jednotlivých položek v tabulce, protože ne všechna zařízení podala informace o jednotlivých položkách. Vypsala jsem pouze ta data, která byla poskytnuta nebo která jsem si mohla vyhledat na stránkách dotačního řízení 2012. Takto budou data v tabulce omezena o některé dílčí informace a budou mít vliv na grafické rozložení.

Dotace obce Havířova je v tabulce generována dle poskytovatelů na území ORP. Nicméně město Havířov v roce 2012 vydalo z rozpočtu města na příspěvky a dotace dalším neziskovým organizacím ve výši 2 663 000 Kč. Město podporuje tyto organizace obvykle z toho důvodu, že tyto organizace poskytují službu občanům města v rámci území ORP, ale také mimo území ORP. Tyto příspěvky jsou započítány do sumy v kolonce OSTATNÍ, sloupec dotace obce a sloupec celkem.

Do kolonky ostatní jsou započítány náklady obcí v ORP na zajištění a podporu některých služeb pro občany v obci. V Těrlicku je poskytována pečovatelská služba Charitou Český Těšín. Obec poskytla dotace a příspěvky v roce 2012 ve výši: 208 405 Kč. Tato částka je započítána v kolonce OSTATNÍ do dotací obcí a celkem.

V roce 2012 obec Horní Suchá poskytla 180 000 Kč na službu rozvozu obědů. Tato částka je započítána do kolonky OSTATNÍ dotace obce a celkem.

Obec Albrechtice poskytuje na základě žádostí neinvestiční dotace na občany umístěné v zařízení v jiné obci, nebo jedná-li se o terénní nebo odlehčovací službu. V roce 2012 poskytla obec částku 50 000 Kč. Započtena do kolonky OSTATNÍ v dotaci obce a celkem.

Pro porovnání jednotlivých kolonek nelze zcela relevantně stanovit porovnání, protože ne všechna zařízení podala informace o jednotlivých položkách. Z celkových uvedených nákladů bylo podáno cca 89,2 % jednotlivých položek, chybí tedy cca 10,8 %.

Počítáno z poskytnutých informací o jednotlivých položkách se jednotlivé položky podílí na financování nákladů služeb takto:

17,8 % MPSV, 0,4 % kraj, 2,4 % obec, 33,2 % zřizovatel (z největší míry je to obec), 30,9 % úhrady uživatelů, 0,7 % sponzorské dary a 3,8 % jsou jiné zdroje. Celkem je to tedy 89,2 % a lze usoudit, že zbylých 10,8 % budou představovat z větší míry dotace zřizovatele, MPSV a uživatelů.

Z daných procentuálních podílů vyplývá, že na nákladech služby se nejvíce podílí zřizovatel, pak uživatelé a kraj.

Tabulka č. 84: Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	Pobytová					Ambulantní					Terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	Lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	0	0	0	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	0	0	254	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noclehárny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	8	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	24	0	86	0	0	18	0	66	0	0	0	0

Zdroj: vlastní šetření

V tabulce jsou uvedeny okamžité kapacity u terénní a ambulantní služby a lůžka u pobytových služeb.

U služby následné péče je započítáno i středisko Vyhlídka pro ženy - registrované od 2013.

Tabulka č. 85: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

Druh služby	Příjmy z úhrad uživatelů	Výdaje	Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu
Pečovatelská služba	8 160 499,-	18 809 059,-	43,39 %
Osobní asistence	0,-	0,-	0,-
Tísňová péče	0,-	0,-	0,-
Průvodcovské a předčitatelské služby	0,-	0,-	0,-
Podpora samostatného bydlení	0,-	0,-	0,-
Odlehčovací služby	2 411 720,-	8 704 391,-	27,71 %
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3 680 000,-	17 886 000,-	20,57 %
Tlumočnické služby	0,-	0,-	0,-

Zdroj: vlastní šetření

Osobní asistenci poskytují o.s. Podané ruce, AS senior- neposkytli informace o položce příjmů od klientů, proto nemohly být informace zahrnuty do tabulky.

Pečovatelská služba je uvedena pouze z podkladů SSMH. Komplexní péče Hestie neposkytla data.

Odlehčovací služby jsou uvedeny z podkladů SSMH. Hestie neposkytla podklady. Ostatní služby nejsou v ORP poskytovány.

Tabulka č. 86: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	25
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	8
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	8

Zdroj: vlastní šetření

U služeb osobní asistence, tísňové péče, podpora samostatného bydlení, průvodcovské a předčitatelské služby nejsou uvedena žádná data, protože v roce 2012 tyto služby v rámci ORP nebyly registrovány.

Pečovatelská služba:

- nebyly uvedeny důvody odmítnutí zájemců o službu.

Odlehčovací služby:

- zájemci - důvody neupřesněny,
- 5 zájemců - odmítnutí z kapacitních důvodů,
- zdravotní důvody pro odmítnutí.

Sociálně aktivizační služby:

- důvody neuvedeny.

Na základě zjištěných skutečností lze vyhodnotit, že uvedené služby kapacitně vyhovují. Pečovatelskou službu nelze hodnotit, protože nebyly uvedeny konkrétní důvody odmítnutí zájemců o službu, lze pouze předvídat nedostatečnou kapacitu.

Na základě rozhovorů se zástupci obcí vyplynula potřeba pečovatelské služby pro zajištění potřeb obyvatel, nicméně v obci Těrlicko bylo sděleno, že převedením dávek na úřady práce, ztratila obec kompetence a tím i ztrácí přehled o konkrétních potřebách občanů. Z rozhovorů vyplynulo, že změna a převedení dávkového systému nebyla dobrým řešením pro obce (především pro ty méně početné). Odbor sociálních věcí na MM Havířov sdělil, že by uvítal užší spolupráci, ale nejvhodnější řešení by byl zpětný návrat dávkového systému na odbor sociálních věcí pro efektivnější a cílenější přehled a rozhodovací procesy v rámci poskytování podpor a dávek pro občany.

Tabulka č. 87: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	69	80	0	0	0
	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	41	478	833	0	0	0	0	0	0
	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	11	0	0	0	0	0	0	40	15

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	72	253
	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	3	27	0	14	14	99	83	52
	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	174	701	1078

Zdroj: vlastní šetření

Na základě výsledků v tabulkách lze vyhodnotit podíl pohlaví na druhu služby. V oblasti poskytování služeb pro seniory je výrazně vyšší podíl žen než mužů, což odpovídá průměrné délce života. Ženy se dožívají vyššího věku, a proto také se více profilují ve statistických ukazatelích. Co se týče jednání se zájemci o službu domova pro seniory, pro zařazení do evidence žádostí se sociální pracovníci setkávají s praxí, že obvykle žena se stará a pečuje o manžela, který pobírá PnP (nebo má zažádáno). Proto tito žadatelé nespěchají tolik na umístění v DS, pokud je ale opačný případ, tzn. je žena s horším zdravotním stavem, pak je umístění do DS aktuálnější a žádost urgentnější.

V poradenských službách je evidentní dvojnásobný počet klientů z řad žen. Sociálních poraden využívají více ženy- jsou to hlavně poradny pro oběti násilných a trestných činů, jsou to rozvedené matky a samoživitelky (zadluženost, exekuce, ztráty bydlení), jsou to manželky a družky mužů, kteří inklinují ke sklonům k závislosti na návykových látkách a alkoholu. Na zřetel bychom měli vzít vysoké číslo klientů, kteří využili tyto služby. Počet klientů vypovídá o místních poměrech, které ovlivňují potřebnost a využívání této služby. Na základě statistických údajů by bylo užitečné vymezit jednotlivé problémy, s kterými se klienti potýkají a vyhodnotit možné a přímo cílené intervence.

V nízkoprahových zařízeních je opačný trend využívání služeb z hlediska pohlaví a to mužskou populací - bezdomovectví, návykové látky, alkoholismus, gamblerství, úteky a odchody z domova.

Noclehárnu nelze vyhodnotit z hlediska pohlaví, protože v ORP se nachází pouze noclehárna pro muže.

Tabulka č. 88: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	0,-	0,-	0,-	0,-
Denní stacionáře	21 588 236,-	451,-	0,-	0,-
Týdenní stacionáře	0,-	0,-	0,-	0,-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0,-	0,-	0,-	0,-
Domovy pro seniory	79 803 396,-	0,-	0,-	739,-
Domovy se zvláštním režimem	8 773 312,-	0,-	0,-	924,-
Chráněné bydlení	4 203 000,-	0,-	0,-	426,-
Azylové domy	12 106 241,-	0,-	0,-	350,-
Domy na půl cesty	239 375,-	0,-	0,-	332,-
Zařízení pro krizovou pomoc	0,-	0,-	0,-	0,-
Nízkoprahová denní centra	1 618 493,-	21,-	0,-	0,-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2 336 091,-	21,-	0,-	0,-
Noclehárny	1 745 437,-	26,-	0,-	0,-
Terapeutické komunity	0,-	0,-	0,-	0,-
Sociální poradny	4 556 730,-	24,-	0,-	0,-
Sociálně terapeutické dílny	0,-	0,-	0,-	0,-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0,-	0,-	0,-	0,-
Pracoviště rané péče	198 451,-	0,-	49,-	0,-
Intervenční centra	1 009 763,-	11,-	0,-	0,-
Služby následné péče	4 493 451,-	0,-	0,-	832,-
ostatní	34 630 156,-	69,-	119,-	981,-

Zdroj: vlastní šetření

V položce ostatní nejsou uvedeny údaje Kochova a Hestie z důvodu nedodání podkladů pro zpracování analýzy.

Na základě průměrných nákladů na uživatele/den lze usoudit, že pobytové služby jsou velmi nákladné a v tabulce vykazuje vysoké náklady domov se zvláštním režimem a domov pro seniory. Vysoká částka u DZR je ovlivněna vysokými odpisy, protože budova byla postavena v roce 2008. Vysoké náklady vykazuje také služba následné péče.

Z ambulantních služeb je nejvíce nákladnou službou denní stacionář SSMH, ostatní náklady ambulantních služeb na uživatele a den jsou nízké. V kolonce ostatní ovlivňuje výši terénní služby pečovatelská služba, která vykazuje vysoké náklady.

Tabulka č. 89: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Dobrovolnická činnost v ORP	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP		
	2010	2011	2012
z toho Občanská sdružení	2	2	2
z toho Církevní právnické osoby	0	0	0
z toho Obecně prospěšné společnosti	0	0	0
Z toho krátkodobá	0	0	0
Z toho dlouhodobá	3	3	3
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	7	7	7

Zdroj: vlastní šetření

1) Adra - poskytuje každý rok 4 projekty v roce 2010, 2011, 2012 dlouhodobé i krátkodobé,

2) Sdružení - STOP.cz poskytuje každý rok 2010, 2011, 2012 - 3 projekty dlouhodobé a 3 projekty dlouhodobé i krátkodobé.

Existence dobrovolnictví a jeho role je velmi významná nejen pro samotné uživatele, ale pro celou společnost. Jenom v Domově pro seniory Havířov, který čítá kapacitu 274 lůžek pro dvě registrované služby DS a DZR poskytuje dobrovolnickou službu cca 50 dobrovolníků. Další zařízení, která využívají dobrovolníky je Santé (pro osoby se zdravotním postižením) a SSMH - které začaly využívat služby dobrovolníků od roku 2013. Dobrovolníci pracují také s nemocnými v nemocnici. Adra je velmi významnou společností na společné cestě s poskytovanými sociálními službami ve městě.

Sdružení - STOP.cz poskytuje své služby Armádě spásy v Havířově, p.o. Santé a také MŠ.

V obcích Albrechtice, Těrlicko, Horní Suchá a Horní Bludovice se dobrovolnická činnost neposkytuje

Tabulka č. 90: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Pomoc	Počet projektů		
	2010	2011	2012
Nezaměstnaným	2	2	2
osobám sociálně slabým	3	3	3
osobám zdravotně postiženým a seniorům	2	2	2
příslušníkům národnostních menšin	1	1	1
Imigrantům	0	0	0
osobám po výkonu trestu odnětí svobody	0	0	0
osobám drogově závislým	0	0	0
osobám trpícím domácím násilím	0	0	0
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	1	1	1
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	1	1	1
při ochraně a zlepšování životního prostředí	0	0	0
při péči o zachování kulturního dědictví	0	0	0
pořádání kulturních akcí	0	0	0
při sbírkových charitativních akcích	0	0	0
uskutečňování rozvojových programů	0	0	0

Zdroj: vlastní šetření

Dobrovolnické centrum Adra poskytuje v Havířově převážnou část své činnosti seniorské populaci v Domově pro seniory Havířov, jež čítá 2 zařízení - středisko Lunu a středisko Helios. Středisko Luna je přitom druhým největším příjemcem ekonomické hodnoty ze všech přijímajících organizací v ČR. Na Luně i na Heliosu je evidováno cca 50 dobrovolníků.

Adra poskytuje dobrovolnickou činnost také osobám zdravotně postiženým v p.o. Santé a také od roku 2013 začala poskytovat činnost v p.o. SSMH.

Sdružení - STOP.cz poskytuje své dobrovolnické služby Armádě spásy v Havířově, p.o. Santé a také MŠ.

Do budoucna je vnímána potřeba rozvoje dobrovolnické činnosti také v oblasti jiných cílových skupin. Vzhledem k místním problémům by bylo vhodné dobrovolnictví v oblasti prevence, ambulantních a terénních služeb pro osoby se závislostmi především pro cílovou skupinu dětí a mladých dospělých do 26 let.

4.1.3 ANALÝZA RIZIK A DALŠÍ POTŘEBNÉ ANALÝZY

Tabulka č. 91: Analýza cílových (dotčených) skupin sociálních služeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb	dlouhodobé financování, zájem klientů o službu, přehled o potřebnosti služby	nízká kvalita poskytované služby, nedostatečná kapacita, absence služby, nezájem klientů pro nízké příjmy	vzájemná setkání, informovanost, workshopy, odborné publikace, odborné články, depistáže, dotazníky, diskuzní fóra, média, propagace	využití médií, letáky, zajištění organizátora, pravidelná spolupráce s odborem sociálních věcí, katalog sociálních služeb, zajištění distribuce dotazníků, průzkumy, ankety, analýzy
ředitelé organizací	kvalita a rozvoj služeb	neinformovanost, nezájem a neochota některých organizací, nedostatek financí	pravidelná setkání, informovanost, workshopy,	zajištění organizátora, spolupráce s vedením obcí a měst, kraji
zaměstnanci organizací	dobré pracovní a materiální zázemí, finanční ohodnocení, podpora vzdělávání, jistota zaměstnání	nízké finanční ohodnocení, nejistota financování soc. služeb, snižování počtu zaměstnanců se snižováním dotací, psychická zátěž, pracovní přetížení, nízký společenský kredit některých služeb	pravidelné porady, stáže, školení a semináře, konference,	kvalitní management (proškolený), metodická podpora, podpora dobré praxe

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
zřizovatelé	kvalita poskytovaných služeb, rozvoj služeb, finanční podpora státu, kvalitní legislativa	snižování rozpočtů, nedostatečná a stále se měnící legislativa, nestabilita politické reprezentace, netolerance k menšinovým skupinám	pravidelné porady, pravidelná hodnocení služeb, workshopy, orgány města-obce (rada, zastupitelstvo), kontrola organizací, audity	projednávání návrhů jednotlivých organizací dle zřizovacích listin, účast na jednání zastupitelstva, organizátor workshopů
Představitelé obcí, města	dostatek financí, podpora státu, jasná legislativa, kompetence obcí a měst, přehled potřeb obyvatelstva	nevyjasněné způsoby financování, nestanovení kompetencí odpovědnosti obcí, nestanovení jasných kritérií a podmínek pro jednotlivé služby, nezájem o rozvoj služeb pro občany, nestabilita politické reprezentace	zasílání návrhů legislativních změn cestou SMO ČR, poslance, odborné organizace, odborné konference, zveřejňování názorů v odborných časopisech, setkání s občany, akce, média, rozhovory, kontrola poskytovaných služeb	shromáždění námětů a připomínek příslušných odborů obcí a magistrátu a poskytovatelů sociálních služeb, příprava a organizace odborných konferencí, akcí, plány setkání s občany, uveřejňování informací na webu města nebo obce, v místním tisku a médiích, informační materiály, komunitní plánování, strategické dokumenty, akční plány, analýzy
sponzoři, dárci, podporovatelé	kvalitně využití finance a dary, podpora potřebných občanů, solidarita	nezájem podporovat, zneužití darovaných financí,	setkání, akce, písemná komunikace, média	zveřejnění dárců a sponzorů, organizace akcí a setkání, dotazníky hodnocení služby

zájemci o službu	dostatečná síť sociálních služeb, dostatečná kapacita, odbornost a profesionalita poskytovatelů, dostatek informací, finanční podpora,	nezájem o službu z důvodu nedostatku financí, nepodpora obce, neinformovanost, nízké příjmy bránící koupi služby, neochota investovat ze svých úspor	katalogy sociálních služeb, osobní komunikace, letáky, webové stránky, místní tisky, média	plán informovanosti o službách, příprava a organizace akcí, aktivit, průzkumy, ankety, dny otevřených dveří, veletrhy sociálních služeb
klienti	kvalita a profesionalita služby, finanční, časová a místní dostupnost služeb, návaznost služeb, bezpečnost služby, podpora státu, podpora obce nebo města, anonymita u některých služeb	nedodržování smluvních podmínek, zadluženost, obavy, závislost na poskytované službě, neschopnost a také neochota pomáhat si také vlastními silami, neochota hradit si služby, nízké příjmy	osobní kontakt, dotazníky, telefonický a písemný kontakt, časopisy, stížnosti a připomínky	uveřejňování informací, besedy, akce, aktivity, inspekce kvality služeb
rodinní příslušníci	kvalitní služby, spolupráce s poskytovatelem, dostatečná kapacita	neochota spolupracovat, neochota hradit náklady na službu svému rod. příslušníkovi nebo doplácet, přenechání veškeré zodpovědnosti na poskytovateli	osobní kontakt, rozhovory, písemná komunikace, webové stránky,	aktuálnost informací na webu, plánování akcí, uveřejňování informací na nástěnkách, v místním tisku, organizace besed, akcí, dny otevřených dveří

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 92: Registr rizik oblastí sociálních služeb správního obvodu

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nejasné financování, neprůhlednost finančního systému	4	4	16	jasná pravidla pro přidělování financí, míra finanční soběstačnosti	stát, MPSV, MMR, MZ, kraj
Nedostatek financí na provoz	3	3	9	využití vícezdrojového financování, sdružené nákupy, využití dotací EU, kontrola využívání finančních prostředků	obec jako zřizovatel, obce jako poskytovatel, ostatní poskytovatelé a zřizovatelé, kraj
Nedostatek financí na rozvoj služeb	3	4	12	meziobecní spolupráce, princip solidarity mezi chudšími a bohatšími obcemi, komunitní plánování, využití dotací EU, využití dotačních titulů v rámci ČR, projekty	kraj, obce daného území, poskytovatelé
Organizační riziko					
Místní nedostupnost služeb	2	4	8	komunitní plánování, spolupráce obcí s krajem, meziobecní spolupráce	obce daného území, kraj, poskytovatelé

Nezájem orgánů obcí o zřízení nebo rozvoj služeb	2	4	8	komunikace s poskytovateli, občany, analýzy	obce daného území, občané obcí, poskytovatelé
Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	2	3	6	příklady dobré praxe, workshopy, komunikace s jinými obcemi v jiných ORP,	obce
Demografický a hospodářský vývoj	4	5	20	podpora státu, tlak kraje na stát, legislativní změny, rozvojové aktivity	stát, kraj, obce
Právní riziko					
Nejasná legislativa	3	5	15	zasílat k připomínkování legislativní změny, tlak obcí a poskytovatelů na zákonodárce, municipální a regionální autonomie,	stát, obce, kraj, vláda, příslušná ministerstva, poslanci a senátoři
Reformy, které zhorší přístup občanů ke službám	2	4	8	změna zákona o sociálních službách, zapojení odborníků, veřejnosti a poskytovatelů do procesu změn,	zákonodárné orgány-MPSV, poskytovatelé, obce

Technické riziko					
Špatný nebo nevyhovující stav budov	2	4	8	získání financí na rekonstrukce-využití dotačních titulů	zřizovatel, vlastník budovy, poskytovatel
Věcné riziko					
Nezájem vedení obce o zřízení nebo rozvoj služeb	2	4	8	stabilita politické reprezentace, účast občanů na volbách do zastupitelstva, občanská sdružení, účast na zastupitelstvih obce, tlak poskytovatelů, klientů a veřejnosti na orgány obcí	Obec, poskytovatelé, veřejnost
Nekvalitní služby	3	3	9	konkureční poskytovatelé, kvalitní inspekce, stížnosti a připomínky	obce jako zřizovatelé, obce jako poskytovatelé, kraj, úřady práce
Personální rizika	2	3	6	vzdělávání zaměstnanců, dostatečné finanční ohodnocení, dobré pracovní a materiální podmínky, jistoty zaměstnání	poskytovatelé, zřizovatelé, stát

4.1.4 SWOT ANALÝZA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

SWOT analýza byla vytvořena shrnutím poznatků napříč jednotlivými cílovými skupinami a poskytovateli sociálních služeb. Sociodemografický a ekonomický vývoj v regionu předznamenává zvyšování míry nezaměstnanosti v regionu. V roce 2012 byla míra nezaměstnanosti v rámci ORP Havířov 14,29 %, oproti roku 2011 byl nárůst o 1,11 %. Jednalo se o 7057 občanů. Na základě statistických ukazatelů dochází k poklesu občanů v ORP a je důsledkem migrace obyvatel (především mladé generace) za zaměstnáním, což je i důsledkem snižování příjmů obcí z daní a snižování kupní síly. Narůstá kriminalita. Obyvatelstvo stárne a průměrná hodnota dožití se zvyšuje. Vlivem nezaměstnanosti se zvyšují požadavky na výši vyplácených dávek. Nezaměstnanost a nízké příjmy snižují možnosti využívání sociálních služeb za úhrady a zvyšují riziko zneužívání dávek (hlavně PnP), které jsou využívány pak jako zvýšení příjmu domácností. Region pak bude vykazovat věkovou potřebu dávek, podpory a pomoci, potřebu rozvoje sociálních služeb, především služeb prevence, terénní a ambulantní služby, na druhou stranu nízkopříjmovost s další kumulací rodinných problémů bude způsobovat nezáměr o placené služby. Ze SWOT analýzy vyplývá, že potřeba vzniku některých služeb narůstá a jsou to především služby pro osoby ohrožené přechodnou krizí a závislostmi a také služby pro seniory. Místní problémy a podpora rozvoje sociálních služeb v ORP bude muset být prioritně řešena vedením obcí. Proto vnímám jako velmi vhodné podporu vzniku meziobecní spolupráce pro vzájemnou pomoc a participaci na řešení problémů, ale také jako schůdnější cestu pro získávání finančních prostředků z různých dotačních titulů v rámci ČR, EU.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. podpora obce, 2. bezplatné služby, 3. existence volnočasových aktivit, 4. dostupnost sociálních služeb, 5. podpora města v oblasti bezpečnosti, 6. rozvoj dobrovolnické činnosti, 7. bezbariérovost v centru města, 8. široká síť organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením, 9. primární prevence, 10. existence dotačního systému města, 11. existence standardů kvality, 12. podpora města pro komunitní plánování a rozvoj sociálních služeb, 13. podpora neziskových organizací, 14. podpora seniorské populace v oblasti bezpečnosti, volnočasových aktivit a vzdělávání, 15. revitalizace veřejných a obytných prostor, 16. zasíťování sociálních služeb a nabídky pro volný čas v lokalitě Šumbark, 17. existence bytů zvláštního určení, 18. existence organizací realizujících 	<ol style="list-style-type: none"> 1. chybí levné bydlení pro seniory, 2. absence prostupného bydlení, 3. ztížené přístupy ke klientům, 4. obtížné zachování anonymity klientů v malých obcích, 5. absence dlouhodobého financování, 6. malá kompetence obcí pro lepší a efektivnější řízení a rozhodování, 7. nedostupnost některých sociálních služeb, 8. neexistence adiktologické poradny, 9. snadný přístup k alkoholu, cigaretám, 10. rizikové rodiny, 11. špatná ekonomická situace rodin, 12. nedostatečná finanční podpora obcí při umístování občanů v pobytových zařízeních v jiných obcích, 13. nedostatečné kapacity některých služeb, 14. nedostatečná komunikace s odborníky (lékaři), 15. nesystematická depistáž, 16. nedostatek pracovních příležitostí, 17. absence některých sociálních služeb (především terénních a ambulantních), 18. malá ochota investorů,

<p>služby prevence pro mladé lidi, 19. ochota komunikace mezi aktéry komunitního plánování a městem, 20. bezpečnostní systém ve městě, 21. sponzoři.</p>	<p>19. nedostatečná spolupráce některých subjektů, 20. nedostatečná legislativa, 21. subjektivita při hodnocení kvality poskytované péče inspektory, 22. systémové změny - odebrání nebo snižování příspěvku na péči osobám, které využívají sociální služby, 23. odebrání mimořádných výhod potřebným, 24. nízká společenská prestiž specifických služeb, 25. vzrůstající administrativa na úkor práce s klienty, 26. malá spolupráce obcí v ORP, 27. nedostatečná nabídka pracovních míst pro osoby se ZP, 28. chybějící nabídka podporovaného bydlení, 29. absence denních center pro seniory, 30. horší dopravní dostupnost s některými menšími obcemi v ORP.</p>
Příležitosti:	Hrozby:
<p>1. byty ve vlastnictví města, 2. koncepce podporovaného bydlení, 3. odprodej bytů ve vlastnictví města, 4. zdarma právní služby, 5. pomoc s oddlužením, 6. získávání prostředků z fondů EU, 7. slevy pro děti, mládež a rodiny (koupaliště, kina, kulturní akce), 8. vícezdrojové financování, 9. podpora mezigenerační solidarity, 10. prezentace poskytovatelů sociálních služeb, 11. změny legislativy do oblasti rozšiřování druhů sociálních služeb včetně popisů činností, 12. spolupráce s médii, 13. iniciace a rozvoj sociálního podnikání, 14. rozvoj dobrovolnictví, 15. spolupráce s ostatními obcemi ORP, 16. tradice v poskytování sociálních služeb, 17. dostatek příležitostí pro trávení volného času, vzdělávání, 18. zaměření na sanaci rodiny, 19. využití dotačních titulů na zvýšení bezpečnosti v obcích, 20. spolupráce s poskytovateli z jiných regionů, 21. vyšší platové ohodnocení pracovníků</p>	<p>1. zvyšující se počet nezaměstnaných, 2. odliv mladých lidí mimo město/kraj, 3. zvyšující se počet rodin žijících v ubytovnách, 4. nárůst zadluženosti rodin, 5. dlouhodobá nezaměstnanost, 6. ztráta pracovních návyků, 7. nabídky nebankovních půjček, 8. dealerství drog, 9. nestabilní financování pro NNO, 10. nárůst kriminality mladistvých, 11. nejistota ve financování sociálních služeb a ohrožení jejich rozvoje, 12. časté změny v legislativě, 13. neschopnost klientů hradit si služby, 14. fluktuace zaměstnanců v sociálních organizacích z důvodů špatného finančního ohodnocení a přetížení, 15. změny politické reprezentace (nebude podporovat KP), 16. osamělost seniorů, 17. stárnutí populace, 18. negativní ekonomický vývoj v regionu, 19. nízké příjmy - neschopnost a neochota kupovat si služby, 20. absence neformální péče, 21. ukončení činnosti některého z hlavních poskytovatelů služeb, 22. zneužívání PnP,</p>

v sociálních službách.	23. neudržitelnost komunitního plánování, 24. odchody odborníků a „srdcařů“ z důvodu nízkých příjmů a profesního "vyhoření", 25. vnímání terénních služeb jako "selhání" rodiny při péči o osobu blízkou.
------------------------	---

4.1.5 SOUHRN VÝSLEDKŮ ANALÝZ (ANALYTICKÉ ČÁSTI)

Lokální politika je velmi dynamickým fenoménem. Řešení sociálních problémů na úrovni obcí nebo regionů patří v současné době k prioritním oblastem ekonomického i sociálního rozvoje území. Stát má vytvářet a zaručovat podmínky pro garanci lidských práv občanů deklarovaných v ústavě. V tomto smyslu má územní samospráva nezastupitelnou roli, protože se může významně podílet na řešení mnoha sociálních problémů. Výsledkem pro řešení sociálních problémů je vytvoření systému sociálních služeb na místní úrovni.

Účelem analýzy bylo zmapování situace, získání informací a přehledu o poskytovaných službách v ORP Havířov a analyzování potřeb na základě současného stavu a předpokládaného budoucího vývoje v daném území.

Výsledky analýzy jsou výstupem nejen z definovaných tabulek, ale také ze studia a získání informací z dostupných zdrojů, např. komunitních plánů, strategických dokumentů, statistických podkladů, rozvojových dokumentů, komunikací s příslušnými odbory jednotlivých obcí a poskytovateli sociálních služeb. Při zpracování analýzy se vyskytovaly problémy při získávání dat některých subjektů. Případné absence informací jsou zmíněny v komentáři k výsledkům v tabulkách. V rámci analýzy byla vyhledávána sociální rizika, jež ovlivňují ztrátu jistot a vznik sociálních problémů způsobených socioekonomickými změnami.

Na základě analýzy poskytování sociálních služeb je nutné, aby v blízkém časovém horizontu došlo k zásadním legislativním změnám. Týká se to také úvah o principiální změně systému příspěvku na péči (a dávek státní sociální podpory) nebo jejich náhrada zcela novými nástroji podpory příslušných cílových skupin. Řada osob s přiznaným příspěvkem na péči žádné sociální služby nepožaduje, na druhé straně je zde ale mnoho osob, kterým příspěvek přiznan nebyl, či které o něj nežádali, přesto jde o osoby, které pro své zapojení společnosti sociální služby potřebují. Současný systém přiznávání příspěvku na péči je pouze zaměřen na zdravotní stav a nejsou v něm zohledněny sociální potřeby jednotlivce.

Dalším problémem jsou kompetence a jejich převod ze státu na kraje a s tím související transparentní a spravedlivé financování sociálních služeb, a dále také forma vícezdrojového financování.

Z hlediska očekávaného vývoje v regionu lze předpokládat nárůst nákladů a tím i požadavků na zdroje.

Z opačného úhlu pohledu pro poskytování sociálních služeb je ale nutné zaměřit se také na kvalitu vzniklých služeb, na kvalitu jejich zaměstnanců a podmínky pro poskytování služby. Je nutné změnit systém inspekci v zařízeních a to zcela zásadním způsobem (kompetentnost osob provádějících inspekci, metodické postupy a kritéria posuzování). Současně je ale nutné vytvořit dobré podmínky pro osoby, které pracují v sociálních službách, zvyšovat jejich společenský kredit a také je nutné zaměřit se na jejich finanční ohodnocení, které v současné době neodpovídá pracovní náročnosti.

Současný stav služeb v ORP vykazuje značnou část dobrého pokrytí potřeb občanů, nicméně je zde jistá absence služeb vzhledem k aktuálnímu vývoji a stavu v území. Některé stávající služby by mohly být v rámci jakéhosi interního auditu přetransformovány na jiný nebo potřebnější druh poskytovaných služeb nebo by bylo možné jejich propojení s jinou službou pro efektivnější způsob zajištění potřeb občanů.

Vnímám proto, že nezbytnou podmínkou dalšího vyváženého fungování sociální sítě služeb bude zvýraznění podpory prokazatelně potřebných druhů služeb a naopak omezení těch služeb, které lze zajistit jiným způsobem nebo jejichž potřebnost nebyla v území prokázána.

Očekávaný nárůst požadavků na sociální služby v území ORP Havířov souvisí s predikcí nárůstu potřeb některých cílových skupin, jako jsou senioři a osoby ohrožené sociálním vyloučením (ve vazbě na negativní sociální jevy- nezaměstnanost, zadlužování, menšiny, aj.).

Z hlediska zjištěných skutečností z analýzy lze konstatovat, že město Havířov má z hlediska cílových skupin vytvořenou z větší míry dobrou síť sociálních služeb. Jak jsem již výše sdělila, chybí zde ale ještě některé služby, jejichž vznik je podmíněn stávajícím a budoucím vývojem v území. Chybí mi zde ale provázanost služeb s ohledem na cílové skupiny, to znamená, že bych navrhovala jakýsi audit poskytovaných služeb z hlediska příspěvkových organizací města pro optimalizaci, transformaci a predikci potřeb některých cílových skupin. Významem by bylo současně se takto zaměřit i na ekonomickou náročnost stávajících příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je město Havířov.

V současné době je potřeba zaměřit se také na skupiny osob s duševním onemocněním, kterých ve společnosti přibývá, nicméně jejich depistáž, péče a pomoc je prozatím nedostatečná.

Vedení města v Havířově velmi významně podporuje seniorskou populaci a také děti a mládež. Rozvoj služeb a aktivit pro tyto cílové skupiny je velmi pozitivní a významný. Město každý rok značnými finančními prostředky podporuje aktivity a akce, výlety, ozdravné pobyty nejen u nás, ale také v zahraničí (Slovensko, Chorvatsko) pro seniory i děti.

Město také každoročně přispívá formou dotačních titulů různým neziskovým organizacím, které poskytují služby občanům města.

Do budoucna by bylo vhodné zaměřit se na spolupráci s obcemi v ORP při poskytování sociálních služeb (v některých obcích služby zcela chybí) a vytvořit systém podílení se na financování a hledání zdrojů pro rozvoj, udržení a efektivitu.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy. Vize a problémové okruhy vznikly na základě konzultací v rámci realizačního týmu a předchozích jednání s představiteli obcí, tj. starostů, ředitelů základních škol a mateřských škol a s odbornými pracovníky jednotlivých obecních úřadů a magistrátu statutárního města Havířova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

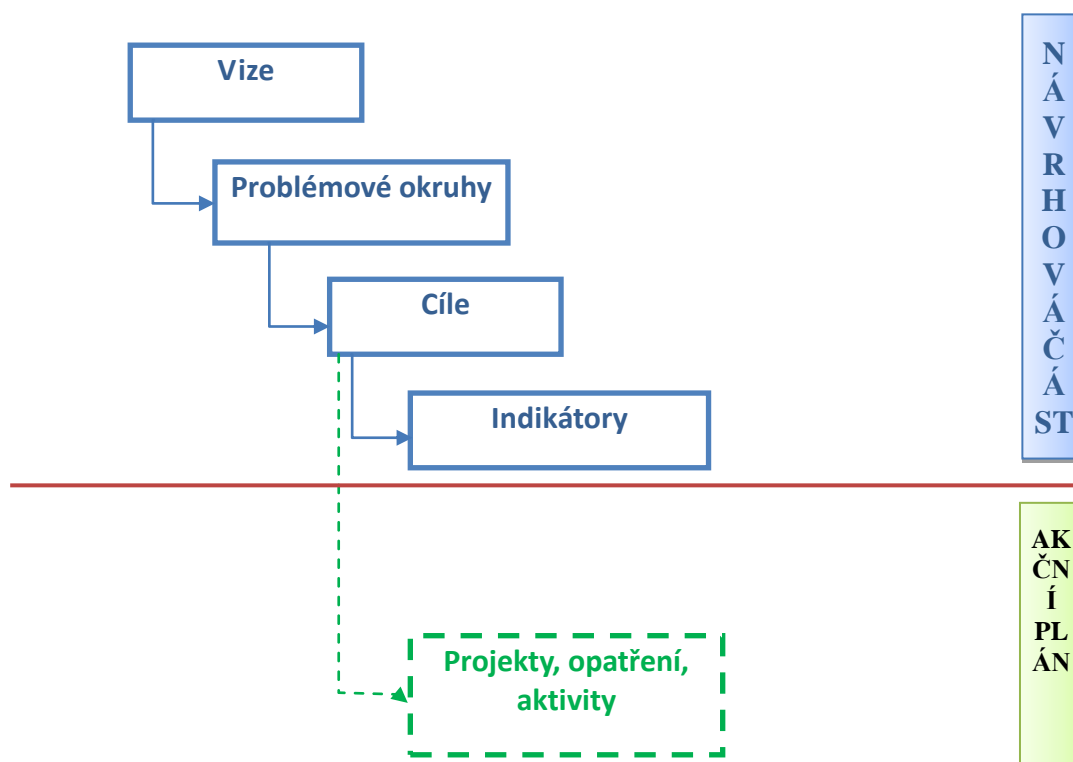
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Sociální služby	Problémová oblast 1 - Nedostupné bydlení pro příjmově slabší, sociálně slabé skupiny	Problémová oblast 2 - Rozšíření kapacity služby Domova se zvláštním režimem a vytvoření dostupné sítě terénních služeb	
	cíl 1.1 - Řešení dostupnosti bydlení pro seniory - malometrážní byty	cíl 2.1 - Zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem v Domově pro seniory Havířov, středisko Luna	cíl 2.2 - Vytvoření dostupné sítě terénních služeb

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2 VIZE A PROBLÉMOVÉ OBLASTI (OKRUHY)

VIZE

Obce ze správního obvodu ORP Havířov včetně Havířova jsou zapojeny v bezpečnostních preventivních činnostech a programech ve všech věkových kategoriích obyvatel. Obce dosáhly vysoké úrovně bezpečnosti v dopravě. Občané situaci v bezpečnosti obecně vnímají velmi dobře a jsou s ní spokojeni. Všechny základní a mateřské školy mají vysokou kvalitu výuky, dostatečné materiální vybavení a jsou spokojeny se svojí finanční situací. Do mimotřídních a mimoškolních aktivit je zapojena alespoň jedna třetina dětí a mládeže, především z méně podnětného sociálního prostředí, zejména díky rozsahu a kvalitě nabídky aktivit. Motivující a účelný způsob svozu odpadů, důsledná separace odpadů vede ke snižování množství odpadů a ceny za jeho likvidaci a svoz. Osvěta, optimalizace, audit kapacitních možností stávající linky na třídění odpadů v Havířově je prováděn průběžně a každoročně přináší další zlepšování podmínek pro likvidaci odpadu v ORP Havířov. **Sociální služby na území Havířova pokrývají potřeby obcí ze spádového území obcí ORP Havířov. Navýšená kapacita služeb pro seniory v oblasti pobytových, terénních i ambulantních služeb pokrývá plně potřeby obyvatel z ORP Havířov. Optimální rozložení sociálních služeb pro různé cílové skupiny s podílem partnerské spolupráce obcí v ORP se daří díky kvalitnímu komunitnímu plánování ve městě.** Důslednou spoluprací samosprávy a podnikatelského sektoru selepší marketing turistické oblasti. Zpracuje se seznam podporovaných turistických atraktivit a atrakcí. Široký dopad na aktivity cestovního ruchu i volnočasové aktivity občanů bude mít realizace záměru cyklostezek a cyklotras v území oblasti.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

1) Nedostupné bydlení pro příjmově slabší, sociálně slabé skupiny

Proces demografického stárnutí, tedy zvýšení počtu ekonomicky neaktivních v populaci povede ve zvyšování nároků na sociální a veřejné politiky, včetně penzijních systémů. Zvýšení počtu seniorské populace může vést k relativnímu poklesu sociální podpory a následnému nárůstu poptávky po sociálním bydlení. Stárnutí populace je zvyšujícím se problémem pro celé ORP z hlediska vývoje a zabezpečení dostupné ho bydlení pro seniory. Taktéž je problémem financování bydlení pro mladé začínající rodiny nebo jednotlivce. Příjmy občanů jsou různé, ale vzhledem k nezaměstnanosti, omezeným možnostem dobře ohodnocené práce, jsou mnohdy příjmy vynakládány vzhledem k vysokým nájmům, především společnosti RPG, na běžný provoz domácnosti.

Také příjmy seniorů nedostačují mnohdy na zaplacení bytů, ve kterých žijí a příjem pouze jednoho osamoceně žijícího seniora na zaplacení mnohdy nestačí. Senioři jsou pak nuceni brát si půjčky a dostávají se do tíživé situace zadluženosti. Malých bytů, (jednopokojových) je velký nedostatek a taktéž je nedostatek bytů tzv. zvláštního určení. Tento problém prosakuje čím dále ve větší míře do života v obcích ORP. Proto je nutné se touto situací zabývat a začít řešit problémy nedostupného sociálního bydlení pro všechny výše zmíněné skupiny občanů.

Bydlení pro seniory

V obci Albrechtice je kapacita 12 míst v domě s byty zvláštního určení.

V Havířově je celkový počet bytů zvláštního určení 356 pro cca 511 občanů. V současné době je evidováno 135 žádostí jednotlivců a 38 žádostí dvojic. Průměrný věk žadatelů je 73 let. V roce 2012 byly evidovány 3 žádosti s trvalým bydlištěm mimo Havířov (Petřvald, Ostrava, Albrechtice), 2013 byly evidovány 4 žádosti mimo Havířov (Brno, Rychvald, Třeboň, Horní Suchá). Úhrady za byt jsou dle velikosti bytu (0+1, 1+1, 0+2 ,1+2) v rozmezí 3.200 – 5.100Kč plus úhrady elektrické energie.

Další skutečností, která nutí k vytváření jednotlivých forem bydlení je míra nezaměstnanosti zhoršující se sociální situace ORP, úbytek mladých vzdělaných lidí-migrace do jiných regionů.

V současné době jsou v rámci ORP k dispozici tyto formy bydlení:

- nájemní bydlení,
- rodinné domy a byty v osobním vlastnictví,
- forma družstevního bydlení,
- ubytovny,
- DPS - byty zvláštního určení,
- domovy seniorů,
- azylové domy,
- chráněné bydlení,
- startovací byty - Dům na půli cesty,

- noclehárna.

Důsledky neřešení problému

V případě neřešení problémů s dostupným bydlením pro seniory a další nízkopříjmové skupiny vyvstane problém se zadlužeností, s psychickými obtížemi, bezdomovectvím, zvyšováním problémů se závislostí na alkoholu, drogách, sebevraždy.

2) Rozšíření kapacity služby Domova se zvláštním režimem a vytvoření dostupné sítě terénních služeb

Na základě analýzy potřeb obcí v ORP, vývoji, zdravotnímu stavu seniorů, zvyšujícímu se počtu osob s demencemi, Alzheimerovou demencí, stavu žádostí o tuto službu vyvstává potřeba zvýšení kapacity této služby v ORP. V současné době poskytuje tuto službu Domov seniorů Havířov na ul. Seifertova, kde stávající kapacita služby je 50 lůžek. Služba by se měla i nadále rozšiřovat (celková kapacita lůžek na DSH středisko Helios je 86, jsou zde poskytovány 2 služby DS a DZR). Domov seniorů Havířov, středisko Luna poskytuje v současné době pobytovou službu Domov a pro seniory 188 uživatelům. Po rekonstrukci střediska Luna bude zaregistrována také služba DZR tak, aby postupně bylo možno uspokojovat potřebu této služby. Sníží se služba DS, nicméně dle analýzy je tato služba dostačující s ohledem na požadavky zákona č.106/2008 Sb. O sociálních službách.

Bylo zjištěno, že ne všichni senioři, kteří mají zájem o služby Domova pro seniory, potřebují komplexní péči. Pro tuto skupinu seniorů jsou pak vhodnější terénní služby, denní stacionáře apod.

Narůstá ovšem počet seniorů s demencemi a tito pak nejsou cílovou skupinou služby Domova pro seniory, ale jsou cílovou skupinou pro Domov se zvláštním režimem.

S ohledem na nevhodné formulování cílových skupin v zákoně o sociálních službách, budou nutné legislativní změny ve formulaci v zákoně, protože v současné době je prokázáno, že různými druhy demencí trpí spousta osob v seniorské populaci a dle zákona 108/2006 Sb. by se s každým takovým seniorem muselo zařízení DS rozloučit a ukončit s ním smlouvu.

Vhodným řešením pak bude vytvoření provázanosti jednotlivých služeb pro seniory. S tím souvisí vytvoření takových služeb, které v rámci ORP ještě nejsou dostatečně kapacitně rozvinuty, případně vytvořit zcela nové ty, jež by pomohly řešit potřeby seniorské populace.

K tomu je třeba propojit komunitní plánování všech obcí ORP v jedno, které by reflektovalo potřeby svých občanů. Bude nutné v rámci ORP vytvořit síť chybějících služeb, hledat finanční zdroje a organizace, které by tyto služby poskytovali. Je možné vytvořit „Centrum pro spolupráci“.

Z analýzy, studia komunitních plánů, z definovaných potřeb obcí vyvstala možnost vzniku komunitního centra pro meziobecní spolupráci a zefektivnění služeb občanům.

V současné situaci takováto forma neexistuje na území ORP. Centrum by mohlo být formou „spolku“ nebo jiné formy (dle dohody a zvážení), poskytovalo by a zajišťovalo na základě potřeb občanů různé formy pomoci a podpory. Jedná se o formu komunitní péče. S ohledem na stárnutí obyvatelstva je nutné postupně zajišťovat vyšší míru podpory a pomoci těmto občanům. Dále je nutné zabývat se otázkou pomoci sociálně slabým a ohroženým skupinám obyvatel. Tato pomoc ovšem nemusí být formou registrované sociální služby, ale může být kombinací různých forem pomoci, např. formální, neformální a dobrovolné. Toto centrum by fungovalo na podporu lokálního společenství, zachování identity a příslušnosti k danému území, udržování soudržnosti a mezilidských a společenských vztahů.

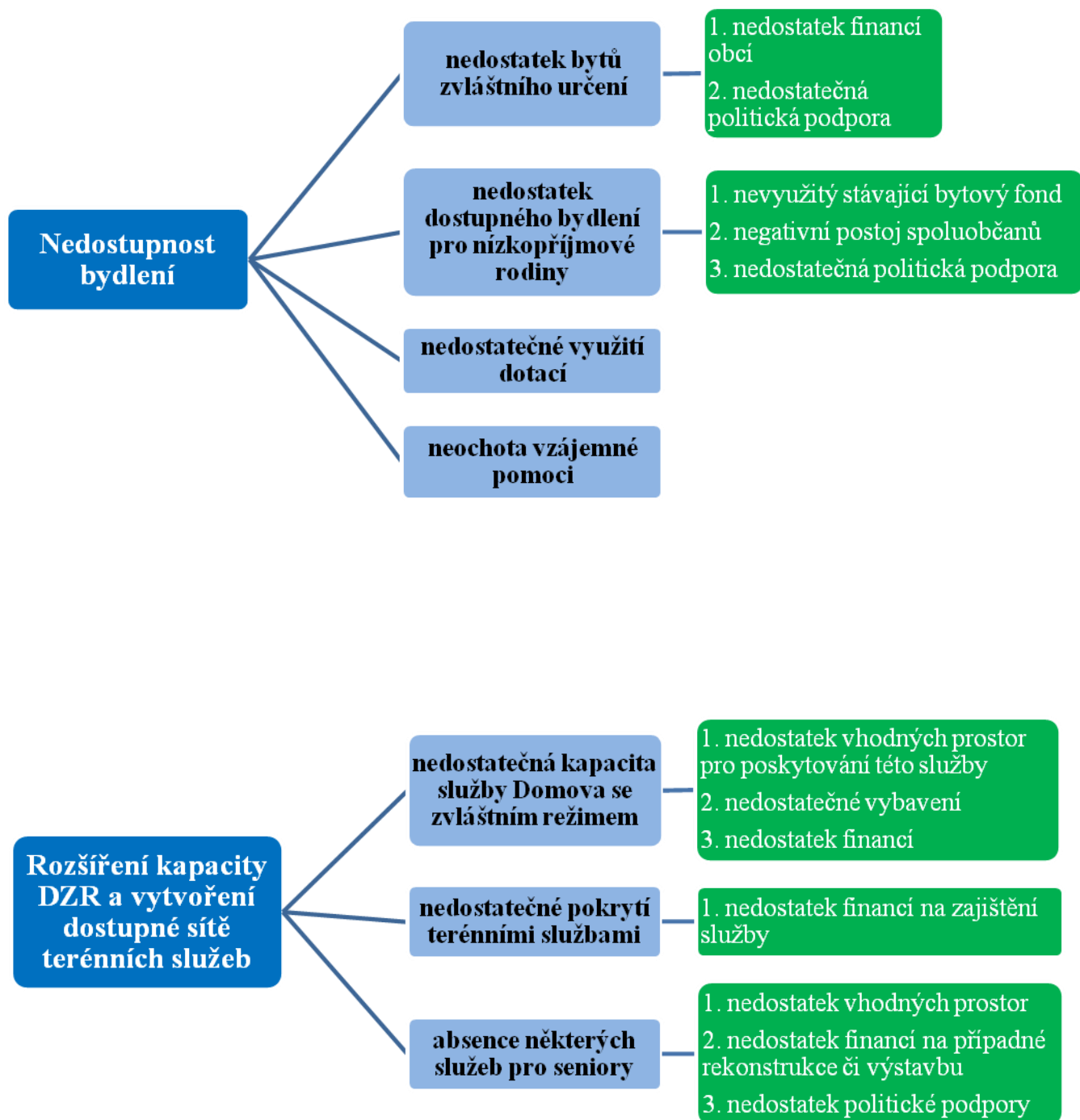
Činnost centra:

- mapování potřeb území, pomoc při zpracovávání podrobných analýz potřeb občanů, rozvojových dokumentů ORP,
- informační a poradenská činnost,
- koordinační činnost,
- iniciace opatření,
- koordinace dobrovolnické činnosti,
- vzdělávání,
- konzultační činnost,
- časová banka,
- realizace akcí a aktivit, propojení života občanů obcí, otevřenost prostředí,
- workshopy,
- organizace setkávání poskytovatelů sociálních služeb a zástupců obcí v ORP,
- získávání dotací, grantová projektová činnost.

Důsledky neřešení problému:

Pokud bychom se na tuto situaci nezaměřili, může přinést řadu problémů. Ocitnutí se občanů v psychické tísní, zvyšující se zdravotní rizika, sebevraždy a jiné.

STROM PROBLÉMŮ



4.2.3 POPIS CÍLŮ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Tabulka č. 93: Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Nedostupné bydlení pro příjmově slabší, sociálně slabé skupiny
Cíl 1.1	Řešení dostupnosti bydlení pro seniory - malometrážní byty
Popis cíle	<p>Proces demografického stárnutí, tedy zvyšování počtu ekonomicky neaktivních v populaci povede ke zvyšování nároků na sociální a veřejné politiky, včetně penzijních systémů.</p> <p>Zvýšení počtu seniorské populace vede k nárůstu poptávky po levném bydlení, které by senioři byli schopni hradit z nízkých důchodů. Narůstající zadluženost především osamělých seniorů tyto jedince uvádí do tíživé situace zadluženosti, jsou ohroženi ztrátou bydlení. Na průměrnou výši důchodů nedosahuje ani polovina seniorů. V bytech s regulovaným nájemným bude docházet k růstu nákladů, které výrazně překrývají valorizaci důchodů.</p> <p>Tato skupina občanů pak podává své žádosti k umístění do domů s byty zvláštního určení nebo do domovů pro seniory. Bytů zvláštního určení je velký nedostatek a služba domova pro seniory podle zákona č.108/2006 Sb. nemůže nahrazovat poptávku po malých a levných bytech, nýbrž je vázána umístěním seniorské populace dle zákona, kde se jedná o seniory, kteří potřebují pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.</p> <p>Taktéž bytový fond disponuje nízkým počtem malometrážních bytů, jejichž kapacita je nedostatečná.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodické opatření: <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření funkční metodiky pro sociální pracovníky obcí v rámci ORP pro oblast potřeb bydlení. 2. Analýza: <ul style="list-style-type: none"> • Bytového fondu, • Potřeb sociálního bydlení, • Rozbor výhodnosti rekonstrukce ubytoven, bytového fondu versus výstavba nových malometrážních bytů, • Zpracování variant řešení snížení nákladů na bydlení pro seniory nad 65 let, • Zpracování variant pro využití investičních podpor sociálního bydlení.

	<p>3. Nastavení stavebně technických parametrů a požadavků pro vybudování sociálních bytů pro seniorskou populaci.</p> <p>4. Nastavení parametrů pro přidělování sociálních nájemních bytů</p> <p>5. Příprava a realizace vybrané varianty</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet bytů
Správce cíle	Primátor města Havířova

Tabulka č. 94: Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Rozšíření kapacity služby domova se zvláštním režimem a vytvoření dostupné sítě terénních služeb
Cíl 2.1	Zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem v Domově pro seniory Havířov, středisko Luna
Popis cíle	<p>V Havířově je v rámci Domova pro seniory Havířov vytvořena v současné době kapacita služby Domov se zvláštním režimem (DZR) 50 lůžek. Na základě analýzy potřeb obcí v ORP, vývoji, zdravotnímu stavu seniorů, zvyšujícímu se počtu osob s různými typy demencí a stavu žádostí o službu Domova se zvláštním režimem vyvstala potřeba navýšení kapacity této služby.</p> <p>Stávající stav žádostí a faktická potřeba služby Domova pro seniory je v současné době dostačující z hlediska urgentnosti příjmu. Bylo zjištěno, že ne všichni senioři, kteří mají zájem o služby Domova pro seniory, potřebují pravidelnou péči a že jejich potřeby lze ve velké míře zajistit jinými službami, především terénní pečovatelskou službou.</p> <p>Zdravotní stavy uživatelů na středisku Luna, však již také vykazují silnou potřebu vzniku služby Domova se zvláštním režimem.</p> <p>Po rekonstrukci objektu DS Havířov, středisko Luna dojde ke snížení kapacity služby Domova pro seniory a vznikne zde nová služba Domov se zvláštním režimem. Takto bude postupně pokrývána silná poptávka po této službě.</p>

Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomická analýza: <ul style="list-style-type: none"> • Rozbor ekonomické efektivity rekonstrukce střediska Luna versus stavba nového domova se zvláštním režimem s ohledem na analýzu potřeb této služby v rámci ORP, • Rozbor možností ekonomické účasti obcí ORP pro zajištění umístění občanů jednotlivých obcí v pobytové službě. 2. Příprava a vzdělávání personálu v přímé péči pro práci s cílovou skupinou DZR: <ul style="list-style-type: none"> • Školení, semináře k dané tématice, • Stáže v zařízeních poskytujících službu DZR. 3. Rekonstrukce střediska: <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění požární ochrany a bezpečnosti, • Bezbariérovost, • Příprava prostor a vybavení pro osoby s demencí. 4. Registrace služby Domova se zvláštním režimem. 5. Vytvoření standardizovaného postupu přijímání žadatelů do pobytové služby v rámci ORP. 6. Realizace služby DZR na středisku Luna.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Kapacita domova
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálních věcí města Havířova

Tabulka č. 95: Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Rozšíření kapacity služby domova se zvláštním režimem a vytvoření dostupné sítě terénních služeb
Cíl 2.2	Vytvoření dostupné sítě terénních služeb
Popis cíle	<p>Z analýzy, studia komunitních plánů a z definovaných potřeb obcí vyvstala potřeba zajištění potřeb seniorů v rámci obcí ORP. V současné době nemají úplně všechny obce v rámci ORP zpracovány komunitní plány. Sociální služby si v malých obcích zajišťují občané velmi často sami.</p> <p>Z hlediska analýzy a definovaných potřeb seniorské populace bude vhodným řešením vytvoření funkční provázanosti služeb pro seniory. K tomu by bylo nutné propojit komunitní plánování všech obcí ORP. Pokud chybí funkční provázanost služeb, vzniká riziko dostupnosti účinné pomoci pro ohrožené osoby nebo zvyšování závislosti jednotlivců na sociální službě.</p> <p>Z analýzy vyvstala možnost vytvoření komunitního centra pro meziobecní spolupráci a zefektivnění komplexních služeb občanům (i se zapojením provázanosti s bytovou politikou). Centrum by bylo propojením služeb pro občany formou pomoci formální, neformální a dobrovolné.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audit činností příspěvkových organizací poskytujících sociální služby se zaměřením na potřebnost poptávky. 2. Rozbor možností propojení stávajících organizací včetně neziskových se zaměřením na poskytované služby na území ORP a možností ekonomické podpory neziskových organizací dotacemi z obcí ORP: <ul style="list-style-type: none"> • Nastavení pravidel přidělování dotací pro podporu neziskových organizací. 3. Vytvoření komunitního plánu s účastí všech obcí ORP s analýzou potřeb občanů ORP. 4. Nastavení síťování a multidisciplinární spolupráce. 5. Rozbor možností vzniku komunitního centra (ekonomická analýza, právní analýza). 6. Vzdělávání pracovníků, komunikační plány, osvěta. 7. Trvalá meziobecní spolupráce, vyhodnocování fungování systému.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Společný komunitní plán obcí ORP
Správce cíle	Náměstek pro sociální rozvoj města Havířova

4.2.4 INDIKÁTORY

Tabulka č. 96: Indikátor 1.1

Cíl	Řešení dostupnosti bydlení pro seniory- rozšíření kapacity malometrážních bytů zvláštního určení		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET BYTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Gestor indikátoru	primátor města Havířova starostové obcí ORP		
Roky	2014	2017	2020
Plán		20	50
Skutečnost	368		
Popis měřítka:	Demografický proces, stárnutí populace a zhoršující se sociální situace je významným jevem stávajícího a budoucího vývoje v ORP. Nízká ekonomická situace seniorů - jednotlivců míří k zadluženosti, psychické nestabilitě (mnohdy až suicidního chování) a nezvládnutí své ekonomické a životní situace. Efektem těchto faktorů pak může být až bezdomovectví. Indikátor umožňuje zmírnit tíživou situaci nejenom jednotlivých osob, ale v důsledku má vliv na situaci v ORP. Zvýšená kapacita malometrážních bytů může pozitivně ovlivnit situaci bydlení a potřeby seniorů zvládat životní situace. Fyzická dostupnost bydlení pro potřeby řešení vyjadřuje lokální poměr mezi množstvím a strukturou existujících bytů a potenciální (strukturovanou) potřebou bytů.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet malometrážních bytů zvláštního určení v ORP		
Zdroj čerpání dat:	databáze bytového fondu obcí ORP		

Tabulka č. 97: Indikátor 2.1

Cíl	Zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	KAPACITA DOMOVA		
Měrná jednotka	počet		
Gestor indikátoru	ředitel organizace Domov seniorů Havířov		
Roky	2014	2017	2020
Plán		60	90
Skutečnost	50		
Popis měřítka:	Z analýz vyplývá potřeba navýšení této služby pro seniory z důvodu zvyšujícího se počtu osob s Alzheimerovou nemocí a jinými typy demencí. Současná nabídka kapacity je zcela nedostatečná a vymezení v zákoně č.108/2006.Sb. o sociálních službách nevhodně formuluje zařazení této skupiny pouze do služby Domova se zvláštním režimem, přesto, že statisticky je prokázán vznik demencí u starších osob v souvislosti s narůstajícím věkem. Vzhledem k demografickému ukazateli prodlužujícího se věku a specifikaci péče je avizována potřeba navýšení kapacity služby pro klienty s demencí. Indikátor pak snižuje poptávku a poskytuje cílenou cestu k zabezpečení kvalifikované péče o seniory.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet míst Domova se zvláštním režimem		
Zdroj čerpání dat:	zřizovatel organizace		

Tabulka č. 98: Indikátor 2.2

Cíl	Vytvoření dostupné sítě terénních služeb v ORP		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	SPOLEČNÝ KOMUNITNÍ PLÁN OBCÍ ORP		
Měrná jednotka	%		
Gestor indikátoru	primátor a starostové obcí ORP		
Roky	2014	2017	2020
Plán		80 %	100 %
Skutečnost	20 %		
Popis měřítka:	V rámci analýzy sociálních služeb v ORP, studia komunitních plánů, dotazníkového šetření vyplynula potřeba společného komunitního plánování pro propojení poskytování služeb pro občany v ORP. Finanční nákladnost na zajištění služeb je v mnoha důsledcích pro malé obce s nízkými rozpočty zcela nerealizovatelná. Společný komunitní plán a možnosti řešení poskytování služeb v území a jejich propojení je nutností pro narůstající nepříznivé sociální klima a požadavek demografického vývoje. Indikátor bude mít vliv na efektivní financování sociálních služeb na základě skutečné potřebnosti občanů v obcích ORP. Byl by také podkladem pro možnost vytvoření komunitního centra pro meziobecní spolupráci.		

Metodika a výpočet:	Počet obcí ORP zapojených v komunitním plánování pro ORP
Zdroj čerpání dat:	obce ORP

4.3 Pravidla pro řízení strategie

4.3.1 SYSTÉM MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 99: Řídící skupina

Složení řídící skupiny
Vedoucí odborů sociálních věcí obcí ORP
Náměstek pro sociální rozvoj města Havířov
1 člen ze zastupitelstva jednotlivých obcí ORP

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát na to, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 100: Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Řešení dostupnosti bydlení pro seniory- malometrážní byty	primátor města Havířova
2.1	Zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem v Domově pro seniory Havířov	vedoucí odboru sociálních věcí města Havířova
2.2	Vytvoření dostupné sítě terénních služeb v obcích ORP	náměstek pro sociální rozvoj města Havířova

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 101: Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Počet bytů	ředitel společnosti spravující bytový fond, starostové obcí ORP
2.1.	Kapacita Domova se zvláštním režimem	ředitel Domova seniorů Havířov
2.2.	Společný komunitní plán obcí ORP	odbory sociálních věcí obcí ORP

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 102: Zodpovědnost za implementaci strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 SYSTÉM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka č. 103: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka č. 104: Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový

zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 SHRUTÍ

Důležitým aspektem pro dobrou spolupráci je ochota k podpoře a vzniku spolupráce mezi obcemi ORP. Návrhová část je zaměřena na nejaktuálnější témata, jež byla diskutována se všemi obcemi ORP. V návrzích možné spolupráce pak byly navrženy prioritní varianty, které ve větší míře odráží skutečnou potřebu stávajícího demografického vývoje v oblasti. Byly navrženy čtyři varianty meziobecní spolupráce. Pro konkrétní řešení a shodou vedení obcí byly zvoleny dva problémové okruhy.

První problémový okruh řeší nedostupnost bydlení pro příjmově slabší, sociálně slabé skupiny, mezi které jsou zařazení senioři. Cílem tohoto problému je „Řešení dostupnosti bydlení pro seniory - vznik malometrážních bytů“. Naplňování tohoto cíle by mělo být sledováno prostřednictvím indikátoru „Kapacita bytů“.

Dalším zvolenou variantou je „Rozvoj stávajících terénních služeb včetně podpory setrvání seniorů v domácím prostředí“, k této problematice byl zvolen k řešení problémový okruh s cílem „Vytvoření dostupné sítě terénních služeb“. Pro vytvoření a zajištění dostupnosti terénních služeb je nutné jako prvotní zpracování komunitního plánu pro všechny obce ORP, jež by reflektoval potřeby, způsoby zajištění a účasti jednotlivých obcí.

Naplňování cíle bude sledováno indikátorem a tím je „Komunitní plán obcí ORP“, který bude reflektovat nastavení spolupráce při poskytování sociálních služeb pro občany.

Dalším cílem bylo „Zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem“. Naplňování cíle bude kontrolováno indikátorem „Kapacita Domova“. Navýšení kapacity reaguje na současnou poptávku po místech služby Domova se zvláštním režimem a narůstající problémy seniorské populace, kdy dochází ke zvyšování počtu osob s Alzheimerovou a jinými typy demencí.

Každý cíl pak má svého správce a každý indikátor svého gestora proto, aby naplňování zvolených cílů bylo dosahováno a byla tak zajištěna vygenerovaná potřebnost v území ORP pro strukturu občanů, jež jsou jeho obyvateli.

4.4.2 POPIS POSTUPU TVORBY STRATEGIE

Strategický dokument byl zpracován pracovníkem pro analýzu a strategie. Prostřednictvím setkání s jednotlivými kompetentními zaměstnanci byly postupně objasňovány a mapovány jednotlivé potřeby daných obcí ORP Havířov. Probíhaly diskuze a rozhodování na setkáních představitelů obcí s projektovým týmem. Řešila se dotazníková šetření, stanovily se prioritní prvky pro možnou spolupráci a generovaly se společné problémy, které reflektují aktuální potřebnost občanů v obcích. Byl brán zřetel na to, že ne všechny sociální služby budou moci být v jednotlivých obcích a že bude nutné v souvislosti také s ekonomickým vývojem v regionu a legislativními změnami konsensuálně a strategicky promýšlet rozšíření či eliminaci služeb pro občany s ohledem na současný stav v jednotlivých obcích.

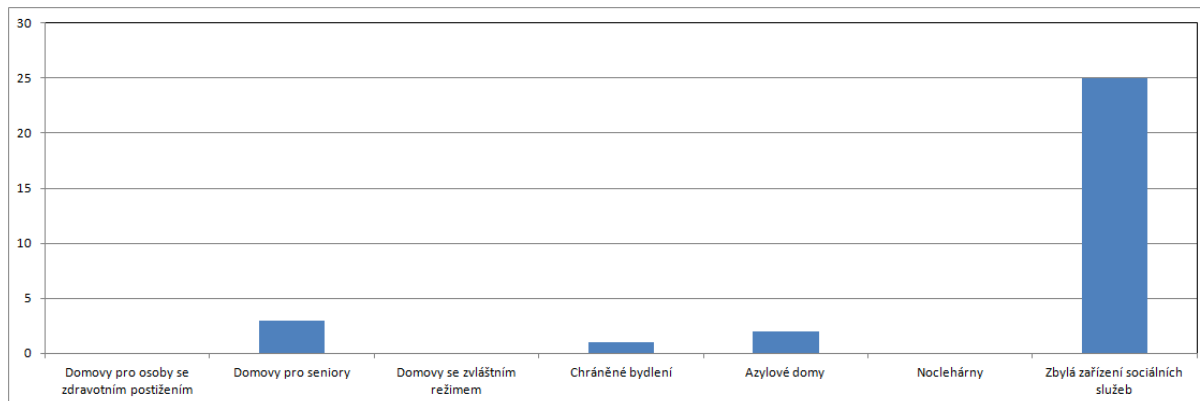
Při zpracovávání statistických údajů o přehledu poskytovaných sociálních služeb se vyskytovaly problémy v zajištění objektivních dat některých organizací, také se vyskytly problémy s nepodáním žádných informací a v neposlední řadě byl nesoulad v poskytovaných datech na ministerstvech a statistického úřadu. Nemalým problémem byla obměna metodik pro zpracování dílčích částí dokumentu.

Bylo možné využít stávajících dokumentů, které byly přístupné na webových stránkách krajského úřadu Moravskoslezského kraje a města Havířova. Součinnost velmi dobře poskytovali příspěvkové organizace města Havířova a také jiné neziskové organizace z okolí. Týmová práce kolektivu projektu vykazovala velmi dobrou spolupráci a společnými silami bylo možné diskutovat o daných problémech a vzájemně si pomáhat. Ocenit lze i setkávání se členy projektového týmu, kteří při řešení závažných problémů a objasňování skutečností ochotně do regionu přijeli. Na výbornou si cením práce krajské koordinátorky paní Kováčikové, která byla velkou oporou týmu a vždy a ochotně poskytla veškerou podporu a pomoc.

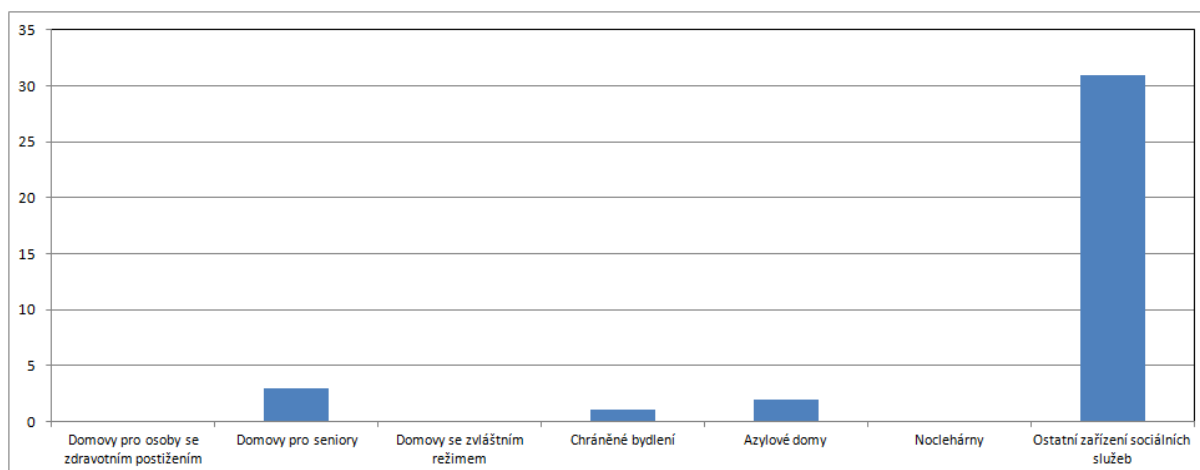
4.5 Přílohy

4.5.1 GRAFICKÉ VÝSTUPY ZPRACOVANÉ V RÁMCI ANALYTICKÉ ČÁSTI

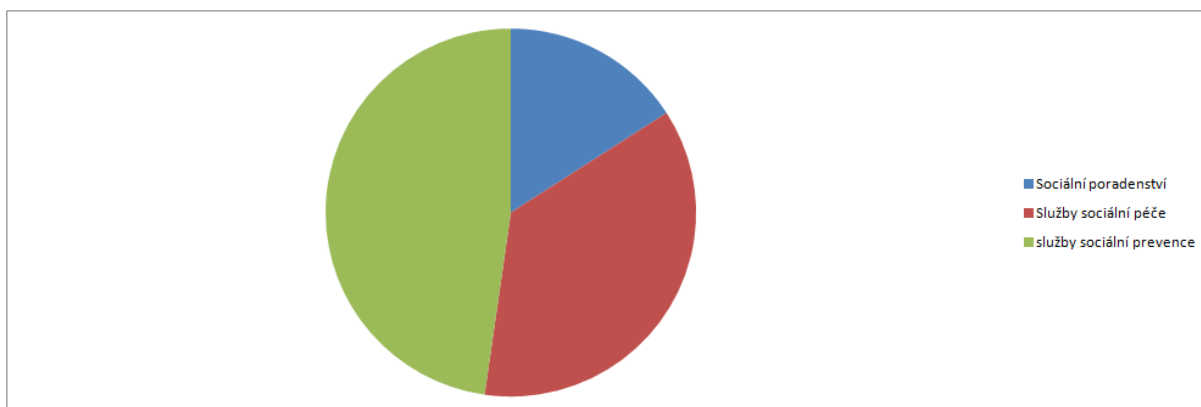
Graf č. 2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP



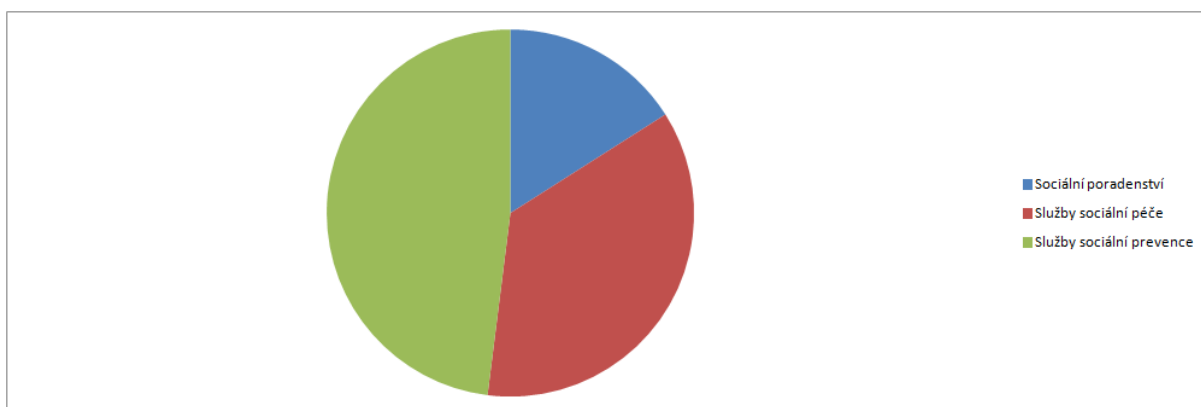
Graf č. 3: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)



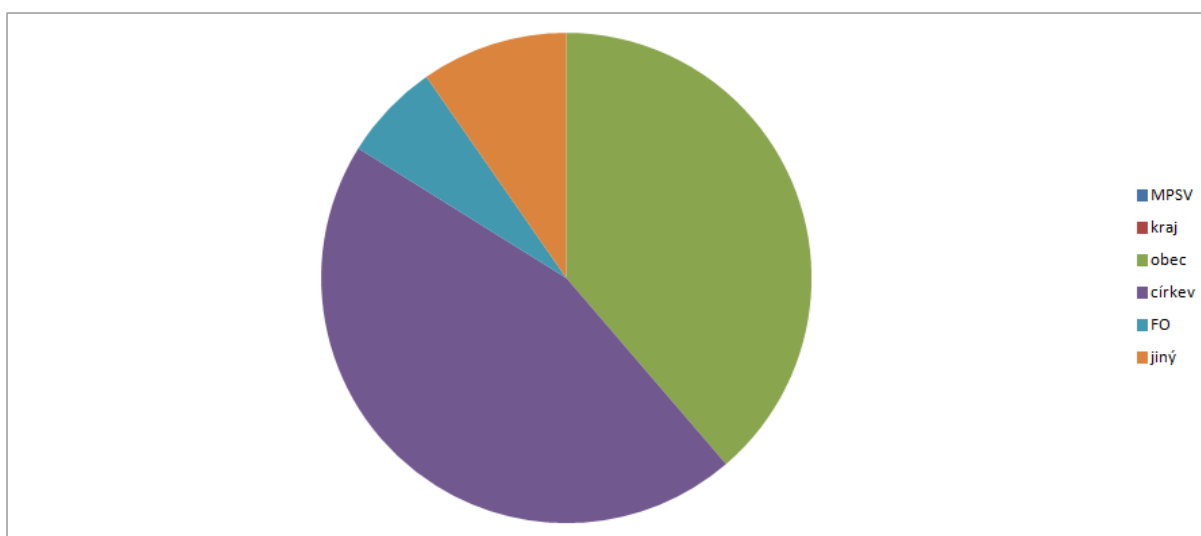
Graf č. 4: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP



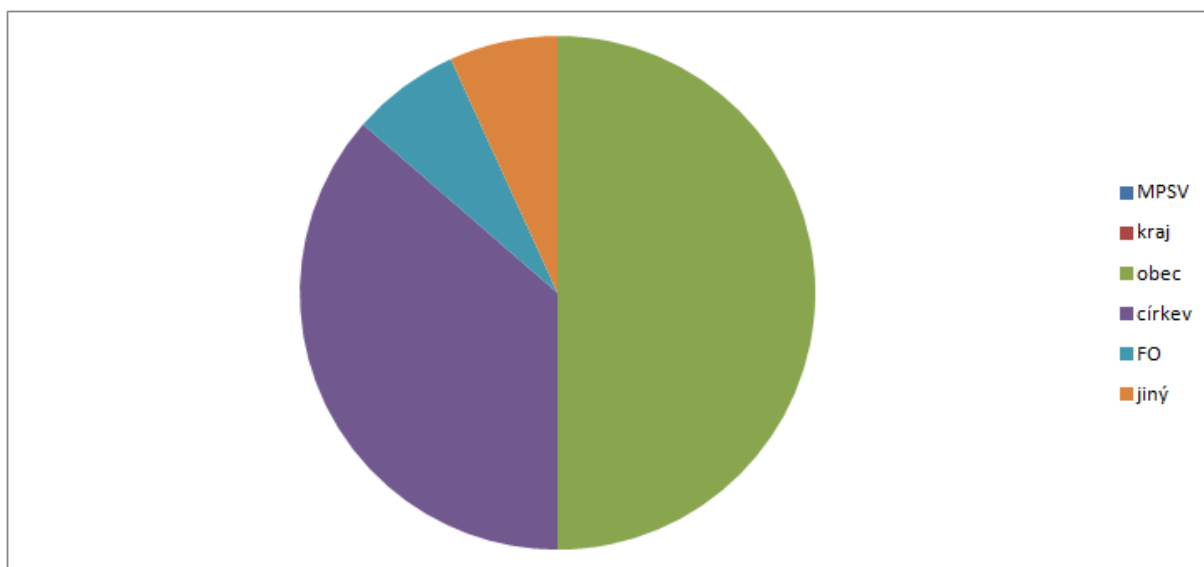
Graf č. 5: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)



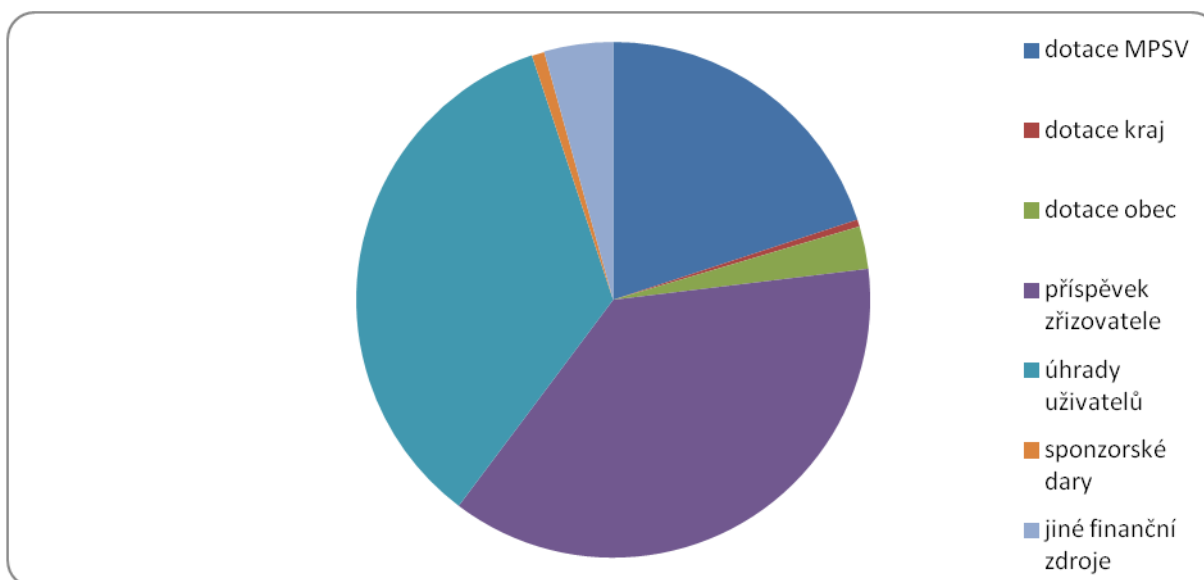
Graf č. 6: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele



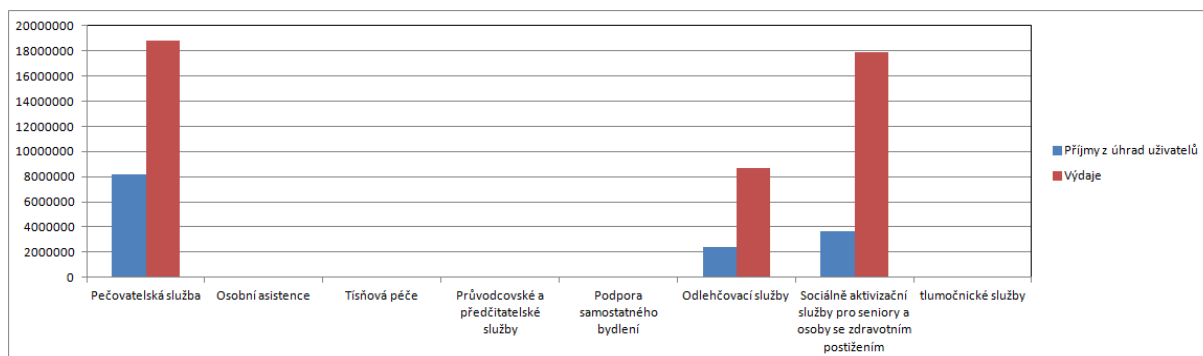
Graf č. 7: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele



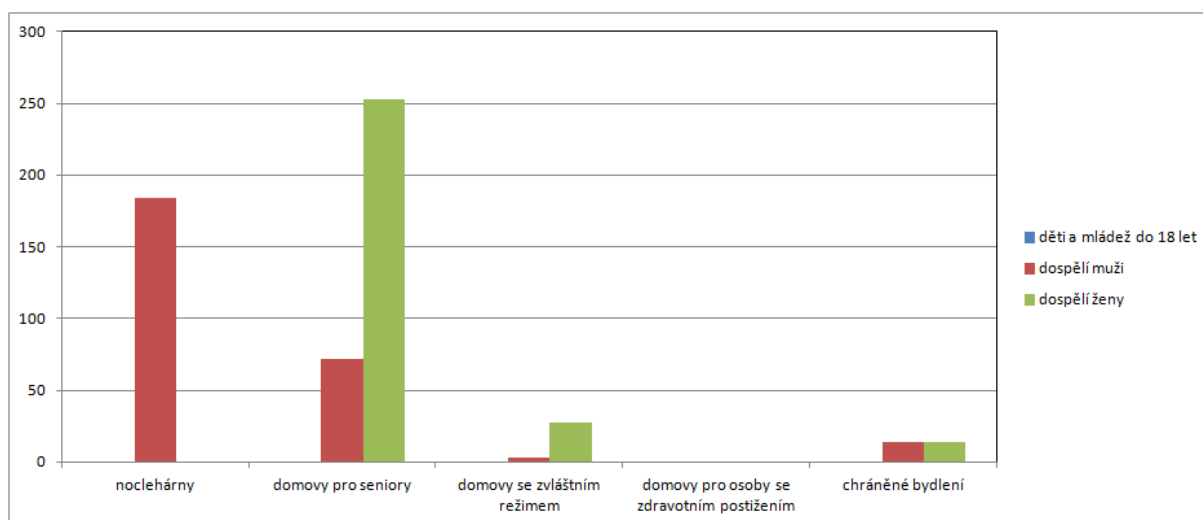
Graf č. 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP



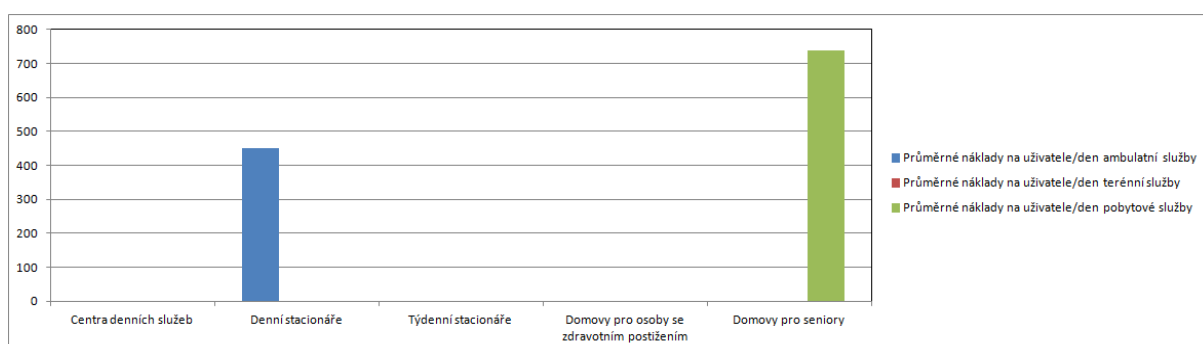
Graf č. 9: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením



Graf č. 10: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012



Graf č. 11: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP



4.5.2 SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DOZP	Domov pro osoby se zdravotním postižením
DPS	domov s pečovatelskou službou
DS	domov seniorů
DSH	domov seniorů Havířov
DZR	domov se zvláštním režimem
FO	fyzická osoba
MMH	Magistrát města Havířova
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ORP	obec s rozšířenou působností
PnP	příspěvek na péči
SSMH	Sociální služby města Havířova
ZP	zdravotně postižený

5 TÉMA 3.: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

5.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1 VYMEZENÍ A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÉHO PROBLÉMU

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklými při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech - příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa:

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění,
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění,
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění,
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění,
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky,
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění,

- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění,
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění,
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění,
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění,
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění,
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění.

5.1.1.1 Identifikace problémů

Těrlicko - obec má rozlehlý katastr, což má negativní dopad na výši nákladů na svoz odpadu. Občané obce mají rezervy v třídění odpadů, přestože obec posiluje síť třídících míst.

Horní Bludovice - obec nemá vlastní sběrný dvůr, občané mohou na základě smluvních vztahů obcí odevzdávat odpad ve SD Těrlicko. V oblasti OH se nevyskytují závažnější problémy. Občas dochází k tomu, že některé osádky svozových vozidel neodvezou SKO od některých nemovitostí nebo nejsou vyvezeny nádoby na odlehlých stanovištích. Problémy se řeší operativně individuálně telefonicky.

Horní Suchá - obec v současné době neneviduje žádné problémové oblasti při spolupráci s firmami, které zajišťují služby v tomto odvětví v obci.

Havířov - považuje za nutnost novelizovat stávající OZV, zvýšit osvětu obyvatel v oblasti nakládání s odpady. Dále je nutná revitalizace kontejnerových stanovišť - rozšíření s výhledem třídění dalších komodit, větší dostupnost pro občany města. Dále je nutné sjednotit, optimalizovat a zefektivnit svoz odpadu ze zástavby rodinných domů. Nutná také revize systému nakládání s odpady z produkce podnikatelských subjektů na území města. Snaha o čerpání dotačních příspěvků na systém nakládání s odpady.

Celkově je na území ORP Havířov pocíťována nutnost zvýšit separaci využitelných složek odpadů, prostředky k dosažení cíle jsou zahušťování sítě nádob a osvěta mezi obyvateli.

5.1.2 POPIS ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE SPRÁVNÍM OBVODU (SITUAČNÍ ANALÝZA, FINANČNÍ ANALÝZA), OČEKÁVANÝ VÝVOJ

Albrechtice - OZV č.5/2012: 110 l (1100 l) nádoby na SKO - svoz 1x týdně; plasty (pytle) – papír (pytle) - sklo (1100 l nádoba) 1x měsíčně, BRKO 1x týdně. Nárok na úlevu od poplatku mají fyzické osoby, k jejímž RD nelze zajistit příjezd svozových vozidel a nejbližší sjízdná příjezdová komunikace nebo svozové místo je od hranice pozemku poplatníka vzdáleno více než 150 m, poplatek je pak ve výši 50 %. Úhrada poplatku fyzickou osobou (poplatníkem) k 30.6., popř. dvě stejné splátky do 30.6. a do 30.9. příslušného roku. Svozová společnost Depos Horní Suchá, a.s.

Horní Bludovice - OZV č.4/2012: 110 l, 240 l, 1100 l nádoby na SKO - svoz 1x za 14 dní, kontejnery na tříděný odpad - sklo, plast, papír, textil. Velkoobjemové kontejnery na objemný odpad jsou umístěny ve sběrném dvoře v obci Těrlicko. Mobilní sběrna NO 2x ročně duben a říjen (A.S.A.). Stacionární kontejner na elektro odpad, zářivky a výbojky je v areálu obecního úřadu. BRKO obec svází z 11 kusů 1100 l nádob umístěných na území obce. Poplatníkovi, který studuje a je prokazatelně ubytován v průběhu roku na internátě, kolejích, se poplatek snižuje na 50 %. V případě, že se jedná o rodinu s počtem dětí vyšším než 3, se poplatek za každé další dítě v rodině neplatí. Úhrada poplatku fyzickou osobou (poplatníkem) do 28.2., popř. dvě splátky 28.2. a 30.6. přísl. roku.

Těrlicko - OZV č.1/2014: 110 l, 240 l, 1100 l nádoby na SKO - svoz 1x za 14 dní. Sběrná nádoba je majetkem majitele nemovitosti. Kontejnery 1100 l na tříděný odpad, pytle - sklo, papír, plast, BRKO. Sběrný dvůr na ostatní odpady. Suť je možno odevzdat na SD v omezeném množství maximálně 1 m³ za 1 bytovou jednotku, 1x ročně. Úhrada poplatku fyzickou osobou (poplatníkem) do 30.4., popř. 2 splátky 30.4. a 30.9. Od poplatku se osvobozuje třetí a další dítě v pořadí dle data narození nezletilé osoby žijící spolu s první a druhou nezletilou osobou a zákonným zástupcem. Výše poplatku na občana je značně ovlivněna rozlehlostí obce (okolí Těrlické přehrady).

Horní Suchá - OZV č.2/2012: 110 l, 120 l, 1100 l nádoby na SKO - svoz 1x týdně kontejnery, pytle na separovaný odpad papír, sklo, plast - svoz 1x měsíčně. BRKO 1x týdně v sezónu, v zimních měsících svoz 1x měsíčně. Sběrný dvůr na ostatní odpady v obci. Stavební odpad mohou občané ve sběrném dvoře bezplatně odevzdat v množství cca 2m³ 1x za půl roku. Kontejnery na nevyužitá elektrozařízení od spol. ASEKOL, Elektrowin, EKOLAMP. Úhrada poplatku fyzickou osobou (poplatníkem) do 31.3., popř. 2 splátky 31.3. a 31.10. Na území obce rozmístěny nádoby na textil (společnost Revenge, a.s.).

Havířov - OZV č. 7/2013, v bytové zástavbě 1100 l nádoby na SKO - svoz až 6x týdně, v zástavbě RD nádoba 120 l na SKO, svoz 1x týdně. Nádoby v majetku svozové společnosti. Separace v bytové zástavbě - papír 1100 l nádoby (svoz 1,5x týdně), plasty 1100 l nádoby (svoz 1,5x týdně), sklo nádoby se spodním výsypem (svoz 1x za 3 týdny) - nádoby v majetku svozové společnosti a města. Separace v zástavbě RD - papír pytlový svoz (1x měsíčně), plasty pytlový svoz (1x měsíčně), sklo pytlový svoz (1x za 6 týdnů), BRKO pytlový svoz (od dubna do října 1x týdně). Na území k dispozici 2 sběrné dvory (ul. Jarošova otevřen v 6/2013), součástí SD i místa zpětného odběru EEZ (Elektrowin, Ekolamp, Asekol). Ve SD omezeno pouze množství odevzdávaného stavebního odpadu. Na území města rozmístěno 20 ks nádob pro sběr EEZ (Asekol) a 20 ks nádob pro sběr textilu. Od dubna do října svoz velkokapacitních kontejnerů na objemný odpad pro občany města. 2x ročně (květen, říjen) mobilní sběrna nebezpečných odpadů.

Největší územní celek tvoří město Havířov - nakládání s odpady kompletně zajišťuje společnost Technické služby Havířov a.s. (ve 100% vlastnictví města). V obcích Albrechtice, Horní Suchá a Těrlicko je svoz zajišťován společností DEPOS Horní Suchá, a.s. (původně skládková společnost). V obci Horní Bludovice svoz zajišťován společností A.S.A., spol. s r.o. Na území ORP Havířov je tedy převážné nakládání s odpady zajišťováno 3 oprávněnými subjekty (svozovými společnostmi). Celkově je v databázi KÚMSK evidováno 280 subjektů, které mohou provozovat na území ORP mobilní zařízení k nakládání s odpady (mobilní sběr odpadů).

Všechny obce mají stanoven poplatek za provoz systému nakládání s odpadem, s přihlédnutím k místním specifikům (úlevy na poplatcích pro vybrané skupiny obyvatel, majitele rekreačních objektů). V níže uvedené tabulce je zpracován přehled výše poplatků v jednotlivých obcích ORP Havířov v letech 2012 a 2013. Z porovnání výše poplatků jednotlivých obcí a celkových nákladů na odpadové hospodářství ČR a Moravskoslezského kraje za rok 2012 vyplývá, že poplatky stanovené jednotlivými obcemi nepokrývaly v porovnávaném období (rok 2012) náklady na provoz systému nakládání s odpadem na území obce. Nutno zdůraznit, že obec Horní Suchá je obcí, na jejímž katastru se nachází skládka odpadů (přímý vliv na náklady skládkování odpadů, kdy obec, na jejímž území je skládka, nehradí poplatek skládky). Přesto, že v následujících letech došlo k navýšení poplatků, žádná z obcí nevyužila možné horní hranice poplatku stanovené zákonem.

Tabulka č. 105: Poplatky za provoz systému nakládáním s odpadem

obec	velikostní skupina	poplatek v Kč/poplatník/rok		celkové náklady na OH obcí ČR v roce 2012 v Kč/obyv.	celkové náklady na OH MSK v roce 2012 v Kč/obyv.
		rok 2012	rok 2013		
Horní Suchá	4 001-10 000	240	300	875,3	788,1
Albrechtice	4 001 - 10 000	400	400	875,3	
Horní Bludovice	1 001 - 4 000	490	500	810,2	
Těrlicko	4 001 - 10 000	500	500	875,3	
Havířov	50 001 - 100 000	492	552	898,8	

Zdroj: OZV o místních poplatcích jednotlivých obcí, studie Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), IURMO,2013

V současné době již existuje určitá forma meziobecní spolupráce v oblasti nakládání s odpady:

- Horní Bludovice - Těrlicko - obec Těrlicko spolupracuje s obcí Horní Bludovice tak, že poskytuje část prostoru SD k umístění kontejnerů pro obec Horní Bludovice

- Horní Bludovice - Havířov - společnost Technické služby Havířov a.s. zajišťuje na základě smluvního vztahu s obcí Horní Bludovice svoz SKO ve vytipované lokalitě (hraniční ulice mezi obcemi).

Za další formu meziobecní spolupráce lze považovat společný projekt, který přesahuje rámec ORP Havířov, přesto má podstatný vliv na další trendy v oblasti nakládání s odpady na území ORP.

Krajské integrované centrum Ostrava – Projekt KIC Odpady – záměrem tohoto projektu je vystavět v regionu Moravskoslezského kraje zařízení s ověřenou a nejlepší dostupnou technologií na energetické využívání komunálních odpadů o kapacitě 190 000 t/rok. Součástí projektu je také vybudování pěti překládací stanic v Moravskoslezském kraji, které by zároveň zefektivnily systém dopravy odpadů do zařízení.

Případnou realizací projektu by došlo k doplnění chybějícího článku v krajském systému nakládání s komunálními odpady v kraji v souladu s Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje. Zařízení by navázalo na vybudované a stále intenzifikující se systémy třídění odpadů v obcích, a využívalo by zbylou směs komunálního odpadu už po vytřídění využitelných složek komunálního odpadu. Projekt vybudování krajského integrovaného centra byl zahájen v roce 2005 podepsáním memoranda Moravskoslezského kraje a 5 měst Ostravy, Opavy, Karviné, Havířova a Frýdku-Místku. Memorandum deklarovalo a deklaruje vzájemnou spolupráci na projektu. Akcionáři společnosti jsou: Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava, Statutární město Karviná, Statutární město Havířov, Statutární město Opava a Statutární město Frýdek-Místek a obec Horní Suchá.

5.1.2.1 Sběrné dvory, sběrná místa a výkupny odpadů

Tabulka č. 106: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Havířov a.s.	Karvinská 63/247	Havířov	555 088	5 000,00	5 000,00	S	
2.	Technické služby Havířov a.s.	Jarošova	Havířov	555 088	5 000,00		S	otevřen od 6/2013
3.	Depos Horní Suchá, a.s.	ul. Hlavní	Albrechtice	598 925			S	
4.	Depos Horní Suchá, a.s.	ul. Chrost	Horní Suchá	552 739			S	roční kapacita není stanovena, pro potřeby obce dostačující kapacita cca 20 ks nádob á 5 m ³
5.	Depos Horní Suchá, a.s.	ul. Těšínská, parc.č. 1377	Těrlicko	599 158			S	SD je smluvně využíván i pro občany Horních Bludovic

Zdroj: obce ORP Havířov, databáze KÚMSK

Sběrná místa se v současné době na území ORP Havířov nevyskytují.

Tabulka č. 107: Výkupy odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ALUCO CZECH s.r.o.	Na Kopci 3	Havířov	555 088			S	sběrna - sběr a recyklace kovového a elektronického odpadu
2.	CENTROMAT s.r.o.	U Závor	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup, zpracování a prodej kovového odpadu
3.	ELOAP Trade s.r.o.	U Pošty 401/12	Havířov	555 088			S	sběrna -výkup kovového odpadu, barevných kovů, autobaterií, katalyzátorů, výkup papíru
4.	Jan Rangl	Selská 447/1	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup a zpracování druhotných surovin
5.	KAOS - KOVY spol. s r.o.	Na Kopci 7	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup a zpracování kovového odpadu
6.	METAL FAKTOR s.r.o.	Staniční 1566	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup kovového odpadu, barevných kovů, autobaterie, elektromotory, papír
7.	KOVONYT, s.r.o.	ul.Obecní	Albrechtice	598 925			S	sběrna - výkup barevných kovů a železného odpadu
8.	HR Trade, s.r.o.		Albrechtice	598 925			S	sběrna
9.	Marek Swaczyna	Důlní	Horní Suchá	552 739			S	sběrna - výkup železného odpadu a barevných kovů

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
10.	FORTEL-TRI spol. s r.o.	Třinecká 788/5	Těrlicko	599 158	990,00		S	sběrna železných a neželezných kovů
11.	Dáša Koláčková	Na Pavlasůvce 1414/1	Havířov	555 088			S	autovrakoviště -zpracování autovraků
12.	RÁMY - KOVÁCS s.r.o.	Požárnická 173/2	Havířov	555 088			S	sběrna – výkup kovového odpadu a druhotných surovin
13.	Oldřich Buček	Na Pavlasůvce 1421/1b	Havířov	555 088				autovrakoviště - zpracování autovraků
14.	ROKA steel s.r.o.		Albrechtice	598 925			S	sběrna
15.	ROKA steel s.r.o.	Moskevská 1844/10	Havířov	555 088			S	sběrna
16.	SICHER-KOVY spol. s r.o.	Moskevská 1104/1e	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup kovového odpadu a druhotných surovin
17.	SICHER-KOVY spol. s r.o.	Hornosušská 93a	Horní Suchá	552 739			S	sběrna - výkup kovového odpadu a druhotných surovin
18.	FORTEL-TRI spol. s r.o.	Třinecká 788/5	Těrlicko	599 158	365,00		S	autovrakoviště
19.	TSR Czech Republic s.r.o.	Studentská 2354	Havířov	555 088			S	sběrna - výkup kovu a kovových odpadů

Zdroj: databáze KÚMSK, vlastní data vycházející ze znalosti území

Každá obec na území ORP Havířov má zajištěn systém nakládání s odpady ve sběrných dvorech. Sběrné dvory obecně slouží především k odkládání objemných komunálních odpadů, nebezpečných složek vytríděných z komunálního odpadu, biologicky rozložitelných složek vytríděných z komunálních odpadů a využitelných složek vytríděných z komunálních odpadů, případně k odkládání stavebních odpadů. Provoz těchto sběrných dvorů se řídí provozním řádem daného zařízení (druhy odebíraných odpadů) a obecně závaznou vyhláškou platnou na území dané obce (např. omezení množství určitých druhů odpadů ukládaných občany do sběrného dvora). V případě obcí Albrechtice, Horní Suchá a Těrlicko se jedná o samostatné SD, obec Horní Bludovice využívá na základě smluvního vztahu SD obce Těrlicko. Město Havířov má k dispozici 2 sběrné dvory, z nichž jeden byl otevřen v 6/2013. Ve všech případech jsou SD provozovány oprávněnými osobami (svozovými společnostmi). Součástí SD jsou v mnoha případech i místa zpětného odběru EEZ (KS Asekol, Ekolamp, Elektrowin). Město Havířov má stacionární SD doplněny o mobilní sběrnou NO (2x ročně). Obecně lze říct, že v menších obcích je dostatečná kapacita SD pro občany dané obce, v případě potřeby mohou systému SD využívat i občané jiné obce (na základě smluvního vztahu mezi obcemi). V Havířově je situace více problematická. Dovedávna existující jediný SD nedostačoval svojí kapacitou potřebám takto rozlehlého města. Vybudování dalších SD vždy naráželo na nechuť občanů mít SD v okolí svého bydliště. Následně byl využit stávající areál (dříve sběrné suroviny a následně autobazar) ke zřízení dalšího SD. Jeho kapacita je v současné době dostačující, neboť občané města dávají stále přednost odkládání odpadů do původního SD (bez ohledu na dojezdovou vzdálenost). Strategicky by měl být na území města vybudován ještě min. další sběrný dvůr, který by sloužil především občanům v okrajových městských částech Životice, Bludovice a Datyně. Tento krok je však v budoucnu otázkou vytipování vhodné lokality, která bude podmíněna souhlasným stanoviskem občanů.

Na území ORP Havířov je hustá síť výkupu odpadů - především kovových odpadů a jiných druhotných surovin. V průměru vychází na území ORP na jednu provozovnu (výkupnu odpadů) cca 5 860 obyvatel. Jen na území města Havířov je v provozu 10 výkupu kovových odpadů. Tato skutečnost pak nahrává sociálně slabším občanům, kteří zcizují kovové předměty (jak soukromé, tak obecní) a snadná dosažitelnost výkupu jim pak zajišťuje snadný zisk finančních prostředků. Města však v současné době mají omezené legislativní možnosti, jak počet provozoven výkupem na svém území regulovat (souhlasy k provozování zařízení jsou vydávána příslušným KÚ po splnění zákonných podmínek). V současné době nelze ani omezit druh vykupovaných odpadů. Přestože je zákonem definován postup při výkupu kovových odpadů (nutnost legitimace prodávajícího, zakázané druhy vykupovaných odpadů), mnohá zařízení tento postup nedodržují, případně vědomě obcházejí. Prokázat takové jednání ze strany provozovatele zařízení je však mnohdy nemožné. Pokud prokazatelně dojde k opakovanému porušení zákonných povinností, může obec, na základě této skutečnosti, omezit počet výkupu odpadu na svém území (zákaz činnosti). Obdobná situace je ve městě Havířov registrována u papíru. Sociálně slabší občané vybírají tento druh odpadu z volně přístupných separačních nádob a odpad následně končí ve výkupnách. Nabízí se tedy otázka, zda není vhodné novelizovat stávající legislativu v oblasti výkupu odpadů (omezení, popř. úplný zákaz výkupu druhotných surovin - především kovový odpad, papír) od fyzických osob.

5.1.2.2 Třídící linky pro separovaný odpad

Tabulka č. 108: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Havířov a.s.	Karvinská 63/247	Havířov	555 088	1 850,00	1 500,00	S	vstupní odpady papír a plasty

Zdroj: databáze KÚMSK, vlastní data vycházející ze znalosti území

Tabulka č. 109: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	.A.S.A., spol. s r.o.	Frýdecká 740	Vratimov	598 879			S	papír, sklo, plasty
2.	BM servis a.s.		Bohumín	599 051			S	
3.	ECOPAK, spol. s r.o.	Střádalů 664	Ostrava	546 135			S	papír
4.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlištím 402	Frýdek - Místek	598 003			S	papír, sklo, plasty
6.	Charita sv. Alexandra	Holvekova 651/28	Ostrava	546 046			S	plasty
7.	Marius Pedersen a.s.	Hlavní 252	Chlebičov	512 923			S	
8.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Oldřichovice 868	Oldřichovice	549 444			S	papír, sklo, plasty, dřevo
9.	OZO Ostrava s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava	546 046			S	náhradní palivo cementárny, sklo

Zdroj: databáze KÚMSK, vlastní data vycházející ze znalosti území

Tabulka č. 110: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Havířov a.s.	Karvinská 63/247	Havířov	555 088	Havířov	S
2.	ECOPAK, spol. s r.o.	Střádalů 664	Ostrava	546 135	Těrlicko	S
3.	.A.S.A., spol. s r.o.	Frýdecká 740	Vratimov	598 879	Horní Suchá, Horní Bludovice, Albrechtice	S
4.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlištím 402	Frýdek - Místek	598 003	Těrlicko, Horní Suchá, Albrechtice	S
5.	OZO Ostrava s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava	546 046	Těrlicko, Horní Suchá, Albrechtice	S

Zdroj: data poskytnuta obcemi SO ORP Havířov

Na území ORP Havířov je v provozu jediná dotřídňovací linka, jejímž provozovatelem jsou Technické služby Havířov a.s. Na lince jsou dotřídňovány odpady (papír, plasty, kompozitní obaly) z odděleného sběru na území města Havířova. V blízkosti ORP Havířov je dostatečná síť dotřídňovacích linek pro třídění běžně separovaných komodit (papír, sklo, plasty, kompozitní obaly), dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. však vyplývá, že stávající dotřídňovací linky v okolí ORP mají zájem o každé množství dodaného materiálu, existuje zdravý konkurenční boj na trhu s odděleně sbíranými komoditami. Z tohoto pohledu je tedy zajištěna dostatečná kapacita pro další nakládání s využitelnými složkami i v případě, že obce zvýší množství vytříděných odpadů.

Samostatnou kapitolou je spolupráce se společností OZO Ostrava s.r.o., kdy lze na základě smluvního vztahu předávat odpad k dalšímu využití - náhradní palivo pro cementárnu. Za určitých, jasně definovaných podmínek lze tedy předat k dalšímu využití frakce z odděleného sběru (papír, plasty), které nejsou vhodné k další recyklaci a za jiných okolností by byly uloženy na skládku odpadů.

5.1.2.3 Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (dále jen BRO)

Tabulka č. 111: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel / vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká	Horní Suchá	552 739			S, kompostárna
2.	Ing. Karel Kotula	Selská	Havířov	555 088			S, kompostárna

Zdroj: databáze KÚMSK, vlastní data vycházející ze znalosti území

Tabulka č. 112: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	BM servis a.s.		Bohumín	599 051			S, kompostárna
2.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Týrská	Třinec	598 810			S, kompostárna
3.	OZO Ostrava s.r.o.	Hrušov	Ostrava	546 046			S, kompostárna
4.	Frýdecká skládka, a.s.		Bruzovice	598 046			S, kompostárna

Zdroj: databáze KÚMSK

Tabulka č. 113: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká	Horní Suchá	552 739	Havířov, Těrlicko, Horní Suchá, Albrechtice	S
2.	Ing. Karel Kotula	Selská	Havířov	555 088	Havířov	S

Zdroj: data poskytnuta obcemi SO ORP Havířov

Na území ORP Havířov jsou v provozu 2 kompostárny. Město Havířov využívá obou zařízení. Obce, ve kterých je nakládání odpadu zajišťováno prostřednictvím svozové společnosti Depos Horní Suchá, a.s., pak využívají ke kompostování zařízení této svozové společnosti. V obci Horní Bludovice (svozová společnost A.S.A.) BRKO obec sváží z 11 kusů 1100 l nádob umístěných na území obce.

V okolí ORP Havířov je dostatečná síť kompostáren pro další nakládání s BRKO, dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta, proto nelze tato data vyhodnotit. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. vyplývá, že stávající kapacita kompostáren na území ORP Havířov je v současné době plně dostačující a nebylo nutno s odpadem nakládat mimo území ORP. Otázkou zůstává následné využití kompostu, to je však plně v režii provozovatele kompostárny.

Vyhláška č. 321/2014 Sb., z 16.12.2014, ukládá nově obcím povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady, a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října kalendářního roku. Povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu je splněna také v případě, že obec má na svém území zavedený systém komunitního kompostování, do kterého je umožněno odevzdávat veškeré rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad vznikající na území obce. Všechny obce na území ORP Havířov tedy musí, v souladu s výše uvedenou vyhláškou, zajistit na svém území nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Obce tuto skutečnost zohlednily při tvorbě aktuálních obecně závazných vyhlášek o nakládání s odpady na území dané obce (např. OZV města Havířova platná od 1.1.2015).

5.1.2.4 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO)

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP se v současné době nevyskytují.

Tabulka č. 114: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Křižíkova 1377	Frýdek-Místek	598 003			spalovna NO, OO	S	nebezpečné odpady, ostatní odpady (např. oděvy, textil, papír, tuk...)
2.	SITA CZ a.s.		Ostrava	554 286			spalovna NO	S	nebezpečné odpady

Zdroj: databáze KÚMSK, vlastní data vycházející ze znalosti území

Na území ORP Havířov a v blízkosti ORP se v současné době nevyskytují žádná zařízení pro energetické využívání odpadů kategorie "OO".

Stávající spalovny jsou svozovými společnostmi využívány především k odstranění NO pocházejících z produkce podnikatelských subjektů (např. zdravotnická zařízení, ordinace soukromých lékařů).

V menší míře je navázána spolupráce s OZO Ostrava s.r.o. v oblasti třídění odpadů a jeho následné využití jako alternativní palivo (Cementárna Hranice na Moravě). Společnosti OZO Ostrava s.r.o. jsou předávány dále nevyužitelné složky separovaných komodit odpadů (papír, plasty) po vlastním třídění odpadů na dotřídňovací lince v Havířově. V OZO Ostrava s.r.o. probíhá jejich další separace a následně jsou tyto odpady využívány jako příměs do alternativního paliva.

Situaci by mohlo v budoucnu vyřešit KIC .

5.1.2.5 Sklárky odpadů a další zařízení pro nakládání s odpady

Tabulka č. 115: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552 739	S-OO3 - OO, IO		S

Zdroj: databáze KÚMSK

Tabulka č. 116: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	AWT Rekultivace a.s.		Ostrava	546 135	S-NO		S	
2.	Biocel Paskov a.s.	Zahradní 762	Paskov	598 569	S-OO1 - OO		S	vybrané odpady sk. 17, 19,20 - převážně inertní materiál, pouze pro společnost BIOCEL
3.	BM servis a.s.	Krátká 775	Bohumín	599 051	S-IO,OO		S	
4.	Frýdecká sklárka, a.s.	Panské Nové Dvory 3559	Frýdek - Místek	598 003	S-OO3 - OO		S	
5.	BordosChem MCHZ, s.r.o.	Chemická 1/2039	Ostrava	554 286	S-OO1 - OO		S	vybrané odpady sk. 15, 17,19 - převážně inertní materiál, pouze pro MCHZ

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
6.	Czech Slag - Nová huť s.r.o.	Frýdecká 462	Ostrava	546 046	S-IO		S	vybrané odpady sk. 16, 17
7.	MS UTILITILES SERVICES a.s.		Bohumín	599 051	S-OO3 - OO		S	vybrané odpady sk. 17, 19, 20
8.	OZO Ostrava s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava	546 046	SOO - OO		S	skládky+plocha pro biologickou úpravu
9.	SKLADEKO s.r.o.	Staříč 315	Staříč	552 569	S-OO3 - OO		S	
10.	SOMA Markvartovice a.s.	Markvartovická 1148	Markvartovice	508 128	S-OO		S	

Zdroj: databáze KÚMSK

Tabulka č. 117: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552 739	Havířov, Těrlicko, Horní Suchá, Albrechtice	S	skládkování
2.	SKLADEKO s.r.o.	Staříč 315	Staříč	552 569	Havířov	S	skládkování
3.	.A.S.A., spol. s r.o.	Frýdecká 740	Vratimov	598 879	Horní Bludovice	S	skládkování-využívána externí skládka SOMA

Zdroj: data poskytnutá jednotlivými obcemi SO ORP Havířov

Tabulka č. 118: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	TALPA-RPF, s.r.o.	Dělnická 36	Havířov	555 088	dekontaminační plocha	S	vybrané odpady sk. 05,10,12,13,17,19
2.	Dáša Koláčková	Na Pavlasůvce 1414/1	Havířov	555 088	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
3.	Oldřich Buček	Na Pavlasůvce 1421/1b	Havířov	555 088	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
4.	FORTEL-TRI spol. s r.o.	Horní Těrlicko 788	Těrlicko	599 158	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
5.	AWT Rekultivace a.s.		Rychvald	599 107	dekontaminační středisko	S	vybrané odpady sk. 05,06,12,13,17,19
6.	DEKONTA, a.s.		Ostrava	554 227	dekontaminační plocha	S	vybrané odpady sk. 03,05,07,12,13,17,19
7.	ECOCOAL, s.r.o.		Ostrava	554 286	dekontaminační plocha	S	vybrané odpady sk. 01,05,10,16,17,19
8.	Bankovní technika spol. s r.o.		Ostrava	554 286	mechanická úprava elektroodpadu	S	vybrané odpady sk.16
9.	ENVIROPOL s.r.o.	Frýdecká	Ostrava	546 135	mechanická úprava elektroodpadu, sběr elektroodpadu	S	vybrané odpady sk. 16,20, v areálu OZO Ostrava
10.	Charita Hrabyně		Ostrava	546 135	mechanická úprava elektroodpadu, sběr elektroodpadu	S	vybrané odpady sk. 15,16,17,20
11.	NAŠE dílna		Třinec	598 810	mechanická úprava elektroodpadu	S	vybrané odpady sk. 16,20

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
12.	BM servis a.s.		Bohumín	599 051	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
13.	David Bartosz	Oldřichovice 182	Třinec	598 810	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
14.	Hildegarda Bartovská	Sportovní	Karviná	598 917	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
15.	Tomáš Kožuch - T.K. AUTO		Petřvald	599 085	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
16.	TROJEK, a.s.		Ostrava	546 135	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků
17.	VÍTKOVICE RECYCLING a.s.	Ruská 2927	Ostrava	554 227	autovrakoviště	S	sběr autovraků, demontáž autovraků

Zdroj: databáze KÚMSK

Převážná většina odpadů, vznikající na území ORP Havířov, je ukládána na skládku Depos Horní Suchá, a.s., případně na skládku SKLADEKO Staříč nebo SOMA Markvartovice. Využívané jsou i skládky pro ukládání IO. V okolí ORP Havířov je dostatečná síť skládek odpadů (jak OO, tak IO), dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta, proto nelze tato data vyhodnotit. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. vyplývá, že stávající kapacita skládek na území ORP Havířov i v jeho bezprostřední blízkosti je v současné době plně dostačující.

Skládka Depos Horní Suchá, a.s. byla otevřena v roce 1995 (uzavření nezabezpečených skládek v Karviné a Havířově a jejich následné rekultivace). Kapacita skládky je navržena tak, aby pokryla potřeby ostravsko - karvinské aglomerace a v budoucnu doplnila záměr výstavby KIC. V současné době lze konstatovat, že 75 – 80 % odpadů, ukládaných na skládku Depos Horní Suchá, a.s., je tvořeno odpady komunálními. Tato skutečnost odráží fakt, že na území ORP Havířov neexistuje žádný výrazný průmyslový producent odpadů (absence průmyslu, větších výrobních podniků).

Na území ORP Havířov a v jeho blízkosti existuje dostatečná síť zařízení pro nakládání s autovraky. Občané mají tedy bezproblémovou možnost odevzdat vozidlo k jeho řádné ekologické likvidaci.

V blízkosti ORP Havířov je rovněž značná síť zařízení pro úpravu elektroodpadů - se zavedením zpětného odběru EEZ a se zřízením míst zpětných odběrů EEZ v každé obci však zařízení nejsou ve své podstatě využívána. S vyřazenými EEZ z produkce občanů je převážně nakládáno mimo systém nakládání s odpady – obce zajišťují prostřednictvím kolektivních systémů (místa zpětného odběru) shromažďování EEZ a jejich předání k přepravě svozové firmě daného kolektivního systému.

5.1.2.6 Doplnující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP:

- Území ORP Havířov je výrazně zatíženo starými ekologickými zátěžemi po ukončené těžbě černého uhlí. Z toho důvodu je na území ORP i v jeho blízkosti značné množství dekontaminačních ploch (zpracování kalů).
- Každá z obcí je více či méně zatížena černými skládkami. V mnoha případech jsou tyto skládky umístěny na jiných, než obecních pozemcích (např. areály a přilehlé plochy již nefunkčních dolů). V případě takovéto černé skládky je obcí postupováno v souladu se zákonem (povinnost vlastníka pozemku odstranit černou skládku na své náklady). Obce se snaží předcházet vzniku černých skládek na svém území – např. v Havířově funkční systém veřejně prospěšných prací, kdy obec takto zajišťuje průběžný úklid veřejných prostranství a zabraňuje tak vzniku rozsáhlejší černé skládky.

5.1.2.7 Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROU ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tabulka č. 119: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k teoretické datové základně 2000 [%]					
							2008	2009	2010	2011	2012	
Produkce odpadů [t]												
Produkce ostatních odpadů (OO)	116 922,68	102 001,76	56 971,65	104 540,22	91 361,65	109 715,95	87,24	48,73	89,41	78,14	93,84	
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	3 918,77	2 411,07	6 396,89	1 382,68	984,28	956,73	61,53	163,24	35,28	25,12	24,41	
Celková produkce (OO a NO)	122 022,08	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68	85,57	51,93	86,81	75,68	90,70	

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

Při vyhodnocení meziročních trendů z hlediska celkové produkce odpadů je vycházeno z průměrných údajů vyjma roku 2009, kdy je zaznamenán výrazný pokles celkové produkce odpadů (nezdůvodnitelný pokles) a podstatně zvýšená produkce NO v porovnání s ostatními vykazovanými roky.

Odpady zařazené do kategorie "O" - celková produkce ostatních odpadů je v porovnávaných obdobích téměř neměnná a průměrně dosahuje cca 87 % (tj. cca 101 905 t/rok) při porovnání k teoretické datové základně roku 2000. V roce 2012 je zaznamenán celkový mírný nárůst produkce ostatních odpadů. Ostatní odpad pak představuje ve sledovaném období průměrně 98,6 % z celkové produkce odpadů. Z pohledu produkce přepočteného na jednoho obyvatele lze zaznamenat nárůst produkce ostatních odpadů ve sledovaném období o cca 11 % mezi rokem 2008 a rokem 2012. Nárůst pak není v souladu s trendem snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Odpady zařazené do kategorie "N" - celková produkce nebezpečných odpadů vykazuje výrazně klesající tendenci. V roce 2008 představovala celková produkce NO 61,53 % produkce k teoretické DZ roku 2000, v roce 2012 pak jen 24,41 %. Nebezpečný odpad představuje

ve sledovaném období průměrně 1,39 % z celkové produkce odpadů. Lze tedy konstatovat, že v oblasti NO plní ORP Havířov cíl POH - snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 oproti DZ roku 2000 - při DZ 300,2 kg/obyvatele je skutečnost roku 2010 14,44 kg/obyvatele ,což představuje snížení o více než 95 %.

Podstatný vliv na celkovou produkci, zvláště pak nebezpečných odpadů, má fakt, že území ORP Havířov není výrazně zatíženo produkcí odpadů pocházejícího z průmyslu. Existující lehký průmysl, menší výrobní podniky, obchodní centra a služby pak pozitivně ovlivňují celkovou/měrnou produkci NO. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Těto skladbě zástavby pak odpovídá produkce odpadů - anonymita sídliště. Celková produkce odpadů je ve sledovaném období podstatně ovlivněna produkcí a jejími výkyvy u odpadů zařazených do skupin 02, 10, 17 a 19 v jednotlivých letech – viz tabulka č. 120. Odpady, zařazené do skupiny 20, vykazují ve sledovaném období rovnoměrné údaje. Pouze v roce 2012 je zaznamenán vyšší nárůst – 21,44 % oproti roku 2011.

Tabulka č. 120: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Havířov	92 319	1 042,36	11,29	47 870,40	518,53	48 912,75	529,82
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 119 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí (48 912,75 tun) tvoří cca 44,2 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů (110 672,68 tun). Data o produkci nebezpečných odpadů od obcí (1 042,36 tun) nelze vůči datům produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP porovnat (956,73 tun). Důvodem je skutečnost, že celková produkce nebezpečných odpadů v ORP

Haviřov, zjištěná dle vstupních podkladů v analytické části dokumentu, nedosahuje výše produkce nebezpečných odpadů, jejichž původcem jsou obce ORP Haviřov. Rozdíl dat může být způsoben chybou v jedné ze zdrojových databází. Z hodnot celkové produkce odpadů je tedy patrné, že cca 55,8 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,85 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 12,99 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka č. 121: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 - 2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	159,22	189,03	317,43	3 175,01	3 375,30	+18,72	+67,93	+900,21	+6,31
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	12,93	3,19	0,00	0,00	3,86	-75,37	-100,00		
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	19,05	0,00	0,00	0,00	10,56	-100,00			
05	Odpady ze zpracování	1,08	6,17	4,10	0,00	3,26	+471,30	-33,55	-100,00	

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí									
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,02	0,00	0,00	0,03	0,00	-100,00			-100,00
07	Odpady z organických chemických procesů	0,06	0,00	0,00	0,60	0,35	-100,00			-41,28
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	9,31	7,77	5,63	8,13	16,30	-16,51	-27,55	+44,35	+100,55
09	Odpady z fotografického průmyslu	4,78	5,35	4,92	6,14	5,47	+11,80	-8,02	+24,79	-10,87
10	Odpady z tepelných procesů	972,34	702,05	1,63	8 005,62	20,75	-27,80	-99,77	+492 553,54	-99,74
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	2,67	1,42	2,26	8,12	2,05	-46,82	+59,01	+259,61	-74,75
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a	7,85	0,24	14,58	81,58	94,03	-96,95	+6 000,42	+459,55	+15,26

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	plastů									
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	451,78	307,18	434,79	350,11	347,29	-32,01	+41,54	-19,48	-0,81
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,57	0,13	0,13	1,79	2,91	-76,39	-1,12	+1 256,06	+62,35
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	2 803,45	3 164,52	2 606,22	2 749,98	3 380,35	+12,88	-17,64	+5,52	+22,92
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	777,97	1 013,04	956,93	762,89	610,00	+30,22	-5,54	-20,28	-20,04
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	60 253,84	21 063,15	61 341,50	36 764,74	55 218,76	-65,04	+191,23	-40,07	+50,19
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které	119,07	130,58	175,70	137,41	210,96	+9,66	+34,56	-21,79	+53,52

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)									
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	3 325,83	119,14	2 289,56	5 031,49	4 548,17	-96,42	+1821,74	+119,76	-9,61
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	35 491,03	36 655,60	37 767,52	35 262,28	42 821,19	+3,28	+3,03	-6,63	+21,44
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	1,12				
Celková produkce odpadů [t]		104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68	-39,31	+67,15	-12,82	+19,85

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

5 skupin odpadů s největším množstevním zastoupením na území ORP Havířov podle roku 2012:

1. odpady skupiny 17 - stavební a demoliční odpady - 55 218,76 t - oblast ORP Havířov je značně zatížena pozůstatky z provozování bývalé hornické činnosti. Sanaci takto postižených území pak může vznikat odpad této skupiny (např. likvidace bývalého dolu Dukla, dolu František, sanace odkalovacích nádrží atd.). Na produkci se dále může podílet i revitalizace území a obnova původní zástavby.

2. odpady skupiny 20 - komunální odpady - 42 821,19 t – nejvýraznější podíl na produkci tohoto odpadu mají domácnosti na území ORP.

3. odpady skupiny 19 - odpady z ČOV - 4 548,17 t - vliv na nárůst těchto odpadů může mít postupná výstavba a zprovoznění kanalizačních sítí v dříve nezasíťovaných oblastech ORP Havířov.

4. odpady skupiny 15 - obaly, absorpční činidla - 3 380,35 t - na území ORP Havířov je hustá síť servisních středisek jak osobních, tak nákladních vozidel (Iveco, Volvo). Mezi významné producenty tohoto odpadu budou patřit i prodejní řetězce na území ORP (síť prodejem Kaufland, Tesco, Globus...).

5. odpady skupiny 02 - prvovýroba zemědělství - 3 375,30 t - vliv na produkci těchto odpadů může mít postupná sanace krajiny po živelných pohromách v letech 2009 a 2010 (povodně, vichřice atd.).

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě

(více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka č. 122: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68
Celková produkce KO	38 269,30	39 791,12	40 356,11	38 000,90	46 189,27
Celková produkce SKO	24 236,56	23 069,82	22 261,35	20 654,41	22 575,39

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Při vyhodnocení meziročních trendů z hlediska celkové produkce odpadů je vycházeno z průměrných údajů vyjma roku 2009, kdy je zaznamenán výrazný pokles celkové produkce odpadů (nezdůvodnitelný pokles).

1.KO - celková produkce KO ve sledovaném období mírně narůstá, významný nárůst je zaznamenán v roce 2012 (navýšení o 21,55 % oproti roku 2011). Se snižováním počtu obyvatel na území ORP Havířov pak dochází ke značnému nárůstu produkce KO přepočtené na obyvatele - v roce 2008 tato činila 395,31 kg/obyvatele, v roce 2012 již činí 492,23 kg/obyvatele - což představuje nárůst o 24,5 %. Tento trend není v souladu s cílem POH - snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Podíl KO na celkové produkci odpadů se ve sledovaném období nepatrně zvyšuje a v průměru činí cca 39,5 %. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá vzrůstající produkce odpadů - anonymita sídliště.

2. SKO - podíl SKO na celkové produkci odpadu má klesající tendenci do roku 2011, v roce 2012 je zaznamenán nárůst na cca úroveň roku 2010. Ve sledovaném období trvale dochází ke snižování podílu SKO na produkci KO (v roce 2008 se jedná o 63,33 %, v roce 2012 pokles na 48,88 %). Při porovnání produkce SKO přepočtené na obyvatele dochází do roku 2011 k jejímu snižování, z původních 250,35 kg/obyvatele v roce 2008 na 217,7

kg/obyvatele v roce 2011. Následuje zvýšení měrné produkce na 240,58 kg/obyvatele v roce 2012. Skladbě zástavby ORP Havířov pak odpovídá i trend v produkci odpadů.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně:

Identifikace 5 druhů odpadů s největším množstevním zastoupením na území ORP Havířov podle roku 2012 v závislosti na charakteru území a na převažujícím typu zástavby:

1. odpad 20 03 01 - směsný komunální odpad - 22 575,39 t - V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá produkce odpadů. Do roku 2011 docházelo ke snižování produkce odpadu v porovnání s rokem 2008, v roce 2012 dochází opětovně k jeho nárůstu na cca úroveň roku 2010 i přes celkově klesající počet obyvatel žijících na území ORP Havířov. SKO má vždy největší podíl z KO. Pochází převážně z domácností – tedy od každého občana.

2. odpad 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad - 6 775,44 t - produkce tohoto odpadu je dlouhodobě stabilní. Ovlivňována je pouze aktuálními klimatickými podmínkami v daném roce. Podstatnou měrou se na produkci odpadu podílí odpad z údržby veřejné zeleně (sídlištní zástavba v Havířově), v menší míře je produkce dána údržbou individuálních ploch (zástavba rodinných domů).

3. odpad 20 01 40 - kovy - 6 169,17 t - množství odpadu se neúměrně zvyšuje (z původních 12,27 tun v roce 2008 na 6 169,17 tun v roce 2012). Odpad mnohdy slouží jako snadný zisk finančních prostředků pro sociálně slabší občany, ve velké míře tomu napomáhá i rozsáhlá síť výkupu odpadů především ve městě Havířov.

4. odpad 20 03 07 - objemný odpad - 5 974,11 t - produkce odpadu podstatně narostla v roce 2009 (zvýšení o 45,47 % oproti roku 2008) a v následujících letech se jeho produkce ustálila na této zvýšené hranici. Produkce odpadu není ovlivněna typem zástavby na území ORP Havířov. Příčinou nárůstu je zvyšování ekonomické úrovně obyvatelstva společně s kratší životností nově pořizovaných věcí.

5. odpad 15 01 01 - papírové a lepenkové obaly - 1 889,16 t - produkce odpadu je dlouhodobě stabilní s vyšším nárůstem v roce 2012 (nárůst o 30,8 % v porovnání s rokem 2011). Odpad může být zdrojem finančních prostředků (výkup lepenky). Zde se jedná především obalový odpad z podnikové sféry (síť obchodních řetězců...).

Tabulka č. 123: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Havířov	92 319	42 743,61	463,00	20 520,72	222,28	253,05
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 122 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 92,54 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 90,9 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 7,46 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší o 32,09 kg /obyv. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší o 18,02 kg /obyv. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 93,40 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 12,03 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

5.1.2.8 Separovaný sběr odpadů

Tabulka č. 124: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 207,76	1 764,94	1 904,04	2 323,79	2 884,98	-20,06	+7,88	+22,05	+24,15
Sklo	150107, 200102	571,32	588,56	636,94	642,53	692,17	+3,02	+8,22	+0,88	+7,73
Plast	150102, 200139	384,18	390,45	382,22	396,27	449,63	+1,63	-2,11	+3,68	+13,47
Nápojové kartony	150105	4,05	0,00	0,00	0,00	5,51	-100,00			
Celkem separovaný sběr		3 167,31	2 743,95	2 923,20	3 362,59	4 032,29	-13,37	+6,53	+15,03	+19,92

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Produkce separovaných odpadů v ORP Havířov má vzrůstající tendenci - nárůst v porovnání roku 2008 a roku 2012 činí cca 27,3 %. V letech 2009 a 2010 je zaznamenán pokles celkové produkce separovaných odpadů (obdobně jako i celkové produkce odpadů), příčinou může být hospodářská krize v daném období (nižší kupní síla obyvatelstva).

Papír - tvoří podstatnou část z celkové produkce separovaných odpadů. Jedná se o komoditu, kterou lze finančně zhodnotit (výkup odpadu). Podstatným producentem tohoto odpadu jsou podnikatelské subjekty (např. obchodní řetězce). V rámci odděleného sběru představuje produkce od fyzických osob (občanů) cca 1/2 z celkového množství.

Sklo - produkce skla má ve sledovaném období vzrůstající tendenci. Z převážné části se jedná o produkci od fyzických osob (občanů). Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře způsobena zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady).

Plasty - produkce plastů má ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci. Převážná část plastů je z produkce fyzických osob (občanů) a pohybuje se v rozmezí cca 70 – 80 % z celkové produkce. Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře způsobena zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady).

Nápojové kartony - číselné údaje nejsou relevantní pro vyhodnocení produkce tohoto odpadu - konečný odběratel přejímá tento odpad zařazený pod katalog. číslem 15 01 06 (směsné obaly). V bytové zástavbě je odpad sbírán společně s jinými komoditami, samostatný sběr nepřinesl očekávané množství nárůsty při vynaložených nákladech na samostatný svoz.

Snahou obcí je zahušťovat sběrnou síť společně s omezováním kapacit nádob na směsný komunální odpad. Aktivita obcí je směřována i k jednotlivým domácnostem

např. poskytnutí tašek pro sběr jednotlivých komodit. Tímto způsobem jsou občané motivováni ke zvýšení separace odpadů.

Tabulka č. 125: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Havířov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	92 319	1 495,98	16,20	28,29
Sklo	(150107, 200102)		651,40	7,06	10,2
Plast	(150102, 200139)		334,76	3,63	9,89
Nápojové kartony	(150105)		0,00	0,00	0,07
Kovy	(200140, 150104)		7 378,96	79,93	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 124 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 51,85 %, produkce skla tvoří 94,11 %, produkce plastů tvoří 74,45 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkci nápojových kartonů nelze vyhodnotit z důvodu nulové položky u celkové produkce uvedené v tabulce č. 124. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí. Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 12,09 kg /obyv. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 6,26 kg /obyv. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 3,14 kg /obyv. Měrnou produkci nápojových kartonů nelze vyhodnotit. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 23,55 kg / obyv. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru (o 13,36 kg/obyv.), skla (o 3,9 kg/obyv.), plastů (o 6,38 kg/obyv.), vyšší u kovů (o 39,32 kg/obyv.). Nápojové kartony nelze objektivně vyhodnotit. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96 kg/obyv., plastů 10,01 kg/obyv., nápojových kartonů 0,28 kg/obyv. a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tabulka č. 126: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Havířov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	92 319	14,28	17,44
Sklo	(150107, 200102)		6,73	10,16
Plast	(150102, 200139)		4,54	10,01
Nápojové kartony	(150105)		0,06	0,16
Kovy	(200140, 150104)		37,52	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 125 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 3,16 kg /obyv. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 5,47 kg /obyv. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 3,43 kg /obyv. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 0,1 kg /obyv. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 2,26 kg /obyv. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08 kg /obyv., skla 10,97 kg /obyv., plastů 9,72 kg /obyv., nápojových kartonů 0,32 kg /obyv. a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka č. 127: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/oby v.]	Plast [kg/oby v.]	Sklo [kg/oby v.]	Nápojov ý karton [kg/oby v.]	Kov [kg/oby v.]	Celkový součet [kg/oby v.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP Havířov žádné obce. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP žádné obce. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 243 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji méně hustá, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Frýdek Místek – průměr 137, ORP Opava – průměr 213) vykazuje ORP Havířov nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP Havířov je podprůměrná.

Obce nebo osoby oprávněné nakládat s odpadem se mohou zapojit do systému nakládání se separovaným odpadem prostřednictvím společnosti EKO-KOM, a.s. Jedná se o autorizovanou obalovou společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů, které vyplývají ze zákona č. 477/2001 S., o obalech ve znění pozdějších předpisů.

Na jedné straně společnost EKO-KOM, a.s. uzavírá „Smlouvy o sdruženém plnění“ s osobami, které uvádějí obaly na trh či do oběhu. Na straně druhé společnost uzavírá „Smlouvy o zajištění zpětného odběru a recyklaci odpadu z obalů“ s obcemi a osobami oprávněnými nakládat s odpadem. Tyto subjekty mají poté povinnost vést evidenci o

množství zpětně odebraného a využitého odpadu z obalů, na základě které společnost EKO-KOM, a.s. přispívá finančními prostředky na systémy sběru, třídění a využití obalového odpadu. Výše odměny je závislá zejména na množství vytríděných odpadů, její výše roste spolu s účinností systému sběru. Odměna pak pomáhá snižovat náklady spojené s provozem systému sběru využitelných složek komunálních odpadů.

Biologicky rozložitelný odpad

Tabulka č. 128: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	5 314,72	6 000,16	6 400,08	3 199,89	6 775,44
190503	Kompost nevyhovující jakosti	2 579,53	0,00	2 190,51	4 694,84	4 322,35
020107	Odpady z lesnictví	0,00	0,00	5,00	0,00	1 590,60
020103	Odpad rostlinných pletiv	47,54	0,00	3,50	3 028,07	1 518,70
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	18,93	10,00	7,00	0,00	161,00

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Z porovnání jednotlivých množstevně zastoupených druhů BRO v roce 2012 lze konstatovat následující:

- cca 47 % zastoupení má odpad zařazený pod katalog. číslo 20 02 01 - na jeho produkci se jednoznačně podílí údržba městské zeleně na území ORP Havířov (převažující bytová zástavba s 31 607 obytnými domy), v menší míře (cca do 20 %) lze předpokládat, že je odpad produkován obyvateli v individuální zástavbě RD (6 650 trvale obydlených bytových domů). Produkce tohoto odpadu má v postupu mírně vzrůstající tendenci s tím, že je ovlivněna aktuálními klimatickými podmínkami v daném roce. Podstatným producentem bude přímo město Havířov - rozsáhlé plochy zeleně,
- dalším výrazným, cca 30 % zastoupením, je odpad zařazený pod katalog. číslo 19 05 03. Výrazným producentem tohoto odpadu budou místně příslušné kompostárny (Depos Horní Suchá, a.s.). Kompost, který je nevyhovující jakosti a nelze s ním dále jinak nakládat, je využíván k technickému zajištění skládky v souladu se schváleným provozním řádem zařízení. Produkce odpadu je nepředvídatelná, odráží vždy aktuální situaci v daném roce.

- ostatní druhy odpadů (zařazené pod katalog. číslem 02 01 07 , 02 01 03 a 02 02 04) představují cca 23 % zastoupení z celkové sledované produkce a výrazně ji proto neovlivňují. Produkce těchto odpadů nemá žádný ustálený charakter a odráží vždy aktuální situaci v daném roce.

Tabulka č. 129: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	38 734,86	36 455,02	37 993,02	40 270,72	46 129,68
z toho celková produkce BRKO	34 397,31	34 725,61	34 027,61	30 671,75	36 467,57

Zdroj: databáze GROUP ISOH

V tabulce č. 127a (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008 - 2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Celková produkce BRO na území ORP Havířov má převážně vzrůstající tendenci, výrazný nárůst je zaznamenán v roce 2011 a 2012. V ORP Havířov jsou převážující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá vzrůstající produkce odpadů. S klesajícím počtem obyvatel ORP pak dochází ke

zvyšování produkce BRO přepočtené na obyvatele (v roce 2008 - 400,12 kg/obyvatel na 491,59 kg/obyvatele v roce 2012, což představuje nárůst o cca 22,9 %).

Celková produkce BRKO má ve sledovaných letech ustálenou tendenci (v průměru 356 kg/obyvatel), mírný pokles zaznamenaný v roce 2011. Z pohledu POH je nutné zintenzivnit na území ORP Havířov separaci BRKO a tím zajistit jeho jednodušší materiálové využití.

Tabulka č. 130: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Havířov	92 319	33 656,10	364,56	6 404,40	69,37
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 128 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 92,29 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 7,71 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce. Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší o 66,58 kg /obyv. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší o 40,47 kg / obyv. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 76,41 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 49,84 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém třídění BRKO v domácnostech (převážně pytlový svoz) a na sběrných dvorech. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden ve všech obcích ORP.

5.1.2.9 Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukovan. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, níže uvedené.

Tabulka č. 131: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	20 743,55	47 732,99	20 531,05	19 439,13	34 867,13	30 284,62
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		17,00	45,72	32,40	18,35	37,76	27,36
	Energetické využití	58,82	23,17	11,52	280,26	154,01	132,93
	Celkem vybrané způsoby využití	20 614,68	47 756,16	20 542,56	19 719,39	35 021,15	30 417,55
	Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
	16,89	45,74	32,42	18,62	37,92	27,48	
Celková produkce odpadů		122 022,08	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68
Odstranění	Skládkování	274 605,19	129 002,09	119 488,20	110 841,77	114 514,40	101 284,34
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		129 002,09	119 488,20	110 841,77	114 514,40	101 284,34

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

Analýza nakládání s odpady dle jednotlivých způsobů nakládání:

Způsob nakládání - využití - ve sledovaném období má využití odpadů kolísavou tendenci v rozpětí 45,74 - 18,62 %. Z celkového využití odpadů převládá materiálové využití (kolísavé rozpětí 45,72 - 18,35 %). Zanedbatelnou položku pak tvoří energetické využití. Při porovnání k teoretické datové základně 2000, kdy bylo materiálové využití odpadů 17 %, mají současné údaje materiálového využití vzrůstající tendenci. Největší podíl na materiálovém využití má kompostování (především u odpadů 02 01 03, 02 01 07, 20 02 01), ukládání odpadů jako technologický materiál na zajištění skládky (zejména odpady 17 05 04, 19 05 03) a předúprava odpadů k aplikaci pod označením R1 až R11 (odpady 20 01 40).

Způsob nakládání - odstranění - absence zařízení ke spalování odpadů na území ORP Havířov nebo v jeho okolí je příčinou skutečnosti, že drtivá většina odpadů je odstraňována prostým skládkováním. Skládkování odpadů na území ORP má mírně klesající tendenci. Odpady původem z ORP Havířov se ukládají na skládky i mimo ORP a naopak na území ORP jsou skládkovány odpady původem z jiných ORP.

Tabulka č. 132: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	2 053,10	6 101,51	7 066,51	8 256,24	10 226,98	12 382,36
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			7,36	15,94	17,76	20,46	26,91	26,81
		Energetické využití	16,42	9,37	7,52	280,26	171,27	125,98
		Celkem vybrané způsoby využití	1 912,42	6 110,88	7 074,03	8 536,50	10 398,25	12 508,34
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
		6,86	15,97	17,78	21,15	27,36	27,08	
	Celková produkce KO [t]	27 889,33	38 269,30	39 791,12	40 356,11	38 000,90	46 189,27	
	Odstranění	Skládkování		102 646,43	100 685,15	85 665,91	88 644,89	84 918,06
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění			102 646,43	100 685,15	85 665,91	88 644,89	84 918,06	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		71 946,14	71 712,38	64 162,09	65 592,73	63 700,61
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		71 946,14	71 712,38	64 162,09	65 592,73	63 700,61

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

Analýza nakládání s KO a SKO na území ORP Havířov v letech 2008 – 2012 dle jednotlivých způsobů nakládání s nimi:

Využití KO - celková produkce KO na území ORP výrazně převyšuje hodnotu teoretické DZ. Tato skutečnost se také odráží v údajích materiálového využití KO, kdy na území ORP je dosahováno hodnot v rozpětí 297,18 - 603,10 % při porovnání k DZ 2000. Materiálové využití odpadů má vzrůstající tendenci v rozsahu 197,18 - 503,10 % ve sledovaném období. V případě materiálového využití má na tomto největší podíl kompostování (zejména odpady 20 01 08 a 20 02 01) a dále předúprava odpadů k aplikaci pod

označením R1 až R11 (především odpady 20 01 40 a 15 01 02). Energetické využití odpadů tvoří v porovnání s materiálovým využitím odpadů zanedbatelnou položku, přesto vykazuje vzrůstající tendenci.

Odstranění KO - na území ORP ve veškerý KO odstraňován pouze prostým skládkováním (absence zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP nebo v její blízkosti). Celkově má skládkování ve sledovaném období mírně klesající tendenci.

SKO - ve sledovaném období klesá na území ORP produkce odpadu zařazeného pod katalog. číslem 20 03 01 (souvisí mj. s klesajícím počtem obyvatel na území ORP). Lze tedy říci, že veškerý takto vyprodukovaný odpad je odstraňován prostým skládkováním - absence zařízení pro spalování odpadů na území ORP nebo v její blízkosti.

Tabulka č. 133: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 - 2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	22,27	0,00	0,12	8,28	42,18
		Energetické využití	0,00	0,15	0,50	0,00	0,00
		Odstranění	114,77	10,20	33,30	52,78	29,95
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	109,49	0,50	5,68	7,42	100,82
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2,06	0,00	0,00	0,00	105,63
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	7,05	22,06	52,12	31,99	10,54
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

Údaje uvedené v tabulce nelze použít pro vyhodnocení nakládání se separovaným sběrem na území ORP Havířov. Údaje nepředstavují kompletní množství separovaných odpadů, se kterými je na území ORP Havířov nakládáno. Příčinou je fakt, že je se separovaným odpadem nakládáno mimo území ORP Havířov (koneční odběratelé vyseparovaných komodit působí na území města Ostravy, Třince). Obecně lze říci, že veškerý vytříděný odpad je po jeho dotřídění na jednotlivé využitelné složky předán (prodán) k dalšímu materiálovému využití. Trend nakládání se separovaným odpadem lze tedy

vyhodnotit na základě údajů shromážděných v tabulce pod názvem „Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012“.

Papír - tvoří podstatnou část z celkové produkce separovaných odpadů. Jedná se o komoditu, kterou lze finančně zhodnotit (výkup odpadu). Podstatným producentem tohoto odpadu jsou podnikatelské subjekty (např. obchodní řetězce). V rámci odděleného sběru bude produkce od fyzických osob (občanů) představovat cca 1/2 z celkového množství. Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (2 207,76 t), pak v následujícím roce 2009 dochází k poklesu produkce na 1 764,94 tun (pokles o 442,82 tun, což představuje 20,06 %). V roce 2010 dochází k nárůstu v porovnání s rokem 2009 na hodnotu 1 904,04 tun (navýšení o 139,1 tun, což představuje 7,88 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 2 323,79 tun (nárůst o 419,75 tun, což představuje 22,05 %). V roce 2012 je opět nárůst oproti roku 2011 na 2 884,98 tun (nárůst o 561,19 tun, což představuje 24,15 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k nárůstu papíru (z původních 2 207,76 tun na 2 884,98 tun, což představuje celkový nárůst o 30,67 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov.

Sklo - produkce skla má ve sledovaném období vzrůstající tendenci. Z převážné části se jedná o produkci od fyzických osob (občanů). Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře způsobena zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady). Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (571,32 tun), pak v následujícím roce 2009 dochází k nárůstu produkce na 588,56 tun (navýšení o 17,24 tun, což představuje 3,02 %). V roce 2010 dochází k dalšímu nárůstu na 636,94 tun (navýšení o 48,38 tun, což představuje 8,22 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 642,53 tun (nárůst o 5,59 tun, což představuje 0,88 %). V roce 2012 je zaznamenán opětovný nárůst v porovnání s rokem 2011 na 692,17 tun (nárůst o 49,64 tun, což představuje 7,73 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k pozvolnému nárůstu této komodity (z původních 571,32 tun na 692,17 tun, což představuje celkový nárůst o 21,15 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov. Na převážné části produkce skla se podílí občané města Havířova, kteří v rámci odděleného sběru z celkového množství v letech 2008 - 2012 (3 131,52 tun) vytřídili 2 528,376 tun skla (což představuje 80,73 % z celkového množství skla).

Plasty - produkce plastů má ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci. Převážná část plastů je z produkce fyzických osob (občanů) a pohybuje se v rozmezí cca 70 – 80 % z celkové produkce. Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře způsobena zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady). Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (384,18 tun), pak v následujícím roce 2009 dochází k nárůstu produkce na 390,45 tun (navýšení o 6,27 tun, což představuje 1,63 %). V roce 2010 dochází k mírnému poklesu na 382,22 tun (snížení o 8,23 tun, což představuje -2,11 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 396,27 tun (nárůst o 14,05 tun, což představuje 3,68 %). V roce 2012 je zaznamenán opětovný nárůst v porovnání s rokem 2011 na 449,63 tun (nárůst o 53,36 tun, což představuje 13,46 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k pozvolnému nárůstu této komodity (z původních 384,18 tun na 449,63 tun, což představuje

celkový nárůst o 17,04 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov. Na převážné části produkce plastů se podílí občané města Havířova, kteří v rámci odděleného sběru z celkového množství v letech 2008 - 2012 (2 002,75 tun) vytřídili 1 300,811 tun plastů (což představuje 64,95 % z celkového množství plastů).

Nápojové kartony - číselné údaje nejsou relevantní pro vyhodnocení produkce tohoto odpadu - konečný odběratel přejímá tento odpad zařazený pod katalog. číslem 15 01 06 (směsné obaly). V bytové zástavbě je odpad sbírán společně s jinými komoditami, samostatný sběr nepřinesl očekávané množstevní nárůsty při vynaložených nákladech na samostatný svoz. Data tedy nelze ve sledovaném období vyhodnotit. Vzhledem ke skutečnosti, že nápojové kartony tvoří zanedbatelnou položku z hlediska celkového množství vyseparovaných odpadů, nebude trend třídění výrazně ovlivněn nevyhodnocením dat.

Snahou obcí je zahušťovat sběrnou síť společně s omezováním kapacit nádob na směsný komunální odpad. Aktivita obcí je směřována i k jednotlivým domácnostem např. poskytnutí tašek pro sběr jednotlivých komodit. Tímto způsobem jsou občané motivováni ke zvýšení separace odpadů. Intenzifikací třídění výše uvedených odpadů lze do budoucna dosáhnout navýšení celkového množství vyseparovaných odpadů na území ORP Havířov.

Tabulka č. 134: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		12 025,22	14 382,25	13 859,57	17 030,36	17 638,06	
		Energetické využití		23,17	11,52	280,26	142,91	132,93	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		99 653,07	99 418,93	84 935,25	86 449,45	81 931,68	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		6 099,45	7 066,51	6 774,08	7 885,70	8 755,21	
		Energetické využití		9,37	7,37	280,26	117,27	125,98	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		98 872,92	98 873,74	83 911,65	86 117,73	81 882,35
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	44 914,04	79 394,95	79 395,61	67 381,05	69 152,54	65 751,53
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg. obyv.⁻¹] ↓						
				148,00	820,12	824,35	703,72	728,88	700,70
			Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				96 809	96 313	95 750	94 875	93 837	

Zdroj: databáze GROUP ISOH - definice dle kódu odpadů, kódu produkce a kategorie odpadů

Celková produkce BRO na území ORP Havířov má převážně vzrůstající tendenci, výrazný nárůst je zaznamenán v roce 2011 a 2012. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá vzrůstající produkce odpadů. S klesajícím počtem obyvatel ORP pak dochází ke zvyšování měrné produkce BRO (v roce 2008 - 400,12 kg/obyvatel na 491,59 kg/obyvatele v roce 2012, což představuje nárůst o cca 22,9 %). Většina takto vzniklého odpadu je odstraněna prostým skládkováním, v menší míře se jedná o materiálové využití. Tato skutečnost je dána tím, že do nakládání s BRO a BRKO je započten i SKO, který má v sobě okolo 48 % biologicky rozložitelné složky a tento SKO je skládkován.

BRKO - celková produkce má ve sledovaném období ustálenou tendenci, mírný pokles je zaznamenán v roce 2011. Většina takto vyprodukovaného odpadu je odstraněna prostým skládkováním, v menší míře se jedná o materiálové využití.

Při porovnání údajů na území ORP Havířov vzhledem k DZ lze konstatovat následující:

- přepočtená hmotnost odpadu má na území ORP klesající tendenci (pokles o 13 643,42 t v letech 2008 - 2012, což představuje pokles o cca 17,2 %). Při porovnání k DZ však ORP Havířov dosahuje téměř o 50 % vyšší přepočtenou produkci, než jaká je vykazována v rámci DZ.

Při porovnání dat přepočteného měrného skládkování je na území ORP Havířov zaznamenán mírně klesající trend (pokles o 119,42 kg/obyvatele v letech 2008 - 2012, což představuje pokles o cca 14,6 %). Při porovnání k DZ však ORP Havířov dosahuje několikanásobně vyšších hodnot, než jaká je vykazována v rámci DZ. Tato skutečnost je ovlivněna faktem, že na území ORP Havířov je skládkován i odpad z jiných ORP. Skládkování jako celek zaznamenalo výraznější pokles v letech 2009 a 2010, poté je trend téměř neměnný.

Příčinou této skutečnosti může být absence jiných zařízení na území ORP nebo v její blízkosti, ve kterých by mohlo být zpracováno BRKO (vyjma kompostáren). Otázkou zůstává následné další využití kompostu (plně v režii kompostáren).

Celkově lze konstatovat, že na území ORP Havířov je nutné zintenzivnit separaci BRKO a tím zajistit jeho jednodušší materiálové využití před prostým skládkováním. Veškerý separovaný BRKO se materiálově využije.

5.1.2.10 Náklady na odpadové hospodářství

Tabulka č. 135: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP dle podkladů obcí

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	4 448 739	6 120 439	8 236 907
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	44 789 928	48 125 551,50	50 808 138
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	14 532	0	7 167
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	11 004 952	12 710 193,90	11 543 661
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	27 728	4 214	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	2 223 000	2 973 000	1 507 000
Celkové náklady		62 508 879	69 933 398,4	72 102 873

Zdroj: data poskytnutá jednotlivými obcemi SO ORP Havířov

V nákladových položkách jsou zpracována poskytnutá data z obcí Havířov, Horní Suchá a Těrlicko. Ostatní obce neposkytly ke dni zpracování relevantní data. Přesto lze nákladovou položku brát jako vypovídající, neboť představuje cca 93,59 % z pohledu obyvatel žijících na území ORP Havířov.

Položka 3721 - sběr a svoz nebezpečných odpadů - ve sledovaném období let 2010 - 2012 je evidován nárůst nákladů v této oblasti. Meziroční nárůst v letech 2010 - 2011 činí 37,57 %, v letech 2011 - 2012 pak činí 34,58 %. Příčinou nárůstu může být vzrůstající množství ostatních a nebezpečných odpadů odevzdávaných do zařízení (sběrné dvory), kdy náklady na předání těchto odpadů k jejich dalšímu využití nebo zneškodnění prostřednictvím oprávněných osob převyšují náklady na prosté skládkování. Dalším činitelem může být rozšiřující se počet sběrných dvorů nebo navýšení jejich stávajících kapacit, kdy současně dochází k nárůstu fixních nákladů v této položce.

Položka 3722 - sběr a svoz komunálních odpadů - ve sledovaném období let 2010 - 2012 je evidován nárůst nákladů v této oblasti. Meziroční nárůst v letech 2010 - 2011 činí 7,45 %, v letech 2011 - 2012 pak činí 5,57 %. Příčinou nárůstu nákladů mohou být zvýšené náklady svozových společností na zajišťování svozu (vzrůstající ceny pohonných

hmot), rozšiřování svozových úseků a v neposlední řadě i obnova shromažďovacích prostředků (za amortizované nebo poškozené).

Položka 3725 - využívání a zneškodňování komunálních odpadů - náklady jsou přímo závislé na množství vyprodukovaných odpadů.

Lze konstatovat, že celkové náklady na odpadové hospodářství mají ve sledovaném období vzrůstající tendenci - nárůst v letech 2010 - 2011 činí 11,87 %, v letech 2011 - 2012 činí 3,10 %.

Tabulka č. 136: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	6 581 870	6 141 530	8 276 150
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	53 698 740	53 841 400	56 877 530
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	149 880	138 600	161 980
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	12 446 560	12 768 800	13 708 440
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	27 730	4 210	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	1 440 440	2 973 280	1 507 010
Celkové náklady		74 345 220	75 867 820	80 531 110

Zdroj: Ministerstvo financí

V tabulce č. 134 jsou uvedeny náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 – 2012 v území ORP Havířov s tím, že zdrojem dat byla data dostupná na portále obcesobe.cz. Jejich zdrojem je Ministerstvo financí. Celkové náklady ve sledovaném období mají vzrůstající tendenci, což vyplynulo i z předešlé bilance.

5.1.3 ANALÝZA RIZIK A DALŠÍ POTŘEBNÉ ANALÝZY

A. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka č. 137: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané	pravidelné vyprazdňování nádob	nemožnost obsluhy nádob z důvodu omezené průjezdnosti svozové techniky (porušování zákazů stání...)	opakovaná jednání, místní šetření, spolupráce s Městskou policií	analyzovat umístění kontejnerových stání v problémových oblastech
2.	Občané	čistota na stanovištích nádob	nedodržování OZV - ukládání odpadů mimo nádoby, zcizování odpadů sociálně slabšími občany	informovanost v místním tisku (obecní listy)	důsledná kontrola dodržování OZV, sankce za porušování, distribuce informačních materiálů pro obecnou orientaci v systému dané obce v oblasti OH
3.	Občané	co nejmenší docházková vzdálenost ke stanovištím, kompletně vybavená stanoviště (KO+separace)	nedostatek parkovacích míst, omezená průjezdnost místními komunikacemi		v rámci revitalizací navrhnout nová, kapacitně dostačující kontejnerová stanoviště, revize stávajících kontejnerových stání

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
4.	Občané	co nejmenší platba za službu	požadují maximální komfort při nakládání s odpady	zveřejňování informací o nákladech a příjmech v oblasti OH v místním tisku, důsledně vymáhat pohledávky na poplatcích	zdůrazňovat ekonomickou stránku separace (případně výnosy za prodejné komodity)
5.	Občané	možnost ukládání odpadů do SD	nevůle s výstavbou nových zařízení na katastru obce	informace o nutnosti separace odpadů v místním tisku	zdůrazňovat ekonomickou stránku separace (se snahou omezit skládkování, nutnost třídění NO)
6.	Ostatní původci	co nejnižší platba za služby	smluvní četnosti svozu mnohdy neodpovídají skutečné produkci, odpad ukládán do nádob určených pro občany	informace o systému nakládání s odpady v místním tisku	důsledná kontrola ORP, zda je nakládáno s odpady v souladu se zákonem
7.	Turisté, návštěvníci	dostatek míst pro uložení drobného odpadu (odpadkové koše)			prověřit dostupnost košů v zájmových lokalitách (centrum města, rekreační zóny - přehrada, odpočívadla podél cyklostezek)
8.	Obce	uspokojit v plné míře požadavky občanů	otázka financování (nenavyšovat poplatky, doplácet co nejméně z rozpočtu obce)	jednání mezi obcemi v oblasti spolupráce v OH	možné okruhy meziobecní spolupráce v oblasti OH

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
9.	Ekologické organizace	omezení skládkování	nevůle s výstavbou nových zařízení na katastru obce	zvát k jednání v oblasti OH, akceptovat jen smysluplné argumenty	spolupodílet se na OH (kampaně za třídění odpadů, kompostování...)
10.	Ekologické organizace	omezení vzniku černých skládek, jejich následné odstraňování	neodborně zasahují do kompetencí města	zvát k jednání v oblasti OH, akceptovat jen smysluplné argumenty	spolupráce na propagaci správného a legálního nakládání s odpady
11.	Ekologické organizace	omezení produkce odpadů		zvát na jednání v oblasti OH	spolupráce na propagaci správného a legálního nakládání s odpady
12.	Školská zařízení	pomoc od města, motivace k separaci, podpora separace ze strany města		jednání mezi vedením města a řediteli škol - potřeby škol a možnosti města	zapojit školy do separace formou soutěže, poskytovat informační brožury a letáky, organizovat ekologické akce (např. dny otevřených dveří...)
13.	Školská zařízení	zvyšování ekologického podvědomí	neochota zařízení zapojit se do separace bez "přínosu"	jednání mezi vedením města a řediteli škol - potřeby škol a možnosti města	zapojit školy do separace formou soutěže, poskytovat informační brožury a letáky, organizovat ekologické akce (např. dny otevřených dveří...)

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
14.	Skládkové společnosti	snaha o naplnění kapacity zařízení	neochota spolupracovat na nových technologiích a zařízeních, která omezí skládkování odpadů	přizývat k jednáním	v rámci jednání najít kompromis (jiné využití potenciálu zařízení např. jako překládací stanice...)
15.	Svozové společnosti	snaha o získání zakázky	nedodržování smluvních vztahů, snaha o maximální zisk při minimalizaci nákladů	revidovat smluvní vztahy mezi svozovou společností a obcí s aplikací nových trendů v oblasti OH	meziobecní spolupráce v oblasti nakládání s odpady
16.	Média	snaha o propagaci informací zajímavých pro občany (senzace...)	podávání zavádějících informací	komunikace s médii	obecně zvyšovat povědomí o ekologickém nakládání s odpady, o možnosti jejich třídění na území dané obce....

Zdroj: vlastní šetření

Zvláště území města Havířova je poznamenáno problémovými oblastmi nakládání s odpady. Příčinou je např. nemožnost dojezdu svozové techniky ke stanovištím sběrných nádob z důvodu neprůjezdnosti komunikace (nevhodně zaparkovaná vozidla). Město se jako takové dlouhodobě potýká s nedostatkem parkovacích míst, postupnou revitalizací je snaha tuto skutečnost napravit. Součástí projektů je pak i návrh a realizace nových kontejnerových stání, která by dostačovala kapacitně a byla v přijatelné docházkové vzdálenosti pro občana. Kroky jsou však činěny postupně. Snahou města je zpracovat výhled na přemístění a rozšíření kontejnerových stanovišť tak, aby mohla být optimalizována síť separačních nádob a současně aby byla zajištěna dostupnost stanovišť pro svozovou techniku.

Dobрым příkladem v oblasti nakládání s odpady je i záměr vybudovat v rámci kraje integrované centrum pro nakládání s odpady (KIC). Snaha o tuto aktivitu naráží na nevěli občanů a jiných sdružení k výstavbě zařízení (argumentace znečištění ovzduší spalováním odpadů, zvýšení prašnosti a hlučnosti vlivem zvýšené nákladní dopravy). To, že takové zařízení na území kraje neexistuje, se odráží v celkovém systému nakládání s odpady - mimo část využitelných (vyseparovaných) složek jsou odpady ukládány výhradně na skládky odpadů.

B. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 138: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P. D		
1.	Finanční riziko	omezené, nedostatečné finanční krytí pro zajištění systému nakládání s odpady na území obce	2	5	10	optimalizace nakládání s odpady - optimalizace systému svozu, změna svozové společnosti, změna výše nebo systému výběru úhrad (poplatků) za nakládání s odpady	obec
		mimořádné náklady (výdaje) na mimořádné události (černé skládky, ekologické havárie...)	2	3	6	pravidelný monitoring problémových oblastí v rámci prevence, instalace foto pastí v problémových oblastech, dostatečné zajištění informovanosti o možnostech uložení odpadů (sběrné dvory, separace odpadů, nakládání s EEZ), v případě porušení OZV či zákona důsledně uplatňovat sankce	obec
		občané, původci odpadů neplatí za odpad určenou úhradu (poplatek)	2	4	8	důsledné vymáhání dlužných plateb	obec

	Finanční riziko	nedostatek finančních prostředků na obnovu, udržení či rozšíření v oblasti nakládání s odpady	2	3	6	využití dotačních programů z fondů EU, meziobecní spolupráce, dohoda s příslušnou svozovou společností zajišťující nakládání s odpady na území obce	obec
2.	Organizační riziko	neexistence zařízení k energetickému využití odpadů	5	3	15	využití dotačních programů z fondů EU, meziobecní spolupráce na celém území dotčeném neexistencí zařízení	ORP ve spolupráci s krajem
		optimalizace nakládání s odpady na území dané obce (výstavba, rozšíření stanovišť nádob, rozšíření počtu sběrných dvorů...)	3	3	9	využití dotačních programů z fondů EU, meziobecní spolupráce, dohoda s příslušnou svozovou společností zajišťující nakládání s odpady na území obce	obec zatížená rizikem
3.	Právní riziko	změna legislativy mající za následek nutnost zvýšení nákladů (výdajů) v oblasti OH	4	4	16	upozornění na možné dopady změn v legislativě (připomínkování navrhovaných úprav v rozpravách ke změně legislativy)	obec

	Právní riziko	nutné změny stávající legislativy (např. omezení výkupu odpadů...)	3	2	6	v rámci existujících sdružení upozornovat na nevyhovující legislativu (podloženo praktickými zkušenostmi)	obec
4.	Technické riziko	nevyhovující technický stav zařízení, jejich vybavení	2	2	4	využití dotačních programů z fondů EU, meziobecní spolupráce, dohoda s příslušnou svozovou společností zajišťující nakládání s odpady na území obce	obec zatížená rizikem, vlastník či provozovatel zařízení
5.	Věcné riziko	neodpovídající kvalita svozové společnosti (oprávněné stížnosti občanů, vlastní postřehy obce...)	2	3	6	revize smlouvy se svozovou společností, sjednání nápravy, případně uzavření smlouvy s jinou svozovou společností	obec zatížená rizikem
		občané a původci odpadů nedodržují platnou legislativu (OZV, zákon...)	3	3	9	důsledná kontrola v oblasti nakládání s odpady, uplatňování sankcí	obec zatížená rizikem

Zdroj: vlastní šetření

Obecně lze konstatovat, že na území ORP Havířov je dobře zavedený systém nakládání s odpady, který využívá všech dostupných možností a zařízení nejen v rámci ORP, ale i mimo toto území. V rámci obcí již částečně funguje meziobecní spolupráce (společný sběrný dvůr).

Výše uvedenými riziky jsou více či méně jednotlivé obce zatíženy (nehrazení poplatků za stanovený systém svozu odpadů). Uvedená právní rizika (legislativní) a organizační riziko (neexistence zařízení k energetickému využití odpadů) však přesahují samotný rámec ORP Havířov a jsou záležitostí krajské, případně celorepublikové koncepce v oblasti nakládání s odpady.

5.1.4 SWOT ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none"> 1. Silné svozové společnosti zajišťující svoz na území ORP Havířov, 2. Dobrý stav svozové techniky, 3. Dostatečný počet (kapacita) skládek odpadů v zájmovém území ORP, 4. Dostatečný počet (kapacita) dotřídňovacích linek v zájmovém území ORP, 5. Dostatečný počet (kapacita) kompostáren v zájmovém území ORP, 6. Zavedený a funkční systém separace na území ORP, 7. V menší míře již fungující meziobecní spolupráce (sběrný dvůr, svoz SKO), 8. Únosná výše poplatků na systém nakládání s odpady na území jednotlivých obcí (není využita maximální možná hranice). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nutná koncepce rozšíření separace na území města Havířova, optimalizace kontejnerových stanovišť (počet nádob, docházková vzdálenost), 2. Naddimenzovaný počet zařízení k výkupu odpadů (sběrný odpadů), 3. Neexistence zařízení k energetickému využívání odpadů, 4. Občané nedodržují zákony a předpisy (neplatí za službu, vznik černých skládek), 5. Podnikatelské subjekty mnohdy zneužívají systém zavedený v obci, 6. Zvýšit výtěžnost separovaného odpadu, 7. Optimalizovat svoz BRKO na území města Havířova (změna stávajícího pytlového svozu), 8. Občané (zvláště pak města Havířova) požadují vysoký rozsah služeb při co nejmenších poplatcích, 9. Aktualizovat stávající OZV o systému nakládání s odpady na území dané obce (v mnoha případech nejsou aktuální).
Příležitosti	Hrozby
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zvýšit povědomí občanů při nakládání s odpady (informační kampaně v místním tisku, letáky...), 2. Využití fondů EU a dotací (např. pro rozšíření služeb, pořízení foto pastí), 3. Zdravá konkurence v oblasti nakládání s odpady na území ORP, 4. Změna legislativy v oblasti výkupu odpadů (omezení, zrušení), 5. Meziobecní spolupráce (nabídnout volné kapacity okolním obcím a to nejen v rámci ORP). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nevhodné možné změny legislativy v oblasti nakládání s odpady (mohou přinést např. zvýšení nákladů...), 2. Při zvýšení poplatků za provoz systému nakládání s odpady na území dané obce riziko zvýšení počtu neplatičů.

Zdroj: vlastní šetření

Obecně lze konstatovat, že na území ORP Havířov je dobře zavedený systém nakládání s odpady, který využívá všech dostupných možností a zařízení nejen v rámci ORP, ale i mimo toto území. Každá z obcí má zaveden funkční systém - nakládání se směsným komunálním odpadem, nakládání s objemnými a nebezpečnými odpady (sběrné dvory), systém nakládání se separovaným odpadem (papír, sklo, plasty, kompozitní obaly), systém nakládání s BRKO, systém nakládání s EEZ. V rámci obcí již částečně funguje meziobecní spolupráce (společný sběrný dvůr, svoz SKO).

Jednotlivé obce jsou více či méně zatíženy riziky (nehrazení poplatků za stanovený systém svozu odpadů, vznik černých skládek). Obce se také více či méně potýkají s problematikou výkupu odpadů (zcižování odpadů sociálně slabšími občany a jejich následný prodej v zařízení na výkup odpadů). Současná legislativa však neumožňuje obcím tento stav omezit, případně zcela omezit výkup odpadů. Na území ORP ani v její blízkosti (např. v rámci MSK) neexistuje zařízení k energetickému využití odpadů. Tato problematika však přesahuje samotný rámec ORP Havířov a je záležitostí krajské, případně celorepublikové koncepce v oblasti nakládání s odpady. Celé území ORP je výrazně poznamenáno starými ekologickými zátěžemi (těžba černého uhlí v dolech) a absencí výrazných průmyslových (výrobních) závodů. Tato skutečnost se odráží mj. i v poklesu počtu obyvatel v ORP Havířov (v roce 2008 evidováno 96 809 osob, v roce 2012 evidováno 93 837 osob, pokles o 2 972 osob, což představuje úbytek o cca 3,1 %, dále je opět klesající tendence).

5.1.5 SOUHRN VÝSLEDKŮ ANALÝZ (ANALYTICKÉ ČÁSTI)

Dokument je zpracován pro ORP Havířov, pod kterou spadá 5 obcí (Havířov, Horní Suchá, Horní Bludovice, Albrechtice, Těrlicko) a analyzuje data v období let 2008 - 2012.

Největší územní celek tvoří město Havířov - nakládání s odpady kompletně zajišťuje společnost Technické služby Havířov a.s. (ve 100 % vlastnictví města). V obcích Albrechtice, Horní Suchá a Těrlicko je svoz zajišťován společností DEPOS Horní Suchá, a.s. (původně skládková společnost). V obci Horní Bludovice svoz zajišťován společností A.S.A., spol. s.r.o. Všechny obce mají stanoven poplatek za provoz systému nakládání s odpadem s přihlédnutím k místním specifikům (úlevy na poplatcích pro vybrané skupiny obyvatel, majitele rekreačních objektů). Z výše poplatku za provoz systému na území každé obce ORP Havířov vyplývá, že žádná z obcí doposud nevyužila možné horní hranice poplatku stanovené zákonem a provoz systému nakládání s odpadem na území své obce vždy částečně pokrývá z vlastních zdrojů. Na území ORP Havířov je tedy převážné nakládání s odpady zajišťováno 3 oprávněnými subjekty (svozovými společnostmi). Celkově je v databázi KÚMSK evidováno 280 subjektů, které mohou provozovat na území ORP mobilní zařízení k nakládání s odpady (mobilní sběr odpadů). Zvláště území města Havířova je poznamenáno problémovými oblastmi nakládání s odpady. Příčinou je např. nemožnost dojezdu svozové techniky ke stanovištím sběrných nádob z důvodu neprůjezdnosti komunikace (nevhodně zaparkovaná vozidla). Město se jako takové dlouhodobě potýká s nedostatkem parkovacích míst, postupnou revitalizací je snaha tuto skutečnost napravit. Součástí projektů je pak i návrh a realizace nových kontejnerových stání, která by dostačovala kapacitně a byla v přijatelné docházkové vzdálenosti pro občana. Kroky jsou však činěny postupně. Snahou města je zpracovat výhled na přemístění a rozšíření kontejnerových stanovišť tak, aby mohla být optimalizována síť separačních nádob a současně aby byla zajištěna dostupnost stanovišť pro svozovou techniku.

Území ORP Havířov je výrazně zatíženo starými ekologickými zátěžemi po ukončené těžbě černého uhlí. Z toho důvodu je na území ORP i v jeho blízkosti značné množství dekontaminačních ploch (zpracování kalů). Problematické lokality se nachází na pozemcích soukromých vlastníků (např. RPG). Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsáhlá území, dochází na nich k občasně tvorbě černých skládek (inertní odpad, pneumatiky). Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je pak po majiteli pozemku požadováno odstranění těchto černých skládek na jejich náklady. Obce se také snaží, ve spolupráci s majiteli pozemků, zajistit další využití území. Příkladem může být společný projekt města Havířov a společnosti RPG na revitalizaci bývalého dolu Dukla (těžba ukončena v roce 2007) - vznikla průmyslová zóna určená pro lehký a střední průmysl. Obdobná situace je i na území obce Horní Suchá, kdy po ukončení těžby na dole František byla vybudována průmyslová zóna. Další takovouto lokalitou je areál bývalého dolu Barbora, kde byla zvažována výstavba KIC. Dle mapování situace na území ORP Havířov nepocítují obce výrazný problém s tvorbou černých skládek na území jednotlivých obcí.

V současné době již existuje určitá forma meziobecní spolupráce v oblasti nakládání s odpady:

- Horní Bludovice - Těrlicko - obec Těrlicko spolupracuje s obcí Horní Bludovice tak, že poskytuje část prostoru SD k umístění kontejnerů pro obec Horní Bludovice,

- Horní Bludovice - Havířov - společnost Technické služby Havířov a.s. zajišťuje na základě smluvního vztahu s obcí Horní Bludovice svoz SKO ve vytípané lokalitě (hraniční ulice mezi obcemi).

Dobrym příkladem v oblasti nakládání s odpady je i záměr vybudovat v rámci kraje integrované centrum pro nakládání s odpady (KIC). Snaha o tuto aktivitu naráží na nevíli občanů a jiných sdružení k výstavbě zařízení (argumentace znečištění ovzduší spalováním odpadů, zvýšení prašnosti a hlučnosti vlivem zvýšené nákladní dopravy). To, že takové zařízení na území kraje neexistuje, se odráží v celkovém systému nakládání s odpady - mimo část využitelných (vyseparovaných) složek jsou odpady ukládány výhradně na skládky odpadů.

Každá obec na území ORP Havířov má zajištěn systém nakládání s odpady ve sběrných dvorech. V případě obcí Albrechtice, Horní Suchá a Těrlicko se jedná o samostatné SD, obec Horní Bludovice využívá na základě smluvního vztahu SD obce Těrlicko. Město Havířov má k dispozici 2 sběrné dvory, z nichž jeden byl otevřen v 6/2013. Ve všech případech jsou SD provozovány oprávněnými osobami (svozovými společnostmi). Součástí SD jsou v mnoha případech i místa zpětného odběru EEZ (KS Asekol, Ekolamp, Elektrowin). Město Havířov má stacionární SD doplněny o mobilní sběrnou NO (2x ročně). Obecně lze říct, že v menších obcích je dostatečná kapacita SD pro občany dané obce, v případě potřeby mohou systému SD využívat i občané jiné obce (na základě smluvního vztahu mezi obcemi). V Havířově je situace více problematická. Dostatečně existující jediný SD nedostačoval svojí kapacitou potřebám takto rozlehlého města. Vybudování dalších SD vždy naráželo na nechuť občanů mít SD v okolí svého bydliště. Následně byl využit stávající areál (dříve sběrné suroviny a následně autobazar) ke zřízení dalšího SD. Jeho kapacita je v současné době dostatečná, neboť občané města dávají stále přednost ukládání odpadů do původního SD (bez ohledu na dojezdovou vzdálenost). Strategicky by měl být na území města vybudován ještě min. další sběrný dvůr, který by sloužil především občanům v okrajových městských částech Životice, Bludovice a Datyně. Tento krok je však v budoucnu otázkou vytípaní vhodné lokality, která bude podmíněna souhlasným stanoviskem občanů.

Na území ORP Havířov je v provozu jediná dotřídovací linka, jejímž provozovatelem jsou Technické služby Havířov a.s. Na lince jsou dotřídovány odpady (papír, plasty, kompozitní obaly) z odděleného sběru na území města Havířova. V blízkosti ORP Havířov je dostatečná síť dotřídovacích linek pro třídění běžně separovaných komodit (papír, sklo, plasty, kompozitní obaly), dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. však vyplývá, že stávající dotřídovací linky v okolí ORP mají zájem o každé množství dodaného materiálu, existuje zdravý konkurenční boj na trhu s odděleně sbíranými komoditami. Z tohoto pohledu je tedy zajištěna dostatečná kapacita pro další nakládání s využitelnými složkami i v případě, že obce zvýší množství vytříděných odpadů. Z pohledu předpokládaného trendu v oblasti nakládání s odpady, tedy s nárůstem množství a druhů odděleně sbíraných složek komunálních odpadů, je potřeba využít potenciál jediné dotřídovací linky na území ORP Havířov. Již existující zařízení nebylo v minulosti dimenzováno na současné množství vyseparovaných komodit, které vstupují do zařízení (plasty, papír). S očekávaným nárůstem množství odpadu již nebude toto zařízení schopno dotřídřit odpad vznikající na území města Havířova. Bude nutná jeho rekonstrukce za účelem zvýšení celkové kapacity zařízení. Tato by pak měla být dimenzována nejen pro obec Havířov, ale i pro okolní spádové obce, ať v rámci ORP Havířov či mimo ni. Na území ORP

Havířov nebo v její blízkosti nenachází žádné zařízení pro třídění KO. Situaci by mohlo v budoucnu vyřešit KIC. Samostatnou kapitolou je spolupráce se společností OZO Ostrava s.r.o., kdy lze na základě smluvního vztahu předávat odpad k dalšímu využití - náhradní palivo pro cementárnu. Za určitých, jasně definovaných podmínek lze tedy předat k dalšímu využití frakce z odděleného sběru (papír, plasty), které nejsou vhodné k další recyklaci a za jiných okolností by byly uloženy na skládku odpadů.

Na území ORP Havířov jsou v provozu 2 kompostárny. Město Havířov využívá obou zařízení. Obec, ve kterých je nakládání odpadu zajišťováno prostřednictvím svozové společnosti Depos Horní Suchá, a.s., pak využívají ke kompostování zařízení této svozové společnosti. V obci Horní Bludovice (svozová společnost A.S.A.) je zajišťováno nakládání s BRKO formou svozu z 11 kusů 1100 l nádob umístěných na území obce. V okolí ORP Havířov je dostatečná síť kompostáren pro další nakládání s BRO), dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta, proto nelze tato data vyhodnotit. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. vyplývá, že stávající kapacita kompostáren na území ORP Havířov je v současné době plně dostačující a nebylo nutno s odpadem nakládat mimo území ORP. Otázkou zůstává následné využití kompostu, to je však plně v režii provozovatele kompostárny.

Na území ORP Havířov a v blízkosti ORP se v současné době nevyskytují žádná zařízení pro energetické využívání odpadů kategorie "OO". Stávající spalovny jsou svozovými společnostmi využívány především k likvidaci NO pocházejících z produkce podnikatelských subjektů (např. zdravotnická zařízení, ordinace soukromých lékařů). V menší míře je navázána spolupráce s OZO Ostrava s.r.o. v oblasti třídění odpadů a jeho následné využití jako alternativní palivo (Cementárna Hranice na Moravě). Společnosti OZO Ostrava s.r.o. jsou předávány dále nevyužitelné složky separovaných komodit odpadů (papír, plasty) po vlastním třídění odpadů na dotřídňovací lince v Havířově. V OZO Ostrava s.r.o. probíhá jejich další separace a následně jsou tyto odpady využívány jako příměs do alternativního paliva.

Převážná většina odpadů, vznikající na území ORP Havířov, je ukládána na skládku Depos Horní Suchá, a.s., případně na skládku SKLADEKO Staříč nebo SOMA Markvartovice. Využívané jsou i skládky pro ukládání IO. V okolí ORP Havířov je dostatečná síť skládek odpadů (jak OO, tak IO), dojezdová vzdálenost se pohybuje v řádech cca 20 km v jednom směru. Data o jednotlivých kapacitách zařízení a jejich aktuální využití nebyla ze strany KÚ poskytnuta, proto nelze tato data vyhodnotit. Z vlastních zkušeností svozové společnosti Technické služby Havířov a.s. vyplývá, že stávající kapacita skládek na území ORP Havířov i v jeho bezprostřední blízkosti je v současné době plně dostačující. Skládka Depos Horní Suchá, a.s. byla otevřena v roce 1995 (uzavření nezabezpečených skládek v Karviné a Havířově a jejich následné rekultivace). Kapacita skládky je navržena tak, aby pokryla potřeby ostravsko-karvinské aglomerace a v budoucnu doplnila záměr výstavby KIC. V současné době lze konstatovat, že 75 – 80 % odpadů, ukládaných na skládku Depos Horní Suchá, a.s., je tvořeno odpady komunálními. Tato skutečnost odráží fakt, že na území ORP Havířov neexistuje žádný výrazný průmyslový producent odpadů (absence průmyslu, větších výrobních podniků). S odpady vznikajícími na území ORP Havířov je dle analýzy nakládáno následovně:

- využití odpadů - ve sledovaném období má využití odpadů kolísavou tendenci v rozpětí 45,74 - 18,62 %. Z celkového využití odpadů převládá materiálové využití (kolísavé rozpětí 45,72 - 18,35 %). Zanedbatelnou položku pak tvoří

energetické využití. Při porovnání k datové základně 2000, kdy bylo materiálové využití odpadů 17 %, mají současné údaje materiálového využití vzrůstající tendenci.

- odstranění odpadů - absence zařízení ke spalování odpadů na území ORP Havířov nebo v jeho okolí je příčinou skutečnosti, že drtivá většina odpadů je odstraňována prostým skládkováním. Skládkování odpadů na území ORP má mírně klesající tendenci. Při porovnání k datové základně 2000 je na území ORP skládkováno průměrně o cca 58,11 % méně odpadů, než uvádí datová základna (to vše při odpovídající celkové produkci odpadů v porovnání k DZ). Nutno však dodat, že v ORP Havířov je skládkován i odpad vznikající mimo ORP a naopak odpad vyprodukovaný ORP Havířov je ukládán na skládky i mimo ORP.

Využití KO - celková produkce KO na území ORP výrazně převyšuje hodnotu DZ. Tato skutečnost se také odráží v údajích materiálového využití KO, kdy na území ORP je dosahováno hodnot v rozpětí 297,18 - 603,10 % při porovnání k DZ 2000. Materiálové využití odpadů má vzrůstající tendenci v rozsahu 197,18 - 503,10 % ve sledovaném období. Energetické využití odpadů tvoří v porovnání s materiálovým využitím odpadů zanedbatelnou položku.

Z analýzy komunálních odpadů vyplývají následující skutečnosti:

- odstranění KO - na území ORP ve veškerý KO odstraňován pouze prostým skládkováním (absence zařízení pro spalování odpadů na území ORP nebo v její blízkosti). Celkově má skládkování ve sledovaném období mírně klesající tendenci.
- SKO - ve sledovaném období klesá na území ORP produkce odpadu zařazeného pod katalog. číslem 20 03 01 (souvisí mj. s klesajícím počtem obyvatel na území ORP). Veškerý takto vyprodukovaný odpad je odstraňován prostým skládkováním - absence zařízení pro spalování odpadů na území ORP nebo v její blízkosti.

Na území ORP Havířov a v jeho blízkosti existuje dostatečná síť zařízení pro nakládání s autovraky. Občané mají tedy bezproblémovou možnost odevzdat vozidlo k jeho řádné ekologické likvidaci. V blízkosti ORP Havířov je rovněž značná síť zařízení pro úpravu elektroodpadů - se zavedením zpětného odběru EEZ a se zřízením míst zpětných odběrů EEZ v každé obci však zařízení nejsou ve své podstatě využívána. S vyřazenými EEZ z produkce občanů je převážně nakládáno mimo systém nakládání s odpady.

Při vyhodnocení meziročních trendů z hlediska celkové produkce odpadů je vycházeno z průměrných údajů vyjma roku 2009, kdy je zaznamenán výrazný pokles celkové produkce odpadů (nezdůvodnitelný pokles) a podstatně zvýšená produkce NO v porovnání s ostatními vykazovanými roky. Podstatný vliv na celkovou produkci, zvláště pak nebezpečných odpadů, má fakt, že území ORP Havířov není výrazně zatíženo produkcí odpadů pocházejícího z průmyslu. Existující lehký průmysl, menší výrobní podniky, obchodní centra a služby pak pozitivně ovlivňují celkovou/měrnou produkci NO. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá produkce odpadů.

Odpady zařazené do kategorie "O" - celková produkce ostatních odpadů je v porovnávání období téměř neměnná a průměrně dosahuje cca 87 % (tj. cca 101 905 t/rok) při porovnání k datové základně roku 2000. V roce 2012 je zaznamenán celkový mírný nárůst produkce ostatních odpadů. Ostatní odpad pak představuje ve sledovaném období průměrně 98,6 % z celkové produkce odpadů. Z pohledu měrné produkce lze zaznamenat nárůst ostatních odpadů ve sledovaném období o cca 11 % mezi rokem 2008 a rokem 2012. Nárůst pak není v souladu s trendem snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Odpady zařazené do kategorie "N" - celková produkce nebezpečných odpadů vykazuje výrazně klesající tendenci. V roce 2008 představovala celková produkce NO 61,53 % produkce k DZ roku 2000, v roce 2012 pak jen 24,41 %. Nebezpečný odpad představuje ve sledovaném období průměrně 1,39 % z celkové produkce odpadů. Lze tedy konstatovat, že v oblasti NO plní ORP Havířov cíl POH - snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 oproti DZ roku 2000 - při DZ 300,2 kg/obyvatele je skutečnost roku 2010 14,44 kg/obyvatele, což představuje snížení o více než 95 %.

Celková produkce KO ve sledovaném období mírně narůstá, významný nárůst je zaznamenán v roce 2012 (navýšení o 21,55 % oproti roku 2011). Se snižováním počtu obyvatel na území ORP Havířov pak dochází ke značnému nárůstu měrné produkce KO - v roce 2008 tato činila 395,31 kg/obyvatel, v roce 2012 již činí 492,23 kg/obyvatel - což představuje nárůst o 24,5 %. Tento trend není v souladu s cílem POH - snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Podíl KO na celkové produkci odpadů se ve sledovaném období nepatrně zvyšuje a v průměru činí cca 39,5 %. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá vzrůstající produkce odpadů. Podíl SKO na celkové produkci odpadu má klesající tendenci do roku 2011, v roce 2012 je zaznamenán nárůst na cca úroveň roku 2010. Ve sledovaném období trvale dochází ke snižování podílu SKO na produkci KO (v roce 2008 se jedná o 63,33 %, v roce 2012 pokles na 48,88 %). Při porovnání měrné produkce SKO dochází do roku 2011 k jejímu snižování, z původních 250,35 kg/obyvatel v roce 2008 na 217,7 kg/obyvatel v roce 2011. Následuje zvýšení měrné produkce na 240,58 kg/obyvatel v roce 2012. Skladbě zástavby ORP Havířov pak odpovídá i trend v produkci odpadů.

Z analýzy celkové produkce odpadů na území ORP Havířov v letech 2008 - 2012 jsou v největším množství zastoupeny odpady níže uvedených skupin:

1. odpady skupiny 17 - stavební a demoliční odpady - 55 218,76 tun - oblast ORP Havířov je značně zatížena pozůstatky z provozování bývalé hornické činnosti. Sanaci takto postižených území pak může vznikat odpad této skupiny (např. likvidace bývalého dolu Dukla, dolu František, sanace odkalovacích nádrží). Na produkci se dále může podílet i revitalizace území a obnova původní zástavby.

2. odpady skupiny 20 - komunální odpady - 42 821,19 tun - území ORP Havířov není výrazně zatíženo produkcí odpadů pocházejícího z průmyslu. Převládá lehký průmysl, menší výrobní podniky, obchodní centra a služby. Stěžejní tedy zůstává produkce komunálního odpadu.

3. odpady skupiny 19 - odpady z ČOV - 4 548,17 tun - vliv na nárůst těchto odpadů může mít postupná výstavba a zprovoznování kanalizačních sítí v dříve nezasíťovaných oblastech ORP Havířov.

4. odpady skupiny 15 - obaly, absorpční činidla - 3 380,35 t - na území ORP Havířov je hustá síť servisních středisek jak osobních, tak nákladních vozidel (Iveco, Volvo) a také síť velkých obchodních řetězců (Tesco, Kaufland, Globus...). Tato skutečnost může přispívat k trvale vyšší produkci těchto odpadů.

5. odpady skupiny 02 - prvovýroba zemědělství - 3 375,30 tun - vliv na produkci těchto odpadů může mít postupná sanace krajiny po živelných pohromách v letech 2009 a 2010 (povodně, vichřice atd.).

Z pohledu produkce komunálních odpadů jsou v největším množstevním zastoupení na území ORP Havířov níže uvedené druhy odpadů:

1. odpad 20 03 01 - směsný komunální odpad - 22 575,39 tun - V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá produkce odpadů. Do roku 2011 docházelo ke snižování produkce odpadu v porovnání s rokem 2008, v roce 2012 dochází opětovně k jeho nárůstu na cca úroveň roku 2010 i přes celkově klesající počet obyvatel žijících na území ORP Havířov.

2. odpad 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad - 6 775,44 tun - produkce tohoto odpadu je dlouhodobě stabilní. Ovlivňována je pouze aktuálními klimatickými podmínkami v daném roce. Podstatnou měrou se na produkci odpadu podílí odpad z údržby veřejné zeleně (sídlíštní zástavba v Havířově), v menší míře je produkce dána údržbou individuálních ploch (zástavba rodinných domů).

3. odpad 20 01 40 - kovy - 6 169,17 tun - množství odpadu se neúměrně zvyšuje (z původních 12,27 tun v roce 2008 na 6 169,17 tun v roce 2012). Odpad mnohdy slouží jako snadný zisk finančních prostředků pro sociálně slabší občany, ve velké míře tomu napomáhá i rozsáhlá síť výkupen odpadů především ve městě Havířov.

4. odpad 20 03 07 - objemný odpad - 5 974,11 tun - produkce odpadu podstatně narostla v roce 2009 (zvýšení o 45,47 % oproti roku 2008) a v následujících letech se jeho produkce ustálila na této zvýšené hranici. Produkce odpadu není ovlivněna typem zástavby na území ORP Havířov. Příčinou nárůstu je zvyšování ekonomické úrovně obyvatelstva společně s kratší životností nově pořizovaných věcí.

5. odpad 15 01 01 - papírové a lepenkové obaly - 1 889,16 tun - produkce odpadu je dlouhodobě stabilní s vyšším nárůstem v roce 2012 (nárůst o 30,8 % v porovnání s rokem 2011). Odpad může být zdrojem finančních prostředků (výkup lepenky).

Produkce separovaných odpadů v ORP Havířov má vzrůstající tendenci - nárůst v porovnání roku 2008 a roku 2012 činí cca 27,3 %. V letech 2009 a 2010 je zaznamenán pokles celkové produkce separovaných odpadů (obdobně jako i celkové produkce odpadů).

Papír - tvoří podstatnou část z celkové produkce separovaných odpadů. Výrazným producentem tohoto odpadu jsou podnikatelské subjekty (např. obchodní řetězce). V rámci odděleného sběru bude produkce od fyzických osob (občanů) představovat cca 1/2 z celkového množství. Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (2 207,76 tun), pak v následujícím roce 2009 dochází k poklesu produkce na 1 764,94 tun (pokles o 442,82 tun, což představuje 20,06 %). V roce 2010 dochází k nárůstu v porovnání s rokem 2009 na hodnotu 1 904,04 tun (navýšení o 139,1 tun, což představuje 7,88 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 2 323,79 tun (nárůst o 419,75 tun, což představuje 22,05 %).

V roce 2012 je opět nárůst oproti roku 2011 na 2 884,98 tun (nárůst o 561,19 tun, což představuje 24,15 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k nárůstu papíru (z původních 2 207,76 tun na 2 884,98 tun, což představuje celkový nárůst o 30,67 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov.

Sklo - produkce skla má ve sledovaném období vzrůstající tendenci. Z převážné části se jedná o produkci od fyzických osob (občanů). Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře zapříčiněna zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady). Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (571,32 tun), pak v následujícím roce 2009 dochází k nárůstu produkce na 588,56 tun (navýšení o 17,24 tun, což představuje 3,02 %). V roce 2010 dochází k dalšímu nárůstu na 636,94 tun (navýšení o 48,38 tun, což představuje 8,22 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 642,53 tun (nárůst o 5,59 tun, což představuje 0,88 %). V roce 2012 je zaznamenán opětovný nárůst v porovnání s rokem 2011 na 692,17 tun (nárůst o 49,64 tun, což představuje 7,73 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k pozvolnému nárůstu této komodity (z původních 571,32 tun na 692,17 tun, což představuje celkový nárůst o 21,15 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov. Na převážné části produkce skla se podílí občané města Havířova, kteří v rámci odděleného sběru z celkového množství v letech 2008 - 2012 (3 131,52 tun) vytrídili 2 528,376 tun skla (což představuje 80,73 % z celkového množství skla).

Plasty - produkce plastů má ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci. Převážná část plastů je z produkce fyzických osob (občanů) a pohybuje se v rozmezí cca 70 – 80 % z celkové produkce. Na této skutečnosti má značný podíl zahušťování sběrné sítě - rozšiřování počtu nádob na území ORP. Celkově zvyšující se produkce je také v menší míře způsobena zapojením podnikatelských subjektů do systému nakládání se separovaným odpadem (důslednější kontroly státní správy v oblasti nakládání s odpady). Bude-li výchozí základnou údaj z roku 2008 (384,18 tun), pak v následujícím roce 2009 dochází k nárůstu produkce na 390,45 tun (navýšení o 6,27 tun, což představuje 1,63 %). V roce 2010 dochází k mírnému poklesu na 382,22 tun (snížení o 8,23 tun, což představuje -2,11 %). V roce 2011 je zaznamenán nárůst na 396,27 tun (nárůst o 14,05 tun, což představuje 3,68 %). V roce 2012 je zaznamenán opětovný nárůst v porovnání s rokem 2011 na 449,63 tun (nárůst o 53,36 tun, což představuje 3,68 %). Celkově v období sledovaných let 2008 - 2012 dochází k pozvolnému nárůstu této komodity (z původních 384,18 tun na 449,63 tun, což představuje celkový nárůst o 17,04 %). Lze předpokládat, že většina této produkce je využívána, tzn. předána k dalšímu využití mimo území ORP Havířov. Na převážné části produkce plastů se podílí občané města Havířova, kteří v rámci odděleného sběru z celkového množství v letech 2008 - 2012 (2 002,75 tun) vytrídili 1 300,811 tun plastů (což představuje 64,95 % z celkového množství plastů).

Nápojové kartony - číselné údaje nejsou relevantní pro vyhodnocení produkce tohoto odpadu - konečný odběratel přejímá tento odpad zařazený pod katalog. číslem 15 01 06 (směsné obaly). V bytové zástavbě je odpad sbírán společně s jinými komoditami, samostatný sběr nepřinesl očekávané množstevní nárůsty při vynaložených nákladech na samostatný svoz. Data tedy nelze ve sledovaném období vyhodnotit. Vzhledem ke skutečnosti, že nápojové kartony tvoří zanedbatelnou položku z hlediska celkového množství vyseparovaných odpadů, nebude trend třídění výrazně ovlivněn nevyhodnocením dat.

Aktivita obcí je směřována i k jednotlivým domácnostem např. poskytnutí tašek pro sběr jednotlivých komodit. Tímto způsobem jsou občané motivováni ke zvýšení separace odpadů. Snahou obcí je zahušťovat sběrnou síť společně s omezováním kapacit nádob na směsný komunální odpad. Intenzifikací třídění výše uvedených odpadů lze do budoucna dosáhnout navýšení celkového množství vyseparovaných odpadů na území ORP Havířov.

Celková produkce BRO na území ORP Havířov má převážně vzrůstající tendenci, výrazný nárůst je zaznamenán v roce 2011 a 2012. V ORP Havířov jsou převažující zástavbou bytové domy (31 607 trvale obydlených bytových domů), v menší míře se jedná o rodinné domy (6 650 trvale obydlených rodinných domů). Této skladbě zástavby pak odpovídá vzrůstající produkce odpadů. S klesajícím počtem obyvatel ORP pak dochází ke zvyšování měrné produkce BRO (v roce 2008 - 400,12 kg/obyvatel na 491,59 kg/obyvatele v roce 2012, což představuje nárůst o cca 22,9 %).

Celková produkce BRKO má ve sledovaných letech ustálenou tendenci (v průměru 356 kg/obyvatel), mírný pokles zaznamenán v roce 2011. Z pohledu POH je nutné zintenzivnit na území ORP Havířov separaci BRKO a tím zajistit jeho jednodušší materiálové využití.

Při porovnání údajů na území ORP Havířov vzhledem k DZ lze konstatovat následující:

- přepočtená hmotnost odpadu má na území ORP klesající tendenci (pokles o 13 643,42 t v letech 2008 - 2012, což představuje pokles o cca 17,2 %). Při porovnání k DZ však ORP Havířov dosahuje téměř o 50 % vyšší přepočtenou produkci, než jaká je vykazována v rámci DZ.

Při porovnání dat přepočteného měrného skládkování je na území ORP Havířov zaznamenán mírně klesající trend (pokles o 119,42 kg/obyvatele v letech 2008 - 2012, což představuje pokles o cca 14,6 %). Při porovnání k DZ však ORP Havířov dosahuje několikanásobně vyšších hodnot, než jaká je vykazována v rámci DZ. Skládkování jako celek zaznamenalo výraznější pokles v letech 2009 a 2010, poté je trend téměř neměnný. Příčinou této skutečnosti může být absence jiných zařízení na území ORP nebo v její blízkosti, ve kterých by mohlo být zpracováno BRKO (vyjma kompostáren). Otázkou zůstává následně další využití kompostu (plně v režii kompostáren).

Celkově lze konstatovat, že na území ORP Havířov je nutné zintenzivnit separaci BRKO a tím zajistit jeho jednodušší materiálové využití před prostým skládkováním.

Obecně lze konstatovat, že na území ORP Havířov je dobře zavedený systém nakládání s odpady, který využívá všech dostupných možností a zařízení nejen v rámci ORP, ale i mimo toto území. Každá z obcí má zaveden funkční systém - nakládání se směsným komunálním odpadem, nakládání s objemnými a nebezpečnými odpady (sběrné dvory), systém nakládání se separovaným odpadem (papír, sklo, plasty, kompozitní obaly), systém nakládání s BRKO, systém nakládání s EEZ. V rámci obcí již částečně funguje meziobecní spolupráce (společný sběrný dvůr, svoz SKO).

Jednotlivé obce jsou více či méně zatíženy riziky (nehrazení poplatků za stanovený systém svozu odpadů, vznik černých skládek). Obce se také více či méně potýkají s problematikou výkupu odpadů (zcizování odpadů sociálně slabšími občany a jejich následný prodej v zařízení na výkup odpadů). Města však v současné době mají omezené

legislativní možnosti, jak počet provozoven výkupem na svém území regulovat (souhlasy k provozování zařízení jsou vydávána příslušným KÚ po splnění zákonných podmínek). V současné době nelze ani omezit druh vykupovaných odpadů. Přestože je zákonem definován postup při výkupu kovových odpadů (nutnost legitimace prodávajícího, zakázané druhy vykupovaných odpadů), mnohá zařízení tento postup nedodržují, případně vědomě obcházejí. Prokázat takové jednání ze strany provozovatele zařízení je však mnohdy nemožné. Pokud prokazatelně dojde k opakovanému porušení zákonných povinností, může obec, na základě této skutečnosti, omezit počet výkupen odpadu na svém území (zákaz činnosti).

Na území ORP ani v její blízkosti (např. v rámci MSK) neexistuje zařízení k energetickému využití odpadů. Tato problematika však přesahuje samotný rámec ORP Havířov a je záležitostí krajské, případně celorepublikové koncepce v oblasti nakládání s odpady. Celé území ORP je výrazně poznamenáno starými ekologickými zátěžemi (těžba černého uhlí v dolech) a absencí výrazných průmyslových (výrobních) závodů. Tato skutečnost se odráží mj. i v poklesu počtu obyvatel v ORP Havířov (v roce 2008 evidováno 96 809 osob, v roce 2012 evidováno 93 837 osob, pokles o 2 972 osob, což představuje úbytek o cca 3,1 %, dále je opět klesající tendence).

Lze konstatovat, že celkové náklady na odpadové hospodářství mají ve sledovaném období vzrůstající tendenci - nárůst v letech 2010 - 2011 činí 11,87 %, v letech 2011 - 2012 činí 3,10 %. Dále lze konstatovat, že příjmy v oblasti odpadového hospodářství jsou nejvíce ovlivněny samotnými příjmy z poplatků za uložení odpadů (skládkování). Celkové příjmy tedy mají kolísavou tendenci v závislosti na počtu tun uložených na skládku (poplatek za uložení odpadů), na počtu obyvatel (poplatek za provoz systému) a na výši poplatku. Z porovnání nákladových a příjmových položek (vyjma položky 1333) je zřejmé, že příjmy nepokrývají náklady. Obce se tedy podílí na financování systému odpadového hospodářství i z jiných prostředků.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy. Vize a problémové okruhy vznikly na základě konzultací v rámci realizačního týmu a předchozích jednání s představiteli obcí, tj. starostů, ředitelů základních škol a mateřských škol a s odbornými pracovníky jednotlivých obecních úřadů a magistrátu statutárního města Havířova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

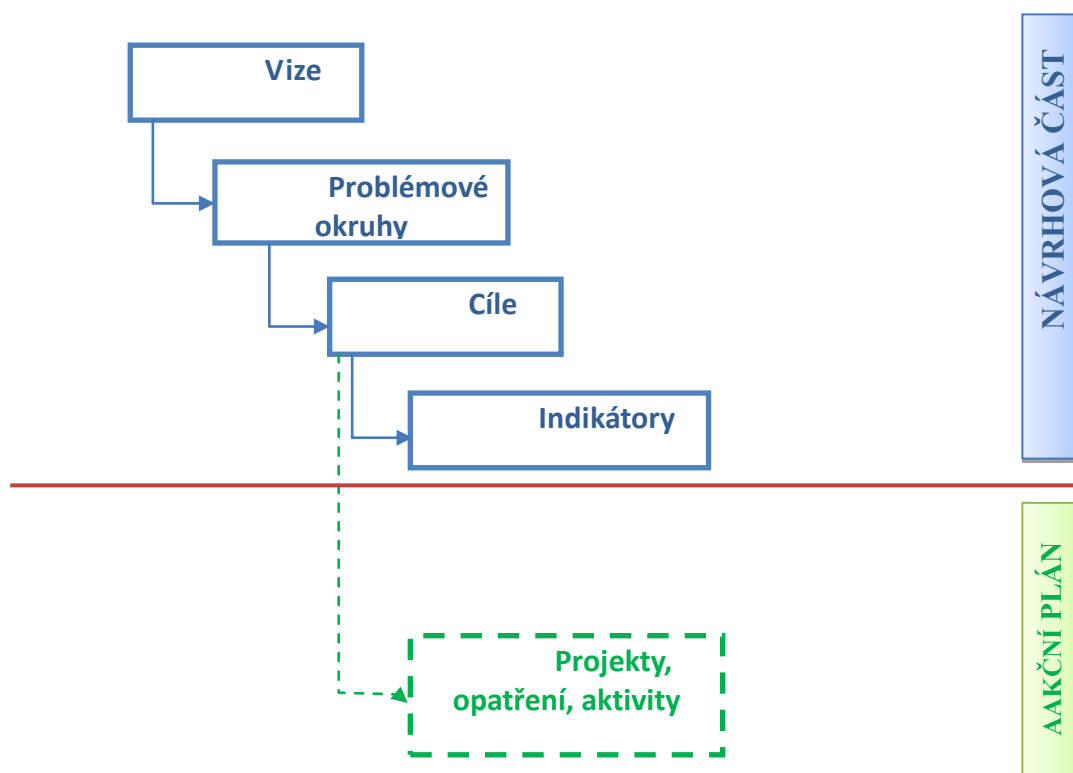
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 -		Problémová oblast 2 -
	Nízká výtěžnost separovaných složek odpadů		Nedostatečná kapacita dotřídňovací linky na území ORP Havířov
	cíl 1.1 -	cíl 1.2 -	cíl 2.1 -
	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění	Osvěta	Navýšení kapacity stávající dotřídňovací linky na území ORP Havířov

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2 VIZE A PROBLÉMOVÉ OBLASTI (OKRUHY)

VIZE

Obce ze správního obvodu ORP Havířov včetně Havířova jsou zapojeny v bezpečnostních preventivních činnostech a programech ve všech věkových kategoriích obyvatel. Obce dosáhly vysoké úrovně bezpečnosti v dopravě. Občané situaci v bezpečnosti obecně vnímají velmi dobře a jsou s ní spokojeni. Všechny základní a mateřské školy mají vysokou kvalitu výuky, dostatečné materiální vybavení a jsou spokojeny se svojí finanční situací. Do mimotřídních a mimoškolních aktivit je zapojena alespoň jedna třetina dětí a mládeže, především z méně podnětného sociálního prostředí, zejména díky rozsahu a kvalitě nabídky aktivit. **Motivující a účelný způsob svozu odpadů, důsledná separace odpadů vede ke snižování množství odpadů a ceny za jeho svoz a nakládání. Osvěta, optimalizace, audit kapacitních možností stávající linky na třídění odpadů v Havířově je prováděn průběžně a každoročně přináší další zlepšování podmínek pro nakládání s odpady v ORP Havířov.** Sociální služby na území Havířova pokrývají potřeby obcí ze spádového území obcí ORP Havířov. Navýšená kapacita služeb pro seniory v oblasti pobytových, terénních i ambulantních služeb pokrývá plně potřeby obyvatel z ORP Havířov. Optimální rozložení sociálních služeb pro různé cílové skupiny s podílem partnerské spolupráce obcí v ORP se daří díky kvalitnímu komunitnímu plánování ve městě. Důslednou spoluprací samosprávy a podnikatelského sektoru se zlepšil marketing turistické oblasti. Zpracuje se seznam podporovaných turistických atraktivit a atrakcí. Široký dopad na aktivity cestovního ruchu i volnočasové aktivity občanů bude mít realizace záměru cyklostezek a cyklotras v území oblasti.

PROBLÉMOVÉ OBLASTI

1) Nízká výtěžnost separovaných složek odpadů

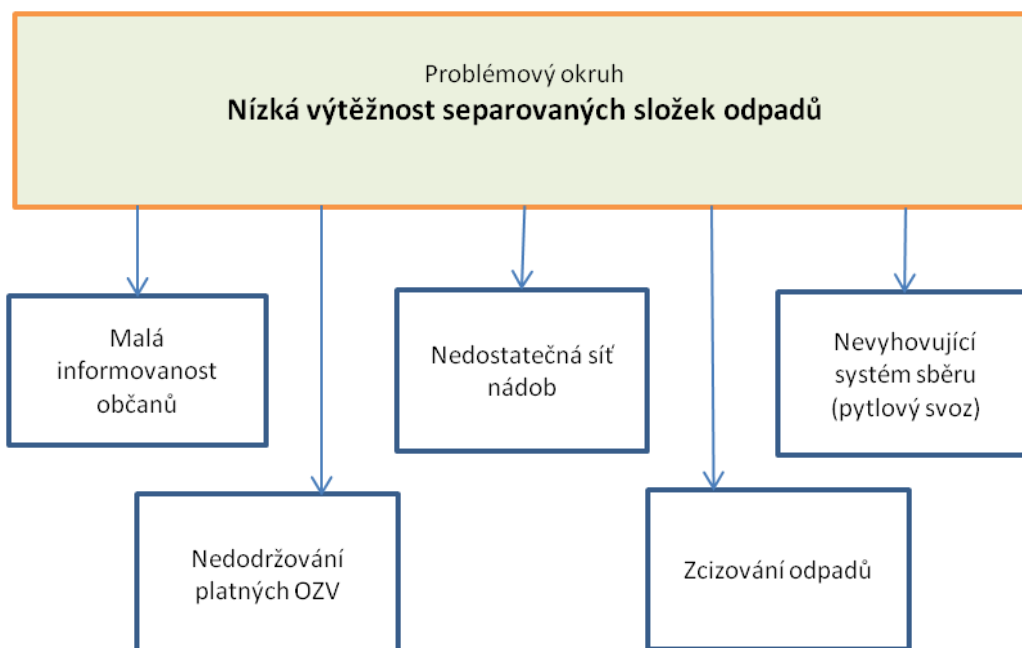
Analýzou dat za ORP Havířov bylo konstatováno, že v oblasti výtěžnosti separovaných složek odpadů není dosahováno požadovaných hodnot stanovených plány odpadového hospodářství na všech úrovních (viz. kpt. 5.1.2.7). Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že hodnoty měrné produkce tříděných odpadů v ORP Havířov jsou vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Vzhledem ke skutečnosti, že obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů, je nezbytně nutné, aby jejich byla aktivita směřována k podpoře třídění odpadů v každé domácnosti. Zvýšení výtěžnosti dále využitelných složek odpadů má i přímou vazbu na předpisy EU, kdy je požadováno, aby minimálně 50 % komunálního odpadu bylo v roce 2020 materiálově využito.

Příčinami tohoto problému mohou být:

- malá informovanost občanů o nutnosti separace odpadů (především z pohledu minimalizace množství ukládaného odpadu na skládku, z pohledu využití již vytríděných složek odpadů jako vstupní suroviny pro další využití, z pohledu finančních příspěvků obalové společnosti EKO-KOM, a.s....),
- nedostatečná síť nádob určených pro oddělený sběr vytríděných složek odpadů (delší docházková vzdálenost ke stanovištím nádob, nedostatečná kapacita nádob např. z důvodu malé kapacity stanoviště nádob...),
- nevyhovující systém pytlového sběru – neochota občanů shromažďovat odpad do pytlů, následně pytle umístit ve své nemovitosti do svozového dne,
- nedodržování platných OZV na území jednotlivých obcí (spalování odpadů),
- zcizování odpadů z volně přístupných odpadových nádob sociálně slabšími občany za účelem jejich dalšího prodeje ve výkupnách odpadů.

Neřešením tohoto problému se ORP Havířov vystavuje budoucímu riziku nesplnění legislativních předpisů (% množství materiálově využitého odpadu). V neposlední řadě je odpad, který lze dále využít, ukládan na skládky odpadů, jejichž kapacita není neomezená. V budoucnu pak může nastat problém s naplněním kapacity stávajících skládek odpadů a důsledkem může být otázka „Kam s ním?“ (myšleno jak naložit s odpadem, který vznikl a který nelze dále využít jinak, než prostým skládkováním).



2) Nedostatečná kapacita dotříd'ovací linky na území ORP Havířov

Na území ORP Havířov je provozována jediná dotříd'ovací linka na dotřídění využitelných separovaných odpadů (papír, plasty, kompozitní obaly), viz kpt. 5.1.2.2. V současné době pokrývá kapacitu města Havířov. Z ostatních obcí ORP Havířov jsou odpady předávány k dalšímu využití do zařízení, která se nachází v okolních městech. Dojezdové vzdálenosti se pak pohybují v řádech cca 20 km v jednom směru.

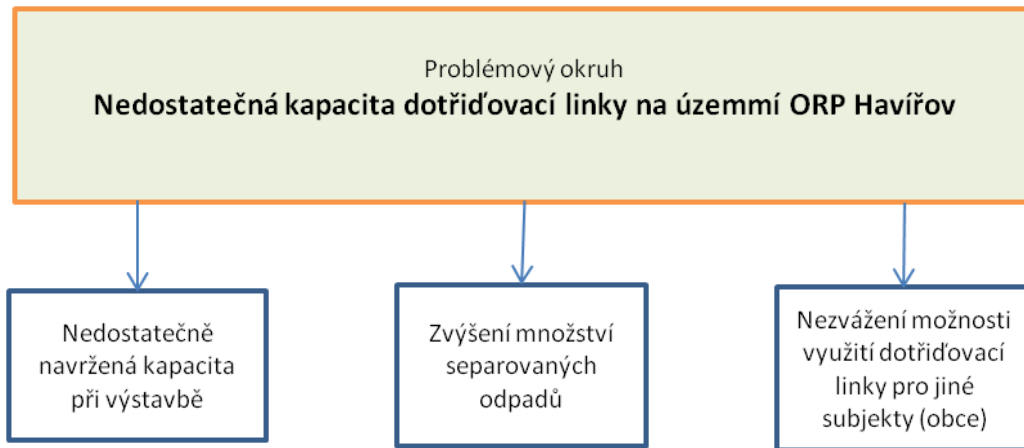
Příčinami tohoto problému mohou být:

- nedostatečně navržená kapacita dotříd'ovací linky při její výstavbě,
- zvýšení množství separovaných odpadů produkovaných občany jak ve městě Havířov, tak na území celé ORP,
- nezvážení možnosti využít dotříd'ovací linku pro dotřídění separovaných odpadů pocházejících mimo území města Havířov.

Neřešením tohoto problému se ORP Havířov vystavuje následujícím rizikům:

- V budoucnu bude nezbytně nutné, aby vzrostla výtěžnost separovaných složek odpadů (viz. problémový okruh č. 1). Množství dále využitelných komodit (papír, plasty, kompozitní obaly) bude narůstat a stávající kapacitní možnosti dotříd'ovací linky nepokryjí potřeby samotného města Havířov. Ekonomicky přínosnější variantou pro dotřídění většího množství vyseparovaných složek odpadů je rozšíření kapacity již existujícího zařízení k úpravě odpadů,
- Se vzrůstajícími náklady na přepravu bude docházet i k zvyšování nákladů okolních obcí (mimo Havířov) na svoz vytríděných složek odpadů, především na jejich přepravu mimo území ORP Havířov za účelem jejich dalšího využití

(dotřídění). Toto zvýšení nákladů se pak může negativně odrazit v navýšení poplatku za systém nakládání s odpady v dané obci, což by mělo za následek opačný efekt ze strany občanů – „Proč třídit, když je to mnohem dražší než prosté uložení na skládku odpadů?“ Obce se budou muset snažit minimalizovat náklady na odpady ve všech oblastech a náklady na přepravu odpadů tvoří jednu z podstatných nákladových položek každé svozové společnosti (a tím pádem obce).



5.2.3 POPIS CÍLŮ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Tabulka č. 139: Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Nízká výtěžnost separovaných složek odpadů
Cíl 1.1	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů
Popis cíle	<p>Na území ORP Havířov je všech obcích zajištěn oddělený sběr využitelných složek odpadů (papír, sklo, plasty, kompozitní obaly). V zástavbě rodinných domů převládá pytlový svoz, v sídlištní zástavbě pak svoz z odpadových nádob (různé typy). V oblasti výtěžnosti separovaných složek odpadů však není dosahováno požadovaných hodnot stanovených plány odpadového hospodářství na všech úrovních. Výtěžnost má mj. i přímou vazbu na předpisy EU, kdy je požadováno, aby minimálně 50 % komunálního odpadu bylo v roce 2020 materiálově využito.</p> <p>Vzhledem k těmto skutečnostem je nutno zajistit efektivní sběr všech doposud odděleně sbíraných využitelných složek KO povinných dle stávajících právních norem v oblasti OH a rozšířit o oddělený sběr dalších komodit (např. textil, elektrozařízení, kovy) v souladu s novelizovanými právními normami v oblasti OH.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností řešení svozu separovaných složek odpadů v souladu s platnou legislativou (vyhodnocení pytlového svozu, svozu z nádob u stávajících, příp. u nových komodit) <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých typů sběru separovaných složek odpadů (pytlový sběr, svoz z nádob) • zpracování variant řešení pro zvýšení výtěžnosti za předpokladu udržení, nebo snížení nákladů <p>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu separovaných složek odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení optimálního počtu nádob na sběr separovaného odpadu včetně nově požadovaných komodit dle připravovaných právních norem s přihlédnutím k docházkovým vzdálenostem. Optimálně zřídit vždy kompletní hnízdo separačních nádob, nutno zohlednit kapacitní možnosti stanoviště nádob • stanovení typu a frekvence svozu z jednotlivých lokalit <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivní varianty</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnání stávajících a nově navržených variant z pohledu ekonomické náročnosti • příprava a realizace navržených změn v systému svozu separovaných složek odpadů (svozová technika, odpadové

	nádoby, rozšíření či vybudování kontejnerových stání...)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • OPTIMALIZACE SBĚRNÉ SÍTĚ (SHROMAŽĎOVACÍ PROSTŘEDKY, FREKVENCE SVOZU) • PODÁNÍ SPOLEČNÉ ŽÁDOSTI O DOTACI • VÝTĚŽNOST TŘÍDĚNÝCH ODPADŮ (PAPÍRU, PLASTŮ, SKLA, NÁPOJOVÝCH KARTONŮ)
Správce cíle	Primátor statutárního města

Tabulka č. 140: Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Nízká výtěžnost separovaných složek odpadů
Cíl 1.2	Osvěta 1 – Informační kampaň Osvěta 2 – Informovanost o výsledcích OH
Popis cíle	Ke zvýšení výtěžnosti separovaných složek odpadů může nemalou mírou přispět i zvýšení informovanosti občanů o nutnosti separace odpadů, ať již se jedná o stávající separované komodity, případně o nové komodity dané případnými změnami platné legislativy v oblasti OH. Občané by měli být v dostatečné míře a v pravidelných intervalech informováni o nutnosti separace především z pohledu minimalizace množství ukládaného odpadu na skládku, z pohledu již vytříděných složek odpadů jako vstupní suroviny pro další využití, z pohledu finančních přínosů separace (např. příspěvky obalové společnosti EKO-KOM, a.s....
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností vedení kampaně v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné informační kampaně <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování variant řešení kampaně (letáky, informační brožury, lokální tisky, TV spoty, dobrovolné úklidové akce, ekologická výchova na školách, dny otevřených dveří jednotlivých zařízení na území ORP Havířov...) <p>B.1 Nastavení parametrů informační kampaně</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení nejefektivnější varianty kampaně (osvěty) • stanovení četnosti (periodicity) osvěty
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • OSVĚTA 1 – INFORMAČNÍ KAMPAŇ • OSVĚTA 2 – INFORMOVANOST O VÝSLEDKÁCH OH
Správce cíle	Primátor statutárního města

Tabulka č. 141: Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita dotříd'ovací linky na území ORP Havířov
Cíl 2.1	Navýšení kapacity stávající dotříd'ovací linky na území ORP Havířov
Popis cíle	<p>Na území ORP Havířov je svozovou společností Technické služby Havířov a.s. provozována jediná dotříd'ovací linka na dotřídění využitelných separovaných odpadů (papír, plasty, kompozitní obaly) na území ORP. V současné době pokrývá kapacitu města Havířov. Ostatní obce ORP Havířov předávají odpady k dalšímu využití do zařízení mimo ORP Havířov. Vzhledem k tomu, že vývoj v oblasti separace odpadů předpokládá navýšení množství, je nezbytně nutné rozšířit kapacitu stávajícího zařízení. Dalším aspektem rozšíření kapacity je skutečnost, že náklady na přepravu vyseparovaných odpadů k dalšímu využití mimo ORP Havířov zvyšují obcím náklady na nakládání s tímto druhem odpadů.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností řešení rozšíření kapacity zařízení v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy z pohledu zajištění příjmu a odběru vyseparovaných složek odpadů – podmínky meziobecní spolupráce • nastavení harmonogramu rozšíření kapacity zařízení <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor stávající a očekávané produkce separovaných odpadů ve vztahu k požadované nové kapacitě zařízení (objektivní prognóza) • zpracování variant řešení rozšíření kapacity zařízení (navýšení počtu zaměstnanců, úprava či rozšíření technologie zařízení, úprava či rozšíření manipulačních a shromažďovacích ploch... <p>B.1 Nastavení parametrů rozšíření kapacity zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • prognóza produkce využitelných složek odpadů dodávaných do zařízení • stanovení frekvence a množství přijímaných odpadů z jednotlivých lokalit ORP Havířov <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivní varianty rozšíření kapacity zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnání nákladové položky na svoz a dotřídění separovaných odpadů v zařízení na území ORP oproti zařízení mimo území ORP • příprava a realizace společné žádosti o dotace na projekt rozšíření kapacity zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • KAPACITA DOTŘÍDOVACÍ LINKY NA ÚZEMÍ ORP
Správce cíle	Primátor statutárního města

5.2.4 INDIKÁTORY

Tabulka č. 142: Indikátor 1.1a

Cíl	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů		
Číslo indikátoru	CÍL 1.1		
Název indikátoru	OPTIMALIZACE SBĚRNÉ SÍTĚ (SHROMAŽĎOVACÍ PROSTŘEDKY, FREKVENCE SVOZU)		
Měrná jednotka	Počet obyvatel / průměrné hnízdo (papír, plast, sklo)		
Gestor indikátoru	Starostové obcí ORP Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		215	150
Skutečnost	243		
Popis měřítka:	V současné době je na území ORP Havířov hustota sběrné sítě 243 obyvatel/průměrné hnízdo, průměr v MSK činí 211 obyvatel/průměrné hnízdo a za ČR se jedná o 148 obyvatel/průměrné hnízdo – data čerpána z EKO-KOM, a.s. Měřítkem tedy bude navýšení hustoty sběrné sítě, tzn. snížení počtu obyvatel/průměrné hnízdo.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel / průměrné hnízdo (nádoby na papír, plast a sklo)		
Zdroj čerpání dat:	Data poskytnutá obcí, společností EKO-KOM, a.s.		

Tabulka č. 143: Indikátor 1.1b

Cíl	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů		
Číslo indikátoru	cíl 1.1		
Název indikátoru	PODÁNÍ SPOLEČNÉ ŽÁDOSTI O DOTACI		
Měrná jednotka	ks		
Gestor indikátoru	Starostové obcí ORP Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti pořízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti.		
Metodika a výpočet:	Počet společně podaných žádostí o dotace.		
Zdroj čerpání dat:	Podklady jednotlivých obcí.		

Tabulka č. 144: Indikátor 1.1c

Cíl	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů		
Číslo indikátoru	CÍL 1.1		
Název indikátoru	VÝTĚŽNOST TŘÍDĚNÝCH ODPADŮ (PAPÍRU, PLASTŮ, SKLA, NÁPOJOVÝCH KARTONŮ)		
Měrná jednotka	kg/obyv./rok		
Gestor indikátoru	Starostové obcí ORP Havířov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		Papír 22 Sklo 8 Plast 6 Nápoj. karton 0,1	Papír 30 Sklo 11 Plast 10 Nápoj. karton 0,2
Skutečnost	Papír 16,2 Sklo 7,06 Plast 3,63 Nápoj. karton 0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje výtěžnost separovaného sběru (4 složkového) na obyvatele v ORP.		
Metodika a výpočet:	Množství separovaného odpadu papír (200101, 150101), sklo (200102, 150107), plast (200139, 150102), nápojové kartony (150105) v kg, přepočtené na počet obyvatel k 31.12. daného roku.		
Zdroj čerpání dat:	Data poskytnutá obcí (průběžná evidence o produkci a nakládání s odpady od obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady od obcí).		

Tabulka č. 145: Indikátor 1.2a

Cíl	Osvěta		
Číslo indikátoru	CÍL 1.2		
Název indikátoru	OSVĚTA 1 – INFORMAČNÍ KAMPAŇ		
Měrná jednotka	ks		
Gestor indikátoru	Starostové obcí ORP Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce. Měřítkem tedy bude počet a četnost informačních kampaní. Bude započtena každá obec, která udělá informační kampaň minimálně 2 x ročně.		

5.3 Pravidla pro řízení strategie

5.3.1 SYSTÉM MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 148: Řídící skupina

Složení řídící skupiny
<i>Prozatím nebyla stanovena</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 149: Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů	Primátor statutárního města
1.2	Osvěta 1, osvěta 2	
2.1	Navýšení kapacity stávající dotřídovací linky na území ORP Havířov	

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 150: Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1a	Optimalizace sběrné sítě (shromažďovací prostředky, frekvence svozu)	Starostové obcí ORP Havířov
1.1b	Podání společné žádosti o dotaci	
1.1c	Výtěžnost tříděných odpadů (papíru, plastů, skla, nápojových kartonů)	
1.2a	Osvěta 1 – informační kampaň	
1.2b	Osvěta 2 – informovanost o výsledcích OH	
2.1	Kapacita dotřídovacích linek na území ORP	

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 151: Zodpovědnost za implementaci strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2 SYSTÉM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka č. 152: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka č. 153: Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový

zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 SHRUTÍ

Dokument, téma 3: odpadové hospodářství, analyzuje současný stav odpadového hospodářství ve všech obcích na území OPR Havířov. Data, která sloužila jako výchozí, byla čerpána z databází GROUP ISOH, z databáze KÚMSK a dále byla data poskytnuta jednotlivými obcemi. Při zpracování dokumentu bylo ve značné míře vycházeno i ze znalosti problematiky odpadového hospodářství, především na území obce Havířov. Ne vždy bylo možno data objektivně vyhodnotit, důvodem bylo mj. nemožnost získat objektivní informace (např. kapacity jednotlivých zařízení...). Přesto má celý dokument vypovídající hodnotu o stavu odpadového hospodářství na území ORP Havířov.

Shromážděná data byla následně vyhodnocena, provedená analýza (zejména SWOT analýza) pak byla základním vstupním podkladem pro určení a pojmenování problémových okruhů v oblasti nakládání s odpady. Následně navržená opatření mohou do budoucna výrazně přispět k minimalizaci, případně k odstranění těchto problémů.

5.4.2 POPIS POSTUPU TVORBY STRATEGIE

Strategie v oblasti nakládání s odpady by měla napomáhat v odstraňování problémových okruhů, formou plnění jednotlivých cílů navržených v dokumentu. Tyto cíle jsou zaměřeny především na zvýšení výtěžnosti separace na území ORP Havířov, což bezprostředně povede k naplnění legislativních povinností obcí v oblasti odpadového hospodářství. Jednotlivé obce ORP Havířov pak mohou, při vzájemné spolupráci, docílit požadovaných cílů.

5.5 Přílohy

5.5.1 SEZNAM ZKRATEK

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkuje odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

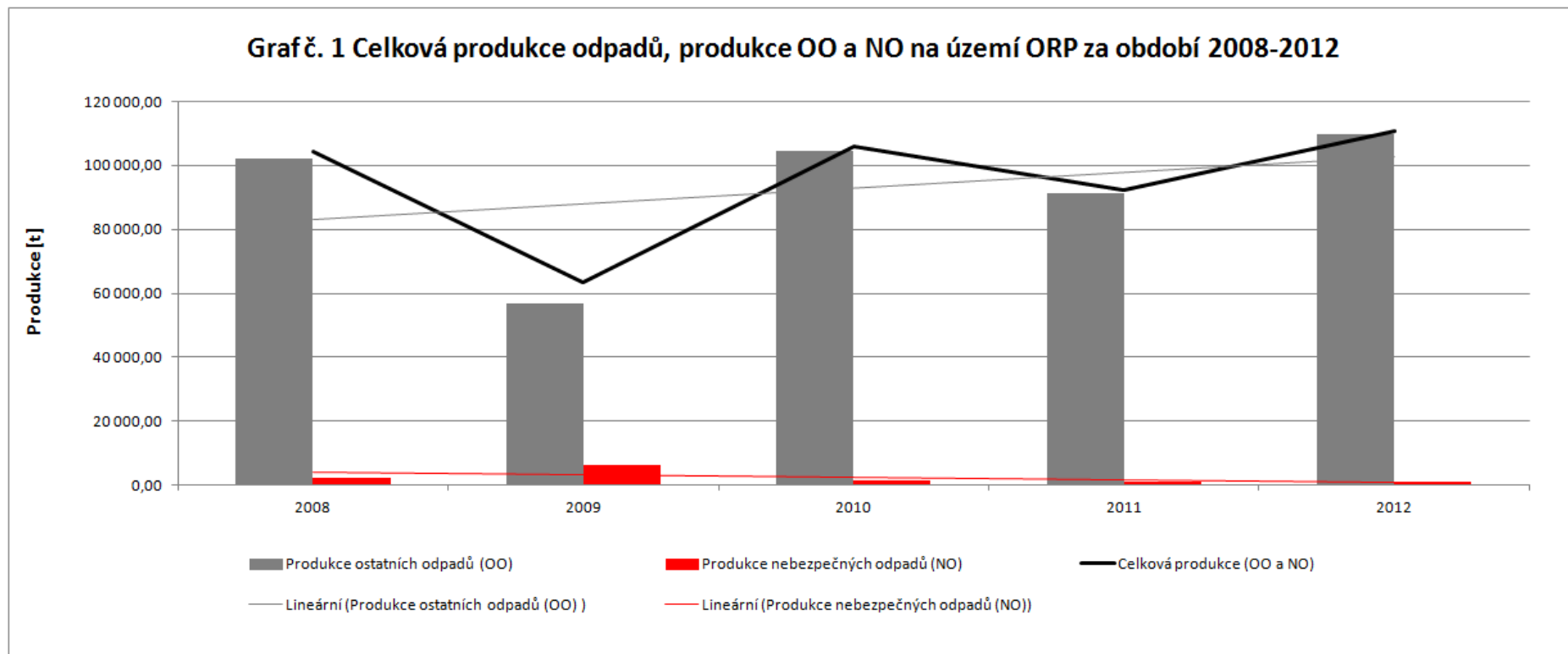
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008 - 2012.

5.5.2 PRODUKCE OSTATNÍCH ODPADŮ (OO) A PRODUKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ (NO) ZA OBDOBÍ 2008 – 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓					
							2008	2009	2010	2011	2012	
Produktce odpadů [t]												
Produktce ostatních odpadů (OO)	116 922,68	102 001,76	56 971,65	104 540,22	91 361,65	109 715,95	87,24	48,73	89,41	78,14	93,84	
Produktce nebezpečných odpadů (NO)	3 918,77	2 411,07	6 396,89	1 382,68	984,28	956,73	61,53	163,24	35,28	25,12	24,41	
Celková produkce (OO a NO)	122 022,08	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68	85,57	51,93	86,81	75,68	90,70	
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012						
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů			97,69		89,91		98,69		98,93		99,14	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů			2,31		10,09		1,31		1,07		0,86	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012						
Počet obyvatel v území ORP			96 809		96 313		95 750		94 875		93 837	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)			1 078,54		657,94		1 106,24		973,34		1 179,41	
Měrná produkce OO			1 053,64		591,53		1 091,80		962,97		1 169,22	
Měrná produkce NO	300,20		24,91		66,42		14,44		10,37		10,20	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →			8,30		22,12		4,81		3,46		3,40	

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 12: Celková produkce odpadů, OO a NO na území ORP 2008 - 2012



Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.3 CELKOVÁ PRODUKCE KO NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012 PODROBNĚ

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	831,64	193,50	505,01	879,53	995,83
200102	Sklo	O	28,45	3,60	28,70	3,60	20,06
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	28,45	25,56	18,99	2,92	48,47
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,06	0,01	0,10	1,36	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,34	0,52	0,60	0,52	0,90
200114*	Kyseliny	N	0,21	0,17	0,06	0,10	0,18
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,77	0,87	0,11	0,08	0,42
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	1,76	4,15	1,62	1,97	6,67
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	2,57	2,06	1,12	2,93	20,82
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,27	0,00	0,09
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	0,39	1,52	3,20	2,54	4,10

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,43	0,28	0,55	0,68	1,41
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,63	0,26	0,31	0,16	0,42
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,05	0,05	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	10,55	6,24	4,74	1,93	3,56
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	0,49	0,28	0,37	0,65	9,65

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	11,58	0,65	0,00	0,00	46,36
200139	Plasty	O	11,82	3,22	10,93	2,14	11,00
200140	Kovy	O	12,27	1 319,70	3 054,11	4 413,25	6 169,17
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	23,59
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	5 314,72	6 000,16	6 400,08	3 199,89	6 775,44
200202	Zemina a kameny	O	0,00	16,25	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	13,78	3,95	2,65	7,73	5,45
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	24 236,56	23 069,82	22 261,35	20 654,41	22 575,39
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	312,12	110,25	28,11	35,69	31,14
200303	Uliční smetky	O	623,45	447,36	552,31	24,79	92,56
200304	Kal ze septiků a žump	O	180,67	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	204,33	120,71	79,34	130,40	4,38
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	3 659,62	5 323,60	4 812,85	5 895,02	5 974,11
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	3,37	0,87	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 376,12	1 571,44	1 399,03	1 444,26	1 889,16
150102	Plastové obaly	O	372,36	387,24	371,29	394,13	438,63
150103	Dřevěné obaly	O	6,61	4,29	4,36	3,66	7,43
150104	Kovové obaly	O	0,29	0,02	0,11	0,06	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150106	Směsné obaly	O	456,80	105,24	191,93	247,28	341,63
150107	Skleněné obaly	O	542,87	584,96	608,24	638,93	672,11
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	19,14	482,15	13,64	10,29	13,52
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,04	0,19	0,00	0,02	0,09
Celková produkce KO			38 269,30	39 791,12	40 356,11	38 000,90	46 189,27
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			34 397,31	34 725,61	34 027,61	30 671,75	36 467,57
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			19 154,52	18 975,22	19 075,66	15 795,68	20 538,70

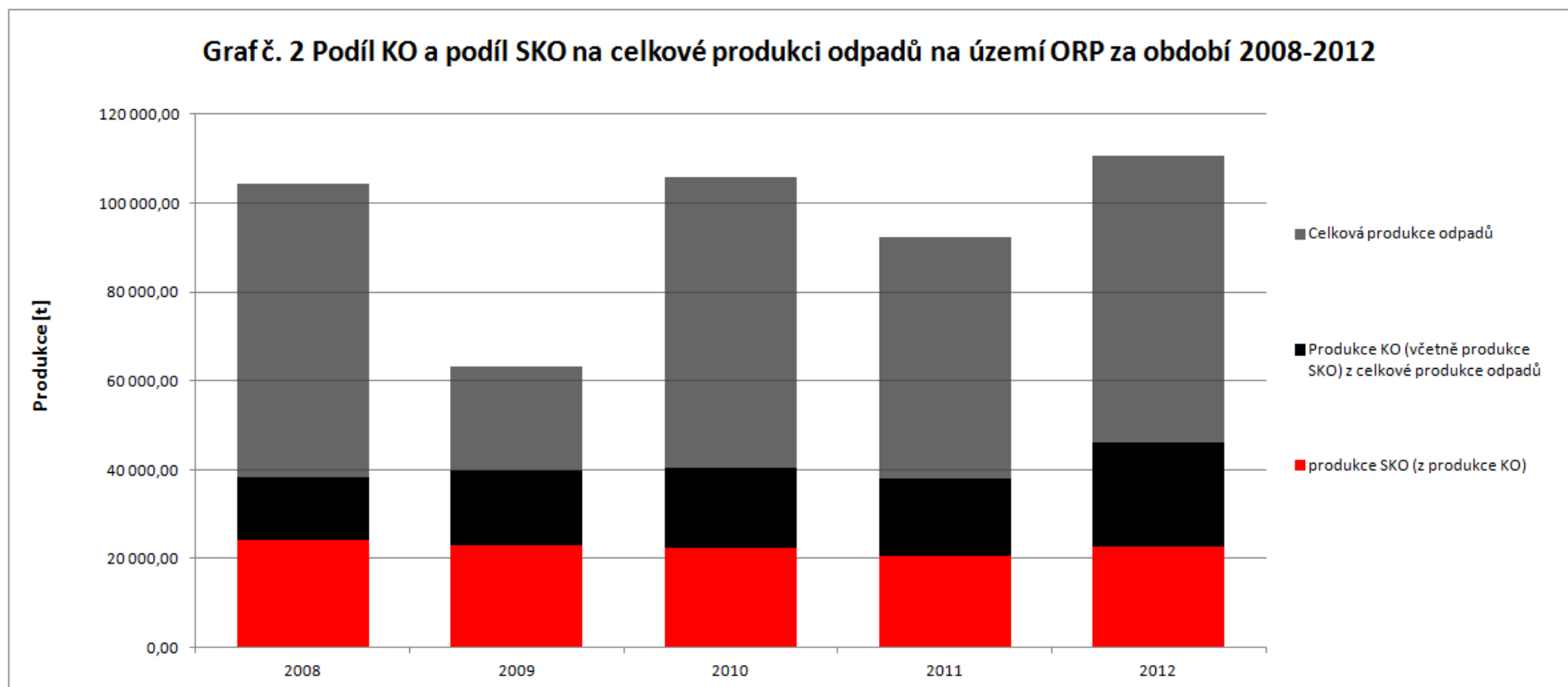
Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.4 CELKOVÁ PRODUKCE ODPADŮ NA ÚZEMÍ ORP (PRODUKCE KO A PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU (SKO)) ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68	-39,31	+67,15	-12,82	+19,85
Celková produkce KO	38 269,30	39 791,12	40 356,11	38 000,90	46 189,27	+3,98	+1,42	-5,84	+21,55
Celková produkce SKO	24 236,56	23 069,82	22 261,35	20 654,41	22 575,39	-4,81	-3,50	-7,22	+9,30
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	36,65		62,79		38,10		41,15		41,74
Podíl SKO na produkci KO	63,33		57,98		55,16		54,35		48,88
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	96 809		96 313		95 750		94 875		93 837
Měrná produkce KO	395,31		413,14		421,47		400,54		492,23
Měrná produkce SKO	250,35		239,53		232,49		217,70		240,58

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 13: Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů na území ORP 2008 - 2012



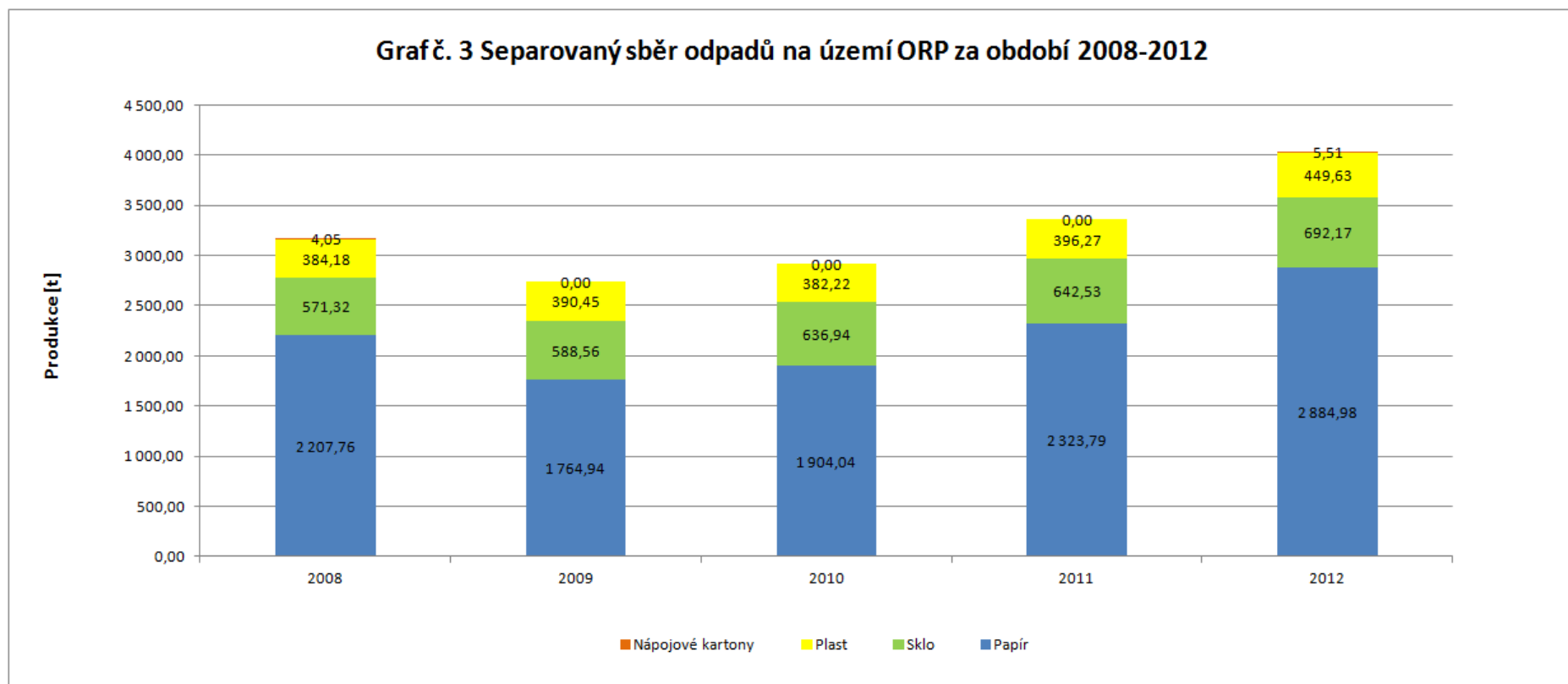
Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.5 SEPAROVANÝ SBĚR ODPADŮ NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 207,76	1 764,94	1 904,04	2 323,79	2 884,98	-20,06	+7,88	+22,05	+24,15
Sklo	150107, 200102	571,32	588,56	636,94	642,53	692,17	+3,02	+8,22	+0,88	+7,73
Plast	150102, 200139	384,18	390,45	382,22	396,27	449,63	+1,63	-2,11	+3,68	+13,47
Nápojové kartony	150105	4,05	0,00	0,00	0,00	5,51	-100,00			
Celkem separovaný sběr		3 167,31	2 743,95	2 923,20	3 362,59	4 032,29	-13,37	+6,53	+15,03	+19,92
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		96 809	96 313	95 750	94 875	93 837				
Měrná produkce tříděného papíru		22,81	18,33	19,89	24,49	30,74				
Měrná produkce tříděného skla		5,90	6,11	6,65	6,77	7,38				
Měrná produkce tříděného plastu		3,97	4,05	3,99	4,18	4,79				
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,04	0,00	0,00	0,00	0,06				
Měrná produkce tříděného odpadu		32,72	28,49	30,53	35,44	42,97				

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 14: Separovaný sběr odpadů na území ORP 2008 - 2012



Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.6 CELKOVÁ PRODUKCE BRO NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012 PODROBNĚ

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	47,54	0,00	3,50	3 028,07	1 518,70
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	213,00	34,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	5,00	0,00	1 590,60
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	18,93	10,00	7,00	0,00	161,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	88,07	84,13	78,73	97,44	101,62
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,14	1,98	3,47	9,25	3,38
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	12,93	3,19	0,00	0,00	3,86
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

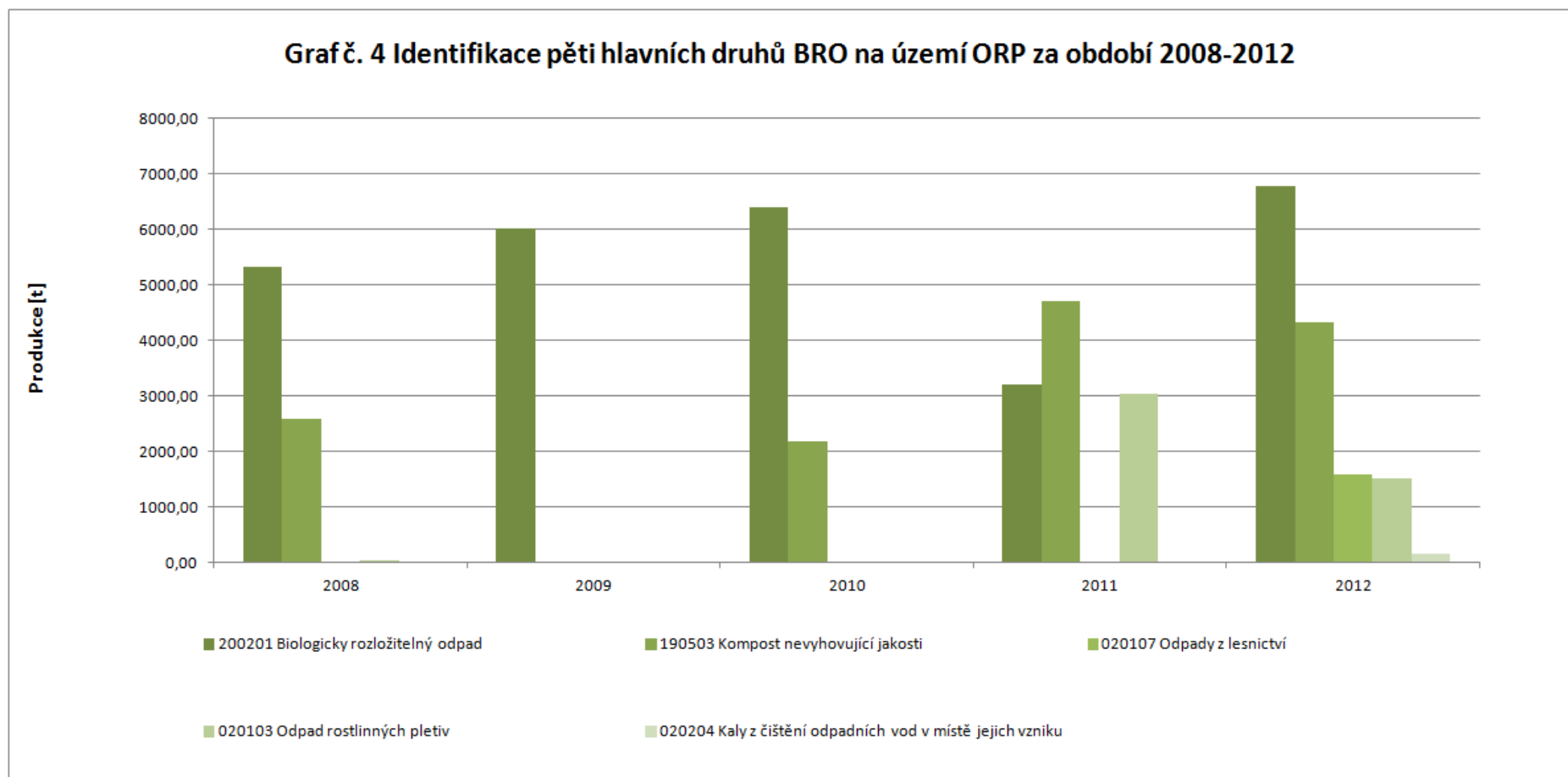
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 376,12	1 571,44	1 399,03	1 444,26	1 889,16
150103	Dřevěné obaly	O	6,61	4,29	4,36	3,66	7,43
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	1,49	6,98	1,18	0,08	6,62
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	2 579,53	0,00	2 190,51	4 694,84	4 322,35
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	21,00	39,50	52,90	68,50	57,40
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	212,62	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	831,64	193,50	505,01	879,53	995,83
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	28,45	25,56	18,99	2,92	48,47
200110	Oděvy	O	0,06	0,01	0,10	1,36	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200125	Jedlý olej a tuk	O	2,57	2,06	1,12	2,93	20,82
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	11,58	0,65	0,00	0,00	46,36
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	5 314,72	6 000,16	6 400,08	3 199,89	6 775,44
200301	Směsný komunální odpad	O	24 236,56	23 069,82	22 261,35	20 654,41	22 575,39
200302	Odpad z tržišť	O	312,12	110,25	28,11	35,69	31,14
200304	Kal ze septiků a žump	O	180,67	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	3 659,62	5 323,60	4 812,85	5 895,02	5 974,11
Celková produkce BRO			38 734,86	36 455,02	37 993,02	40 270,72	46 129,68

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 15: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP 2008 - 2012



Zdroj: databáze GROUP ISOH

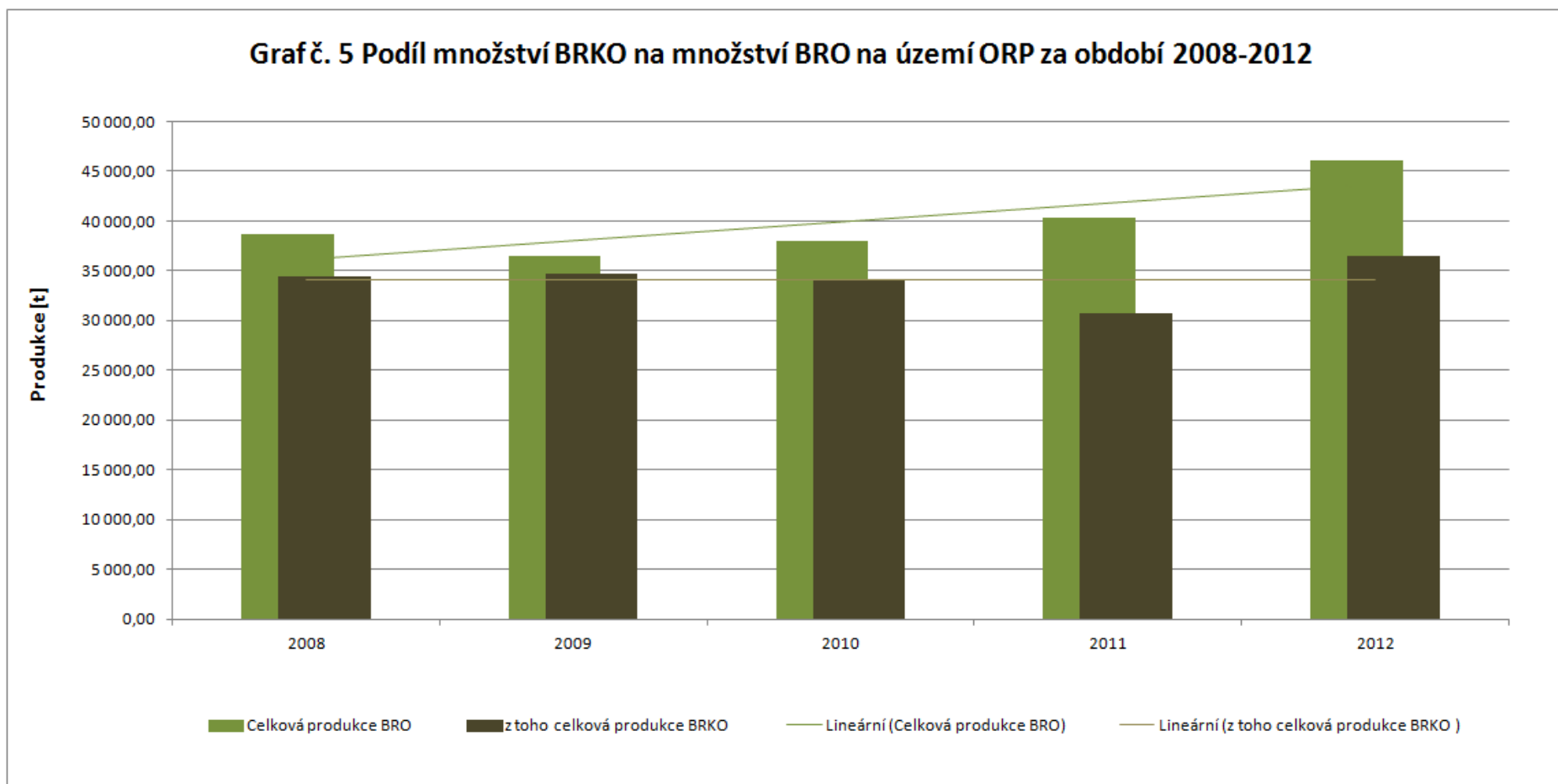
Graf. č. 15 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.7 PODÍL BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU (BRKO) NA CELKOVÉ PRODUKCI BRO NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	38 734,86	36 455,02	37 993,02	40 270,72	46 129,68	-5,89	+4,22	+6,00	+14,55
z toho celková produkce BRKO	34 397,31	34 725,61	34 027,61	30 671,75	36 467,57	+0,95	-2,01	-9,86	+18,90
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	88,80	95,26	89,56	76,16	79,05				
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP	96 809	96 313	95 750	94 875	93 837				
Měrná produkce BRO	400,12	378,51	396,79	424,46	491,59				
Měrná produkce BRKO	355,31	360,55	355,38	323,29	388,63				

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 16: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP 2008 - 2012



Zdroj: databáze GROUP ISOH

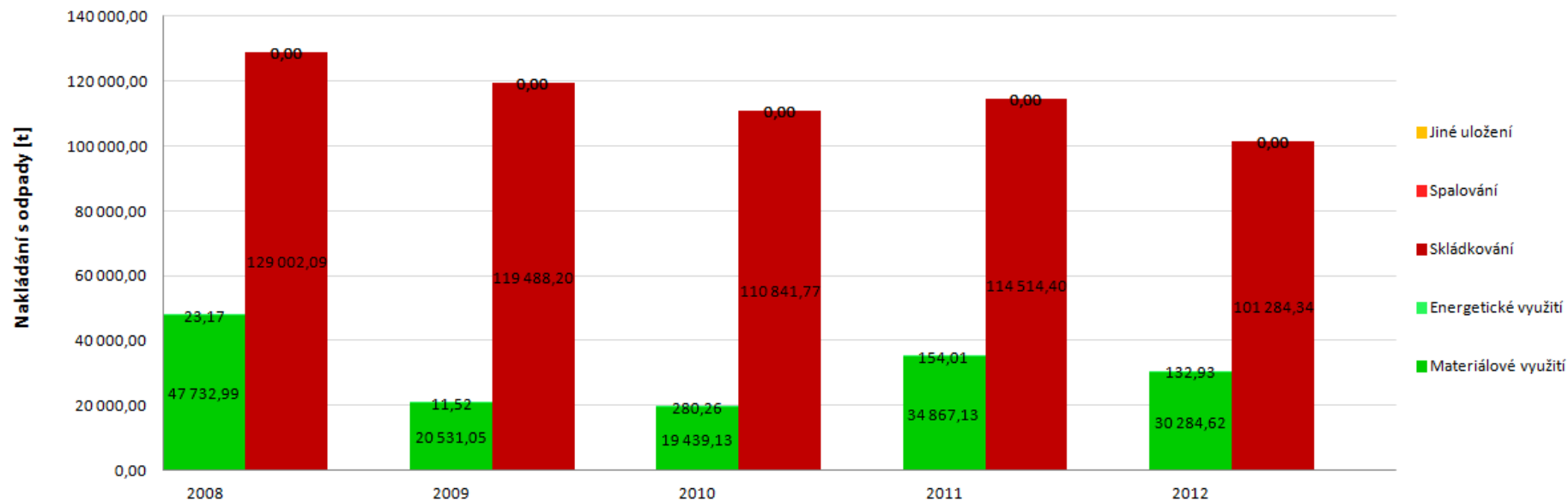
5.5.8 NAKLÁDÁNÍ S ODPADY CELKOVĚ NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
								2008	2009	2010	2011	2012	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]													
Využití	Materiálové využití	20 743,55	47 732,99	20 531,05	19 439,13	34 867,13	30 284,62	230,11	98,98	93,71	168,09	146,00	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		17,00	45,72	32,40	18,35	37,76	27,36						
		Energetické využití	58,82	23,17	11,52	280,26	154,01	132,93	39,39	19,58	476,46	261,83	226,00
		Celkem vybrané způsoby využití	20 614,68	47 756,16	20 542,56	19 719,39	35 021,15	30 417,55	231,66	99,65	95,66	169,88	147,55
	Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓												
		16,89	45,74	32,42	18,62	37,92	27,48						
Celková produkce odpadů		122 022,08	104 412,83	63 368,54	105 922,90	92 345,92	110 672,68						
Odstranění	Skládkování	274 605,19	129 002,09	119 488,20	110 841,77	114 514,40	101 284,34	46,98	43,51	40,36	41,70	36,88	
	Spalování								Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
		Jiné uložení											
		Celkem vybrané způsoby odstranění	129 002,09	119 488,20	110 841,77	114 514,40	101 284,34	-7,37	-7,24	+3,31	-11,55		

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 17: Nakládání s odpady celkově na území ORP 2008 - 2012

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění



Zdroj: databáze GROUP ISOH

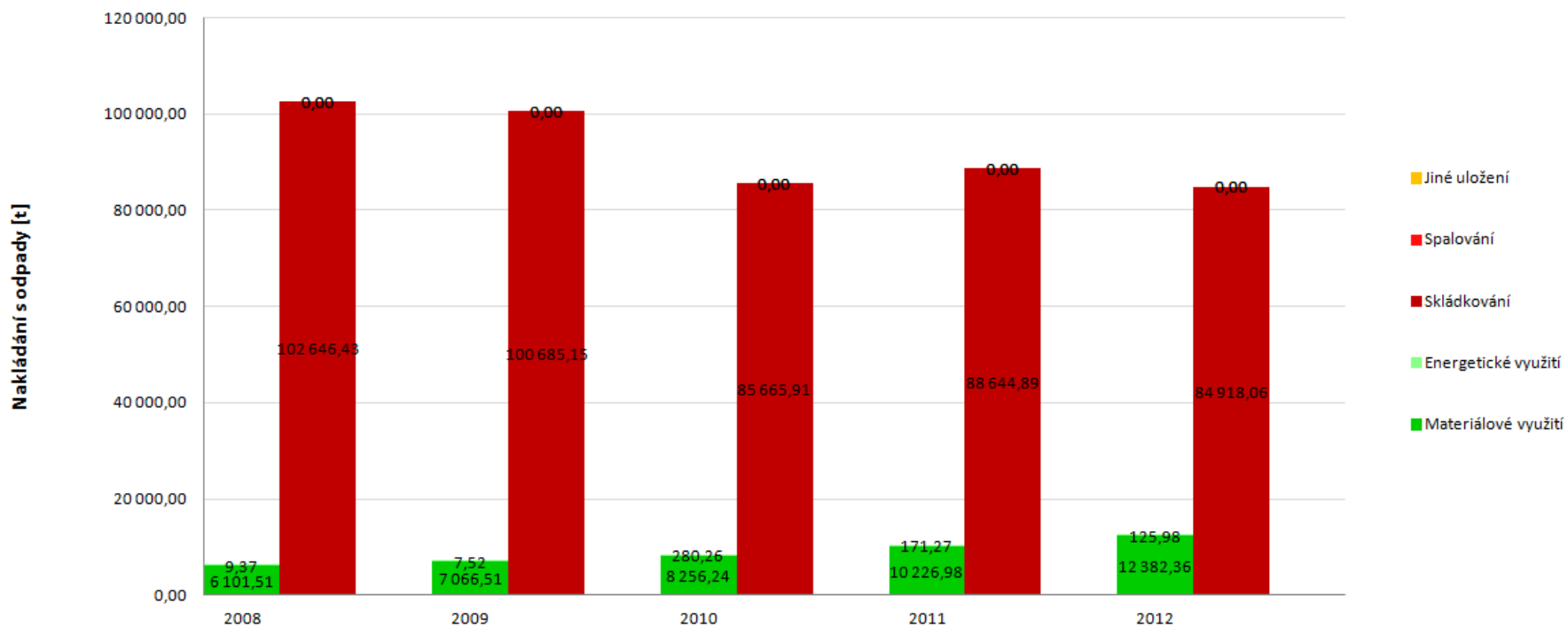
5.5.9 NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY (KO) A SE SMĚSNÝM KOMUNÁLNÍM ODPADEM (SKO) NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 – 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	2012
KO	Využití	Materiálové využití	2 053,10	6 101,51	7 066,51	8 256,24	10 226,98	12 382,36	297,18	344,19	402,13	498,12	603,10
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			7,36	15,94	17,76	20,46	26,91	26,81	+197,18	+244,19	+302,13	+398,12	+503,10
		Energetické využití	16,42	9,37	7,52	280,26	171,27	125,98	57,05	45,76	1 706,49	1 042,86	767,09
		Celkem vybrané způsoby využití	1 912,42	6 110,88	7 074,03	8 536,50	10 398,25	12 508,34	319,54	369,90	446,37	543,72	654,06
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓					
		6,86	15,97	17,78	21,15	27,36	27,08						
	Celková produkce KO [t]			27 889,33	38 269,30	39 791,12	40 356,11	38 000,90	46 189,27	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování	102 646,43	100 685,15	85 665,91	88 644,89	84 918,06	-1,91	-14,92	+3,48	-4,20		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
Celkem vybrané způsoby odstranění		102 646,43	100 685,15	85 665,91	88 644,89	84 918,06	-1,91	-14,92	+3,48	-4,20			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
SKO	Odstranění	Skládkování	71 946,14	71 712,38	64 162,09	65 592,73	63 700,61	-0,32	-10,53	+2,23	-2,88		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Celkem vybrané způsoby odstranění	71 946,14	71 712,38	64 162,09	65 592,73	63 700,61	-0,32	-10,53	+2,23	-2,88		

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 18: Nakládání s KO na území ORP 2008 - 2012

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO



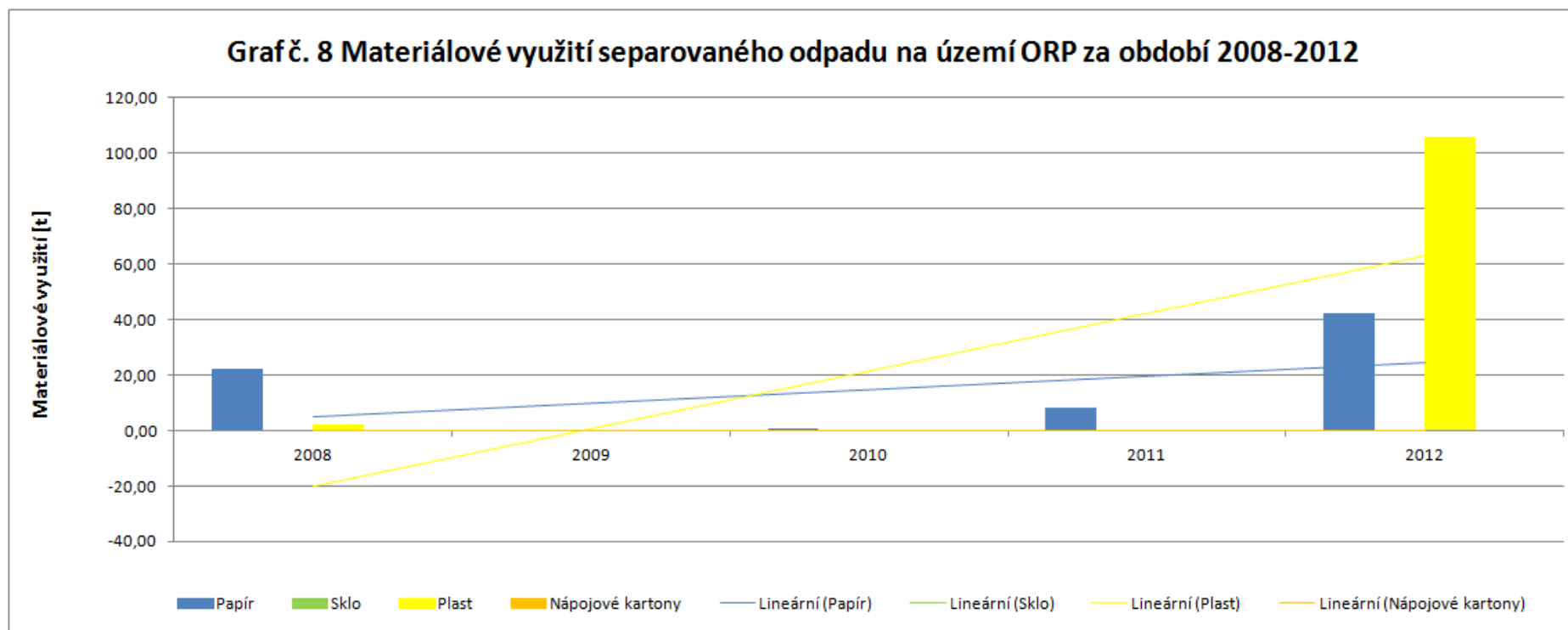
Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.10 NAKLÁDÁNÍ SE SEPAROVANÝM SBĚREM NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	22,27	0,00	0,12	8,28	42,18	-100,00		+6 800,00	+409,46
		Energetické využití	0,00	0,15	0,50	0,00	0,00		+244,83	-100,00	
		Odstranění	114,77	10,20	33,30	52,78	29,95	-91,11	+226,47	+58,50	-43,26
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	109,49	0,50	5,68	7,42	100,82	-99,54	+1 036,00	+30,63	+1 258,76
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2,06	0,00	0,00	0,00	105,63	-100,00			
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	7,05	22,06	52,12	31,99	10,54	+212,91	+136,26	-38,62	-67,05
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 19: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP 2008 - 2012



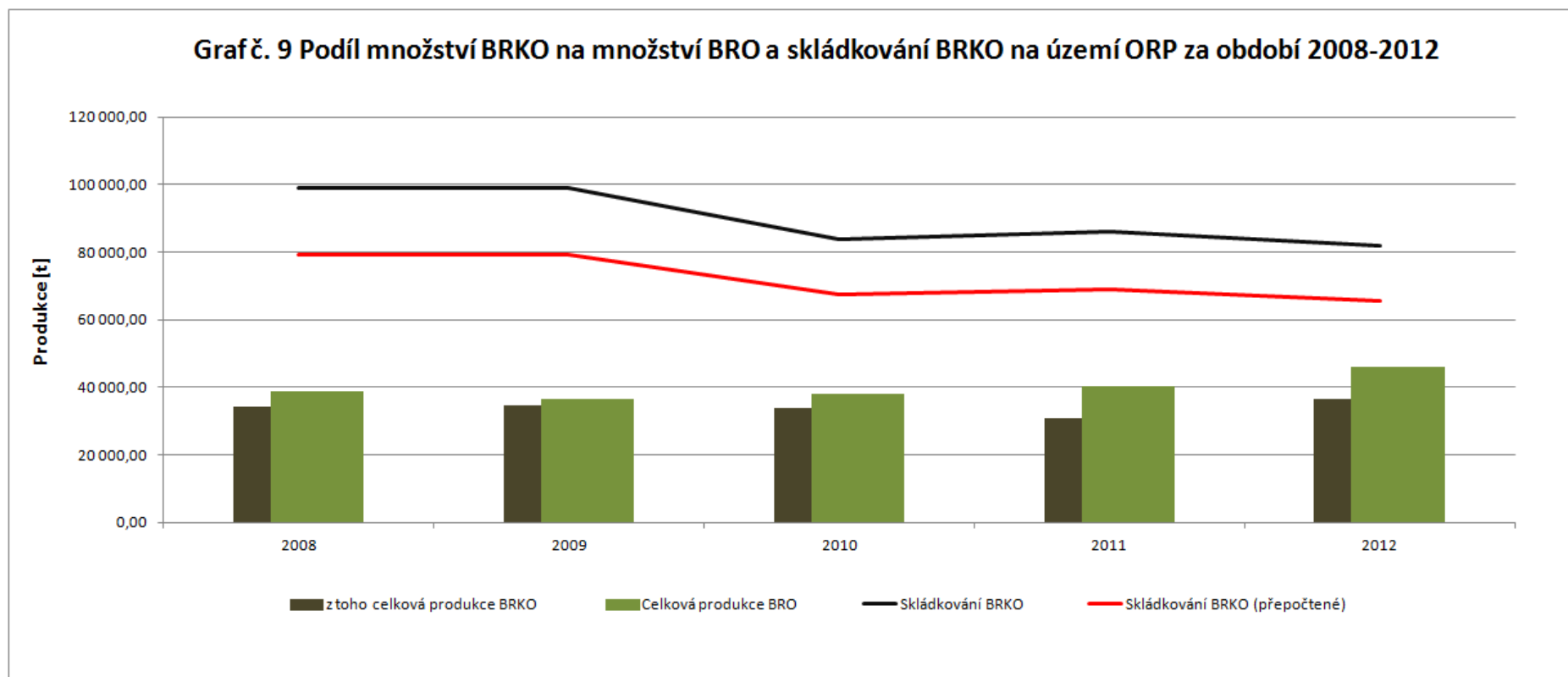
Zdroj: databáze GROUP ISOH

5.5.11 NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝM ODPADEM (BRO) A S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝM KOMUNÁLNÍM ODPADEM (BRKO) NA ÚZEMÍ ORP ZA OBDOBÍ 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓						
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012			
Nakládání s BRO a BRKO [t]	Využití	Materiálové využití	12 025,22	14 382,25	13 859,57	17 030,36	17 638,06	+19,60	-3,63	+22,88	+3,57			
		Energetické využití	23,17	11,52	280,26	142,91	132,93	-50,30	+2333,87	-49,01	-6,98			
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)	99 653,07	99 418,93	84 935,25	86 449,45	81 931,68	-0,23	-14,57	+1,78	-5,23			
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
BRKO	Využití	Materiálové využití	6 099,45	7 066,51	6 774,08	7 885,70	8 755,21	+15,85	-4,14	+16,41	+11,03			
		Energetické využití	9,37	7,37	280,26	117,27	125,98	-21,34	+3702,71	-58,16	+7,43			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	98 872,92	98 873,74	83 911,65	86 117,73	81 882,35	2009	2010	2011	2012		
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	44 914,04	79 394,95	79 395,61	67 381,05	69 152,54	65 751,53	176,77	150,02	153,97	146,39	
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓		148,00	820,12	824,35	703,72	728,88	700,70	556,99	475,49	492,49	473,45	
		Spalování					Meziroční změna [%] ↓				2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
	Počet obyvatel v území ORP			96 809	96 313	95 750	94 875	93 837						

Zdroj: databáze GROUP ISOH

Graf č. 20: Podíl množství BRKO na BRO a skládkování BRKO na území ORP 2008 - 2012



Zdroj: databáze GROUP ISOH

6 TĚMA 4.: VOLITELNÉ TĚMA – CESTOVNÍ RUCH

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1 VYMEZENÍ A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÉHO PROBLÉMU

Poloha destinace

Lokalizaci turistické oblasti (oblasti) v územně - správním členění České republiky znázorňuje následující tabulka a mapa.

Tabulka č. 154: Správní členění ČR

Úroveň členění	Celek
NUTS II (region soudržnosti)	Moravskoslezsko
NUTS III	Moravskoslezský kraj
NUTS IV (okres)	Frýdek-Místek, Karviná

Zdroj: ČSÚ, Moravskoslezský kraj

Na setkání starostů ORP Havířov bylo rozhodnuto o volitelném tématu, ale i o rozsahu území pro které se zpracuje. S ohledem na to, že kromě obce Horní Suché jsou ostatní obce členy Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady bude volitelné téma cestovní ruch zpracováno i za další členské obce mikroregionu, které spadají do ORP Frýdek-Místek.

Turistická oblast je územně vymezena katastry následujících obcí: Albrechtice, Bruzovice, Dolní Domaslavice, Havířov, Horní Bludovice, Horní Domaslavice, Horní Suchá, Lučina, Pazderna, Soběšovice, Těrlicko a Žermanice. Společné zájmy těchto obcí, kromě Horní Suché, zastupuje Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady, svazek obcí ustanovený na základě § 49-53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Tabulka č. 155: Základní údaje o turistické oblasti

Charakteristika	Vymezení
Plocha	124,53 km ²
Počet obcí	12
Počet obyvatel	97924
Hustota osídlení	729,03 obyv./km ²

Zdroj: ČSÚ

Krajina

Krajinu turistické oblasti vytváří především Podbeskydská pahorkatina (podcelek Těšínská pahorkatina), severní a západní části oblasti okrajově zasahují do Ostravské pánve.

Geologická stavba

Území turistické oblasti je z geologického hlediska utvářeno různě odolnými mesozoickými a paleogenními (převážně flyšovými) sedimenty Západních Karpat, nižší polohy jsou částečně vyplněny aluviálními sedimenty. Odolnost geologického podkladu a procesy, které na jeho tvarování působily, se podílely na utváření specifického reliéfu.

Klimatické poměry

Klimatické poměry území jsou ovlivněny vertikální členitostí reliéfu. Tento faktor spolu s otevřeností území k severu (Ostravská pánev) způsobuje značnou proměnlivost povětrnostních činitelů, specifickou v rámci celé České republiky (s výrazným vlivem ze severu). Poměrně často se vyskytují teplotní inverze a meteorologické stavy podmíněné místní konfigurací terénu (mikroklima). Tyto stavy způsobují místy nepříznivé rozptylové podmínky a hromadění exhalací z dopravy, hospodářské činnosti a dalších (převážně bodových) zdrojů znečištění.

Rozložení srážek souvisí jak s výškovými poměry, tak se směrem převládajících vlhkých větrů a polohou území směrem k nim. Území turistické oblasti je v rámci České republiky srážkově nadprůměrné.

Vodní poměry

Současná říční síť je výsledkem složitého vývoje v třetihorách a čtvrtohorách. Hlavními vodními toky odvodňujícími území jsou řeky Stonávka a Lučina, které se prostřednictvím řeky Olše resp. Ostravice vlévají do Odry. Rozkolísanost průtoků jednotlivých toků (podmíněná klimatickými a geomorfologickými vlivy a také působením člověka na krajinu) se projevuje čas od času povodňovými stavy, které působí hospodářské škody. Na území oblasti se nacházejí dvě rozsáhlé vodní plochy – vodní nádrž Žermanice, na řece Lučině a vodní nádrž Těrlicko na řece Stonávce. Z důvodu zajištění stálého přítoku byl pro vodní nádrž Žermanice vystavěn umělý přivaděč z řeky Morávka.

Mapa č. 3: Mapa turistické oblasti



Zdroj: archiv mikroregion

Tabulka č. 156: Základní údaje o osídlení turistické oblasti (k 31.12.2012)

Obec	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Míra lidnatosti (obyv./km ²)
Albrechtice	12,69	3 928	309,54
Bruzovice	15,95	789	49,47
Dolní Domaslavice	7,37	1 241	168,39
Havířov	32,08	77 371	2 411,81
Horní Bludovice	8,99	2 147	238,82
Horní Domaslavice	5,06	745	147,23
Horní Suchá	9,79	4685	468,08
Lučina	7,44	1 271	170,83
Pazderna	3,22	281	87,27
Soběšovice	3,66	865	236,34
Těrlicko	24,65	4 297	174,32
Žermanice	3,42	304	88,89
<i>Oblast celkem</i>	<i>134,32</i>	<i>97 924</i>	<i>729,03</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	<i>5 426,83</i>	<i>1 226 602</i>	<i>226,03</i>
<i>Česká republika</i>	<i>78 865,98</i>	<i>10 516 125</i>	<i>133,34</i>

Zdroj: ČSÚ

Popis řešeného tématu

Území turistické oblasti nemá vyhraněné oblasti průmyslu (kromě průmyslové zóny v Horní Suché), ty jsou v jeho bezprostředním okolí. Zvlněná, členitá krajina s dostatkem různorodých lesů, vodními nádržemi dává a zčásti již připravenou infrastrukturou, dává dobrý základ pro rozvoj cestovního ruchu. Využít přírodní, historické a kulturní podmínky k ekonomické soběstačnosti oblasti.

Je nutné popsat současný stav cestovního ruchu (CR) v oblasti, předpoklady, možnosti a potenciál kam se může CR ubírat. Vytipovat atraktivitu všeho druhu, posoudit jejich dostupnost, sezónnost, možnosti spojení do produktových balíčků. Ve spolupráci se všemi zainteresovanými v ČR – samosprávy, podnikatelé, stát, profesní a zájmové organizace, hledat nové možnosti a oblasti společného postupu a tyto koordinovat. Nenechat se odradit dosavadními, víceméně, neúspěšnými cestami v této oblasti, překonat přirozeně rozdílné cíle samosprávy a podnikatelského sektoru. Komunikovat spolu a hledat mechanismus spolupráce.

Základní legislativa:

- Koncepce státní politiky CR v ČR na období 2014-2020,
- Marketingová strategie CR 2013-2020,
- Marketingová strategie Moravskoslezského kraje,
- Strategie regionálního rozvoje ČR.

6.1.2 POPIS VE SPRÁVNÍM OBVODU (SITUAČNÍ ANALÝZA, FINANČNÍ ANALÝZA), OČEKÁVANÝ VÝVOJ

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Význam cestovního ruchu si v turistické oblasti působící subjekty samosprávy plně uvědomují. To se projevilo i v roce 1999 založením dobrovolného svazku obcí Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady, který má jeden z hlavních cílů činnosti v oblasti CR. Na této úrovni došlo k prvním společným jednáním a formulacím problematiky a záměrů CR, které se budou v území mikroregionu realizovat. Pojmenovaly se problémové oblasti v obcích a ty se v roce 2001 zapracovaly do materiálů „Studie Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady“. Nositeli řešení byly jednotlivé obce. Současně se stanovil i společný dlouhodobý záměr, který představují cyklostezky kolem vodních nádrží a jejich propojení. Tyto činnosti jsou ale vykonávány starosty obcí, při jejich základní činnosti v obcích. Na samostatné personální obsazení, nebyly finanční prostředky. Tlak úkolů, nejenom v této oblasti, ale neustále roste a tak došlo k dohodě obcí v mikroregionu a v roce 2004 k založení obecně prospěšné společnosti LUSTON o.p.s., která plní funkci administrátora regionu. Vyhovující personální obsazení ale funguje až poslední 4 roky.

Území mikroregionu s vodními nádržemi je spádovou oblastí pro trávení volného času obyvatel okolních měst. Tím nejvýznamnějším je město Havířov. Jeho přistoupením do mikroregionu v roce 2013 se řešení problematiky turistické oblasti posunula k rychlejšímu postupu řešení a v širších souvislostech. Prvním společným tématem je sladění postupu v realizaci cyklotras a zabezpečení finančních prostředků.

Spolupráce mezi obcemi probíhá v CR i v rámci velké oblasti, kterou od roku 2000 zastřešuje Region Beskydy. Jako první základní materiál byla v roce 2001 zpracována „Strategie rozvoje cestovního ruchu v Regionu Beskydy“. Hmatatelný společný postup ale nebyl dosažen. V rámci OP přeshraniční spolupráce probíhá dílčí spolupráce v CR s partnery v Polsku a na Slovensku.

Další významná organizace v oblasti je MAS Pobeskydí. Možnosti pro oblast CR byly bohužel dalšími administrativními opatřeními na možnosti čerpání finančních prostředků silně omezeny.

Trvalou překážkou cíleného postupu MOS je nedostatek finančních prostředků na personální a materiálové zajištění, které umožní další profesionální postup a zlepšení spolupráce a vzájemné komunikace zainteresovaných subjektů v oblasti CR.

Základní charakteristika CR v turistické oblasti

Turistickou oblast tvoří okolí vodních nádrží, které v ní tvoří dominanty a jsou určujícími prvky pro rekreaci. Díky zachované a rozmanité přírodě, velké rozloze rozmanitých lesních ploch a turisticky zajímavému přírodnímu prostředí s kulturně historickými památkami je oblast turisticky zajímavým prostředím. Oblast je prioritně zaměřena na letní turistiku a kromě vodních sportů je velmi vhodná pro rozvoj příměstské rekreace, venkovské turistiky a cykloturistiky. Oblast cykloturistiky zaznamenala v posledních letech velký nárůst značených tras, což v kombinaci s již historickými značenými i neznačenými pěšími trasami vytvořilo velmi solidní výchozí stav pro požadavky

současných návštěvníků turistické oblasti všech skupin. Tento výchozí potenciál je částečně snižován především zaostalým stavem ubytovacích kapacit na bázi zpravidla nájemních vztahů. Tento výchozí potenciál je částečně snižován především zaostalým, mnohdy až devastovaným stavem ubytovacích kapacit na bázi zpravidla nájemních vztahů. Nové objekty cestovního ruchu jsou výjimkou a naráží to na problematiku nedostatku peněz, překážek státních institucí. Problematický je stav i širší nabídky pokud jde o služby a infrastrukturu podporující cestovní ruch v oblasti. Analýzy ukazuje nabídku možností základního sportovního vyžití a zábavy, ale jejich spojená využitelnost je malá a nabídka je málo pestrá. Oblast trpí nedostatkem možností zábavy za špatného počasí, koupání u vodních nádrží má málo upravených vstupů do vody, v neposlední řadě chybí prostory pro hry a zábavu dětí – dětské zábavní parky. Mezi další turistické atrakce je nutno zařadit i adrenalinové sporty, dráhy pro bicos, kolečkové brusle, skateboardy a další. K tomu patří i pořádání soutěží v těchto sportech a zábavách pro pobytové i nepobytové turisty. To vše potřebuje technické vybavení, které naráží na nedostatek peněz, na druhé straně vytváří pracovní místa ve službách.

Vodní nádrž Žermanice leží 8 km jižně od Havířova a 12 km severovýchodně od Frýdku-Místku. Byla postavena na řece Lučíně v roce 1958. Přehrada má plochu 250 ha a zaplavuje údolí Lučiny v délce 5,5 km, šířka záplavy je 2,2 km. Panorama Moravskoslezských Beskyd dotváří malebný ráz krajiny. Vodní nádrž slouží k rekreaci, rybaření a provozování vodních sportů s výjimkou motorových člunů ve vzlaku. Má příznivé podmínky pro jachting a windsurfing. Jsou zde ubytovací zařízení a 512 soukromých chat. V současné době je v provozu 9 ubytovacích zařízení s kapacitou cca 343 míst.

Vodní nádrž Těrlicko o rozloze 277 ha a délkou 6,5 km a šířkou 1,5 km je využívána ke koupání, jachtingu, rybaření a zejména k vodnímu lyžování s využitím vleku, který zde byl postaven. Novou atraktivitou je vymezená dráha pro vodní skútry. V okolí přehrady jsou soustředěna rekreační a ubytovací zařízení, byly zde vybudovány loděnice, dětské chatové tábory, autokemp, 150 soukromých chat. Na západním břehu je využíván přírodní závodní okruh pro motocykly. V současné době je v provozu 9 ubytovacích zařízení s kapacitou přibližně 302 míst.

Turistická oblast se musí vypořádat s těmito negativy:

- Nedostatečná nabídka služeb,
- nezájem místních obyvatel na rozvoji turistiky,
- nízká spolupráce podnikatelského a veřejného sektoru v oblasti cestovního ruchu v oblasti,
- stále přetrvávající negativní image Ostravska,
- špatný přístup do vody u vodních nádrží,
- krátkodobé pobyty návštěvníků v oblasti,
- nejednotná komunikace směrem k návštěvníkovi, nedostatečný marketing za oblast,
- možnosti oblasti výrazně zaměřeny na krátkou letní sezónu.

Tabulka č. 157: Ubytovací infrastruktura podle obcí, kategorií (hotel, penzion, kemp, ostatní) a lůžek

Obec	Hotel	Penzion	Kemp	Ostatní zař.	Lůžka	Celkem zařízení
Albrechtice	-	-	-	-	-	-
Bruzovice	-	-	-	-	-	-
Dolní Domaslavice	1	-	1	-	d.ú.	2
Havířov	5	2	-	1	326	8
Horní Bludovice	-	-	-	-	-	-
Horní Domaslavice	-	-	-	-	-	-
Horní Suchá	-	1	-	-	20	1
Lučina	-	1	1	-	250	2
Pazderna	-	-	-	-	-	-
Soběšovice	2	1	1	1	93	5
Těrlicko	2	3	-	4	302	9
Žermanice	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 158: Návštěvnost

	Počet hostů	Počet přenocování	Doba pobytu
ČR			
2000	10 863 772	44 199 616	5,1
2005	12 361 793	40 320 477	4,3
2010	12 211 878	38 235 088	4
2012	15 098 817	43 278 457	3,9
MSK			
2000	637 488	3 107 347	5,9
2005	596 130	2 065 271	4,5
2010	527 380	1 733 932	4,3
2011	607 265	1 794 361	4,2

Zdroj: ČSÚ

	Počet hostů	Počet přenocování	Doba pobytu
ORP Frýdek Místek			
2000	71 992	270 467	4,8
2005	50 765	124 560	3,5
2010	35 796	82 161	3,3
2011	49 614	109 791	d.ú.
ORP Havířov			
2000	15 044	55 934	4,7
2005	15 223	28 844	2,9
2010	11 940	21 968	2,8
2011	12 982	24 910	2,9

Zdroj: ČSÚ

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Každá destinace disponuje určitými destinačními typy, které předurčují potenciál pro cestovní ruch. Ten je v naší oblasti velice různorodý, což odráží i jeden ze současných sloganů: „Kraj mnoha barev a příležitostí“. Pokud se zaměříme na potenciál regionu, pak lze za zásadní považovat existenci vodních ploch. Z toho vyplývá možnost aktivní turistiky. Kromě toho je významné lázeňství (blízký Darkov), relaxace a wellness. V neposlední řadě je třeba zmínit řadu výjimečných památek, které vytvářejí genia loci jednotlivých lokalit, včetně industriálních a technických památek v Ostravě. Kromě těchto obecně nejdůležitějších typů atraktivit regionu existuje i řada dalších, jejichž charakter však obecně nepřináší stěžejní konkurenční výhody vůči jiným regionům.

Blízkost velkých měst dává možnosti pro příměstskou turistiku, která je ale zatím časově nerovnoměrně rozdělená, protože se kumuluje do dnů se slunečným počasím. Dává i možnost nabídky na krátkodobé pobyty z důvodu rodinných oslav, přátelských setkání v přírodě v časově přijatelné vzdálenosti. Tato nabídka může snížit sezónnost využití zařízení.

Přírodní atraktivita

Z hlediska cestovního ruchu patří k největším přírodním atraktivitám vodní nádrže Žermanice a Těrlicko. Právě tyto dvě oblasti jsou často považovány za jedny z klíčových prvků pro přitažlivost regionu. Jejich nevýhodou je nejistota čistoty vody a výrazné kolísání hladiny. Zvlněný terén skýtá další příležitosti pro aktivní turistiku (lyžování, pěší turistika, cykloturistika apod.), drobné přírodní pozoruhodnosti potom vytvářejí možnosti pro poznávací turistiku. Oblast nemá další výraznou přírodní atraktivitu, která by mohla být tahákem pro turisty.

Kulturní a historické atraktivity, atraktivity poznávací turistiky

- Kulturní památky: v 6 obcích je zapsáno v seznamu chráněných památek 34 objektů,
- Muzea: Bruzovice, Havířov, Dolní Domaslavice,
- Kulturní akce: Havířov: Havířov v květech, Inkubátor; Těrlicko: Filmové léto,
- Sportovní akce: Havířov a Těrlicko: Havířovský zlatý kahanec (mezinárodní motocyklové závody).

Historické i kulturní atraktivity jsou rozptýleny na poměrně velkém území a i to snižuje jejich využitelnost. Pozitivní je jejich velmi dobrý stavebně technický stav.

Přírodní areály nebo objekty:

Horní Domaslavice

- Výrazný krajinný prvek Mořské oko, naučná stezka od kostela sv. Jakuba k mořskému oku

Havířov

- Přírodní památka – Meandry řeky Lučiny

Lučina

- Vodní nádrž Žermanice, řeka Lučina

Těrlicko

- Chráněná oblast - Těrlické mokřady (ústí řeky Stonávky do vodní nádrží Těrlicko) s naučnou stezkou
- Vodní nádrž Těrlicko, řeka Stonávka

Žermanice

- Přírodní památka – Žermanický lom

Podmínky pro turistiku

Oblast je kromě vodních sportů velmi vhodná pro rozvoj příměstské rekreace, venkovské turistiky a cykloturistiky.

- Vodní sporty – jsou klasické lodě, jachting, windsurfing, vodní lyžování na vleku v Těrlicku. Plavba na vyhrazené dráze pro plavidla ve skluzu na vodní nádrži Těrlicko.
- Pěší turistika – má k dispozici síť turistických značených tras i poměrně hustou síť místních komunikací.

- Cykloturistika – turistickou oblastí procházejí následující cykloturistické trasy:
 - Dálková cyklotrasa č. 56 - Smilovice – Střítež – Vělopolí – Těrlicko - Horní Bludovice,
 - Cyklotrasa č. 6005 - ZA KOUPÁNÍM K ŽERMANICKÉ PŘEHRADĚ, středně náročná trasa vhodná pro rodinné výlety, cyklotrase vede ve směru Olešná - Frýdek Místek – Sedliště – Bruzovice – Lučina - Soběšovice – Horní Domaslavice – Vojkovice – Vyšní Lhoty – Raškovice – Skalice – Dobrá – Frýdek Místek,
 - Cyklotrasa č. 6065 je součástí cyklotras mikroregionu Slezská brána, a vede Řepiště – Sedliště – Bruzovice – Žermanice,
 - Cyklotrasa č. 6174 – Horní Bludovice - Soběšovice – Lučina – Pazderna – Nošovice – Nižní Lhoty,
 - Cyklotrasa č. 6099 – Horní Bludovice – Žermanice – Lučina – vodní nádrž Žermanice,
 - Cyklotrasa č. 6163 – Lučina – Horní Domaslavice – Vojkovice – Dobratice,
 - Cyklotrasa č. 6097 – Karviná – Těrlicko,
 - Cyklotrasa č. 6098 – Těrlicko - Havířov.

Ostatní atraktivity

Výraznou atraktivitou je kamenosochařský park v Horním Dvoře v Těrlicku - Hradišti. Město Havířov disponuje letním koupalištěm i krytými bazény.

Rybaření:

- Lučina: vodní nádrž Žermanice,
- Soběšovice: vodní nádrž Žermanice,
- Dolní Domaslavice: vodní nádrž Žermanice,
- Těrlicko: vodní nádrž Těrlicko.

Jezdectví:

- Albrechtice: ranč Pohoda,
- Bruzovice: půjčovna koní – p. Křivka, jezdecká stáj RVP Bruzovičky,
- Dolní Domaslavice: jízdárna – Newport Ranch,
- Horní Bludovice: jízdárna,
- Horní Suchá: stáj Václav.

Sportoviště

Tabulka č. 159: Počet sportovišť

Obec	Počet koupališť	Počet hřišť	Počet tělocvičen	Počet stadionů
Albrechtice	0	4	2	0
Bruzovice	0	2	1	0
Dolní Domaslavice	0	2	1	0
Havířov	4	15	35	3
Horní Bludovice	0	2	1	0
Horní Domaslavice	0	1	0	0
Horní Suchá	0	1	1 ²	0
Lučina	0	2	1	0
Pazderna	0	1	0	0
Soběšovice	1	2	1	0
Těrlicko	0	4	5	0
Žermanice	0	1	0	0
Oblast celkem	5	36	47	3

Zdroj: databáze obcí

Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Oblast v okolí vodních ploch je vhodná pro vícedenní pobyty. Počet restaurací je úměrný velikosti území oblasti. Jejím handicapem je velmi krátká sezóna, která je v optimálním případě od června do září s tím, že je závislá na nevyzpytatelném počasí, kvalitě a množství vody v nádržích. Na druhé straně je dovolená u vodních ploch velmi žádaná a oblíbená. Hlavní důraz zde musí být kladen nejen na zázemí pro vodní sporty a doplňkové vyžití, ale také na rozvoj zařízení poskytující zábavu v době, kdy se vodní sporty provozovat nedají. Tedy nejen večer, ale i v době chladného a deštivého počasí. Alternativní možnosti jsou pak výlety do hor a do blízkých měst. Na úrovni samospráv byla zahájena koordinace postupu v přípravě cyklotras a cyklostezek zpracováním společného materiálu.

Pro zajištění potenciálu cestovního ruchu v turistické oblasti je žádoucí se zaměřit na následující:

- Zkvalitnit životní prostředí a zlepšit ovzduší,
- rozšiřovat síť cykloturistických tras a navazujících služeb,
- zkvalitnit propagaci a marketing cestovního ruchu,
- vytváření pozitivní image vyplývající z historie Ostravska,
- zkvalitnění dopravní infrastruktury v oblasti,
- rozšířit nabídku služeb wellness,

² sportovní hala

- rozvoj ubytování v soukromí,
- využití strategické polohy a dopravního napojení – využití blízkosti hranic – zaměření se na příhraniční regiony,
- nákupní potenciál Ostravy (hypermarkety, shopping parky atd.),
- potenciál vytvoření subjektu zastřešujícího cestovní ruch v oblasti,
- spolupráce s Beskydami a Ostravou jako odlišnou, ale za to blízkou oblastí – vytvořit nabídku, která udrží návštěvníka na území oblasti déle,
- zapojení subjektů i aktérů z celé turistické oblasti do dění v oblasti cestovního ruchu.

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007 – 2013 ve svých východiscích uvádí výčet forem cestovního ruchu, pro které má ČR dobré předpoklady. Situace se v základní orientaci nabídky v turistické oblasti během posledních let příliš nezměnila.

Nejvýznamnější formy cestovního ruchu, pro které má turistická oblast nejlepší předpoklady, jsou:

- **Městský a kulturní cestovní ruch** - i přes všechny aktuální trendy v cestovním ruchu zůstává klíčovým prvkem nabídky. Městský a kulturní cestovní ruch je základním prvkem všech poznávacích forem cestovního ruchu,
- **Dovolená v přírodě** - nejtypičtější jsou letní a zimní pobyty na horách, dovolená u vody, kempování, venkovský cestovní ruch a agroturistika, spotřeba regionálně typických produktů cestovního ruchu, apod. Trendem posledních několika let je stagnace letních pobytů na horách, na druhou stranu se ale nerozvíjí ani venkovský cestovní ruch, který v naší turistické oblasti převládá,
- **Sportovní a aktivní dovolená** - V našem regionu je to jedna z hlavních činností návštěvníků, ale s ohledem na druhově nízkou nabídku a propagaci se v letní sezóně z dlouhodobého pohledu na zvýšení návštěvnosti moc nepodílí,
- **Lázeňský cestovní ruch** - v celkové nabídce hraje lázeňství významnou roli. Pro naši turistickou oblast může mít blízkost lázní Darkov významnou doplňkovou funkci. Je ale složité zjistit jak je využívána v nabídce rekreačních zařízení.

Trendy cestovního ruchu v ČR

Z průzkumu CzechTourism provedeného v únoru – březnu 2010 vyplynuly následující trendy v rámci celé ČR:

- Mírně roste význam turistiky a sportu jako hlavního důvodu návštěvy,
- zlepšování vybavenosti regionů, v některých místech přetrvává problém s infrastrukturou a dostupností,
- nárůst spokojenosti v oblastech: rozsah a dostupnost stravovacích kapacit, vybavení regionu pro sportovní aktivity, vybavenost regionu atrakcemi pro děti (nicméně stále zůstává 20% návštěvníků nespokojených), péče o bezpečnost návštěvníků,
- pokles návštěvníků: od roku 2002 až do roku 2007 docházelo ke každoročnímu růstu počtu návštěvníků přijíždějících do ČR, od roku 2007 dále se však trend obrátil a počet návštěvníků začal klesat,

- snižování doby přenocování: mnohem rychlejší je trend ve zkracování pobytu, průměrná délka přenocování na jednoho návštěvníka klesá již od roku 2002.

6.1.3 ANALÝZA RIZIK A DALŠÍ POTŘEBNÉ ANALÝZY

Tabulka č. 160: Registr rizik

	Riziko	Opatření	Vlastník rizika
Finanční riziko	Nedostatek peněz na provoz a opravy		Majitel
	Nedostatek peněz na investice a vybavení	Využití dotací	Majitel, obce
	Nedostatek peněz na mzdy		Majitel
Organizační riziko	Nedostatek hostů	Zlepšit marketing, služby	Majitel
	Nedostatečná spolupráce s profesními organizacemi, IC, obcemi	Lepší komunikace	Majitel, obce, profesní organizace, IC
Právní riziko	Změny legislativy vedoucí k finančním výdajům	Sledovat legislativu	Majitel, profesní organizace
Technické riziko	Špatný stavebně-technický stav budov a zařízení	Využití dotace	Majitel, profesní organizace
Věcné riziko	Špatná poloha nemovitosti		Majitel
	Špatná organizace provozu	Sledovat kvalitu služeb	Majitel
	Nedostatečný marketing	Služba odborníků	Majitel
	Personální záležitosti	Vzdělání a motivace personálu ze strany majitele	Majitel

Zdroj: vlastní zpracování

6.1.4 SWOT ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none"> 1. Existence vhodných vodních ploch k rekreaci, 2. Existence turisticky zajímavého prostředí s množstvím přírodních pozoruhodností a kulturně historických památek i tradic, 3. Kvalitní a různorodá příroda, 4. Dostatek ubytovacích kapacit v příznivé cenové relaci, 5. Region má dobrá napojení na významné mezinárodní silniční tahy, 6. Blízkost letiště s mezinárodním provozem, 7. Výhodná poloha oblasti na rozhraní tří států, 8. Existence řady sportovišť a center sportovního využití, 9. Existence mnoha desítek kilometrů značených turistických tras, 10. Existence značených cykloturistických tras, 11. Konání tradičních kulturních festivalů a dalších akcí, 12. Dostatečné množství volné pracovní síly, 13. Nákupní potenciál Ostravy, 14. Hustá silniční síť v regionu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cestovní ruch je nedostatečně organizován, 2. Chybí jednotná koncepce marketingu propagace v rámci regionu např. jednotný grafický styl tiskových materiálů, logo regionu apod. 3. Nedostatečná spolupráce po linii místo x obec x podnikatel, 4. Přes dostatečné ubytovací kapacity chybí větší množství kvalitních ubytovacích možností, 5. Průmyslová tradice v regionu působí problémy s přeorientováním místního obyvatelstva na podnikání a práci v ČR, 6. Absence komplexního turistického informačního systému v regionu, 7. Absence ucelených balíčkových produktů CR, 8. Málo příležitostí k zábavě a využití volného času v době nepříznivého počasí, 9. Nedostatečné zázemí (infrastruktura) v turisticky atraktivních místech, 10. Mnohdy negativní vztah místních obyvatel k rostoucímu počtu turistů, 11. Nízká úroveň čistoty ovzduší, 12. Špatný image regionu v důsledku blízkosti průmyslové aglomerace Ostravska, 13. Nedostatečná spolupráce turistických oblastí (Beskydy, Ostravsko).

Příležitosti	Hrozby
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cestovní ruch má předpoklady stát se významným zdrojem příjmů pro region, obyvatele i podnikatele s výrazným multiplikačním efektem (služby, doprava, obchod), 2. Využit blízkost hustě zalidněných aglomerací (Ostravsko, Karvinsko, příhraniční část Polska) jako zdroje potenciálních turistů, 3. Rozptýlená zastavba a hustá chatová skýtající vhodné podmínky pro ubytování v soukromí a pro rozvoj venkovské turistiky, 4. Zlepšení přístupu do regionu výstavbou rychlostní komunikace I/48 a dálnice D1, 5. Využit aktivit v rámci přeshraniční spolupráce s možností získání finančních zdrojů Evropské unie, 6. Vytváření produktů CR a dalších turistických atrakcí, 7. Zlepšit využití existujících sportovišť a vytvořit možnosti pro provozování adrenalinových sportů, 8. Vytvoření jednotného turistického informačního systému, do kterého budou napojeny IC, ubytovací zařízení i další subjekty s přeshraniční působností, 9. Zlepšení spolupráce podnikatelů v CR po ose místo – obec – podnikatel – zastřešující subjekt CR v oblasti, 10. Využití státních dotací k rozvoji cestovního ruchu, 11. Možnost investovat do stávajících nefunkčních objektů zařízení cestovního ruchu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Špatná kvalita ovzduší, 2. Neschopnost konkurovat oblastem v blízkém okolí (Slovensko-lyžování, Valašsko), 3. Nedostatečně rychle se rozvíjející nabídka produktů cestovního ruchu, 4. Nepřístupnost dlouhodobě uzavřených objektů (hotely, kempy, apod.), 5. Nedostatečná podpora CR ze strany státu, 6. Přetrvání špatného image regionu ve spojitosti s Ostravskem, 7. Nedostatek financí k investování do rozvoje CR, 8. Nedostatečná projektová připravenost pro možný příjem fin. prostředků z dotací státu a grantů EU, 9. Snižování příjmů místních obyvatel, 10. Špatná kvalita vody ve vodních nádržích sloužících i k rekreaci, 11. Pokračující nekoordinace účastníků v ČR.

Závěry SWOT analýzy byly čerpány ze strategických dokumentů Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady, Regionu Beskydy a některých obcí. Je tedy analýzou, která odpovídá potřebám území ORP, protože samosprávy a jejich sdružení se snaží udržovat časovou i věcnou aktuálnost. Území je díky své zachovalé krajině s vodními plochami a mírnou pahorkatinou vhodná pro turistický ruch rekreačně sportovního charakteru pro všechny věkové skupiny. Do současné doby nedošlo k zásadním pokusům o vytvoření systému spolupráce v této oblasti na úrovni podnikatelů a podnikatelé – samospráva. Z toho vyplývá i poměrně malá a vhodně zaměřená propagace oblasti. Trvalým problémem v území je nedostatkem peněz pro investice i opravy což způsobuje pomalou obnovu zařízení a nízkou nabídku nových aktivit a služeb v cestovním ruchu.

6.1.5 SOUHRN VÝSLEDKŮ ANALÝZ (ANALYTICKÉ ČÁSTI)

Turistická oblast patří do podhůří Beskyd s výraznými atraktivitami vodních nádrží. Rozvojovou osou turistické oblasti je infrastruktura služeb s dostatkem příležitostí pro zábavu a sport i vstřícného až rodinného prostředí, založeného nejen na jednání poskytovatelů služeb, ale i ostatních občanů obcí v oblasti. Nezanedbatelná je i účinná reklama a propagace oblasti a hlubší komunikace všech zainteresovaných. Podstatná je skutečnost, že obce nemají a ani nemohou mít své rozvojové koncepce založeny jen na rozvoji a podpoře CR. Počítají ale s určitým podílem na těchto aktivitách pokud jde o příjmy občanů a podnikatelů z poskytovaných služeb, zaměstnanost i příjmy do obecních rozpočtů. Ale také s určitým podílem výdajů při přípravě a realizaci rozvojových záměrů. Finanční analýzy v turistické oblasti je v současné době nemožné provádět, protože podnikatelské subjekty je považují za důvěrné údaje (i podle ČSÚ). Odhadovat možnosti podle odvedených poplatků za ubytovací kapacitu a rekreační poplatek je nedostatečné.

Koncepce problémových okruhů:

- rozšiřovat síť cykloturistických tras a navazujících služeb,
- zkvalitnit propagaci a marketing cestovního ruchu,
- vytváření pozitivní image vyplývající z historie Ostravska,
- rozvoj ubytování v soukromí,
- nákupní potenciál Ostravy (hypermarkety, shopping parky atd.),
- vytvoření subjektu zastřešujícího cestovní ruch v oblasti, nebo připojení se do stávajících,
- spolupráce s Beskydami a Ostravou jako odlišnou, ale za to blízkou oblastí – vytvořit nabídku, která udrží návštěvníka na území oblasti déle,
- zapojení subjektů i aktérů z celé turistické oblasti do dění v oblasti cestovního ruchu,
- zkvalitnit životní prostředí a zlepšit ovzduší.

Finanční analýzu v oblasti CR, aspoň u nás, nelze smysluplně zpracovat. Podnikatelská sféra se o těchto otázkách odmítá bavit a obce, až na výjimky, přímé náklady v této oblasti nemají. Dali by se sem zařadit do určité míry náklady materiálů na propagaci obce a příjmy z poplatků za ubytovací kapacitu a rekreační poplatek. Ale to je vše. Proto jsem ji nezpracoval.

6.2 Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1 STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma cestovního ruchu, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro cestovní ruch.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy. Vize a problémové okruhy vznikly na základě konzultací v rámci realizačního týmu a předchozích jednání s představiteli obcí, tj. starostů, ředitelů základních škol a mateřských škol a s odbornými pracovníky jednotlivých obecních úřadů a magistrátu statutárního města Havířova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

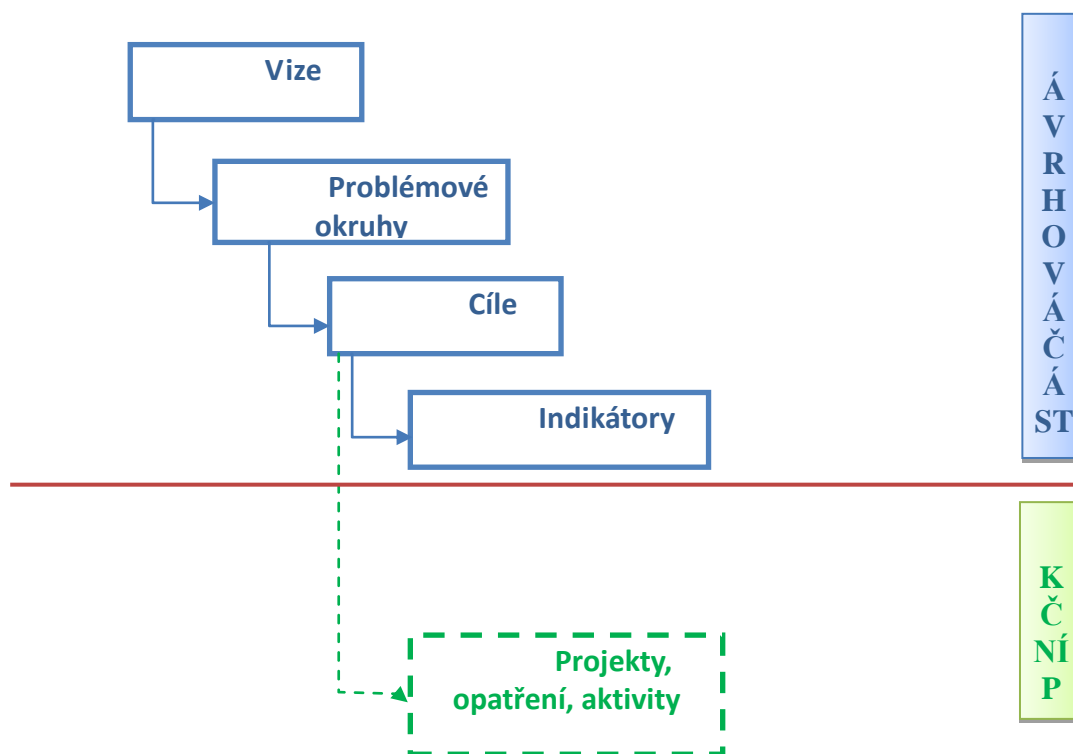
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů cestovního ruchu je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
Cestovní ruch	Problémová oblast 1 - Marketing turistické oblasti			Problémová oblast 2 - Cyklostezky a cyklotrasy v oblasti	
	Cíl 1.1 - Konference k turistické mu ruchu v turistické oblasti	Cíl 1.2 - Stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí	Cíl 1.3 - Společné propagační materiály	Cíl 2.1 - Záměr cyklostezek a cyklotras	Cíl 2.2 - Realizace výstavby

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2 VIZE A PROBLÉMOVÉ OBLASTI (OKRUHY)

VIZE

Obce ze správního obvodu ORP Havířov včetně Havířova jsou zapojeny v bezpečnostních preventivních činnostech a programech ve všech věkových kategoriích obyvatel. Obce dosáhly vysoké úrovně bezpečnosti v dopravě. Občané situaci v bezpečnosti obecně vnímají velmi dobře a jsou s ní spokojeni. Všechny základní a mateřské školy mají vysokou kvalitu výuky, dostatečné materiální vybavení a jsou spokojeny se svojí finanční situací. Do mimotřídních a mimoškolních aktivit je zapojena alespoň jedna třetina dětí a mládeže, především z méně podnětného sociálního prostředí, zejména díky rozsahu a kvalitě nabídky aktivit. Motivující a účelný způsob svozu odpadů, důsledná separace odpadů vede ke snižování množství odpadů a ceny za jeho likvidaci a svoz. Osvěta, optimalizace, audit kapacitních možností stávající linky na třídění odpadů v Havířově je prováděn průběžně a každoročně přináší další zlepšování podmínek pro likvidaci odpadu v ORP Havířov. Sociální služby na území Havířova pokrývají potřeby obcí ze spádového území obcí ORP Havířov. Navýšená kapacita služeb pro seniory v oblasti pobytových, terénních i ambulantních služeb pokrývá plně potřeby obyvatel z ORP Havířov. Optimální rozložení sociálních služeb pro různé cílové skupiny s podílem partnerské spolupráce obcí v ORP se daří díky kvalitnímu komunitnímu plánování ve městě. **Důslednou spoluprací samosprávy a podnikatelského sektoru selepší marketing turistické oblasti. Zpracuje se seznam podporovaných turistických atraktivit a atrakcí. Široký dopad na aktivity cestovního ruchu i volnočasové aktivity občanů bude mít realizace záměru cyklostezek a cyklotras v území oblasti.**

PROBLÉMOVÉ OBLASTI

1. Marketing turistické oblasti

Cestovní ruch je oblastí s významným ekonomickým potenciálem, v úrovni ČR s obratem cca 100 mld. Kč a zaměstnaností 200 tis. pracovníků. Je v zájmu samospráv iniciovat kroky, které povedou k využití předpokladů naší turistické oblasti.

V turistické oblasti dosud neprobíhala žádná ucelená spolupráce účastníků v cestovním ruchu na všech úrovních. Marketing turistické oblasti je téma, které vzájemnou komunikaci a spolupráci umožní, protože jen díky jim se posuneme ke konkrétním výstupům – logo oblasti, konkrétní propagační materiály, případné zapojení se do již existujících profesních organizací a sdružení. Náš turistický prostor je ve „stínu“ velkého průmyslu ostravsko-karvinské aglomerace a Beskyd, ale jsme v bezprostřední blízkosti velkých měst, z čehož můžeme také těžit a poskytovat podmínky pro příměstský cestovní ruch v pěkném přírodním prostředí naší oblasti.

Příčiny tohoto problému:

- nedostatečná komunikace všech účastníků,
- nedůvěra ve společné kroky a společná řešení,
- trvalý vztahový rozpor samosprávy a podnikatelů,
- nedostatek finančních prostředků,
- nedostatečné personální zajištění pro řešení problému.

Důsledky neřešení

Odkládáním zahájení společné komunikace a společných kroků budeme konzervovat současný stav, kdy si více méně hrajeme každý na svém pískovišti. Povědomí o naší oblasti, o tom co u nás je, nedostaneme na trh cestovního ruchu ani mezi občany nejen velkých měst, která mohou být hlavním zdrojem návštěvníků naší turistické oblasti, ale i občany obcí v oblasti DSO.

2. Cyklostezky a cyklotrasy v oblasti

Tak jako komunikace mezi lidmi nás spojuje a posunuje dopředu, tak i cyklostezky a cyklotrasy nám umožní fyzické propojení nejen v rovině cestovního ruchu, ale i bezpečných komunikací pro pohyb a volnočasové aktivity. Nárůst cykloturistiky je dlouhodobý trend a přidává se k němu i inline bruslení. Pěší turistika zůstává pořád ta nejrozšířenější volnočasová aktivita. Základní směřování cyklotras je z města Havířova k vodním nádržím Těrlicko a Žermanice a dále kolem vodních nádrží včetně jejich propojení.

Dílní aktivity v této oblasti již byly zahájeny. Spojené úsilí v řešení této problematiky na celém území turistické oblasti umožní koordinovaný postup mezi obcemi a městem, podnikatelskými subjekty a dalšími budoucími uživateli. Bude zpracován souhrnný materiál, který bude obsahovat situaci cyklostezek v mapě a její popis trasy, stupeň projektové přípravy, odhadovaná výše nákladů a další.

Příčiny tohoto problému:

- nedostatečná koordinace záměrů a postupu řešení,
- nedůvěra ve společný postup a společné cíle,
- nedostatek finančních prostředků,
- vysoká náročnost přípravy i realizace,
- nedostatečné personální zajištění pro řešení problému.

Důsledky neřešení

Pomalou realizací této základní infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu nedosáhneme jeho nastartování, ani širokého uspokojení volnočasových aktivit návštěvníků a našich občanů v podmínkách bezpečného pohybu osob.

6.2.3 POPIS CÍLŮ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Tabulka č. 161: Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Marketing turistické oblasti
Cíl 1.1	Konference k turistickému ruchu v turistické oblasti
Popis cíle	<p>Turistická oblast v okolí vodních nádrží má určitou vybavenost zařízeními cestovního ruchu, která realizují svůj individuální marketing. Společné materiály byly dosud zpracovány v omezené míře samosprávou. Společný postup ve vytváření marketingu celé turistické oblasti nebyl dosud řešen. Plánovaná konference má dát dohromady všechny účastníky zapojené do turistického ruchu a seznámit je s projektem MOS, navzájem si říct představy o možných společných krocích podnikatelů v cestovním ruchu (CR), samosprávy i státní správy.</p>
Hlavní opatření	<p>C. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none">- Příprava programu- Určení místa a data konání- Seznam pozvaných- Zpracování závěrů konference <p>D. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none">- Odhad nákladů je cca 20 000,- Kč
Název indikátorů k hodnocení cíle	Konference
Správce cíle	Starosta obce Těrlicko

Tabulka č. 162: Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Marketing turistické oblasti
Cíl 1.2	Stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí
Popis cíle	Samospráva má zájem podporovat rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti. Seznam má napomoci ke stanovení významnosti atraktivit a atrakcí, které mohou být propagačními tvářemi turistické oblasti. Je možné podpořit jednotlivé atraktivity přímo finančními prostředky, nebo spoluprací obcí s podnikatelskými subjekty na projektech, ve kterých mohou být obce nápomocny k získání dotací, nebo budou obce přímo nositeli dotačního projektu.
Hlavní opatření	Pracovní skupina vypracuje kritéria výběru, provede hodnocení a stanoví seznam za jednotlivé části turistické oblasti a to vodní nádrže Těrlicko, vodní nádrže Žermanice a města Havířova.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Kritéria výběru a seznam
Správce cíle	Starosta obce Těrlicko

Tabulka č. 163: Cíl 1.3

Problémový okruh 1	Marketing turistické oblasti
Cíl 1.3	Společné propagační materiály
Popis cíle	Pro zlepšení propagace turistické oblasti budou vydávány společné propagační materiály s logem oblasti, nabídkou balíčků, s vyzvednutím největších atraktivit a atrakcí turistické oblasti.
Hlavní opatření	<p>E. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příprava obsahu a grafiky materiálů - Tisk materiálů - Distribuce - Vyhodnocení zpětné vazby, dopadu materiálů <p>F. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění zdroje a způsobu financování

Název indikátorů k hodnocení cíle	Propagační materiály
Správce cíle	Starosta obce Těrlicko

Tabulka č. 164: Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Cyklostezky a cyklotrasy v oblasti
Cíl 2.1	Záměr cyklostezek a cyklotras
Popis cíle	Zpracovaný materiál shrne připravované záměry obcí DSO v této oblasti. Poskytne informace široké veřejnosti a bude sloužit jako podkladový materiál pro další přípravu jednotlivých etap a jednání o možnostech finančního krytí pro realizaci.
Hlavní opatření	Materiál popíše jednotlivé trasy z pohledu stavu přípravy, délky a popisu trasy, výše finančních nákladů a investora akce.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Záměr
Správce cíle	Starosta obce Těrlicko

Tabulka č. 165: Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Cyklostezky a cyklotrasy v oblasti
Cíl 2.2	Realizace výstavby
Popis cíle	Vlastní realizací cyklostezek a cyklotras dojde k propojení jednotlivých obcí, rekreačních zařízení a atraktivit v turistické oblasti. Podpoří nejen turistický ruch, ale i volnočasové aktivity občanů DSO v širokém měřítku, protože pěší turistika, cykloturistika, ale i nové směry aktivit jako inline bruslení mají u aktivních občanů i návštěvníků stále větší oblibu. Realizací výstavby budou tyto aktivity provozovány v bezpečných dopravních podmínkách.
Hlavní opatření	V obcích, které budou nositeli projektů na realizaci, připravit projektové záměry a dokumentace a s podporou DSO hledat možnosti finanční podpory z dotačních titulů.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Realizace výstavby
Správce cíle	Starosta obce Těrlicko

6.2.4 INDIKÁTORY

Tabulka č. 173: Indikátor 1

Problémový okruh	Marketing turistické oblasti		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zvýšení návštěvnosti		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Bc. Martin Polášek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	% návštěvnosti ČSÚ za turistickou oblast		
Metodika a výpočet:	Údaje vznikne rozdílem hodnot stavu před zahájením spolupráce v roce 2013 se stavem v hodnoceném roce. Půjde o údaje poskytované ČSÚ za jednotlivé obce a v součtu za turistickou oblast.		
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ, Podnikatelé, obce,		

Tabulka č. 166: Indikátor 1.1

Cíl 1.1	Konference k turistickému ruchu v turistické oblasti		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Konference		
Měrná jednotka	Počet zúčastněných osob		
Gestor indikátoru	Administrátor DSO		
Roky	2013	2015	2020
Plán		30	50
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zlepšení vzájemné komunikace a stanovení postupu při realizaci cílů budou zorganizovány dvě konference na téma turistického ruchu v oblasti za účasti podnikatelů v CR, samosprávy a státní správy. První konference bude v roce 2015, druhá konference, průběžně hodnotící, po cca 5 letech.		
Metodika a výpočet:	Počet zorganizovaných akcí		
Zdroj čerpání dat:	Obce, DSO		

Tabulka č. 167: Indikátor 1.2

Cíl 1.2	Stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Kritéria výběru a seznam		
Měrná jednotka	Soubor		
Gestor indikátoru	Administrátor DSO		
Roky	2013	2016	2020
Plán		1	0
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pracovní skupina vypracuje kritéria, podle kterých budou ohodnoceny turistické atraktivity a atrakce a stanoveno jejich pořadí na oblasti vodních nádrží Těrlicka, Žermanic a města Havířova.		
Metodika a výpočet:	Seznam v tištěné podobě		
Zdroj čerpání dat:	Obce, DSO		

Tabulka č. 168: Indikátor 1.3

Cíl 1.3	Společné propagační materiály		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	Propagační materiály		
Měrná jednotka	ks		
Gestor indikátoru	Administrátor DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1000	3000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zlepšení propagace turistické oblasti budou vydány čtyři společné propagační materiály o celkovém počtu 4000ks.		
Metodika a výpočet:	Počet vydaných propagačních materiálů		
Zdroj čerpání dat:	Obce, DSO		

Tabulka č. 177: Indikátor 2

Problémový okruh	Cyklostezky a cyklotrasy v oblasti		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet uživatelů po realizaci		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Bc. Martin Polášek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		200/den	400/den
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Bude proveden vlastní průzkum		
Metodika a výpočet:	Provedou se dvě sady měření - v jednom pracovním dni a v jednom dni pracovního klidu během jednoho týdne. Měření proběhnou v roce následujícím po dokončení cyklostezky - první sada měření v dubnu, květnu nebo červnu a druhá v červenci nebo srpnu. Termíny sčítání budou voleny tak, aby byly vyloučeny možné extrémní vlivy, získané hodnoty by měly reprezentovat typický pracovní den a typický volný den v období klimaticky příznivém pro cyklistickou dopravu.		
Zdroj čerpání dat:	Obce, DSO		

Tabulka č. 169: Indikátor 2.1

Cíl 2.1	Záměr cyklostezek a cyklotras		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Záměr		
Měrná jednotka	soubor		
Gestor indikátoru	Administrátor DSO		
Roky	2013	2015	2020
Plán		1	0
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Bude zpracován materiál, který popíše jednotlivé trasy z pohledu stavu přípravy, délky a popisu trasy, výši finančních nákladů a investora akce.		
Metodika a výpočet:	Písemný materiál		
Zdroj čerpání dat:	DSO		

Tabulka č. 170: Indikátor 2.2

Cíl 2.2	Realizace výstavby cyklostezek a cyklotras		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Realizace výstavby		
Měrná jednotka	km		
Gestor indikátoru	Administrátor DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4,7 km	15 km
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat počet km realizovaných cyklotras a cyklostezek.		
Metodika a výpočet:	Součet		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

6.3 Pravidla pro řízení strategie

6.3.1 SYSTÉM MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 171: Řídící skupina

Složení řídicí skupiny
Starosta obce Albrechtice
Primátor statutárního města Havířova
Starosta obce Horní Bludovice
Starosta obce Horní Suchá
Starosta obce Těrlicko

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 172: Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Konference k turistickému ruchu v turistické oblasti	Starosta obce Těrlicko
1.2	Společné propagační materiály	Starosta obce Těrlicko
1.3	Stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí	Starosta obce Těrlicko
2.1	Záměr cyklostezek a cyklotras	Starosta obce Těrlicko
2.2	Realizace výstavby	Starosta obce Těrlicko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 173: Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Konference	Administrátor DSO
1.2.1	Propagační materiály	Administrátor DSO
1.3.1	Kritéria výběru a seznam	Administrátor DSO
2.1.1	Záměr	Administrátor DSO
2.2.1	Realizace výstavby	Administrátor DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 174: Zodpovědnost za implementaci strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2 SYSTÉM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3 AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka č. 175: Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 SHRUTÍ

Území turistické oblasti leží ve „stínu“ průmyslu ostravsko-karvinské aglomerace a pohoří Beskyd. Zvlněná, členitá krajina s vodními plochami a zčásti již připravená infrastruktura dává dobrý základ pro rozvoj cestovního ruchu. Cílem projektu je popsat současný stav cestovního ruchu v oblasti, předpoklady, možnosti a kam se může ubírat. Rozvojovými osami turistické oblasti jsou účinná reklama a propagace a infrastruktura služeb. Podstatné je, že samospráva nemá a ani nemůže mít založeny své rozvojové koncepce jen na rozvoji a podpoře cestovního ruchu. Počítá ale s určitým podílem na těchto aktivitách při přípravě a realizaci rozvojových záměrů. Toho se nelze dobrat jinak než vzájemnou komunikací všech zainteresovaných v cestovním ruchu – samosprávy, podnikatelů, státu, profesních a zájmových organizací. Nenechat se odradit dosavadními víceméně neúspěšnými cestami v této oblasti, překonat přirozeně rozdílné cíle samosprávy a podnikatelského sektoru, komunikovat spolu a hledat mechanismus spolupráce.

6.4.2 POPIS POSTUPU TVORBY STRATEGIE

V projektu meziobecní spolupráce navazujeme v oblasti cestovního ruchu na dlouhodobou snahu DSO vytvářet předpoklady pro jeho rozvoj. K dnešnímu dni ale nebylo bohužel dosaženo výrazných výsledků. Turistická oblast DSO leží na území ORP Havířov a ORP Frýdek Místek. Po dohodě je zpracována jako celek. V analytické části byl problém získat relevantní data o provozu rekreačních zařízení a to přímo u provozovatelů, nebo i z centrálních evidencí (ČSÚ). Informace a podklady byly čerpány i ze studií a strategií staršího data a širší územní působnosti (Region Beskydy). Na průběhu podpory a vedení ze strany odborného týmu, byl občas vidět časový tlak na tvorbu metodické podpory, ve které jsme se jako realizační tým hůře orientovali. Díky velmi dobré spolupráci s regionálním koordinátorem S. Kováčikovou byly tyto disproporce odstraněny.

6.5 Přílohy

6.5.1 NÁSTIN NÁVRHU ŘEŠENÍ

- rozšiřovat síť cykloturistických tras a navazujících služeb,
- zkvalitnit propagaci a marketing cestovního ruchu,
- vytvořit seznam podporovaných turistických atraktivit a atrakcí,
- zkvalitnění nabídky služeb v oblasti,
- zlepšit spolupráci podnikatelského a veřejného sektoru
- rozvoj ubytování v soukromí,
- vytváření pozitivní image vyplývající z historie Ostravska,
- zkvalitnit životní prostředí a zlepšit ovzduší.

6.5.2 STRUKTURA UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ A JEJICH VYTÍŽENOST V OBCÍCH

Albrechtice

2000	d.ú.	d.ú.	d.ú.
2005	d.ú.	d.ú.	d.ú.
2010	d.ú.	d.ú.	d.ú.
2012	d.ú.	d.ú.	d.ú.

Bruzovice

2000	0	0	0
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	0	0	0

Dolní Domaslavice

2000	4052	8090	3
2005	2936	5964	3
2010	d.ú.	d.ú.	d.ú.
2012	d.ú.	d.ú.	d.ú.

Horní Bludovice

2000	0	0	0
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	0	0	0

Horní Domaslavice

2000	0	0	0
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	0	0	0

Horní Suchá

2000	d.ú.	d.ú.	d.ú.
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	d.ú.	d.ú.	d.ú.

Lučina

2000	10333	33601	4,3
2005	2399	6821	3,8
2010	d.ú	d.ú	d.ú
2012	d.ú	d.ú	d.ú

Pazderna

2000	0	0	0
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	0	0	0

Soběšovice

2000	6365	17984	3,8
2005	3783	10618	3,7
2010	d.ú	d.ú	d.ú
2012	d.ú	d.ú	d.ú

Těrlicko

2000	3775	21208	6,6
2005	2371	6639	3,8
2010	3315	8894	3,7
2012	4313	9936	3,3

Žermanice

2000	0	0	0
2005	0	0	0
2010	0	0	0
2012	0	0	0

Zdroj: ČSÚ

d.ú = důvěrný údaj

6.5.3 UBYTOVACÍ KAPACITY V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH

Haviřov

Zámek Haviřov***

Kapacita:20 lůžek
K Zámečku 2
Haviřov-Město
tel.č. 596 811 463
info@hotelzamek.cz
<http://www.hotelzamek.cz/>

Boršičanka ***

Kapacita:32 lůžek
U Stromovky 7
Haviřov-Město
tel.č. 596 810 146
info@hotel-borsicanka.cz
www.hotel-borsicanka.cz

Penzion bar restaurace Amerika

Kapacita:22 lůžek
Padlých hrdinů 149/51
Haviřov – Životice
Tel.č. 595 170 410, 595 170 709
rezervace@PenzionAmerika.cz
www.PenzionAmerika.cz

Pension U Supa ***

Kapacita:20 lůžek
U Pošty 4
Haviřov-Prostřední Suchá
tel.č. 596 441 060
hotel@hotelusupa.cz
www.hotelusupa.cz

Hotel Merkur **

Kapacita:44 lůžek
Okrajová 4
Haviřov-Podlesí
tel.č. 596 411 151

Horní Suchá

Sportovní a relaxační centrum „NA CÍSAŘSTVÍ“

Kapacita: 20 lůžek
Ul. Stonavská 51/6
735 35 Horní Suchá
Tel. 597 457 094
sportcentrum@sportcentrum-cisarstvi.cz
<http://www.sportcentrum-cisarstvi.cz>

Vodní nádrž Žermanice

Dolní Domaslavice

Rekreační středisko Žermanka

Kapacita:
Bezbarierový přístup:
Tel. 558 664 292, 737 283 868
Dolní Domaslavice
zermanka@zermanka.cz
www.zermanka.cz

Ubytování u Foukalů

Kapacita: 6 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 606 727 788
Soběšovice 214
arewa@seznam.cz

Soběšovice

Penzion Flora

Kapacita: 14 lůžek
Bezbarierový přístup:ne
tel. 604 759 696
Soběšovice 29
info@penzion-flora.cz
www.penzion-flora.cz

Penzion Maják

Kapacita: 24 lůžek
Bezbarierový přístup: ne
tel. 731 916 861
Soběšovice 48
rezervace@penzionmajak.cz

www.ubytovaniufoukalu.estranky.cz

Sporthotel Maják

Kapacita: 49 lůžek
Bezbarierový přístup: ne
tel. 608 405 681
Soběšovice 48
stanislav.hrabec@seznam.cz
www.hotelmajak.cz

Areál Přístav (Juhasz)

Kapacita: 35 lůžek
Nabídka: Wellness
tel. 777 790 900
Soběšovice 021E
info@zermanice.cz
www.zermanice.cz

www.penzionmajak.cz

Ubytování Nová Husarůvka

kapacita: 14 lůžek
Bezbarierový přístup: ano
tel. 558 404 553
Soběšovice 10
sobesovice@iol.cz
www.sobesovice.cz

Vodní nádrž Těrlicko

Country Club Těrlicko

Restaurace s ubytováním
Kapacita: 20 lůžek
ul. Zátíší 566, u železářství Žvak
tel. č. 595 172 967, 604 875 013, 604 110 299
petra.kocourkova@email.cz
www.countryclub.estranky.cz/

Rekreační středisko Na vyhlídce

Kapacita: 60 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 603 0364 032, 605 735 995
Horní Těrlicko 815
dmluska@seznam.cz
www.rsnavyhlidce.webnode.cz

Penzion Hájenka

Kapacita: 12 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 775 957 752, 608 777 358
Horní Těrlicko 26
restauracehajenka@email.cz
www.penzionhajenka.com

Kavárna Lucie s ubytováním

Kapacita: 6 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 777 633 610, 777 632 610
Horní Těrlicko 298
kavarna.lucie@seznam.cz
www.kavarnalucie.jex.cz

Hotel Jaškovská krčma****

Kapacita: 63 lůžek
Přehradní 454
tel. č. 608 413 128, 596 423 226
info@jaskovskakrcma.cz
<http://www.jaskovskakrcma.cz/>

Hotel Jaškovská krčma

Kapacita: 60 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 596 423 226 , 602 269 734
Dolní Těrlicko 242
info@jaskovskakrcma.cz
www.jaskovskakrcma.cz

Hostinec V ZÁTOCE

Kapacita: 36 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 596 4523 090, 603 595 984
Dolní Těrlicko 126
info@hostinecvzatoce.cz
www.hostinecvzatoce.cz

Ubytování u přehrady

Kapacita: 20 lůžek
Bezbarierový přístup:
tel. 777 871 179
Horní Těrlicko 201
ubytovaniupreh rady@seznam.cz
www.ubytovani-u-vody.unas.cz

Hotel Fridrich***

Kapacita: 60 lůžek
Bezbarierový přístup:
Nad Hrázi 728, Těrlicko
tel. č. recepce: 777 913 515
info@hotelfridrich.cz
<http://www.hotelfridrich.cz/>

Ubytování u přehrady

Kapacita: 20 lůžek
Sportovní 201
tel. č. 777 871 179
ubytovaniupreh rady@seznam.cz
<http://ubytovani-u-vody.unas.cz/>

Penzion Tarem

Kapacita: 50 lůžek

Těrlicko 98, vedle vodního lyžování

tel. č. 596 424 010, 724 200 838

info@penziontarem.cz

www.penziontarem.cz

zdroj: archiv obce, internet

6.5.4 TABULKA AKČNÍHO PLÁNU NA ROK 2015

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost
1.1	Konference k turistickému ruchu	20 000,- Kč	Statutární město Havířov	5.2.2015	DSO, Havířov	Konference proběhla
1.2	Stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí	5 000,- Kč	DSO	30.11.2015	DSO	Záměr
2.1	Záměr cyklostezek a cyklotras	10 000,- Kč	DSO	30.5.2015	DSO	Zahájen sběr podkladů

6.5.5 SEZNAM ZKRATEK

CR	cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
d.ú.	důvěrný údaj
DSO	dobrovolný svazek obcí
MAS	místní akční skupina
MOS	meziobecní spolupráce
NUTS	územní statistická jednotka
OP	operační program
ORP	obec s rozšířenou působností
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností

7 TÉMA 5.: AGLOMERACE – BEZPEČNOST

7.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

7.1.1 VYMEZENÍ A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÉHO PROBLÉMU

Tabulka č. 176: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Havířov v oblasti rozvoje aglomerace se zaměřením na bezpečnost
Kategorie strategie	Strategie správního obvodu ORP Havířov tematického charakteru
Řešené území	Správní obvod ORP Havířov
	Počet obyvatel správního obvodu
	Počet obcí ve správním obvodu: 5
	Rozloha správního obvodu:
Názvy obcí správního obvodu	Statutární město: Havířov
	Obce: Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá, Těrlicko
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“
Gestor tvorby strategie	Statutární město Havířov
Koordinátor tvorby strategie	Referent pro rozvoj aglomerace (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Představitelé obcí ORP Havířov, primátor města Havířov a starostové obcí ORP Havířov
Forma a datum projednání/schválení strategie	Osobní konzultace referenta aglomerace s představiteli obcí ORP Havířov
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace

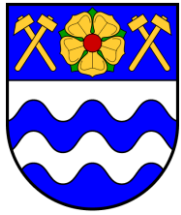
Související legislativa	Zákon o obcích
Doba realizace	2014 -2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Havířov
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)
	Projekt na území ORP Havířov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Havířov a se zapojenými obcemi SO ORP Havířov.
	Strategii zpracoval RT Havířov (J. Chlopecký)

Stručná charakteristika o městě a obcích správního obvodu Havířov

Ve správním obvodu ORP Havířov se nachází celkem čtyři obce a to Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko a jedno statutární město Havířov.



Název obce: Albrechtice
Počet obyvatel: 3 974
Zapojení do tvorby strategie: ano



Název obce: Havířov
Počet obyvatel: 77 549
Zapojení do tvorby strategie: ano



Název obce: Horní Bludovice
Počet obyvatel: 2 075
Zapojení do tvorby strategie: ano



Název obce: Horní Suchá
Počet obyvatel: 4 801
Zapojení do tvorby strategie: ano



Název obce: Těrlicko
Počet obyvatel: 4 261
Zapojení do tvorby strategie: ano

Kontext vzniku strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu s názvem „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Cílem tohoto projektu je posílení stávající meziobecní spolupráce (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Projekt na území SO ORP Havířov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Havířov a se všemi zapojenými obcemi v rámci ORP Havířov. Svaz je zadavatelem strategie a statutární město Havířov je gestorem tvorby strategie. Strategii zpracovával realizační tým projektu.

Účel strategie

Účelem strategie je vymezit a definovat možnosti meziobecní spolupráce v oblasti bezpečnosti ve SO ORP Havířov, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má také sloužit k hledání dobrých praxí a prostoru pro úsporu nákladů a zvýšení bezpečnosti pomocí meziobecní spolupráce.

Uživatelé strategie

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území – mikroregionům, ziskovým a neziskovým organizacím.

Vymezení a zdůvodnění řešeného problému „Bezpečnost“

Smyslem zpracování v projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“ a výběru aglomeračního tématu „Bezpečnost“ je vytvoření dlouhodobé kooperace tak, aby docházelo ke společnému rozvoji i rozvoji jednotlivých obcí v ORP Havířov. Pro meziobecní spolupráci je třeba provést podrobnou analýzu situace v daném území, nalézt vhodné návrhy k řešení problémů v oblasti bezpečnosti, které budou v rámci analýz identifikovány. Meziobecní spolupráce v rámci projektu může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj území.

Strategie byla zpracována na celé území ORP Havířov zahrnující obce: Albrechtice, Havířov, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko. **Celé území aglomerace ORP Havířov pro Projekt MOS, bylo vybráno na základě jeho relativně malého území s výměrou 8 819 ha s jádrovým městem Havířov.** Při jednání s vrcholnými představiteli obcí panovala shoda na návrhu rozvoje aglomerace řešením problematiky bezpečnosti, zahrnující jak

preventivní stránku, tak také stránku represivní. Pro toto téma vyslovili souhlas všichni představitelé ORP Havířov.

Souhlas tedy potvrdili:

- **Ing. Vladislav Šipula** - starosta obce Albrechtice;
- **Ing. Zdeněk Osmanczyk** - primátor statutárního města Havířova;
- **paní Jana Pohludková** - starostka obce Horní Bludovice;
- **Ing. Jan Lipner** - starosta obce Horní Suchá;
- **Bc. Martin Polášek** - starosta obce Těrlicko.

Mapa č. 4: Území ORP Havířov

Správní obvod Havířov
obecně-geografická mapa



Pramen: [www.czso.cz]

Bezpečnost obyvatel v ORP Havířov je nezbytnou podmínkou rozvoje celého území. V rámci rozvoje je třeba věnovat se celkové bezpečnosti především z hlediska preventivní činnosti. Meziobecní spolupráce v budoucnosti by měla posílit počty policistů České republiky, strážníků městské policie, zpracování preventivních programů v rámci obcí SO ORP Havířov, posílení preventivní složky kriminality na ZŠ, SŠ a seniorů. Bezpečnostní situace území se liší od polohy jednotlivých obcí. Jako nejméně riziková oblast území se po analýze jeví obec Těrlicko, které nedisponuje tzv. „sociálně vyloučenými lokalitami“. Tyto lokality jsou tvořeny především nízkopříjmovým rozvrstvením obyvatel, ze kterých potom logicky plynou bezpečnostní rizika. Nejvíce rizikovými oblastmi jsou lokalita Šumbark (především jeho stará část) a lokalita kolem ubytovny Merkur na Podlesí nacházející se na území statutárního města Havířov a lokalita v Horní Suché.

Legislativa:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení);
- Zákon č. 553/1991 Sb. Zákon České národní rady o obecní policii;
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

Zdroje dat pro zpracování analytické části rozvoje aglomerace:

- www.mapakriminality.cz;
- Analytické podklady ORP Havířov;
- Podklady z ekonomického odboru MmH;
- Politika územního rozvoje ČR 2008, MMR 2008;
- Lubor Hruška – Tvrdý, Změny ve struktuře osídlení a jejich dopad na rozvoj měst a regionů, Accendo Ostrava 2012;
- Interní materiály (krajské materiály PČR zpracované jakou souhrnná zpráva pro policejního prezidenta);
- Socioekonomický atlas MSK.

7.1.2 POPIS VE SPRÁVNÍM OBVODU (SITUAČNÍ ANALÝZA, FINANČNÍ ANALÝZA), OČEKÁVANÝ VÝVOJ

Hospodářská situace v území ORP Havířov

Pro další vývoj v území ORP Havířov mají zásadní význam hospodářské podmínky území, ale i širšího regionu Moravskoslezského kraje. Hlavní faktor prosperity území je především možnost zaměstnanosti obyvatel. Dostatek pracovním míst a dobré podmínky např. v dopravním spojení zaručuje pozitivní rozvoj území. Nezaměstnanost je problém, který sužuje celý Moravskoslezský kraj, tedy i území ORP Havířov. V ORP Havířov je nezaměstnanost dlouhodobě na vysoké úrovni především z důvodů úbytku středně těžkého a těžkého průmyslu, ukončení exploatace nerostných surovin a celkovou restrukturalizací průmyslu.

V obcích Ostravska a Karvinska dochází ke zvýšení míry nezaměstnanosti, na které se velkou měrou podílí specifická míra nezaměstnanosti (nekvalifikovaná pracovní síla). Za vážný sociální problém je považována dlouhodobá nezaměstnanost, kdy nezaměstnaný nemá práci déle než 1 rok. V takovém případě je velmi těžký návrat zpět do práce. Dlouhodobá nezaměstnanost je v Moravskoslezském kraji velkým problémem, což potvrzuje také výrazně vyšší míra dlouhodobé nezaměstnanosti, než je celorepublikový průměr.

Tabulka č. 177: Typy nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji rok 2012

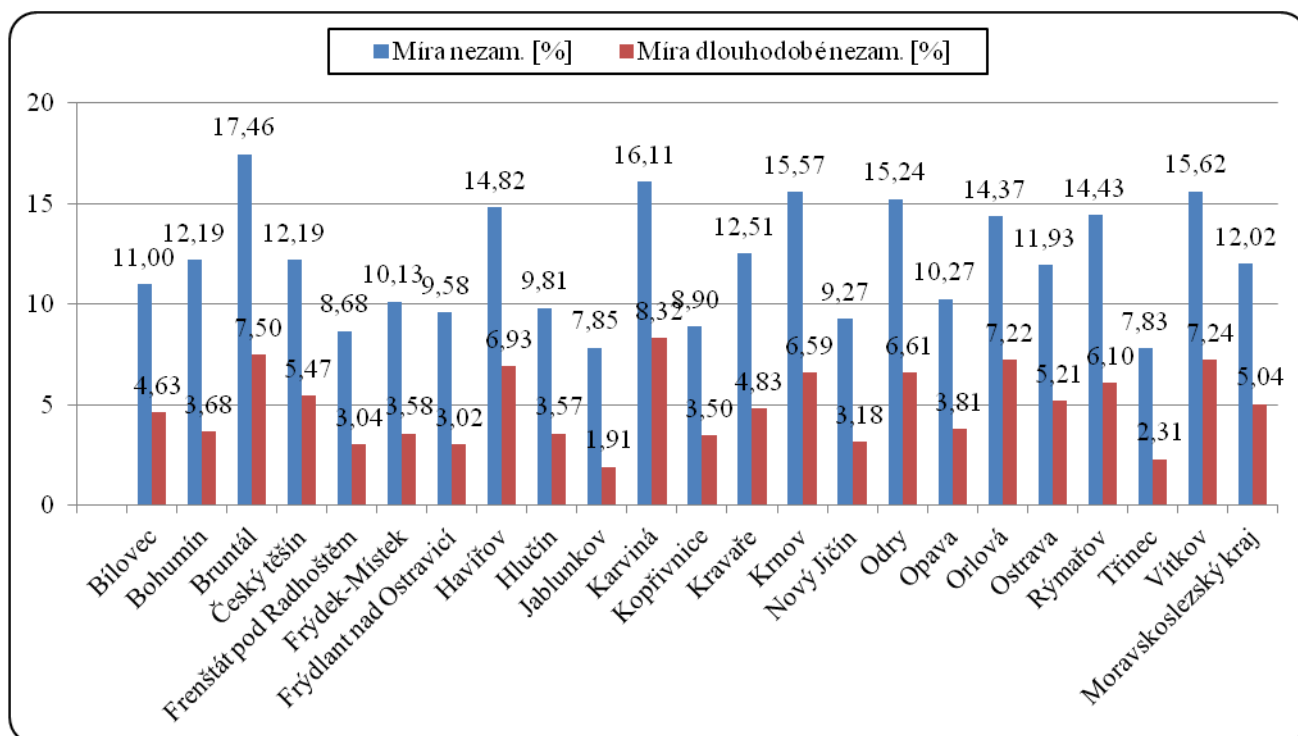
Název ORP	Ekonom. aktiv.	Uchazeči o zam.	Uchazeči o zam. (nad 12 měs)	Míra nezam. [%]	Míra dlouhodobé nezam. [%]
Bílovec	12 748	1402	590	11	4,63
Bohumín	15 025	1832	552	12,19	3,68
Bruntál	20 413	3565	1531	17,46	7,5
Český Těšín	13 683	1668	748	12,19	5,47
Frenštát pod Radhoštěm	9 201	799	280	8,68	3,04
Frýdek-Místek	53 911	5459	1932	10,13	3,58
Frýdlant nad Ostravicí	10 508	1007	317	9,58	3,02
Haviřov*	42 269	7075	3310	14,82	6,93
Hlučín	19 327	1896	690	9,81	3,57
Jablunkov	10 405	817	199	7,85	1,91
Karviná**	36 761	5923	3058	16,11	8,32
Kopřivnice	21 117	1879	738	8,9	3,5
Kravaře	10 184	1274	492	12,51	4,83
Krnov	21 619	3366	1424	15,57	6,59
Nový Jičín	24 870	2306	791	9,27	3,18
Odry	8 740	1332	578	15,24	6,61
Opava	52 174	5357	1987	10,27	3,81
Orlová	23 797	3419	1718	14,37	7,22
Ostrava	173 306	20672	9032	11,93	5,21
Rýmařov	8 801	1270	537	14,43	6,1
Třinec	26 808	2098	619	7,83	2,31
Vítkov	7 269	1136	526	15,62	7,24
Moravskoslezský kraj	628 416	75550	31653	12,02	5,04

Pramen: [MPSV]

* Sledované území

** Nejvyšší dlouhodobá nezaměstnanost v kraji

Graf č. 21: Míra nezaměstnanosti a dlouhodobá míra nezaměstnanosti v jednotlivých ORP Moravskoslezského kraje a za Moravskoslezský kraj za rok 2012



Pramen: [MPSV]

Území ORP Havířov patří dlouhodobě k vyšším územím jak s mírou nezaměstnanosti, tak také s mírou dlouhodobé nezaměstnanosti.

Popis stávající bezpečnostní situace v Moravskoslezském kraji

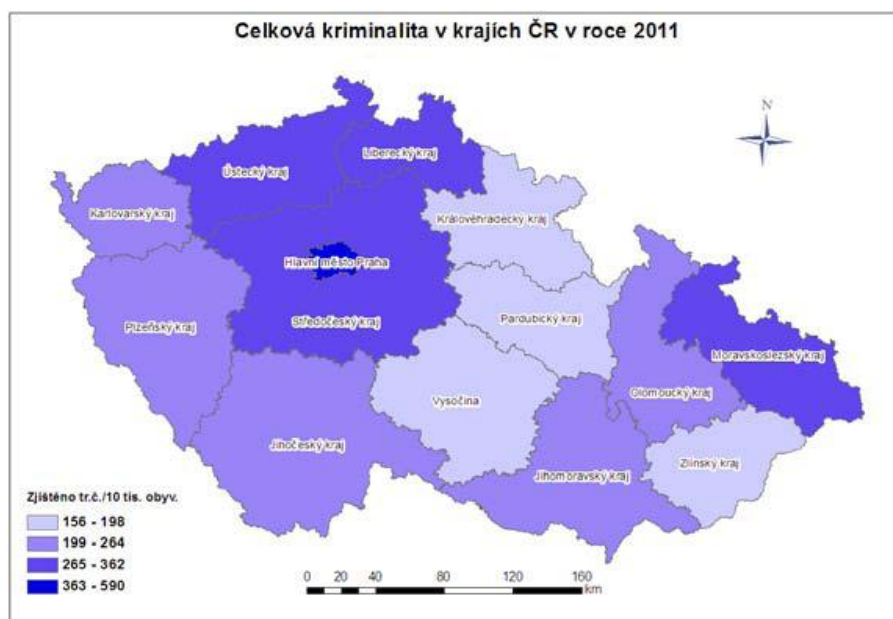
Tato část shromažďuje použitelné informace z prostředí Policie ČR, respektive Ministerstva vnitra. Zaměřuje se na statistiky kriminality, samostatně se věnuje trendu vývoje kriminality a kriminogenním faktorům. Tedy fakta tak, jak je sleduje a hodnotí Policie ČR z hlediska perspektivy zajištění bezpečnostní situace. Z tohoto úhlu pohledu jsou města Ostrava a Karviná jako velmi riziková.

Statistiky kriminality

Popis současného stavu je proveden na základě interních zdrojů Policie ČR a Ministerstva vnitra, jako jsou zprávy o bezpečnostní situaci, jak regionálního, tak celostátního charakteru. Základním ukazatelem pro hodnocení bezpečnostní situace je index kriminality, kdy se hodnotí poměr trestných činů na vhodně zvolený počet obyvatel. Je to nejjednodušší a celosvětově používaný způsob, jakým se dá srovnávat kriminalita v regionech

s různým počtem obyvatel. Pro svou vypovídací hodnotu je využíván ve většině analytických materiálů z oblasti bezpečnostních studií.

Obrázek č. 1: Celková kriminalita v krajích ČR v roce 2011 (TČ/10 tis. obyvatel) index kriminality



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

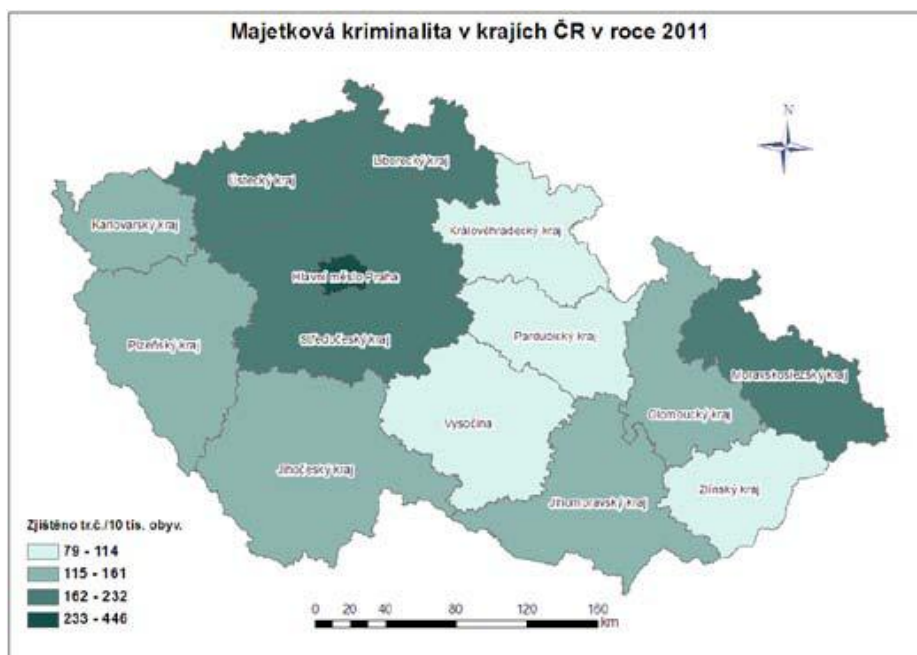
Z kartogramu je zřejmé, že po Praze byly v roce 2011 nejzatíženější z hlediska celkové kriminality, tedy vykazovaly nejvyšší index kriminality, především kraje Ústecký (362), **Moravskoslezský (342)**, Liberecký (311) a Středočeský (298). **[interní materiály PČR]**

V absolutním vývoji celkové kriminality, byl **nejvyšší nárůst v absolutních hodnotách registrované kriminality v roce 2011 právě v kraji Moravskoslezském (+2 753)**. Po něm následoval Ústecký kraj (+849). Současná zpracovaná statistická data opět řadí v nápadu trestné činnosti Moravskoslezský kraj na druhé místo s celkovým počtem 40 623 TČ za hlavní město Prahu. Došlo k mírnému poklesu evidované trestné činnosti o cca 4,4 % oproti roku 2010 (o -1 851 činů). Ta poklesla také v celé České republice přibližně o 4 %.

Z tohoto srovnání lze usuzovat i při použití takto obecného hodnotícího indexu, že nejen stav, ale i vývoj z hlediska celkové kriminality je v Moravskoslezském kraji velmi nepříznivý. **[interní materiály PČR]**

Protože majetková kriminalita má výrazný podíl na kriminalitě celkové (více než šedesát procent), je většinou její vývoj determinující pro vývoj celkové kriminality.

Obrázek č. 2: Majetková kriminalita v krajích ČR v roce 2011 – index majetkové kriminality (TČ/10 tis.ob.)



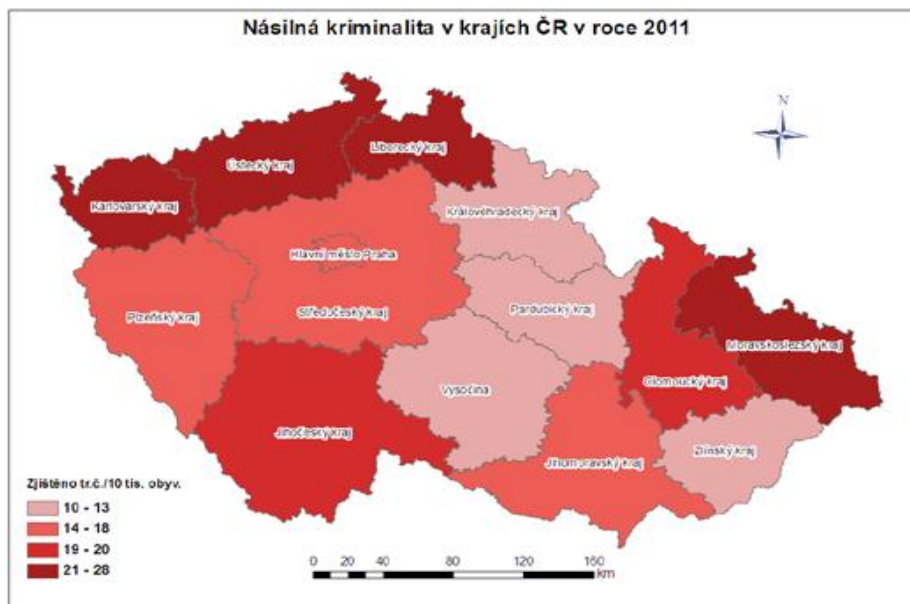
Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Nejvíce jsou majetkovou kriminalitou zasažena velká města a sociálně vyloučené lokality. Hlavním faktorem, který ovlivňuje tento empiricky doložený fakt, je fenomén anonymity města a nízká míra sociální kontroly v prostředí³, v němž se pohybuje velké množství osob. Nejvyšší počet majetkových trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl v roce 2011 evidován v hl. m. Praze (446), v Moravskoslezském (232) a Ústeckém kraji (225). V roce 2012 Moravskoslezský kraj opět evidoval druhý nejvyšší počet majetkových trestných činů v republice (27 269 TČ). **[interní materiály PČR]**

Je nutné poznamenat, že objasněnost majetkové kriminality je dlouhodobě nízká a nedaří se postihovat její pachatele. Z hlediska celkového srovnání stavu kriminality je využíván také index násilné kriminality, která má také velmi výrazný vliv na vnímání bezpečí na teritoriu jako majetková kriminalita. Protože se zvyšuje pravděpodobnost, že se obyvatel regionu setká s tímto velmi negativně vnímaným druhem kriminality.

³ Koncept velkoměsta jako prostoru anonymity a odcizení se zabýval ji na počátku dvacátého století Georg Simmel, v současnosti je sociologie města samostatným dílčím oborem v rámci sociologie.

Obrázek č. 3: Násilná kriminalita v krajích ČR v roce 2011 – index násilné kriminality



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Index násilné kriminality ukazuje jako nejzatíženější regiony **kraj Liberecký (28)**, následuje kraj Ústecký (24) a Moravskoslezský (24). Nejvíce násilných trestných činů v roce 2011 bylo zjištěno v kraji Moravskoslezském 3 038 (+271). V roce 2012 bylo v Moravskoslezském evidováno 2 876 násilných trestných činů, což je opět nejvyšší počet v celé České republice.

Z hlediska zhodnocení stavu kriminality je zajímavý další ukazatel, který má vliv na budoucí vývoj bezpečnostní situace v regionech. Je to podíl mladistvých na celkovém počtu vyšetřovaných a stíhaných osobách. **Nejvyšší podíl mladistvých** na celkovém počtu vyšetřovaných a stíhaných osob byl Policií ČR evidován shodně v **kraji Vysočina (4,9 %)**, a **Moravskoslezském kraji (4,9 %)**. **[interní materiály PČR]**

Jak je uvedeno ve zprávě o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2011 Ministerstva vnitra „Pokud mládež páchá trestné činy, jejichž znakem je použití brachiálního násilí, ať už se jedná o loupeže, ublížení na zdraví, znásilnění či vraždy, vyznačují se až nepochopitelnou brutalitou. Mládež páchá trestnou činnost častěji se spolupachateli a ve skupině. Trestná činnost je ve většině případů páchána živelně pod vlivem momentální situace (převládá emotivní motivace oproti rozumové). Bývá typické, že si pachatelé plně neuvědomují, jaké následky jejich jednání zanechá na oběti, svůj podíl na následku zlehčují, nepřipouští si odpovědnost a nechápou, proč by měli být trestáni.“ Pokud není tato situace řešena za účasti všech zainteresovaných stran, existuje velká pravděpodobnost opakované trestné činnosti. Samozřejmě to může vypovídat o závažných sociálních problémech.

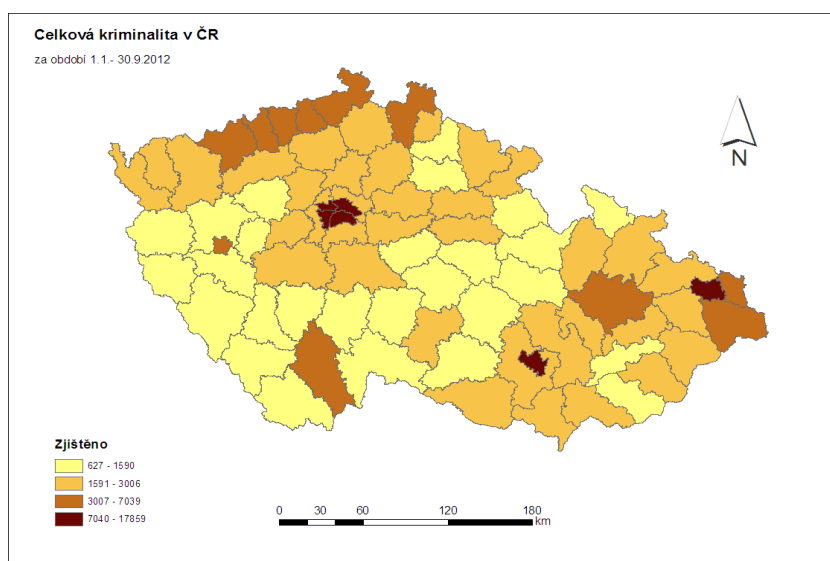
V Moravskoslezském kraji se jako jediném kumuluje nejvyšší míra kriminality majetkové i násilné, podíl mladistvých na celkovém počtu vyšetřovaných a stíhaných osob je zde nejvyšší v České republice.

Situaci dokresluje i fakt, že Moravskoslezský kraj oproti minulým obdobím je na druhém místě v evidované hospodářské trestné činnosti za rok 2012 (3 090 TČ). Na základě výše uvedených obecných ukazatelů lze konstatovat, že z hlediska zatíženosti a porovnání mezi jednotlivými kraji je situace Moravskoslezského kraje v rámci bezpečnostní situace velmi nepříznivá a lze předpokládat její další možné zhoršování (jak bude dále argumentováno i z hlediska sociodemografických ukazatelů a zhodnocení sociálních faktorů, které mají vliv na vývoj bezpečnostní situace).

V roce 2011, po pomnutí Prahy, která má zvláštní status, jsou (měřeno opět indexem kriminality) nejzatíženějšími územními odbory tyto: **Ostrava (547)**, Chomutov (418), Brno (416), Ústí n. Labem (406), Teplice (392), Česká Lípa (386), Kolín (386), **Karviná (362)**, Most (348), Děčín (343). **Územní odbory města Ostrava a Karviná se statisticky dají zahrnout i do ORP Havířov, proto jsou tedy v dokument uváděny. Je zde pro srovnání uvedené více územních obvodů v ČR.**

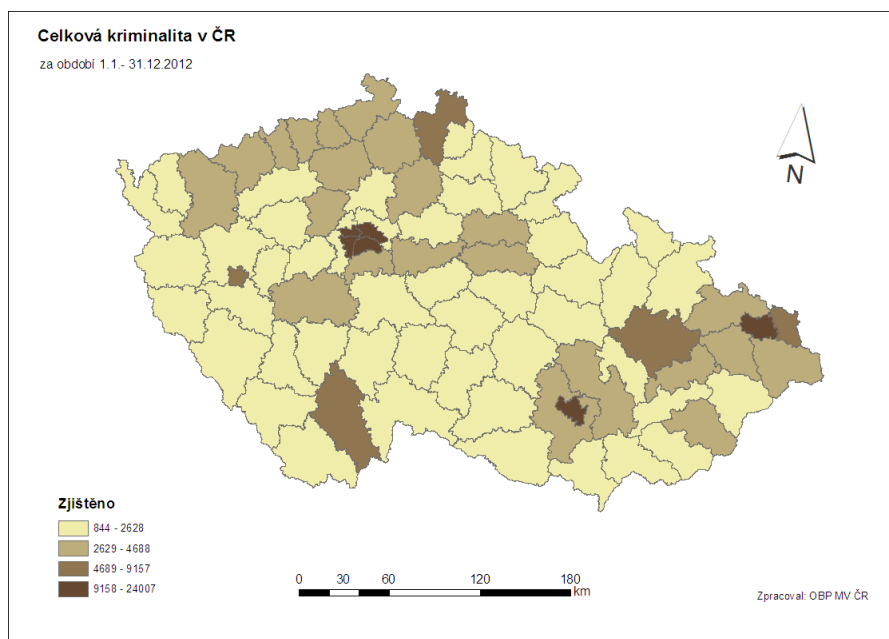
Za rok 2012 bylo městské ředitelství Ostrava na třetím místě v registrované kriminalitě v rámci mezi územními odbory, městskými a obvodními ředitelstvími. Pokud by se nepočítaly oblastní ředitelství Prahy, byla by Ostrava na prvním místě v registrované kriminalitě a Karviná na třetím místě v celé České republice. **[interní materiály PČR]**

Obrázek č. 4: Celková kriminalita ČR po jednotlivých územních odborech PČR za rok 2011



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Obrázek č. 5: Celková kriminalita ČR po jednotlivých územních odborech PČR za rok 2012



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Dále uvedená fakta ze zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2011: „V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2011 spácháno celkem 42 474 trestných činů. Z tohoto množství jich většina spadala do obecné kriminality. Nejvíce trestných činů, a to 18 309, bylo v uvedeném roce zaznamenáno v okrese Ostrava - město. Naopak nejméně kriminality bylo zjištěno v okrese Bruntál, a to pouze 2 228 trestných činů. Z hlediska nárůstu počtu trestných činů spáchaných v rámci jednotlivých okresů MSK byl v roce 2011 na prvním místě okres Karviná.“

Tabulka č. 178: Územní rozložení kriminality v MSK podle okresů (údaje z roku 2011)

OKRES		POČET TRESTNÝCH ČINŮ
S NEJVYŠŠÍM POČTEM TRESTNÝCH ČINŮ	<u>Ostrava- město</u>	18 309
S NEJNIŽŠÍM POČTEM TRESTNÝCH ČINŮ	Bruntál	2 228
S NEJVYŠŠÍM POČTEM TRESTNÝCH ČINŮ NA 10 000 OBYVATEL	<u>Ostrava - město</u>	546,9
S NEJNIŽŠÍM POČTEM TRESTNÝCH ČINŮ NA 10 000 OBYVATEL	Opava	202,3
S NEJVYŠŠÍM % NÁRŮSTEM TRESTNÉ ČINNOSTI	<u>Karviná</u>	+ 21,3 % (ve srovnání s rokem 2010)
S NEJVYŠŠÍM % POKLESEM TRESTNÉ ČINNOSTI	<u>Ostrava- město</u>	- 0,4 % (ve srovnání s rokem 2010)
S NEJVYŠŠÍM POČTEM OBYVATEL NA 1 POLICISTU	Opava	592,8
S NEJNIŽŠÍM POČTEM OBYVATEL NA 1 POLICISTU	<u>Ostrava- město</u>	341,4

Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

V roce 2012 se situace díky sociálnímu vývoji v celé České republice změnila a došlo k poklesu registrované kriminality jak v Ostravě – město, tak Karviné. Největší nárůst kriminality měla Opava.

Tabulka č. 179: Zatíženost územních odborů dle vybraných kritérií v územní působnosti KŘP MSK za rok 2011

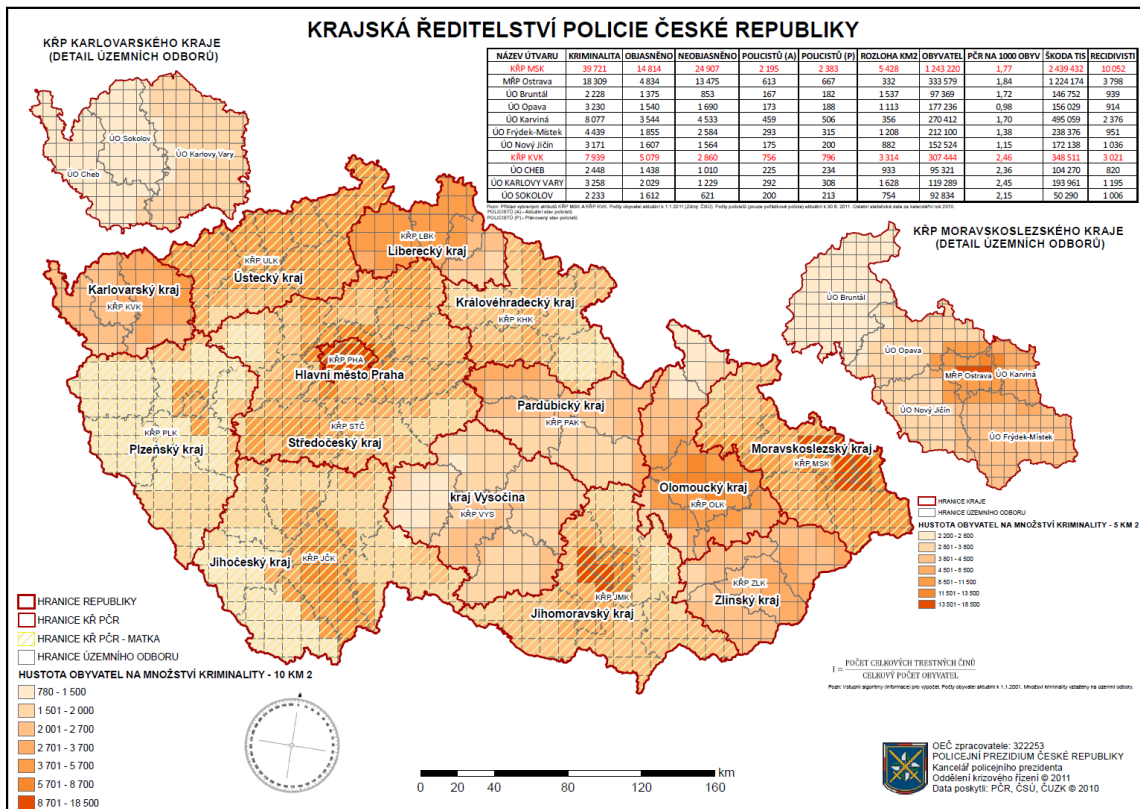
OKRES	POČET OBYVATEL	ABSOLUTNÍ POČET - CELKOVÁ TČ	INDEX	POŘADÍ	ABSOLUTNÍ POČET – NÁSILNÁ+MRAVNOSTNÍ TČ	INDEX*	POŘADÍ
BRUNTÁL	96 671	2 559	264,7	3.	305	31,6	3.
FRÝDEK-MÍSTEK	211 768	4 586	216,6	5.	312	14,7	6.
KARVINÁ	265 379	9 798	369,2	2.	919	34,6	2.
NOVÝ JIČÍN	152 483	3 321	217,8	4.	279	18,3	4.
OPAVA	177 294	3 586	202,3	6.	289	16,3	5.
OSTRAVA – MĚSTO	332 433	18 242	548,7	1.	1 170	35,2	1.

Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

* Index vypočítán na 10tis. obyvatel

Z údajů obou výše uvedených tabulek, které se týkají územního členění kriminality a zatíženosti dle vybraných indexů, je zřejmé, že právě **Ostrava a Karviná jsou nejvíce zatíženými regiony z hlediska počtu a skladby trestné činnosti v rámci Moravskoslezského kraje.**

Obrázek č. 6: Hustota obyvatel na množství kriminality a obecně sledované parametry



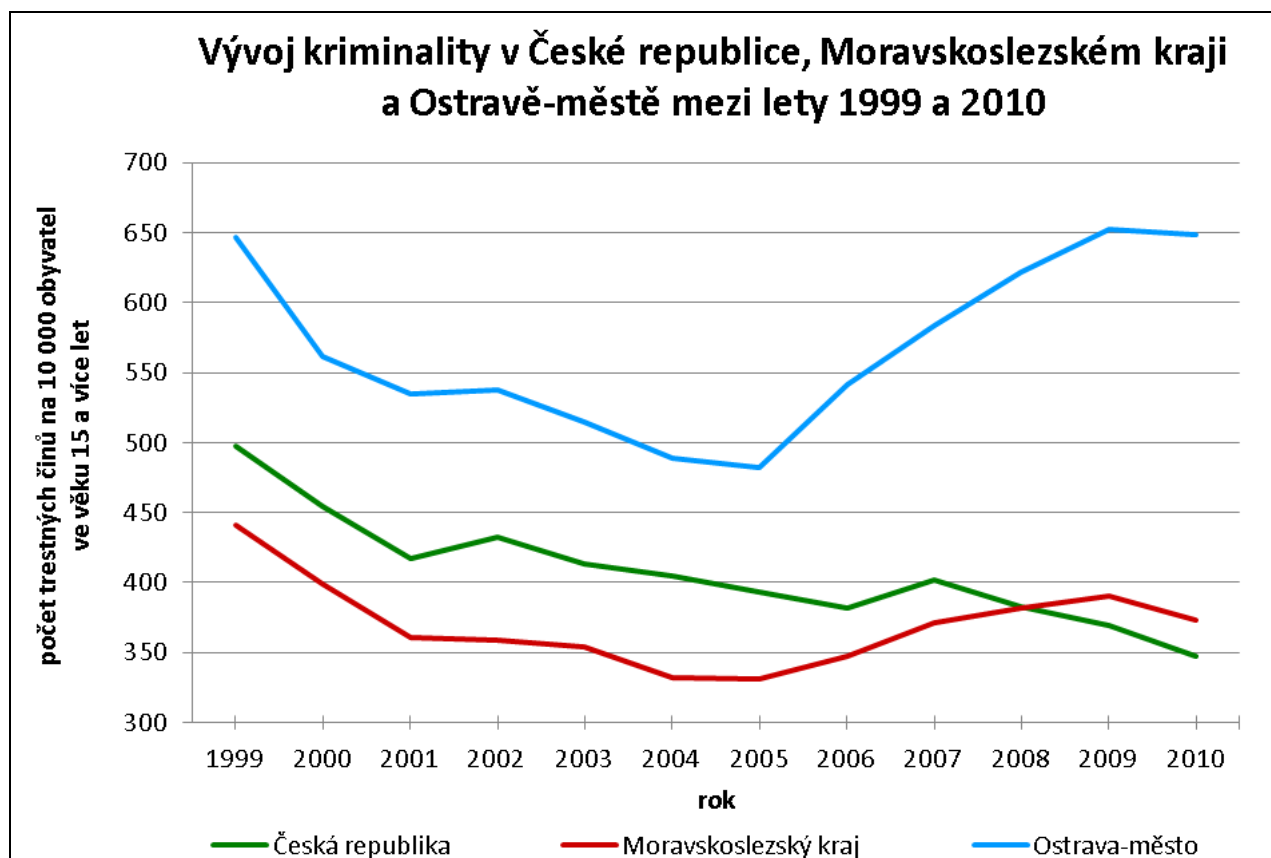
Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Obrázek znázorňuje index kriminality (počítán jako podíl celkového počtu trestných činů na počet obyvatel) dle jednotlivých regionů České republiky s detailnějším rozбором Moravskoslezského kraje a Karlovarského kraje. Dále jsou zde uvedena srovnání obecných sledovaných kritérií (počet TČ, počet policistů, objasněné, neobjasněné TČ, rozloha, počet obyvatel, počet obyvatel na 1 policistu, škoda a počet recidivistů páhajících TČ). Z porovnání těchto obecně sledovaných kritérií (absolutních i poměrových) lze poměrně snadno bez detailnějšího zkoumání identifikovat kritická místa v Moravskoslezském kraji jako je Ostrava a Karviná z hlediska bezpečnostní situace. **[interní materiály PČR]**

Trend vývoje kriminality

Pohled na trend vývoj kriminality v ostravsko-karvinském regionu ve srovnání s vývojem v celé České republice vykazuje značnou odlišnost.

Obrázek č. 7: Vývoj kriminality v ČR, MSK a Ostravě-městě v letech 1999 – 2010

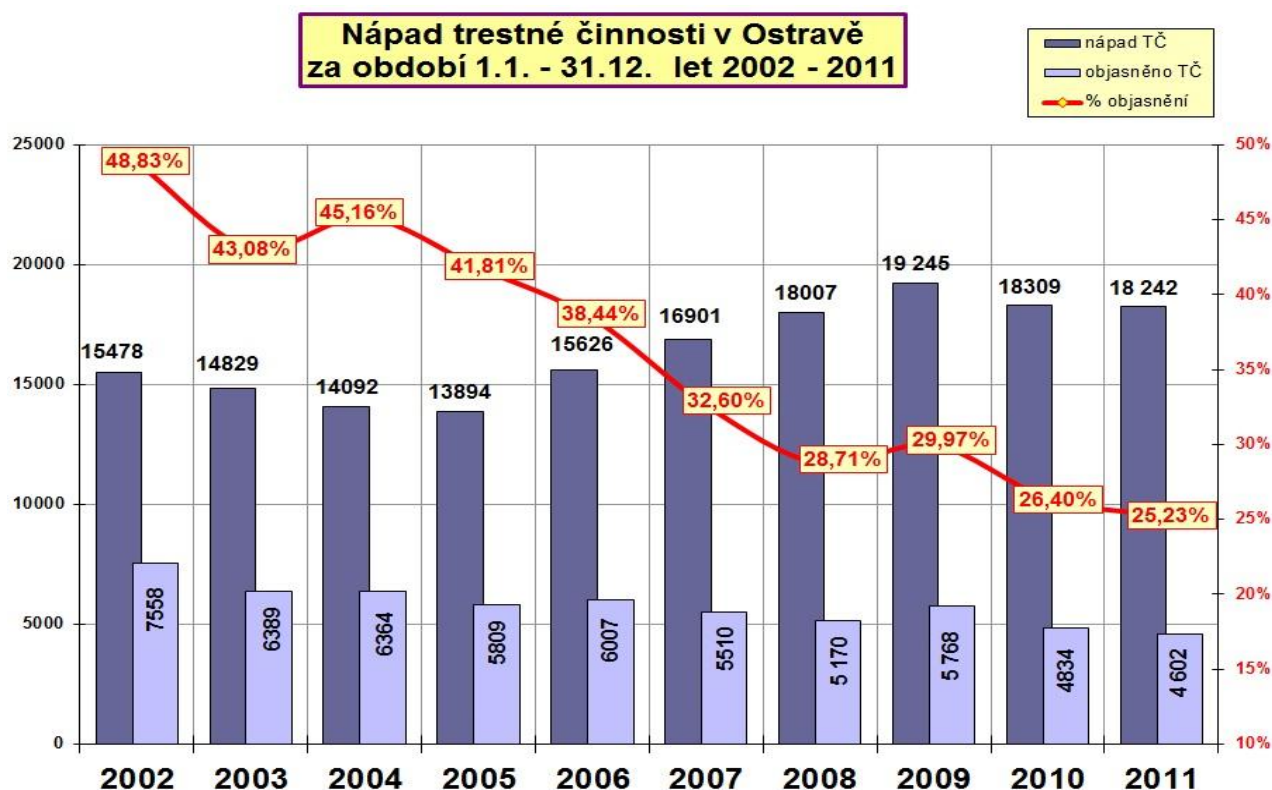


Pramen: [interní materiály PČR]

Zatímco v České republice kriminalita od roku 2007 setrvale klesala, na území Moravskosleského kraje, a především pak v samotné Ostravě, došlo mezi lety 2005 – 2009 k jejímu významnému nárůstu, na který Policie České republiky neměla možnost adekvátně reagovat. Síly policie jsou zde tak již dlouhodobě poddimenzované. Tento nárůst souvisí zejména se sociálními aspekty regionu, které budou dále popsány ve třetí části studie. [interní materiály PČR]

Detailnější pohled na situaci v Ostravě přináší následující obrázek:

Obrázek č. 8: Vývoj kriminality na území Ostravy v letech 2002 – 2011.



Pramen: [interní materiály PČR]

Je zcela zřetelné, jak s nárůstem evidované TČ klesal podíl objasněnosti. V přímém kontrastu s tím je pak trend snižování početních stavů policistů na teritoriu Městského ředitelství policie Ostrava, kdy oproti roku 2008, kdy, jak již bylo uvedeno, došlo k poklesu o 280 policistů, což činí více než 22% z původního počtu. Současná personální situace již komplikuje zajištění běžného výkonu služby. To se projevuje mimo jiné ve stále stoupající zatíženosti policistů základních útvarů, z nichž některé již nejsou schopny plnit úkoly, pro jejichž plnění byly původně zřizovány. **[interní materiály PČR]**

Kriminogenní faktory

Kriminalitu ovlivňují kriminogenní faktory, které vyvolávají, usnadňují nebo podporují páchaní trestných činů. Mezi ty, které mají zvláště významnou vazbu na situaci ve městě, lze řadit faktory sociální a kulturní. Tyto faktory jsou spojeny s výchovou jedinců, s vlivem jejich okolí, s ustavením životních postojů, hodnot a preferencí, přejímáním vzorů chování. Je zřejmé, že vývoj jedince ve specifických podmínkách může snadněji vést k realizaci trestné činnosti. Neméně významně však působí ekonomické důvody. Změna životní situace, ztráta zaměstnání jako zdroje peněžních příjmů, neschopnost řešit tíživou ekonomickou situaci, jinak může snadno vyústit v majetkovou trestnou činnost, současně se však tíživá situace může projevit i nárůstem dalších typů deliktů, jako jsou např. násilné trestné činy. **[interní materiály PČR]**

Dle zhodnocení vývoje kriminality a počtu policistů, jsou determinantami tohoto stavu tyto kriminogenní faktory:

- *sociální a sídelní infrastruktura, zvýšená nezaměstnanost, recidiva bezdomovců a pachatelů závislých na návykových látkách, velký počet osob ohrožených a postižených sociálním vyloučením, jejich nízké právní vědomí;*
- *laxní přístup občanů k ochraně svého majetku (volně odložené věci v motorových vozidlech, nezajištěné objekty, nepozornost při nákupu apod.), lhostejnost a nevšímavost občanů k páčání trestné činnosti často motivované obavou z následné agresivity pachatelů;*
- *geograficky nepříznivé vlivy – příhraniční oblast s Polskou a Slovenskou republikou – možnost rychlého opuštění území ČR, blízkost a s tím spojená dostupnost z krajského města Ostravy do ostatních měst v kraji;*
- *velké množství nákupních center a kriminalita v jejich okolí i uvnitř nich;*
- *množství rekreačních oblastí a chatových osad v některých obdobích dlouhodoběji opuštěných;*
- *vysoký počet restauračních zařízení a heren s nepřetržitým (nonstop) provozem, s tím související vyšší míra vandalství, násilné kriminality, jakož krádeží na podnapilých osobách;*
- *vysoký podíl recidivistů na trestné činnosti;*
- *velké množství kulturních a sportovních akcí a problémy s tím spojené – zejména u fotbalových utkání;*
- *snížování počtu policistů (odchody zkušených policistů do civilu, odchody těch nejlepších na speciální útvary – při zastaveném výběru). [interní materiály PČR]*

Toto je výčet kriminogenních faktorů. Je možné konstatovat, že v zásadě nejsou dramaticky unikátní v celé ČR. S obdobnými kriminogenními faktory se potýká i většina ostatních krajských ředitelství, ale záleží na jejich rozložení resp. koncentraci. Kromě výše uvedených ale zpráva plukovníka Tuhého uvádí i další kriminogenní faktory Moravskoslezského kraje, které označuje jako *nové*. Jsou jimi:

- *zprísnění podmínek pro přiznání sociálních dávek;*
- *změna způsobu vyplácení sociálních dávek;*
- *sociální skladba obyvatel zejména v sociálně vyloučených lokalitách – v nich skoro 100% nezaměstnanost, vysoká zadluženost (pozn. Moravskoslezský kraj je z hlediska zadluženosti obyvatel na 1. místě);*
- *herny a zastavárny v blízkosti těchto lokalit;*
- *nízká vzdělanost obyvatel těchto lokalit, z toho vyplývající nízké právní vědomí, recidiva;*
- *závislost na alkoholu a drogách, dealerství drog mladými Romy.*

Některé z uvedených faktorů můžeme kvalifikovat jako určitým způsobem specifické pro tento region nebo mající výrazný vliv na úroveň bezpečnostní situace. Jsou to zejména:

- *sociální skladba obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách;*
- *sociální a sídelní infrastruktura;*
- *zvýšená nezaměstnanost;*

- *recidiva bezdomovců a pachatelů závislých na návykových látkách;*
- *velký počet osob ohrožených a postižených sociálním vyloučením a jejich nízké právní vědomí;*
- *nízká vzdělanost obyvatel vyloučených lokalit.*

Tyto pak v kombinaci s faktory, se kterými se potýkají i ostatní krajská ředitelství policie, představují možné **akcelerátory zhoršení bezpečnostní situace** (snižování počtu policistů, jiný způsob vyplácení dávek) pro tento region.

Jako specifické pro region Ostravy jsou uváděny tyto kriminogenní faktory:

- *přetrvávající nízké právní vědomí obyvatelstva a nižší úroveň vzdělanosti odpovídající dřívější struktuře těžkého průmyslu,*
- *nevšímavost a lhostejnost občanů k páčání trestné činnosti nejen na veřejnosti,*
- *velký počet osob sociálně nepřizpůsobivých zdržujících se v tzv. vyloučených lokalitách na území celého města,*
- *anonymita velkých sídlišť, která znemožňuje osobní znalost mezi občany bydlícími v dané lokalitě,*
- *množství velkých obchodních středisek, nákupních center a zábavních podniků, které se nabízejí zavadovým osobám k páčání protiprávního jednání,*
- *konzumní způsob života, který mnohdy přeskupuje hodnotovou strukturu osobnosti, což často vede k malé opatrnosti k vlastním věcem,*
- *pro velkoměsta typický vysoký počet rozlehlých parkovacích ploch hypermarketů, kde dochází ke značnému pohybu obyvatelstva, které je většinou nevšímavé ke svému okolí a v některých zjištěných případech nezodpovědné ke svým věcem,*
- *málo ovlivnitelné mechanismy vzniku ohrožení veřejného pořádku a skupiny pachatelů ohrožující veřejný pořádek při konání nebo v souvislosti s konáním hromadných sportovních akcí,*
- *snadný a těžko kontrolovatelný odbyt odcizených věcí, zejména na různých burzách, v zastavárnách a bazarech,*
- *rostoucí nezaměstnanost a celkový dopad ekonomické krize na obyvatele města žijící v sociálně vyloučených lokalitách. **interní materiály PČRI***

Na základě zjištění získaných operativními činnostmi policistů Územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování Městského ředitelství policie Ostrava lze konstatovat, že **stále významnějším kriminogenním faktorem se stává konzumace drog.**

Pro Karvinou jsou pak uváděny tyto kriminogenní faktory:

- vysoká koncentraci romského etnika – jejich 100% nezaměstnanost,
- skupiny mladistvých a mladých dospělých,
- vysoká koncentrace výherních hracích přístrojů,
- bezdomovci,
- nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství,

- vyplácení dávek hmotné nouze (např. příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc) na úřady práce,
- míra nezaměstnanosti a situace v nabídce na trhu práce. V některých městských lokalitách je prakticky 100% nezaměstnanost,
- specifický způsob života vybraných skupin obyvatelstva, žijících zejména v sociálně vyloučených lokalitách,
- počet recidivistů celkem a recidivistů, kteří nedosáhli věku dospělosti a jsou opakovaně vazebně trestně stíháni pro závažné kriminální delikty (viz srovnání na začátku studie)

Je zřejmé, že kriminogenní faktory Ostravy a Karviné jsou v mnoha ohledech shodné. Jsou to především ty, které mohou akcelarovat zhoršení bezpečnostní situace. **interní materiály PČRI**

Sociologické studie

Vnímání Ostravy a Karviné jako obcí s problematickou úrovní bezpečnosti je poměrně jednoznačné v perspektivě sociologických studií. Pro účel argumentace záměru policejního prezidenta z dostupné produkce asi nejlépe poslouží rozsáhlá studie Hrušky a Tvrdeho⁴, z níž tato studie přebírá zásadní pasáže o faktorech ovlivňujících nepříznivě bezpečnostní situaci na Ostravsku a Karvinsku.

Nezaměstnanost, sociální exkluze a chudoba jsou jedny z nejčastějších příčin vzniku celé řady sociálně patologických forem chování. Základní charakteristika moravskoslezského kraje z pohledu sociálních rizik tak, jak ji uvádí studie Hrušky-Tvrdeho:

- lokalita s celou řadou nových sociálních rizik vyplývajících ze zvyšování věku obyvatelstva a snižování porodnosti a z převahy žen nad muži,
- migrace obyvatelstva, ale i marginalizace migrantů na trh práce z důvodů sousedství regionu s několika státy,
- vysoká nezaměstnanost,
- riziková vzdělanostní úroveň,
- poměrně velké množství vyloučených lokalit na území MSK (28).

Jako zásadní kriminogenní faktory jsou uváděny:

- vysoká nezaměstnanost,
- vysoká míra recidivy kriminality,
- velký počet osob ohrožených sociálním vyloučením,
- struktura ekonomiky,
- nepříznivá struktura obyvatelstva pokud se týká věku a vzdělanostní úrovně,

⁴ Hruška-Tvrdý, L.: *Změny ve struktuře osídlení a jejich dopad na rozvoj měst a regionů*. Ostrava 2012: ACCENDO. ISBN: 978-80-904810-4-6

- chudoba (posuzovaná podle množství vyplacených sociálních dávek - stává MSK na první místo v celorepublikovém srovnání),
- sociálně vyloučené lokality,
- vyplácení sociálních dávek.

Příčiny současného stavu jsou hledány v prudké, vynucené a rozměrem zásadní změně povahy regionu, spočívající v jeho de-industrializaci, která proběhla po roce 1990 v souvislosti s útlumem těžkého průmyslu. Jak uvádí Hruška – Tvrdý:

„Hrozbě, kterou představují nová sociální rizika, je vystaveno mnohem širší spektrum společnosti, než tomu bylo v případě sociálních rizik klasických. Z hlediska míry ohrožení riziky a z hlediska úspěšnosti obrany před nimi můžeme rozlišit tři hlavní sociální typy.

Na prvním místě jsou to ti, kteří dokáží minimalizovat hrozbu sociálních rizik, takže ta se jich prakticky netýká. Můžeme je nazvat třeba „konkurenceschopní“. Druhou a patrně mnohem větší skupinu tvoří ti, kdo jsou sice ohroženi novými sociálními riziky v mnohem vyšší míře než skupina první, dokáží se s nimi však vlastními silami zatím víceméně vyrovnávat. Nazvěme je „ohrožení“. A konečně třetí skupinu představují ti, kteří jsou novým sociálním rizikům velmi silně vystaveni, a nedovedou jim sami bez pomoci čelit. V boji se sociálními riziky nedokázali vzdorovat, a my je můžeme označit za „poražené“.

Historické kořeny

Specifika situace v kriminalitě v Ostravě vychází z její minulosti a industriálního charakteru města a celé aglomerace. v případě Ostravy se sčítá vliv velikosti města (velkoměsta mají vyšší kriminalitu) s vlivy klasické industrializace (průmyslové město s výrazným zastoupením těžkého průmyslu a primárního sektoru) spojené se silnými migračními vlnami v minulosti. Prosperita z rozvoje průmyslu od 30. let 19. století sebou přinesla mohutné přistěhovalectví, jež změnilo sociální i národnostní skladbu městské populace. Industrializace zde byla navíc založena na nízké kvalifikaci přicházejících pracovníků. Vidina výdělku v těžkém průmyslu přitahovala skupiny obyvatel spíše nižší kvalifikace. Těžká práce a relativně vysoké výdělky mohou vést k preferenci jednodušší formy trávení volného času a relaxace. Imigranti navíc postrádají vazbu k místu, mohou trpět izolací a mohou být ve zvýšené míře ohroženi při ztrátě zaměstnání (za kterým přišli), protože zpravidla postrádají sociální kontakty vytvářené rodinou v daném prostoru a nemusí se dobře orientovat v místní situaci. Toto sociální nezakotvení způsobuje i vyšší míru sociální patologie (Němcová 1970). Proto byl jedním z vedlejších projevů industrializace i alkoholismus a vysoká kriminalita.

Změny, ke kterým ve společnosti dochází v procesu deindustrializace města, mohou nárůstu kriminality napomáhat. Důvodem může být samotná prohlubující se stratifikace společnosti a vytváření rozšiřující se skupiny chudých či sociálně vyloučených, např. v důsledku ztráty nízkokvalifikovaných pracovních míst, ke kterým při deindustrializaci dochází. Jinými obecnými faktory jsou rostoucí anonymita, individualizace společnosti a projevy rasové nesnášenlivosti či přehnaného nacionalismu. Významným fenoménem je i růst kultury spotřeby a přesun obchodování do velkých center, kde se kumuluje množství zboží, zákazníků, peněz a současně roste anonymita a tvoří se příhodné podmínky

Vzhledem k nárůstu sociálních rizik a zvyšující se ekonomické polarizaci obyvatel je nutné předcházet eskalaci mezietnického sociálního napětí v území a s tím i souvisejícími projevy extremismu, jak byly zaznamenány již ve Šluknovském výběžku v srpnu až září 2011. Možnost využívat prediktivních metod založených na multikriteriální analýze poskytuje identifikaci lokality, kde z důvodu sociálního i mezietnického napětí můžeme očekávat nutnost zvýšení policejní přítomnosti a zároveň intenzivní zakotvení předem připravených programů prevence kriminality a sociopatologických jevů. Sledování stavu pocitu bezpečí, možnosti měření sociálních rizik, preventivní programy budou do budoucna jedním z klíčových ukazatelů kvality života.“

Souvislost nových sociálních rizik a výskytu sociálně-patologických jevů pak komentuje takto, přičemž současně uvádí konstrukci a hodnoty indexu sociální problémovosti pro region: „Blog sociologa Lubora Hrušky-Tvrdého v článku z 1. června 2012 Jak a proč rostou v Ostravě bezpečnostní a sociální rizika:“

„Bezpečnostní rizika a růst kriminality

Nová sociální rizika s sebou přinášejí také nárůst sociálně patologických jevů ve společnosti včetně zvyšující se agrese, kriminálních chování a projevům extremismu. Mezi kriminogenní faktory můžeme řadit faktory jak sociální a kulturní, tak i ekonomické, rozhodně mezi ně můžeme počítat nezaměstnanost, vznik sociálně vyloučených lokalit, bezdomovectví, rozpad rodin, toxikomanií, gamblerství. Otázka kriminality se v současné době ukazuje jako narůstající problém, který je historicky výrazněji rozšířen v průmyslových městech, která byla cílem pracovní migrace z celého území. V rámci celé republiky dochází k snižování počtu trestných činů, který snad není ovlivněn snížením stavu policistů. Oproti tomu v Ostravě dochází k výraznému růstu kriminality od roku 2005, jak to dokládá následující graf. Tyto procesy je nutné interpretovat s růstem výše uvedených sociálních rizik, především výrazným snižováním kupní síly, růstem nezaměstnanosti a nárůstem bezdomovectví. Největší kriminalita je v centru města především na ulici Stodolní a v nákupních centrech.

Na jednu stranu existuje objektivní riziko, že se stanete obětí trestného činu a na druhou stranu je zde subjektivní pocit ohrožení. Model pocitu ohrožení obyvatel vychází z celé řady faktorů. Jedná se o kombinaci objektivní skutečnosti výrazně ovlivněné prezentací medií s osobními charakteristikami, jako jsou zranitelnost (nemocní a senioři) v kombinaci s lhostejností okolí při napadení. Rovněž je dán i pohybem osob v rizikových oblastech, jedná se o nepřehledná místa (parky, podchody, neobydlené veřejné prostory), nebo o prostory s vyšším výskytem osob se sklonem ke kriminálním činům (okolí hospod, heren a v blízkosti hotelových domů).

Výše uvedené faktory se projevily i na pocitu bezpečí v Ostravě. V kontextu stárnutí populace dochází i k nárůstu pocitu ohrožení. Senioři patří mezi časté cíle útoků osob s kriminálním chováním. Určitý mírně zvýšený počet ohrožení je i u osob mladších 35 let, což je projevem především jejich pohybu v rizikovějších lokalitách, např. ulice Stodolní, která patří mezi velice rizikové lokality (počet loupežných přepadení, výtržnictví a ublížení na zdraví).

Vzhledem k nárůstu sociálních rizik a zvyšující se ekonomické polarizaci obyvatel je nutné předcházet eskalaci mezietnického i sociálního napětí v území a s tím i souvisejícími projevy extremismu, jak byly zaznamenány již ve Šluknovském výběžku v srpnu až září 2011. Možnost využívat prediktivních metod založených na multikriteriální analýze poskytuje identifikaci lokality, kde z důvodu sociálního i mezietnického napětí můžeme očekávat nutnost zvýšení policejní přítomnosti a zároveň intenzivní zakotvení předem připravených programů prevence kriminality a sociopatologických jevů. Sledování stavu pocitu bezpečí, možnosti měření sociálních rizik, preventivní programy budou do budoucna jedním z klíčových ukazatelů kvality života. S využitím metody kernelových odhadů a multikriteriálních metod lze velice přesně vymezit mikro-lokality s vyšším výskytem sociálních rizik.

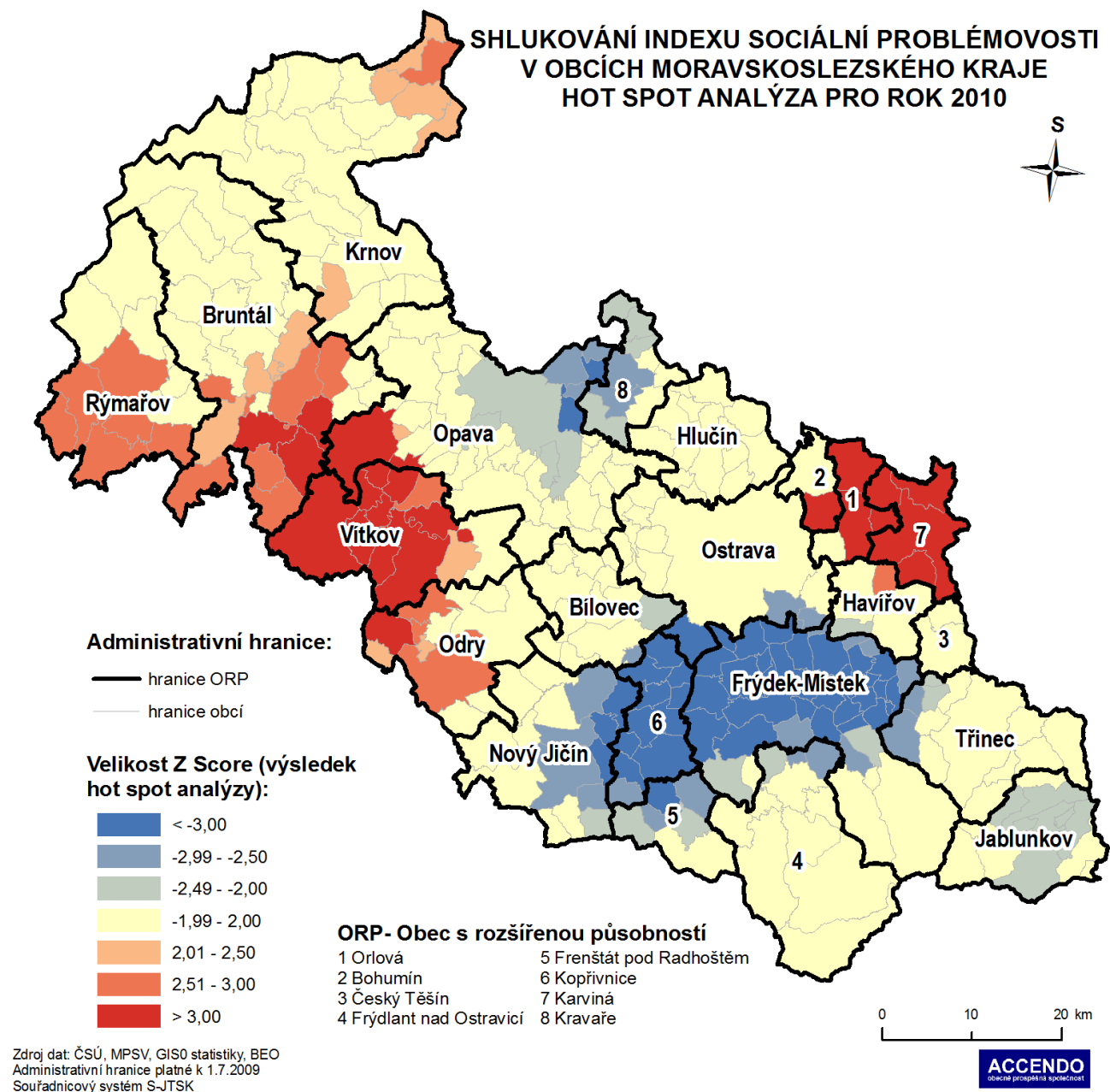
Pokud není dostatečně včas identifikováno ložisko problému, často dojde k eskalaci extremistických aktivit a napětí mezi občany, což má destabilizační vliv na soužití v komunitě a tím i na ekonomický rozvoj města. Pokud se tyto procesy vyhrotí, bývají na dlouhou dobu nezvratné.

Pro tvorbu indexu sociální problémovosti byly vybrány ukazatele indikující možný sociální problém, přičemž jejich kombinací lze identifikovat sociálně problémové lokality v kraji. Jedná se o ukazatele hrubé míry migračního salda, hrubé míry přirozeného přírůstku, nezaměstnanosti, dlouhodobé nezaměstnanosti, průměrného věku, míry podnikatelské aktivity, naděje na dožití mužů i žen, indexu stáří, hustoty obyvatelstva a pobírání dávek hmotné nouze.

Území Moravskoslezského kraje (dle výše vybraných indikátorů) je diferencováno jasně ohraničenými plochami, v nichž se jednotlivé ukazatele sociální problémovosti nejvíce (či naopak nejméně) kumulují. Jedná se především o obce náležící do správního katastru ORP Vítkov, Bruntál, Rýmařov, část Oder a Opavska, dále lze zde zařadit celý pás území ležící východně od Ostravy, a to především obce v SO ORP Orlová, Karviná a Bohumín, kde je intenzita výskytu tohoto jevu vůbec nejvyšší.“

Pro dokreslení je uveden z téhož zdroje obrázek znázorňující index sociální problémovosti:

Obrázek č. 9: Shlukování indexu sociální problémovosti v obcích MSK v roce 2010



Z tohoto pohledu jednoznačně vyplývá kumulace sociálních problémů a rizik pro budoucnost v oblasti Ostravska – Karvinska.

Pro Moravskoslezský kraj je signifikantní vysoký výskyt sociálně vyloučených lokalit. Jejich počet a rozmístění shrnuje tato tabulka, převzatá ze zprávy o situaci romské menšiny v Moravskoslezském kraji za rok 2011:

Tabulka č. 180: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území Moravskoslezského kraje

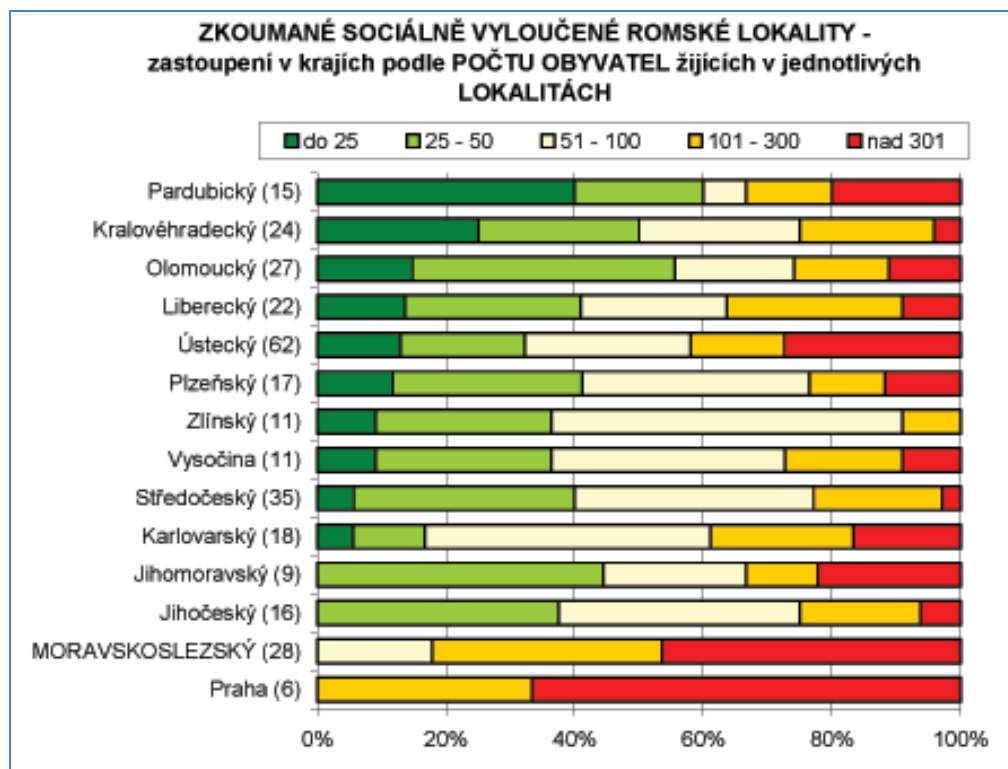
Obec	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně vyloučených lokalit	Bližší specifikace
BOHUMÍN	3	<i>Nezjištěno</i>
BRUNTÁL	2	Západní lokalita Ubytovna A+H
FRÝDEK-MÍSTEK	2	Městská část Frýdek - Lokalita na ulicích Míru, Skautská, Dlouhá, Hutní, Sokolská, Vantucha, Křížíkova Městská část Místek - Lokalita na ulici Beskydská
HAVÍŘOV	2	Havířov - Šumbark Havířov - Prostřední Suchá
KARVINÁ	4	Lokalita „Městská část Karviná - Nové Město“, Lokalita Karviná - Hranice, ulice Rudé Armády, Lokalita Hotelový Dům, Dolní Marklovice 262, Petrovice u Karviné Ubytovna Průkopník, Úřednická 2051, Karviná - Doly
KOPŘIVNICE	1	Lokalita na ulici Horní
KRNOV	4	Lokalita tvořená ulicemi Alšova, Mánesova, Vrchlického Lokalita tvořená ulicemi Stará, Libušina Lokalita tvořená ulicemi Požárníků Lokalita tvořená ulicemi Albrechtická
OPAVA	2	Lokalita ul. Sadová, Myslivecká, Mostní, Rybářská Lokalita U Cukrovaru
ORLOVÁ	3	Lokalita tvořená ulicemi Lipová, Závodní, Žofínská a Těšínská Lokalita tvořená ulicemi Záchranářů, Okrajová a Porubská Lokalita tvořená ulicemi Kpt. Nálepky, Dělicí, Spojenců

OSTRAVA	12	<p><i>Městská část Radvanice a Bartovice</i></p> <p>Lokalita Lipina</p> <p>Lokalita Válcovní, Zukalova</p> <p><i>Městská část Mariánské Hory a Hulváky</i></p> <p>Lokalita tvořená ulicí Železná</p> <p>Osada Bedřiška</p> <p><i>Městská část Slezská Ostrava</i></p> <p>Hrušov,</p> <p>Zárubě,</p> <p>Liščina,</p> <p>Kunčičky (tzv. Osada Míru)</p> <p><i>Městská část Moravská Ostrava a Přívoz</i></p> <p>Lokalita v oblast zadního Přívozu (zejména ulice Přednádraží, Palackého, Božkova)</p> <p>Lokalita v oblasti ulic Zukalova a 1. máje</p> <p>Lokalita v oblasti ulic Jílová a Spodní</p> <p><i>Městská část Vítkovice</i></p> <p>Lokalita v oblasti Jeremenkova osada</p>
MSK CELKEM	35	

Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

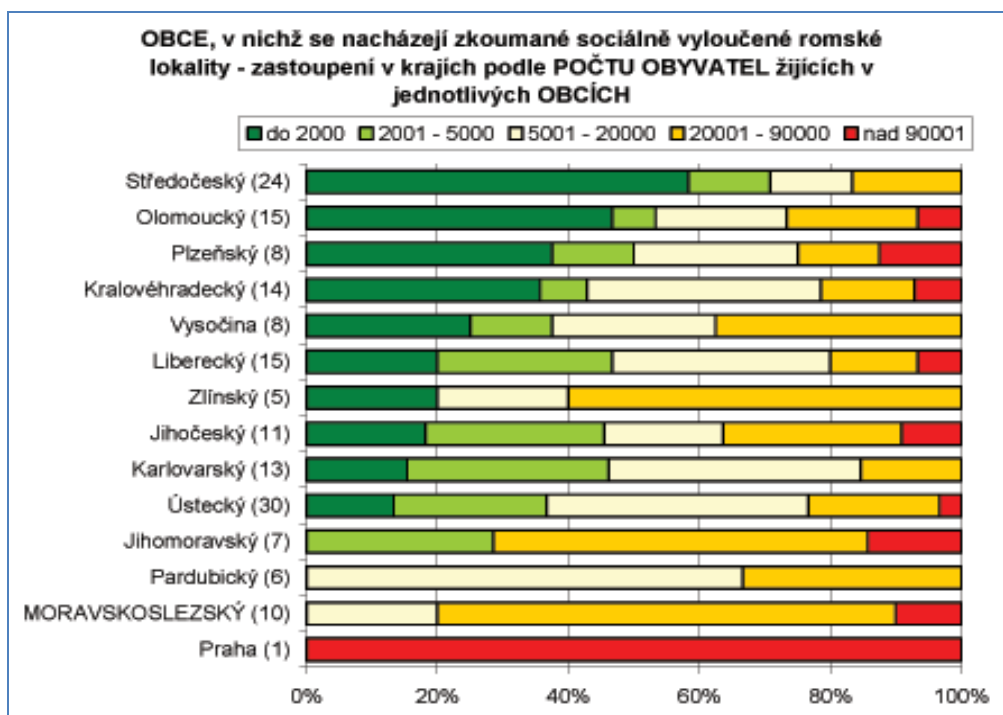
Dále jsou uvedeny pro přehled některé grafy, které se týkají romské populace v sociálně vyloučených lokalitách:

Obrázek č. 10: Odhad počtu romských obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Obrázek č. 11: Počet obyvatel v obcích, v nichž se nacházejí zkoumané sociálně vyloučené romské lokality



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Přímou souvislost mezi sociálními a bezpečnostními riziky konstatovala také odborný posudek na Mezinárodní komparativní studii policejních sborů, zpracované Ministerstvem vnitra jako podklad pro jednání o rozpočtu policie pro rok 2012, kterou zpracoval tým autorů⁵:

„V rámci Evropy je prokázán též silný vztah mezi sociálními a bezpečnostními riziky. Ukazuje se, že v oblastech kde dochází k vyššímu výskytu sociálních rizik, je klíčová právě důvěra v Policii ČR. Tato skutečnost je potvrzena v rámci výzkumu Industriální město v postindustriální společnosti, který porovnal dopady deindustrializace v Ostravě s dalšími 5 evropským průmyslovými městy.

Posuzovaná studie nezohlednila základní sociologickou kategorii pocit bezpečí, který dle mezinárodních studií ovlivňuje i potřebu počtu policistů. Míra důvěry je s touto kategorií úzce spojena. **V České republice byl v roce 2008 pocit bezpečí na střední úrovni, při současném vývoji dochází k jeho snižování především v oblastech s vyšší intenzitou sociálně patologických jevů.**

⁵ Jan Keller - Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita v Ostravě, Jiří Buriánek - Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Lubor Hruška - ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s.

Nyní více k aspektům sociálním a prostorovým. Míra páchaní trestné činnosti je závislá na míře urbanizace a industrializace dané země. To je také důvodem, proč si stále ještě výrazně agrární země, jako je Polsko a Rumunsko, mohou dovolit relativně nízkou policejní hustotu. Česká republika patří naopak k zemím s vysokou mírou koncentrace obyvatelstva ve velkých městských aglomeracích, což klade na policii zvýšené nároky a nelze tedy pouze mechanicky tyto země porovnávat.

Z hlediska trestné činnosti se v posledních desetiletích stává zvláště rizikovým faktorem proces deindustrializace. Jedná se o to, že dříve vyloženě industriální země přicházejí o pracovní příležitosti v průmyslu, které se přesouvají především do mimoevropských zemí. To prudce zvyšuje míru nezaměstnanosti zejména méně kvalifikovaných osob s nízkým vzděláním. Špatná sociální situace je činí zranitelnými jak z hlediska zapojení do trestné činnosti (drobné podvody a krádeže, alkoholismus a s ním spjaté agresivní chování, dealerství drog apod.), tak z toho hlediska, že se stávají snadnou obětí trestné činnosti (ilegální práce s kriminálním obsahem, oběti lichvářů apod.).

Ze zkušeností z deindustrializovaných oblastí v jiných zemích víme, že také u nás bohužel dojde k šíření ghett sociálně vyloučených a k ustavování tzv. „zón nikoho“, tedy oblastí, ve kterých bude stále obtížnější dosáhnout vymahatelnosti práva. Policistům hrozí v těchto oblastech vážné újmy na zdraví a bohužel i ztráty na životech. Při nedostatečných počtech bude toto riziko znásobeno (Wilson 1987)

Prostorové analýzy kriminality v rámci ČR prokázaly vztah mezi strukturou osídlení (mírou urbanizace) a výší kriminality. Dále byla prokázána silná závislost vzhledem k podílu cizinců na daném území. V oblastech s vyšším výskytem sociálních problémů a kriminality existuje vazba především na procesy deindustrializace a v menší míře na procesy periferizace území, které jsou spojeny s vyliďňováním území (vznik vnitřní periferie).“

Dále pro zpřesnění pohledu na sociální rizika jsou uvedeny i informace o projektu „Mastercard česká centra rozvoje 2011“ k zhodnocení sociální situace:

„Nejlepší místa pro žití

*Z Moravskoslezského kraje bylo do projektu zařazeno celkem 12 měst. Jejich pozice ve výsledném hodnocení jsou značně rozdílné, nicméně celkově nelze situaci měst Moravskoslezského kraje hodnotit pozitivně. Z vybraných měst se pouze města Třinec a Český Těšín umístila v první polovině tabulky celkového hodnocení. Třinec je nejlépe hodnoceným městem Moravskoslezského kraje. Pozitivní hodnocení Třince je důsledkem statistik vztahujících se k trhu práce, tj. 13. nejnížší míra nezaměstnanosti (7,3 %) a 12. nejnížší podíl dlouhodobé nezaměstnanosti (30 %). Silnou stránkou Třince je relativně nízký počet trestných činů (2. nejnížší, 12,73) a 4. Nejnížší počet násilných trestných činů (5,36). Český Těšín vykazuje velmi nízkou cenu bydlení a patří do okresu s vysokým starobním i invalidním důchodem (okres Karviná). U ostatních statistik dosahuje město Český Těšín hodnot blízkých průměru. Frýdek-Místek je městem, které se v rámci Moravskoslezského kraje umístilo na celkovém 3. místě. Tato velmi solidní pozice je dána přítomností silné automobilky Hyundai. Kopřivnice vykazuje poměrně nízkou mzdovou úroveň. To je však do určité míry kompenzováno relativně nízkou cenou bydlení. Obdobně lze hodnotit také situaci Nového Jičína a Bohumína. **Ostrava je jednoznačně regionálním centrem kriminality. Ostrava je dle zjištěných trestných činů na 2. místě za Prahou (56,03 v přepočtu na 1 000 obyv.) a dle násilných trestných činů je na 3. místě (19,75 v přepočtu na 10 tis. obyv.)“***

Do kategorie města se zhoršenou sociální situací byla v tomto projektu zařazena 3 města Moravskoslezského kraje. Těmto městům je společná zhoršená situace na trhu práce a s tím související také vyšší kriminalita. Karviná vykazuje vůbec nejvyšší počet násilných trestných činů. Menší kompenzací je poměrně nízká cena bydlení v těchto městech. Mezi 63 srovnávanými městy se Ostrava a Karviná umístily takto:

Tabulka č. 181: Pořadí měst Moravskoslezského kraje

Pořadí		Index
Města s dobrou sociální situací		
8	Třinec	87,613
Města s průměrnou sociální situací		
24	Český Těšín	85,718
33	Frydek-Místek	85,247
37	Kopřivnice	85,039
Města s podprůměrnou sociální situací		
38	Nový Jičín	84,996
43	Bohumín	84,877
46	Opava	84,671
52	Havířov	84,487
57	Ostrava	84,009
Města se zhoršenou sociální situací		
58	Orlová	83,972
60	Krnov	83,659
63	Karviná	83,016

Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Popis stávající bezpečnostní situace v území SO ORP Havířov

Pro obce: Albrechtice, Havířov, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko.

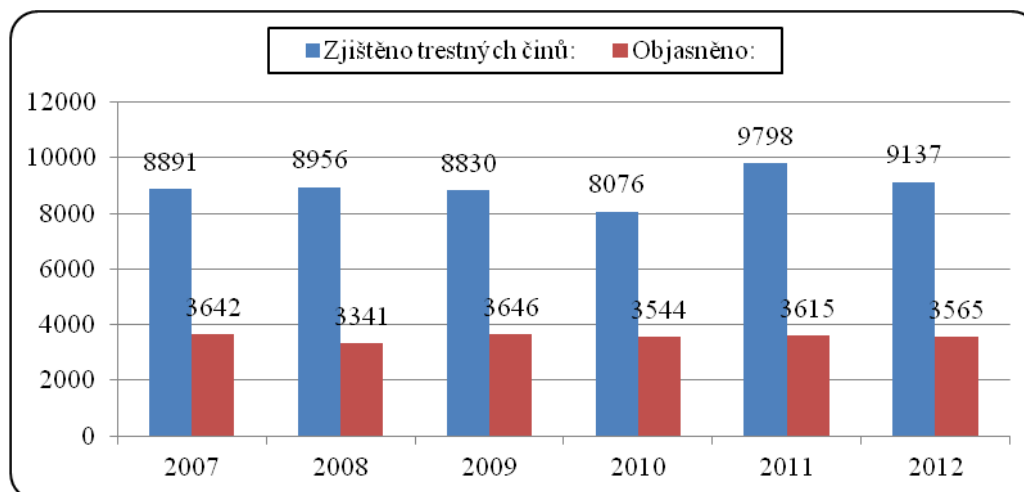
Kriminalita za celý okres Karviná, tento okres zahrnuje i ORP Havířov viz tabulka č. 180 a graf č. 22.

Tabulka č. 182: Vývoj trestné činnosti Územního obvodu Karviná

Vývoj trestné činnosti Územního obvodu Karviná			
Rok	Zjištěno trestných činů:	Objasněno:	tj. v %
2007	8891	3642	40,96
2008	8956	3341	37,30
2009	8830	3646	41,29
2010	8076	3544	43,88
2011	9798	3615	36,90
2012	9137	3565	39,02

Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Graf č. 22: Vývoj trestné činnosti Územního odboru Karviná



Pramen: [interní materiály PČR + vlastní zpracování]

Vývoj trestné činnosti se v roce 2012 snížil oproti předchozímu roku. Objasněnost trestných činů mírně poklesla. Dá se předpokládat, že vývoj počtu přestupků za rok 2013 bude vyšší než v předchozích letech sledovaného období. Svůj podíl na růstu bude mít např. amnestie z 1. 1. 2013.

Tabulka č. 183: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2009

Název deliktu	OOP Havířov	OOP Horní Suchá	OOP Těrlicko
Vražda	2	0	0
Mravnostní činy	24	1	3
Krádež vloupáním	565	69	31
Krádeže prosté	1309	48	47
Krádeže jízdních kol	72	2	2
Krádeže věcí z aut	461	15	17

Pramen: [interní materiál PČR]

Tabulka č. 181 charakterizuje strukturu jednotlivých deliktů v obvodních odděleních ORP Havířov. V Obvodním oddělení Havířov v roce 2009 bylo nejvíce prostých krádeží a to 1309, následovaly krádeže vloupáním s počtem 565 a krádeže věcí z aut a to v počtu 461 případů.

V obvodním oddělení Horní Suchá bylo nejvíce krádeží vloupáním a to 69 případů, následovaly krádeže prosté a to 48 případů a následně krádeže věcí z automobilů v 15 případech.

V obvodním oddělení Těrlicko bylo nejvíce případů prostých krádeží a to 47 případů, následovaly krádeže vloupáním v počtu 31 případů a krádeže věcí z aut v počtu 17 případů.

Tabulka č. 184: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2010

Název deliktu	OOP Havířov	OOP Horní Suchá	OOP Těrlicko
Vražda	2	0	0
Mravnostní činy	20	0	2
Krádež vloupáním	562	94	47
Krádeže prosté	912	53	32
Krádeže jízdních kol	43	2	1
Krádeže věcí z aut	240	15	5

Pramen: [interní materiál PČR]

Tabulka č. 182 charakterizuje strukturu jednotlivých deliktů v obvodních odděleních ORP Havířov. V Obvodním oddělení Havířov v roce 2010 bylo nejvíce prostých krádeží a to 912, následovaly krádeže vloupáním s počtem 562 a krádeže věcí z aut a to v počtu 240 případů.

V obvodním oddělení Horní Suchá bylo nejvíce krádeží vloupáním a to 94 případů, následovaly krádeže prosté a to 53 případů a následně krádeže věci z automobilů v 15 případech.

V obvodním oddělení Těrlicko bylo nejvíce případů krádeže vloupáním v počtu 47, následovaly prosté krádeže a to v 32 případech a krádeže věci z aut v počtu 5 případů.

Tabulka č. 185 Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2011

Název deliktu	OOP Havířov	OOP Horní Suchá	OOP Těrlicko
Vražda	1	0	0
Mravnostní činy	16	2	0
Krádež vloupáním	629	149	40
Krádeže prosté	1137	96	57
Krádeže jízdních kol	137	15	4
Krádeže věci z aut	264	10	19

Pramen: [interní materiál PČR]

Tabulka č. 183 charakterizuje strukturu jednotlivých deliktů v obvodních odděleních ORP Havířov. V Obvodním oddělení Havířov v roce 2011 bylo nejvíce prostých krádeží a to 1137, následovaly krádeže vloupáním s počtem 629 a krádeže věci z aut a to v počtu 264 případů.

V obvodním oddělení Horní Suchá bylo nejvíce krádeží vloupáním a to 149 případů, následovaly krádeže prosté a to 96 případů a následně krádeže věci z automobilů v 10 případech.

V obvodním oddělení Těrlicko bylo nejvíce případů prostých krádeží v počtu 57, následovaly krádeže vloupáním a to ve 40 případech a krádeže věci z aut v počtu 19 případů.

Tabulka č. 186: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2012

Název deliktu	OOP Havířov	OOP Horní Suchá	OOP Těrlicko
Vražda	3	0	0
Mravnostní čin	23	0	0
Krádež vloupáním	559	119	29
Krádeže prosté	970	71	29
Krádeže jízdních kol	108	5	3
Krádeže věci z aut	251	12	13

Pramen: [interní materiál PČR]

Tabulka č. 184 charakterizuje strukturu jednotlivých deliktů v obvodních odděleních ORP Havířov. V Obvodním oddělení Havířov v roce 2012 bylo nejvíce prostých krádeží a to 970, následovaly krádeže vloupáním s počtem 559 a krádeže věci z aut a to v počtu 251 případů.

V obvodním oddělení Horní Suchá bylo nejvíce krádeží vloupáním a to 119 případů, následovaly krádeže prosté a to 71 případů a následně krádeže věci z automobilů v 12 případech.

V obvodním oddělení Těrlicko bylo nejvíce případů prostých krádeží a krádeží vloupáním shodně v počtu 29, krádeže věci z aut byly v počtu 13 případů.

Tabulka č. 187: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2013

Název deliktu	OOP Havířov	OOP Horní Suchá	OOP Těrlicko
Vražda	0	0	0
Mravnostní činy	23	1	1
Krádež vloupáním	753	104	43
Krádeže prosté	1149	48	23
Krádeže jízdních kol	218	12	7
Krádeže věci z aut	305	14	5

Pramen: [interní materiál PČR]

Tabulka č. 185 charakterizuje strukturu jednotlivých deliktů v obvodních odděleních ORP Havířov. V Obvodním oddělení Havířov v roce 2013 bylo nejvíce prostých krádeží a to 1149, následovaly krádeže vloupáním s počtem 753 a krádeže věci z aut a to v počtu 305 případů.

V obvodním oddělení Horní Suchá bylo nejvíce krádeží vloupáním a to 104 případů, následovaly krádeže prosté a to 48 případů a následně krádeže věci z automobilů ve 14 případech.

V obvodním oddělení Těrlicko bylo nejvíce případů krádeží vloupáním v počtu 43, následovaly prosté krádeže a to ve 23 případech a krádeže věci z aut v počtu 5 případů.

Charakterizovány byly pouze tři nejvýznamnější delikty za jednotlivá obvodní oddělení ORP Havířov v letech 2009 – 2013. Tyto tři delikty jsou z většiny případů charakterizovány jako přestupky.

V závěru kapitoly ohledně popisu bezpečnostní situace v ORP Havířov lze podotknout, že Policie ČR s městskou Policií Havířov (zaměřeno schválně jen na MPO Havířov, z důvodů počtu strážníků, okolní obce, pokud mají své strážníky, tak jsou počty zanedbatelné) spolupracují na vysoce profesionální úrovni v oblasti řešení kriminality i preventivních programů pro děti a seniory. Lze uvést např.: dny otevřených dveří, semináře pro seniory ohledně domovních a jiných prodejců, cyklistické semináře apod.

Tabulka č. 188: Akce pořádané městskou policií Havířov v roce 2014 v rámci prevence kriminality a bezpečnosti

Akce pořádané městskou policií Havířov v roce 2014		
Název akce	Popis akce	Datum konání
PREVENTIVNÍ PROJEKT "BEZPEČNÉ PRÁZDNINY"	V srpnu 2014 byl na dopravním hřišti při MŠ Místní v Havířově - Městě realizován preventivní projekt "Bezpečné prázdniny", kterého se zúčastnilo celkem 159 dětí ze čtyř turnusů příměstského letního tábora střediska volného času Asterix.	1. - 31. 8. 2014
PREVENTIVNÍ BESEDA NA TÉMA PREVENCE SEBEOCHRANY V PENZIONU LUNA	V penzionu pro seniory Luna v Havířově - Šumbarku ukázka práce psovodů MP Havířov. Ukázka probíhala na zahradě penzionu a zúčastnilo se jí cca 50 klientů zařízení. Byla předvedena poslušnost služebních psů a jejich možné nasazení v praxi proti pachatelům protiprávních činů	23. 7. 2014
BRANNÝ DEN ZA ÚČASTI MP HAVÍŘOV	Na SPŠE, ul. Makarenkova, Havířov – Město realizován Branný den, kterého se zúčastnily složky IZS. Na této akci byla skupinou prevence ve složení insp. Bc. Šindlerová Monika a insp. Koňářková Edita a psovody ve složení vrch.insp. Cabák Lubomír, rev.insp. Bc. Funiok Marcel, insp. Ďurkáč Karel a insp. Ociczek Pavel prezentována činnost MP Havířov. Jednalo se o ukázky z výcviku služebních psů a informace studentům na téma prevence sebeochrany, bezpečnost v silničním provozu, právní vědomí a práce a kompetence MP. Této akce se zúčastnili studenti I., II. a III. ročníků a pedagogický sbor SPŠE.	25. 6. 2014
BESEDA SKUPINY PREVENCE S DĚTMI V NsP	V dopoledních hodinách byla realizována skupinou prevence MP Havířov preventivní beseda pro hospitalizované děti z dětského oddělení NsP Havířov. Této besedy se zúčastnilo celkem 10 dětí, 1 dospělá osoba (zákonný zástupce) a 5 zdravotních sester. Tématem besedy byla prevence sebeochrany, bezpečnost v silničním provozu, význam a využití linek tísňového volání a práce MP. Na závěr besedy byly dětem a zdravotnickému personálu předány preventivní materiály MP Havířov.	19. 6. 2014

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ	V rámci Mezinárodního dne dětí Den otevřených dveří na MP Havířov ve spolupráci se složkami IZS (HZS, RZS a PČR) na komisariátu č. 1 ul. Karvinská v Havířově-Městě. Akce se zúčastnilo 1525 dětí základních a mateřských škol	2. - 4. 6. 2014
PROBÍHÁ KURZ "ŽENY, NAUČTE SE BRÁNIT"	V současné době probíhá další kurz "Ženy, naučte se bránit". Čtyřdenní kurzy jsou ve dnech: 6.5.2014, 13.5.2014, 20.5.2014 a 27.5.2014. Pro velký zájem bude zahájen také podzimní kurz, který proběhne v říjnu či listopadu tohoto roku.	6. - 27. 5. 2014 (vybrané termíny), podzim 2014
UKÁZKA ČINNOSTI PSOVODŮ MP HAVÍŘOV	Psovodi MP prováděli Havířov ukázkou činnosti na ZŠ 1. Máje.	28. 4. 2014
DEN ZEMĚ	Den Země se konal na Nám. Republiky za účasti MP Havířov. Zájemci si mohli vyzkoušet znalosti z BESIPU a bezpečnosti.	25. 4. 2014

Pramen: [www.havirov-city + vlastní zpracování]

Bezpečnost obyvatel v obci Albrechtice

V obci Albrechtice je hlavním problémem absence Policie České republiky, obec spadá pod policii ČR v Těrlícku. Obec je také jedinou obcí (kromě města Havířov) v okolí, se svou vlastní obecní policií. Tato služba funguje od 1. 1. 1993.

Obecní policii tvoří celkem 4 strážníci, kteří se snaží svými službami pokrýt co největší denní rozsah. Strážníci zajišťují:

- bezpečnost v ranních a dopoledních hodinách v okolí školy, především se jedná o hlídky u přechodů v období školního roku;
- hlídání parkovišť;
- hlídání obecního majetku;
- sledování dopravních problémů;
- dohled na dodržování pravidel občanského soužití;
- podílí se na prevenci kriminality v obci;
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů MVČR údaje o obecní policii;
- apod.

V současné době je kriminalita v obci na relativně nízké úrovni. Problémy do budoucna může způsobovat především sběrný dvůr. Již v dnešní době se objevují menší krádeže barevných kovů, přeřezávání zámků, krádeže poklopů kanalizací, krádeže okapů a související železné předměty, které končí ve sběrně. Možné problémy se mohou očekávat s přistěhováním „nízkopříjmového“ obyvatelstva, protože v obci je přibližně 400 bytů spadající pod společnost RPG. Osídlení bytů těmito obyvateli by zcela jistě vedlo k rapidnímu zvýšení nejen kriminality, ale také sociálních nepokojů a zvýšení napjetí mezi občany. V tomto možném případě, by se již naplno projevila absence policie ČR. Vývoj kriminality obce Albrechtice je uveden níže v tabulkách. interní materiály obce Albrechtice + vlastní zpracování

Tabulka č. 189: Vývoj trestné činnosti v územním obvodu obce Albrechtice

Vývoj trestné činnosti v územním obvodu obce Albrechtice*			
Rok	Zjištěno trestních činů	Objasněno	tj. v %
2007	52	28	53,84
2008	54	33	61,11
2009	49	19	38,77
2010	49	16	32,65
2011	40	11	27,50
2012	31	11	35,48

Pramen: [interní materiály obce Albrechtice + vlastní zpracování]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována.

Z tabulky vyplývá, že trestná činnost na území obce v posledních dvou letech měla klesající tendenci. Klesající tendenci má i **objasněnost** případů.

Tabulka č. 190: Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko

Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko (pro obec Albrechtice)			
Rok	Zjištěno	Objasněno	tj. v %
2007	-	-	-
2008	89	54	60,67
2009	75	35	46,66
2010	80	43	53,75
2011	60	28	46,67
2012	41	18	43,90

Pramen: [interní materiály obce Albrechtice + vlastní zpracování]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Vývoj přestupků v posledních letech má klesající tendenci stejně tak jako **objasněnost** jednotlivých přestupků.

Tabulka č. 191: Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko

Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko (pro obec Albrechtice)*		
Rok	Zjištěno	Protialkoholní záchytná stanice
2008	7	0
2009	9	2
2010	8	1
2011	4	0
2012	3	0

Pramen: [interní materiály obce Albrechtice + vlastní zpracování]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Tabulka č. 192: Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko

Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko (pro obec Albrechtice)*		
Rok	Zjištěno	Z toho:
2008	6	4×TČ, 2×PŘ
2009	1	1×TČ
2010	5	3×TČ, 2×PŘ
2011	2	2×PŘ
2012	5	4×TČ, 1×PŘ

Pramen: [interní materiály obce Albrechtice + vlastní zpracování]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Řízení pod vlivem alkoholu má vzestupný směr. Objasněných případů by bylo více, kdyby obec měla svůj radar na měření rychlosti.

Bezpečnost obyvatel ve městě Havířov

Město Havířov stejně jako okolní obce tíží situace ohledně počtu policistů ČR i přesto, že má dvě obvodní oddělení. Jelikož i Havířov disponuje tzv. „sociálně vyloučenými“ lokalitami, které přímo ohrožují vlastní bezpečnost obyvatel, bydlících především v bezprostřední blízkosti těchto lokalit. Primátor města Ing. Zdeněk Osmanczyk od začátku své primátorské funkce vedl nespočet jednání jak přímo se zástupci Vlády ČR, tak přímo s krajským policejním ředitelem. Je třeba dodat, že se situace z hlediska počtu policistů ve městě zlepšila. Naposledy se jednalo o navýšení počtu policistů o 4. Město Havířov má i svou vlastní obecní policii, která dohlíží jak na bezpečnost v ulicích, tak i na bezpečnost v oblasti dopravy. **[interní materiály města Havířov]**

Nejrizikovějšími lokalitami ve městě jsou lokality:

- Starý Šumbark;
- Podlesí – okolí ubytovny Merkur;
- A lokalita v Horní Suché.

Město Havířov vynakládá značné finanční prostředky především na prevenci, ať už v oblasti sociální, tak v oblasti dopravní. Město má nově zpracován komunitní plán, který se týká také oblasti sociálního začleňování apod. Zastupitelé města Havířova také zrušili pořadník na přidělování městských bytů, aby v co největší možné míře eliminovali stěhování nepřizpůsobivých občanů do svých bytů.

V současné době město také dostalo dotaci na projekt „Chodník podél komunikace I/I“. Tento projekt zvýší bezpečnost chodců na silnici I/1 vedoucí směrem na Těrlicko.

Tabulka č. 193: Vývoj trestných činů ve městě Havířov část Havířov 3 (lokalita starý Šumbark) za rok 2013

Zjištěné trestné činy	Počet
Vraždy	0
Znásilnění	1
Fyzické útoky	54
Loupeže	18
Vloupání do obydlí	15
Vloupání do chat a chalup	0
Krádeže automobilů	30
Krádeže věcí z automobilů	47
Krádeže jízdných kol	25
Výroba, držení a distribuce drog	2
Rízení pod vlivem	22
Všechny zbývající činy	515

Pramen: [interní materiály Města Havířov mapakriminality.cz + vlastní zpracování]

Tabulka č. 194: Vývoj trestných činů ve městě Havířov část Havířov 1 za rok 2013

Zjištěné trestné činy	Počet
Vraždy	1
Znásilnění	5
Fyzické útoky	98
Loupeže	26
Vloupání do obydlí	72
Vloupání do chat a chalup	1
Krádeže automobilů	81
Krádeže věcí z automobilů	282
Krádeže jízdných kol	162
Výroba, držení a distribuce drog	15
Řízení pod vlivem	43
Všechny zbývající činy	1412

Pramen: [interní materiály Města Havířov mapakriminality.cz + vlastní zpracování]

Bezpečnost obyvatel v obci Horní Bludovice

V obci není jak policie ČR, tak také obecní policie. Drobné krádeže se v obci vyskytují, ale situace je zde nejlepší z celého ORP Havířov. Obec se snaží eliminovat možnost krádeží např. i zvýšeným nočním svícením pouličního osvětlení v rámci rozpočtových možností. Hlavními problémy je bezpečnost s ohledem na dopravní situaci v obci. Především se jedná o nedostatek chodníků a přechodů přes hlavní komunikace, absence radaru, absence retardérů apod. V době pořádání fotbalových zápasů na místním stadionu je problém v bezohlednosti řidičů, kteří parkují až na hranici křižovatky. Problémem je také řízení pod vlivem alkoholu především od restaurace „U Mokroše“. **[interní materiály obce Horní Bludovice]**

Bezpečnost obyvatel v obci Horní Suchá

Počet policistů ČR je 15 osob s tím, že fyzicky je přítomno kolem 11 policistů. Obec má problémy s celkovou narůstající kriminalitou především ve formě malých krádeží apod. na narůstající kriminalitě má významný podíl výkup barevných kovů, který není nějak legislativně ošetřen. Cílem představitelů obcí by měl být počet policistů podle trestné činnosti ne podle tabulek z MVČR. Jedním z dalších problémů v obci jsou služby policistů podle místa trvalého bydliště. Obec Horní Suchá má tzv. „sociálně vyloučenou lokalitu“ kde bydlí především obyvatelé nízkopříjmových skupin apod.

Ze všech obcí ORP Havířov má obec Horní Suchá největší problémy v oblasti kriminality z pohledu na počet obyvatel. **Index kriminality** dosahuje čísla **340,5**. Což je na stupnici kriminality poskytované oficiálními daty druhý nejvyšší index hodnocení. **[mapakriminality.c, interní materiály obce Horní Suchá]**

Bezpečnost obyvatel v obci Těrlicko

V Obci Těrlicko je opět hlavním problémem nedostatek policistů ČR. Rozsah katastru, kde zasahují policisté ČR je 35 ha a na tomto území pracuje přibližně 15 policistů. Z tohoto počtu ještě vypomáhají policisté na území města Havířov. Původně mělo dojít k navýšení o 3 – 5 policistů, dodnes toto navýšení nebylo uskutečněno. Mezi hlavní problémy patří také velké dojezdové vzdálenosti mezi jednotlivými částmi obce.

Tabulka č. 195: Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko

Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko (pro obec Těrlicko)*			
Rok	Zjištěno	Objasněno	tj. v %
2007	-	-	-
2008	113	60	53,10
2009	103	65	63,11
2010	124	64	51,61
2011	60	28	46,67
2012	41	18	43,90

Pramen: [interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Vývoj přestupků má v posledních dvou letech sledovaného období **klesající trend**, stejně tak **klesá i objasněnost** přestupků.

Tabulka č. 196: Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko

Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko (pro obec Těrlicko)*		
Rok	Zjištěno	Protialkoholní záchytná stanice
2008	7	0
2009	9	3
2010	9	3
2011	6	0
2012	6	1

Pramen: [interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Případy domácího násilí se v posledních dvou letech sledovaného období nachází ve stejných hodnotách.

Tabulka č. 197: Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko

Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko (pro obec Těrlicko)*		
Rok	Zjištěno	Z toho:
2008	6	-
2009	3	3×PŘ
2010	10	4×TČ, 4×PŘ 2×ČJ
2011	6	3×TČ 3×PŘ
2012	5	2×TČ, 1×PŘ

Pramen: [interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice]

* Zpráva o vývoji kriminality za rok 2013 v době zpracovávání tohoto dokumentu nebyla zpracována

Zjištěné případy řízení pod vlivem alkoholu v obci Těrlicko je v klesající tendenci.

Tabulka č. 198 Trestné činy na území obce Těrlicko v roce 2013

Zjištěné trestné činy	Počet
Vraždy	0
Znásilnění	1
Fyzické útoky	3
Loupeže	1
Vloupání do obydlí	12
Vloupání do chat a chalup	0
Krádeže automobilů	3
Krádeže věcí z automobilů	12
Krádeže jízdních kol	6
Výroba, držení a distribuce drog	2
Řízení pod vlivem	4
Všechny zbývající činy	74

Pramen: [interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice]

Tabulka zachycuje zjištěné trestné činy na území obce v roce 2013. Základním ukazatelem je tzv. **index kriminality**, který je **156,5**. **[interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice, mapakriminality.cz]**

V obci se také nachází nápravné zařízení pro mládež. Je nutno podotknout, že s tímto zařízením má obec navázanou dobrou spolupráci.

Bezpečnost na silnicích je v obci na špatné úrovni především absencí chodníků a velkou četností projíždějících automobilů a to jak osobních tak nákladních. Denní průměr průjezdů automobilů obcí je cca 6 000.

Finanční analýza

Pro zhodnocení financování v oblasti bezpečnosti byla vybrána finanční analýza výdajů na fungování městské policie Havířov, kdy se jedná o největší část finančních nákladů spojenou se zajištěním bezpečnosti. Výdaje jsou uvedeny za poslední čtyři roky.

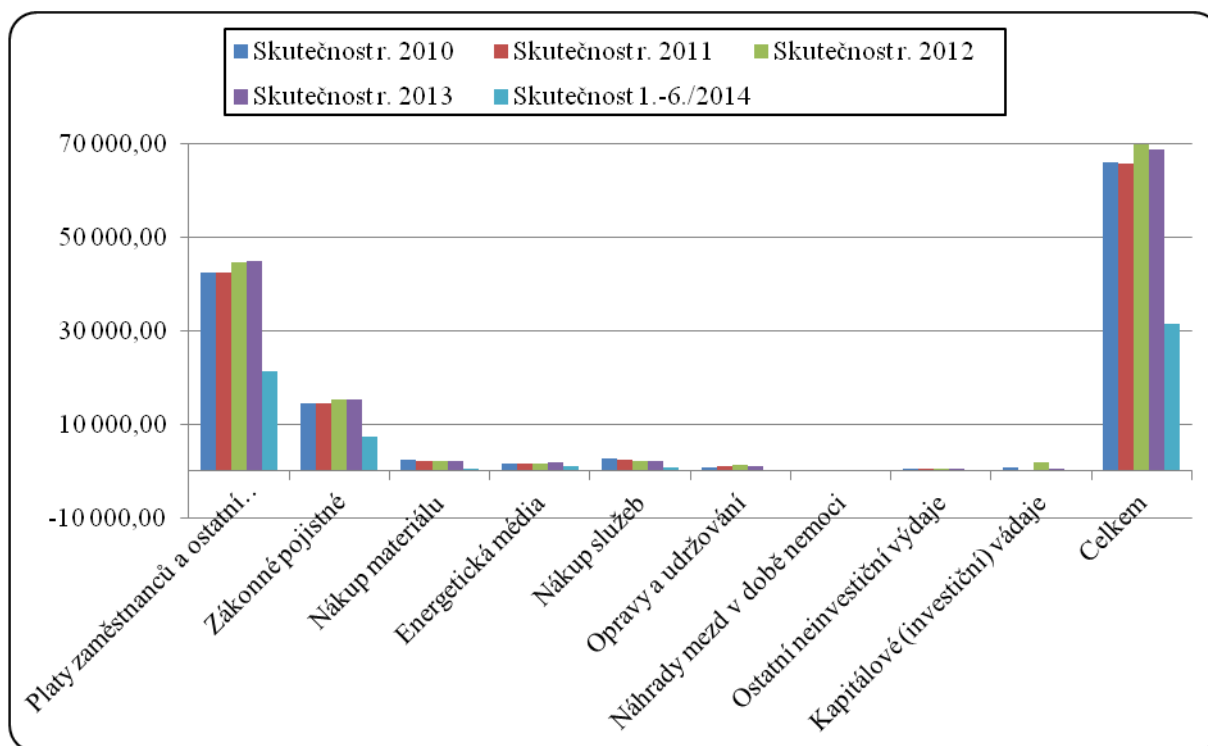
Tabulka č. č. 199: Čerpání výdajů Městské policie Havířov podle charakteru

Druh výdajů	Skutečnost r. 2010	Skutečnost r. 2011	Skutečnost r. 2012	Skutečnost r. 2013	Skutečnost 1. -6. /2014
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	42 517,28	42 534,68	44 661,32	44 982,04	21 406,32
Zákonné pojistné	14 570,23	14 643,81	15 375,51	15 475,53	7 373,44
Nákup materiálu	2 411,51	2 221,62	2 190,28	2 135,38	602,85
Energetická média	1 703,28	1 748,41	1 735,30	1 846,58	962,12
Nákup služeb	2 627,18	2 517,45	2 235,19	2 195,48	731,51
Opravy a udržování	889,91	1 027,51	1 337,49	1 043,08	218,9
Náhrady mezd v době nemoci	116,63	252,78	191,96	195,21	90,23
Ostatní neinvestiční výdaje	433,83	485,78	602,38	419,83	214,81
Kapitálové (investiční) výdaje	885,78	392,6	1 899,62	627,61	0
Celkem	66 155,63	65 824,64	70 229,05	68 920,74	31600,18

Pramen: [interní materiály města Havířov]

Největší položkou výdajů na provoz městské policie Havířov jsou platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci. Následuje položka zákonné pojistné odváděné zaměstnancem. Pod položkou nákup materiálu, se rozumí především povinná výbava městských strážníků apod. Pod položkou energetická média se rozumí výdaje na provoz automobilů městské policie a zabezpečení energií městských služeben. Položka nákup služeb zahrnuje např. právní služby a služby spojené s výcvikem městských strážníků. Opravy a udržování jsou položky, které jsou důležité pro bezproblémový chod služeben, automobilů a samotné výstroje strážníků. Investiční výdaje byly nejvyšší v roce 2012, kdy nárůst obsahoval obnovení především vozového parku.

Graf č. 23: Čerpání výdajů Městské policie Havířov podle charakteru



Pramen: [interní materiály obce Těrlicko a Albrechtice]

7.1.3 ANALÝZA RIZIK A DALŠÍ POTŘEBNÉ ANALÝZY

Riziko, je nebezpečí vzniku událostí, které může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu a není ani nemožná, ani jistá. Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadů na dosažení cílů strategie. Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu.

Tabulka č. 200: Analýza rizik

č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			PP	D	V = P×D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na zajištění bezpečnosti občanů	3	5	15	Dlouhodobé plánování financování bezpečnosti	Obce, kraj
		Nedostatek financí na investice	3	4	12	Využití externích zdrojů financování, meziobecní spolupráce	Obce, kraj
		Udržitelnost projektů financovaných z fondů EU	2	4	8	Hledání zdrojů financování	Obce, kraj
2.	Organizační riziko	Neochota obcí ke spolupráci	3	4	12	Jednání o meziobecní spolupráci v širším kontextu aglomerace	Obce, kraj
3.	Právní riziko	Změny legislativy	3	3	9	Tlak na zákonodárce, meziobecní spolupráce	Obce, kraj
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení policie	3	4	12	Využití externích zdrojů financování	Obce, kraj, stát

Pramen: [vlastní zpracování]

V rámci analýzy rizik v oblasti rozvoje území aglomerace SO ORP Havířov se jeví největším rizikem snižování výdajů z veřejných rozpočtů na zajišťování bezpečnosti v území. I při malém snížení výdajů hrozí velké snížení funkčnosti celého systému poskytování bezpečnosti občanům ORP Havířov. Tento aspekt by vedl ke zhoršení situace v území s následným větším odchodem obyvatel ze SO ORP Havířov.

7.1.4 SWOT ANALÝZA OBLASTI

Účel použití: SWOT analýza může být použita pro jeden nebo více účelů. Standardně je využívána jako pohled pro generování alternativ strategií s využitím matice SWOT.

Název SWOT se skládá z anglických slov **STRENGTH** – silné stránky, **WEAKNESSES** – slabé stránky, **OPPORTUNITIES** – příležitosti a **THREATS** – hrozby. SWOT analýza je standardní metodou podnikového a veřejně-správního managementu. SWOT analýza identifikuje vnitřní silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby identifikované ve vnějším prostředí organizace. [vlastní zpracování]

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS) - VNITŘNÍ FAKTORY

- S1 Chuť a iniciativa pracovní skupiny řešit problémy
- S2 Existence Koncepce prevence kriminality na léta 2009 - 2013 a zájem vedení města o vytvoření Koncepce prevence kriminality na další období
- S3 Zařazení prevence kriminality do struktury magistrátu; funkce manažera prevence kriminality, protidrogového koordinátora a poradce pro národnostní menšiny na odboru sociálních věcí; skupina prevence při Městské policii Havířov; existence pracovní skupiny „Bezpečnost a prevence sociálně patologických jevů“ a existence komise protidrogové a prevence kriminality
- S4 Každoroční zpracování Městského programu prevence kriminality, jehož součástí jsou preventivní programy městské policie,
- S5 Financování prevence kriminality a protidrogové prevence - dotace MV ČR, Fond pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku ve městě Havířov, dotační program města
- S6 Finanční podpora města v oblasti sportu a volnočasových aktivit – dotační program města
- S7 Existence nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti – veřejná služba a veřejně prospěšné práce
- S8 Existence lokálního partnerství a koordinátora (LP)
- S9 Zájem RPG o prevenci

- S10 Existence oblastního metodika prevence a školních metodiků prevence; existence výstupů ze škol o plnění minimálních preventivních programů (ZŠ, SŠ) . [vlastní zpracování]

SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES) – VNITŘNÍ FAKTORY

- W1 Nárůst kriminality na území města Havířova i v celém okrese Karviná
- W2 Kumulování sociálně nepřizpůsobivých obyvatel na Šumbarku a v Prostřední Suché
- W3 Kumulování sociálně nepřizpůsobivých obyvatel na ubytovnách Merkur a Impuls, vysoká kriminalita u neromů, romové ne většina
- W4 Nárůst pachatelů trestných činů – romové méně závažná TČ (spontánní), neromové páchají závažnější trestné činy
- W5 Malá vymahatelnost práva - sankce
- W6 Romizace škol; nárůst neomluvené absence zejména na školách s vysokým podílem romských žáků
- W7 Závislost na návykových látkách; nedostatek ambulantních zařízení (po léčbě) pro závislé
- W8 Fanoušci hooligans – silné zastoupení v Havířově
- W9 Dlouhodobý podstav Policie ČR v Havířově
- W10 Vysoká nezaměstnanost
- W11 Nedostatek finančních prostředků
- W12 Velké množství heren v blízkosti sociálně vyloučených lokalit
- W13 Řídký kamerový systém (v současnosti 12 kamer v Havířově), špatné osvětlení v některých lokalitách (místech). [vlastní zpracování]

PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES) – VNĚJŠÍ FAKTORY

- O1 Vytvoření odboru/útvary bezpečnosti a kriminality pro celé území ORP Havířov
- O2 Spolupráce PČR, ČOI, MP, OSPOD – alkoholismus, automaty, mladiství
- O3 Účinně regulovat hazard (nikoliv jen časově – nová vyhláška města)
- O4 Hledání účinných opatření – zkušenosti z jiných měst
- O5 Kontrola výherních automatů v souvislosti se zneužíváním sociálních dávek
- O6 Přijatelnější ceny pro děti a studenty na kulturní a sportovní akce (např. krytý bazén, koupaliště, kino)
- O7 Areál volného času
- O8 Rozšíření kamerového systému, makety kamer (vyhodnotit efektivitu stávajících kamer)
- O9 V rámci veřejné služby a veřejně prospěšných prací úprava „špatných prostranství“ (např. okrajové lokality)
- O10 Efektivní využívání dotačních titulů
- O11 Nulová tolerance
- O12 Informovat nejširší veřejnost o aktuálním stavu kriminality ve městě na konkrétních městských částech, zabránit šíření různých fám zprůhledněním událostí, např. prostřednictvím tisku, webových stránek města
- O13 Aktualizace Katalogu sociálních služeb v Havířově. **[vlastní zpracování]**

HROZBY (THREATS) – VNĚJŠÍ FAKTORY

- T1 Nárůst osob bez domova
- T2 Další propad nezaměstnanosti; nedostatek pracovních příležitostí
- T3 Další ekonomický propad seniorů
- T4 Šíření fám, které se dotýkají bezpečnosti
- T5 Eskalace nálad ve společnosti – radikalizace
- T6 Drogově závislí
- T7 Hrozba zvyšujícího se násilí vůči majetku a lidem; nárůst kriminality
- T8 Ghettoizace
- T9 Nárůst počtu osob s psychickými problémy
- T10 Neexistence tzv. sociálních podniků (včetně legislativních úprav), které by

zaměstnávaly osoby sociálně znevýhodněné: dlouhodobě nezaměstnané, osoby trestané, osoby prošlé léčením alkoholové či nealkoholové závislosti. **[vlastní zpracování]**

V rámci provedené SWOT analýzy pro tento dokument se jako největší **silné stránky** jeví tyto dva faktory:

- Chuť a iniciativa pracovní skupiny řešit problémy;
- Existence Koncepce prevence kriminality na léta 2009 - 2011 a zájem vedení města o vytvoření Koncepce prevence kriminality na další období.

Jako největší slabé stránky se jeví tyto dva faktory:

- Nárůst kriminality na území města Havířova i v celém okrese Karviná;
- Kumulování sociálně nepřízpůsobivých obyvatel na Šumbarku a v Prostřední Suché.

Jako největší příležitosti se jeví tyto dva faktory:

- Aktualizace Katalogu sociálních služeb v Havířově;
- Vytvoření odboru/útvary bezpečnosti a kriminality pro celé území ORP Havířov.

Jako největší hrozby jeví tyto dva faktory:

- Nárůst osob bez domova;
- Další propad nezaměstnanosti; nedostatek pracovních příležitostí.

Zpracování a výsledek této SWOT analýzy pro SO ORP Havířov potvrzuje výše uvedené myšlenky v rámci bezpečnosti obyvatel ORP Havířov a definuje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Tento dokument se bude zabývat všemi výsledky dané SWOT analýzy a bude je brát jako základní stavební kameny pro další rozvoj území v rámci Projektu MOS. **[vlastní zpracování]**

7.1.5 SOUHRN VÝSLEDKU ANALÝZ

ORP Havířov opouští mnoho obyvatel. Velký podíl obyvatel stále pracuje pro důlní společnost OKD, a. s., která je i nadále největším zaměstnavatelem v kraji. Obyvatelé dojíždějí za prací i do blízké průmyslové zóny Nošovice a do průmyslových podniků jako jsou Vítkovice steel, a. s., Arcelor Mittal steel, a. s. apod. Velmi malý počet obyvatel se zabývá podnikatelskou činností. Restrukturalizace průmyslu v území způsobuje zásadní změny v zaměstnanosti. V rámci spolupráce v území s krajem a vládou ČR je nutné hledat další pracovní příležitosti. S jednostranným zaměřením regionu – těžkým a středně těžkým průmyslem nedokáže samospráva sama nic učinit. Stát, potažmo vláda ČR, garantuje na Karvinsku investiční pobídky s podporou až 200 000 Kč na jedno pracovní místo, což je čtyři krát více než v minulých letech. Rozvoj aglomerace SO ORP Havířov především omezuje situace na trhu práce a pracovních příležitostech pro začínající podnikatele. Vysoká nezaměstnanost z krátkodobého hlediska, ale i z hlediska dlouhodobého je problémem regionálního charakteru, neboť obyvatelé se pohybují za prací v rámci celého regionu.

Při řešení problému nezaměstnanosti je nutné podporovat rozvoj průmyslových zón a dopravní infrastruktury. Hustota a stav dopravní infrastruktury je významným faktorem, ovlivňující dopravní dostupnost regionu. Tím je logicky ovlivněno stávající podnikatelské prostředí a také atraktivita regionu pro nové přicházející investory.

S těmito faktory v oblasti práce souvisejí také možná bezpečnostní rizika, která negativně ovlivňují rozvoj území aglomerace SO ORP Havířov. Nezaměstnanost a s ní související patologické jevy mají přímý vliv na celkovou bezpečnost obyvatel ORP Havířov. Obec, kraj, ale i stát by měl dbát na rozvoj bezpečnosti jak na poli dopravní situace, tak také na bezpečnost obyvatel v přímém slova smyslu. Investicemi do preventivních programů, vytvořením odboru/útvary pro území celého ORP Havířov, zajišťování bezpečnosti v oblasti dopravy, preventivní kriminality a navýšení počtu policistů ČR a městských strážníků a zlepšení jejich vybavenosti se zlepší bezpečnost obyvatel v ORP Havířov. **vlastní zpracování**

7.2 Návrhová část pro oblast aglomerace

7.2.1 STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Bezpečnost v rámci aglomerace“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti bezpečnost v rámci aglomerace.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost v rámci aglomerace.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření představiteli obcí, tj. starostů, představiteli bezpečnostních složek a s odbornými pracovníky jednotlivých obecních úřadů a magistrátu statutárního města Havířova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma bezpečnost v rámci aglomerace.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

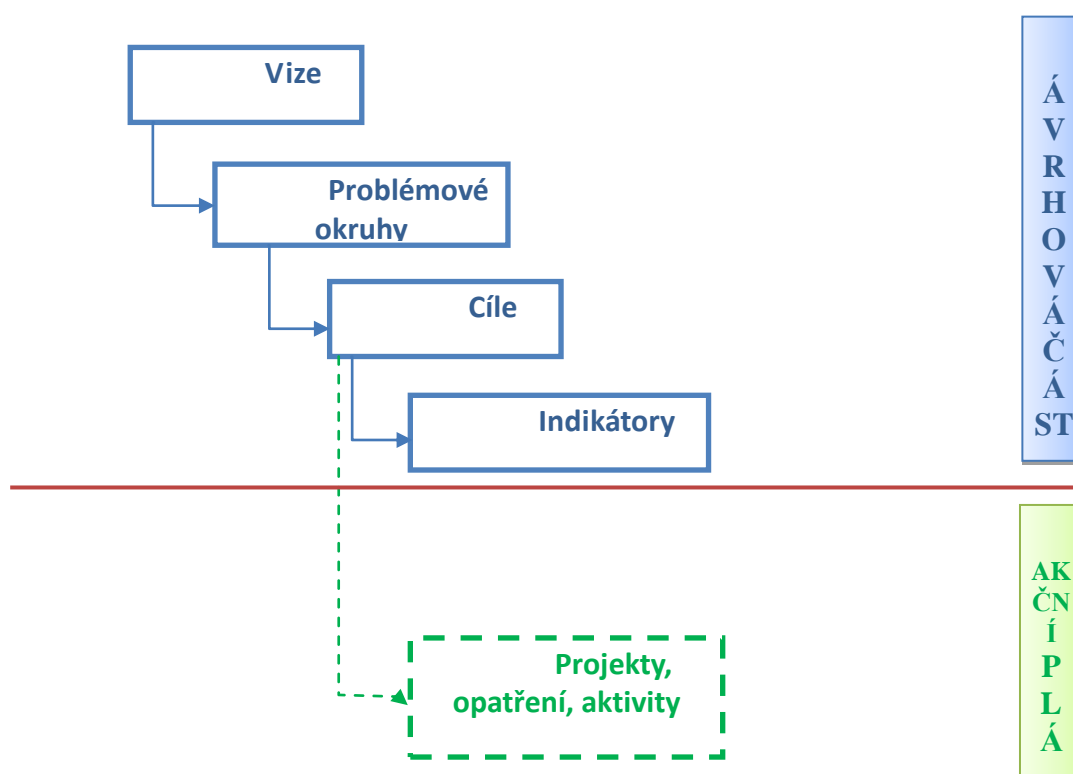
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout.

Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost v rámci aglomerace. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.



Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Agglomerace“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce						
Oblast aglomerace	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2		Problémová oblast 3	
	Chybějící bezpečnostní útvar na území ORP Havířov		Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti		Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech	
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.2	cíl 3.1	cíl 3.2
Zavést bezpečnostní tým/útvar na území SO ORP Havířov k analytické činnosti	Technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu	Aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti	Zabezpečit technické a personální vybavení k řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov	Zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny	Realizace preventivních programů pro seniory a mladistvé	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2 VIZE A PROBLÉMOVÉ OBLASTI (OKRUHY)

VIZE

Obce ze správního obvodu ORP Havířov včetně Havířova jsou zapojeny v bezpečnostních preventivních činnostech a programech ve všech věkových kategoriích obyvatel. Obce dosáhly vysoké úrovně bezpečnosti v dopravě. Občané situaci v bezpečnosti obecně vnímají velmi dobře a jsou s ní spokojeni. Všechny základní a mateřské školy mají vysokou kvalitu výuky, dostatečné materiální vybavení a jsou spokojeny se svojí finanční situací. Do mimotřídních a mimoškolních aktivit je zapojena alespoň jedna třetina dětí a mládeže, především z méně podnětného sociálního prostředí, zejména díky rozsahu a kvalitě nabídky aktivit. Motivující a účelný způsob svozu odpadů, důsledná separace odpadů vede ke snižování množství odpadů a ceny za jeho likvidaci a svoz. Osvěta, optimalizace, audit kapacitních možností stávající linky na třídění odpadů v Havířově je prováděn průběžně a každoročně přináší další zlepšování podmínek pro likvidaci odpadu v ORP Havířov. Sociální služby na území Havířova pokrývají potřeby obcí ze spádového území obcí ORP Havířov. Navýšená kapacita služeb pro seniory v oblasti pobytových, terénních i ambulantních služeb pokrývá plně potřeby obyvatel z ORP Havířov. Optimální rozložení sociálních služeb pro různé cílové skupiny s podílem partnerské spolupráce obcí

v ORP se daří díky kvalitnímu komunitnímu plánování ve městě. Důslednou spoluprací samosprávy a podnikatelského sektoru se zlepšil marketing turistické oblasti. Zpracuje se seznam podporovaných turistických aktivit a atrakcí. Široký dopad na aktivity cestovního ruchu i volnočasové aktivity občanů bude mít realizace záměru cyklostezek a cyklotras v území oblasti.

PROBLÉMOVÉ OBLASTI

1. Chybějící bezpečnostní útvar na území ORP Havířov

Bezpečnost obyvatel SO ORP Havířov a vysoká míra nezaměstnanosti ve všech věkových kategoriích spolu vysoce souvisí. Vědeckými týmy je dokázáno, že se zvyšující se mírou nezaměstnanosti se snižuje bezpečnost obyvatel. Při započtení ještě dvou „sociálně vyloučených lokalit“, kde se akumuluje vyšší kriminalita, je bezpečnost obyvatel značně narušena. Problémem je také nezahrnutí drobných krádeží a doprovodné trestné činnosti (vykrádání sklepů, vloupání do auta, krádeže kol apod.) do statistik Policie ČR a Městské policie Havířov. Do statistik tyto majetkové újmy nejsou zahrnuty, protože obyvatelé nechtějí, popřípadě nemají zájem tyto „drobné“ majetkové újmy hlásit. Tento fakt je obecně znám z veřejných mínění a hlavními důvody toho nehlášení újmy jsou především tyto faktory: „nevyřešení daného problému, zbytečná byrokracie apod.“

Tyto faktory vedou k úvaze o vytvoření bezpečnostního útvaru/týmu na území ORP Havířov. Tento tým/útvar cca 5 lidí by prováděl analýzy bezpečnostní situace v jednotlivých obcích, připravoval podklady pro jednání starostů, hejtmána i pro jednání Vlády ČR a zabýval se celkovým zlepšením bezpečnosti v ORP Havířov.

Podobný bezpečnostní útvar funguje na území statutárního města Frýdek-Místek a má prokazatelné výsledky v preventivní činnosti a navazujících činnostech pro zvýšení celkové bezpečnosti obyvatel nejen Frýdku-Místku.

Trestná činnost na území SO ORP Havířov resp. statistiky trestné činnosti jsou uvedeny v analytické části dokumentu v aglomerační části souhrnného dokumentu. Je tedy zbytečné statistiky opět uvádět, ale z výše uvedených statistik je zřejmé, že bezpečnostní situace ve SO ORP Havířov není dobrá a situace se dále zhoršuje.

Důsledky neřešení problému

Pokud by nedošlo k vytvoření bezpečnostního útvaru/týmu, který by zajišťoval větší přehled o bezpečnosti ve SO ORP Havířov, analyzoval problémy a přicházel s novými možnostmi na řešení problému, lze předpokládat, že bezpečnostní situace se bude nadále zhoršovat. Tento fakt bude mít za důsledek ještě větší odliv obyvatel ORP Havířov, větší nezaměstnanost, což se opět projeví do statistik kriminální činnosti ve SO ORP Havířov.

2. Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti

Dopravní bezpečnost ve SO ORP Havířov je relativně na dobré úrovni. Existují však obce, které nedisponují např. radary na měření rychlosti v obcích, zpomalovacími retardéry, absencí policistů, ať už z řad Policie ČR či obecní policie u přechodů pro chodce apod. Cílem spolupráce by měla být pomoci od jádrového města ORP Havířov v této problematice. Obce, které by se zapojily do řešení bezpečnostní situace touto formou, by se podílely na nákladech s ní související.

Důsledky neřešení problému

Pokud by nedošlo k uvedenému opatření ze stran obcí a jádrového města, bude se stále ještě dobrá situace v dopravní stránce bezpečnosti zhoršovat. Tento fakt by měl posílit povědomí občanů SO ORP Havířov, že dopravní bezpečnost není podřadným cílem.

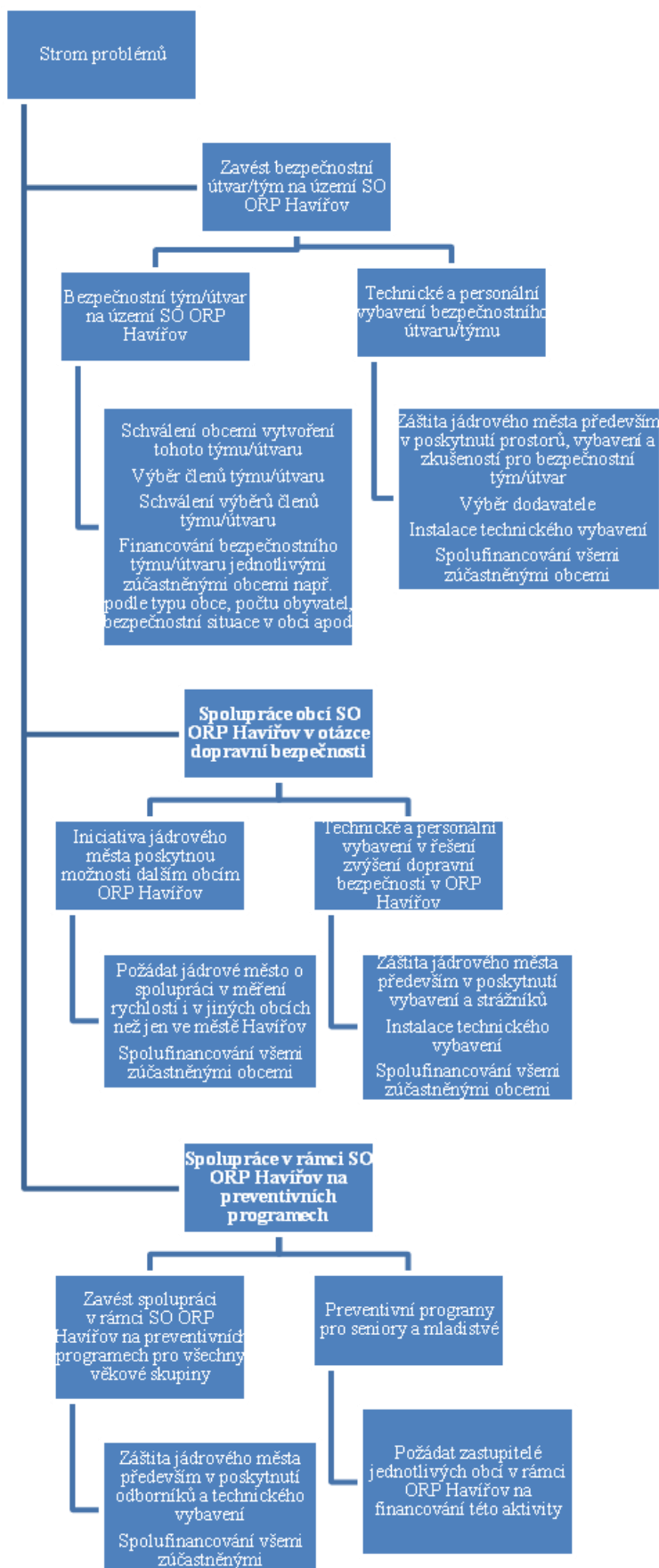
3. Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech

Preventivní programy zabraňují zvyšující se kriminality zejména u mladistvých osob. V současné době sice existují preventivní programy, ale nejsou v nich zapojeny všechny obce SO ORP Havířov. Spoluřinancováním obcí SO ORP Havířov na preventivních programech a přednáškách by se zvýšila úroveň dospívání rizikových skupin mladých osob ve věku kolem 15 let a nedocházelo by ke snižování bezpečnosti.

Důsledky neřešení problému

V případě nespolečné spolupráce obcí na preventivních programech pro všechny věkové skupiny zejména tedy u mladistvých osob se do budoucna bude zvyšovat kriminalita.

STROM PROBLÉMŮ



7.2.3 POPIS CÍLŮ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Tabulka č. 201: Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Chybějící bezpečnostní útvar/tým na území ORP Havířov
Cíl 1.1	Zavést bezpečnostní tým/útvár na území SO ORP Havířov k analytické činnosti
Popis cíle	Bezpečnostní situace na území ORP Havířov je ohrožena špatnou situací zejména v návaznosti na vysokou nezaměstnanost. Na území jsou také dvě „sociálně vyloučené lokality“, kde se akumuluje vyšší kriminalita. Tyto důvody jsou dostatečně zásadní k vytvoření bezpečnostního týmu/útváru, který by byl podpůrným bodem pro práci policie ČR a obecní policie v obcích, kde tyto bezpečnostní složky figurují. Tento tým/útvár cca 5 lidí by prováděl analýzy bezpečnostní situace v jednotlivých obcích, připravoval podklady pro jednání starostů, hejtmána i pro jednání Vlády ČR a zabýval se celkovým zlepšením bezpečnosti v ORP Havířov.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záštitá jádrového města především v poskytnutí prostorů, vybavení a zkušeností pro bezpečnostní tým/útvár • Schválení obcemi vytvoření tohoto týmu/útváru • Výběr členů týmu/útváru • Schválení výběrů členů týmu/útváru <p>B. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financování bezpečnostního týmu/útváru jednotlivými zúčastněnými obcemi např. podle typu obce, počtu obyvatel, bezpečnostní situace v obci apod.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet jednání bezpečnostního útváru
Správce cíle	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města

Tabulka č. 202: Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Chybějící bezpečnostní útvar/tým na území ORP Havířov
Cíl 1.2	Technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu
Popis cíle	Součástí bezpečnostního útvaru/týmu je také jeho materiální, technické, softwarové, hardwarové, prostorové a personální vybavení. Toto vybavení je nezbytné pro kvalitní práci členů útvaru/týmu. Na všech potřebných částech vybavení, ať už personálního či materiálního charakteru by se podílely všechny obce zapojené do tohoto cíle.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záštitu jádrového města především v poskytnutí prostorů, vybavení a zkušeností pro bezpečnostní tým/útvár • Výběr dodavatele • Instalace technického vybavení <p>B. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolufinancování všemi zúčastněnými obcemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vyčleněných finančních prostředků na fungování týmu z rozpočtů obcí/svazku či jiných zdrojů (např. fondů EU).
Správce cíle	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města

Tabulka č. 203: Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti
Cíl 2.1	Aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti
Popis cíle	Zástupci tří (Albrechtice, Horní Bludovice a Těrlicko) z pěti obcí SO ORP Havířov se na společných schůzkách shodli, že v otázce dopravní bezpečnosti jsou značné mezery. Tato situace je způsobena nedostatkem policistů ať už policistů ČR či obecních strážníků, absencí bezpečných přechodů pro chodce, ale především absencí radarů na měření rychlosti.
Hlavní opatření	Požádat jádrové město o spolupráci v měření rychlosti i v jiných obcích než jen ve městě Havířov. Požádat zúčastněné obce na finanční účasti.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet instalovaných zařízení ke zkvalitnění dopravní bezpečnosti na zemi ORP Havířov (radary, retardéry apod.)
Správce cíle	Primátor/primátorka města Havířov.

Tabulka č. 204: Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti
Cíl 2.2	Zabezpečit technické a personální vybavení k řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov
Popis cíle	Součástí uvažované spolupráce v rámci bezpečnostní situace v ORP Havířov je také technické a personální vybavení pro zkvalitnění otázky dopravní bezpečnosti, protože ne všechny obce v rámci SO ORP Havířov disponují těmito prostředky. Tyto prostředky (radary, retardéry apod.), které budou vynaloženy ve spolupráci zúčastněných obcí ORP Havířov v této problematice, povedou k výraznému zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov.

Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záštitá jádrového města především v poskytnutí vybavení a strážníků • Instalace technického vybavení <p>B. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolufinancování všemi zúčastněnými obcemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vyčleněných finančních prostředků z rozpočtů obcí/svazku či jiných zdrojů (např. fondů EU) na technické a personální vybavení
Správce cíle	Primátor/primátorka města Havířov

Tabulka č. 205: Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech
Cíl 3.1	Zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny
Popis cíle	Oblast prevence kriminality je další důležitou částí pro snižování kriminality v SO ORP Havířov. V preventivních programech by byly zahrnuty všechny věkové skupiny, prioritní skupinou by byla skupina okolo 15 let věku mladistvých, protože podle výzkumů se jedná o nejkritičtější věkovou skupinu.
Hlavní opatření	Požádat zastupitele jednotlivých obcí v rámci ORP Havířov na financování této aktivity.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vyčleněných finančních prostředků na fungování preventivních programů z rozpočtů obcí/svazku/kraje/neziskových organizací či jiných zdrojů (např. fondů EU).
Správce cíle	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech

Tabulka č. 206: Cíl 3.2

Problémový okruh 3	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech
Cíl 3.2	Počet preventivních programů pro seniory a mladistvé
Popis cíle	Oblast prevence kriminality je další důležitou částí pro snižování kriminality v SO ORP Havířov. V preventivních programech by byly zahrnuty všechny věkové skupiny, prioritní skupinou by byla skupina okolo 15 let věku mladistvých, protože podle výzkumů se jedná o nejkritičtější věkovou skupinu.
Hlavní opatření	Požádat zastupitele jednotlivých obcí v rámci ORP Havířov na financování této aktivity.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet realizovaných/zrealizovaných preventivních programů Počet účastníků preventivních programů
Správce cíle	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech

7.2.4 INDIKÁTORY

Tabulka č. 207: Indikátor 1

Problémový okruh 1	Chybějící bezpečnostní útvar/tým na území ORP Havířov		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	ZAVEDENÍ BEZPEČNOSTNÍHO TÝMU		
Měrná jednotka	Realizace týmu/útvary		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		NE	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Bezpečnostní útvar/tým bude provádět analýzy ORP Havířov resp. jeho problémových oblastí, které dále poskytne ve zprávách obcím, které se zapojí do zavedení bezpečnostního útvaru/týmu, PČR, MP atd.		
Metodika a výpočet:	Zavedení bezpečnostního útvaru		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva PČR, MPO, MmH, obcí, které se přímo podílejí na fungování týmu/útvary		

Tabulka č. 208: Indikátor 1.1

Cíl	Zavést bezpečnostní tým/útvar na území SO ORP Havířov k analytické činnosti		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET JEDNÁNÍ BEZPEČNOSTNÍHO TÝMU		
Měrná jednotka	počet		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Bezpečnostní útvar/tým bude provádět analýzy ORP Havířov resp. jeho problémových oblastí, které dále poskytne ve zprávách obcím, které se zapojí do zavedení bezpečnostního útvaru/týmu, PČR, MP atd.		
Metodika a výpočet:	Zavedení bezpečnostního útvaru, počet jednání bezpečnostního útvaru.		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva PČR, MPO, MmH, obcí, které se přímo podílejí na fungování týmu/útvary, zápisy z jednání bezpečnostního týmu		

Tabulka č. 209: Indikátor 1.2

Cíl	Technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET VYČLENĚNÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA FUNGOVÁNÍ TÝMU Z ROZPOČTŮ OBCÍ/SVAZKU ČI JINÝCH ZDROJŮ (NAPŘ. FONDŮ EU)		
Měrná jednotka	tis. Kč		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí	Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí
Skutečnost	0 % z rozpočtu obcí		
Popis měřítka:	Součástí bezpečnostního útvaru/týmu je také jeho materiální, technické, softwarové, hardwarové, prostorové a personální vybavení. Toto vybavení je nezbytné pro kvalitní práci členů útvaru/týmu. Na všech potřebných částech vybavení, ať už personálního či materiálního charakteru by se podílely všechny obce zapojené do tohoto cíle.		
Metodika a výpočet:	Počet vyčleněných finančních prostředků na technické a personální vybavení z rozpočtů obcí/svazku či jiných zdrojů (např. fondů EU)		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva obcí, které se přímo podílejí na fungování týmu/útvaru		

Tabulka č. 210: Indikátor 2

Problémový okruh 2	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET JEDNÁNÍ OBCÍ K OTÁZCE DOPRAVNÍ BEZPEČNOSTI		
Měrná jednotka	Realizace jednání		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jednání by měla být vedena ke zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov a podpoře tohoto zvýšení. Diskuze nad zakoupením radarů, retardérů apod.		
Metodika a výpočet:	Realizace jednání		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání		

Tabulka č. 211: Indikátor 2.1

Cíl	Aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET INSTALOVANÝCH ZAŘÍZENÍ KE ZKVALITNĚNÍ DOPRAVNÍ BEZPEČNOSTI NA ZEMÍ ORP HAVÍŘOV (RADARY, RETARDÉRY APOD.)		
Měrná jednotka	počet instalovaných zařízení		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zástupci tří (Albrechtice, Horní Bludovice a Těrlicko) z pěti obcí SO ORP Havířov se na společných schůzkách shodli, že v otázce dopravní bezpečnosti jsou značné mezery. Tato situace je způsobena nedostatkem policistů ať už policistů ČR či obecních strážníků, absencí bezpečných přechodů pro chodce, ale především absencí radarů na měření rychlosti.		
Metodika a výpočet:	Vývoj instalovaných zařízení ke zkvalitnění dopravní bezpečnosti na zemi ORP Havířov (radary, retardéry apod.)		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva obcí, které se přímo podílejí na spolupráci		

Tabulka č. 212: Indikátor 2.2

Cíl	Zabezpečit technické a personální vybavení k řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET VYČLENĚNÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z ROZPOČTŮ OBCÍ/SVAZKU ČI JINÝCH ZDROJŮ (NAPŘ. FONDŮ EU) NA TECHNICKÉ A PERSONÁLNÍ VYBAVENÍ		
Měrná jednotka	tis Kč.		
Gestor indikátoru	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí	Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí
Skutečnost	0 % z rozpočtu obcí		
Popis měřítka:	Součástí uvažované spolupráce v rámci bezpečnostní situace v ORP Havířov je také technické a personální vybavení, protože ne všechny obce v rámci SO ORP Havířov disponují těmito prostředky.		
Metodika a výpočet:	Vývoj peněžních prostředků na zajištění a pokračování spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva obcí, které se přímo podílejí na spolupráci		

Tabulka č. 213: Indikátor 3

Cíl	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET SUBJEKTŮ PODÍLEJÍCÍ SE NA VZNIKU A REALIZACI PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ		
Měrná jednotka	počet		
Gestor indikátoru	Primátor/primátorka města Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Oblast prevence kriminality je další důležitou částí pro snižování kriminality v SO ORP Havířov. Preventivní činnost by byla cílena na rizikové skupiny mladých lidí okolo 15 let věku. Prevenci by mohly realizovat/podílet se neziskové organizace, školy, policejní složky, eventuálně bezpečnostní útvar/tým, který by byl vytvořen v rámci Projektu MOS.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání		

Tabulka č. 214: Indikátor 3.1

Cíl	Zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	POČET VYČLENĚNÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA FUNGOVÁNÍ PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ Z ROZPOČTŮ OBCÍ / SVAZKU / KRAJE / NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ ČI JINÝCH ZDROJŮ (NAPŘ. FONDŮ EU)		
Měrná jednotka	tis. Kč.		
Gestor indikátoru	Primátor/primátorka města Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí	Financování podle počtu obyvatel zapojených obcí
Skutečnost	0 % z rozpočtu obcí		
Popis měřítka:	Finanční prostředky budou vynaloženy na realizaci preventivních programů (typ programu se bude určovat pole dané situace v území, tak aby pokryl co nejširší část populace) pro všechny věkové kategorie.		
Metodika a výpočet:	Vývoj peněžních prostředků na zajištění a pokračování spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva obcí, které se přímo podílejí na spolupráci		

Tabulka č. 215: Indikátor 3.2

Cíl	Nedostatečná spolupráce obcí SO ORP Havířov na preventivních programech		
Číslo indikátoru	3.2		
Název indikátoru	POČET PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ PRO SENIORY A MLADISTVÉ		
Měrná jednotka	počet		
Gestor indikátoru	Primátor/primátorka města Havířov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Zavedena spolupráce	Spolupráce platí
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Realizace počtu preventivních programů pro seniory a mladistvé		
Metodika a výpočet:	Vývoj počtu zrealizovaných/realizovaných preventivních programů pro seniory a mladistvé		
Zdroj čerpání dat:	Hodnotící zpráva obcí, které se přímo podílejí na spolupráci		

7.3 Pravidla pro řízení strategie

7.3.1 SYSTÉM MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka č. 216: Řídící skupina

Složení řídící skupiny
Primátor statutárního města Havířova
Starosta obce Albrechtice
Starosta obce Horní Bludovice
Starosta obce Horní Suchá

Starosta obce Těřlicko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka č. 217: Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést bezpečnostní tým/útvary na území SO ORP Havířov k analytické činnosti	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města
1.2	Technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města
2.1	Aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti	Primátor/primátorka města Havířov
2.2	Zabezpečit technické a personální vybavení v řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov	Primátor/primátorka města Havířov
3.1.	Zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech
3.2.	Realizace preventivních programů pro seniory a mladistvé	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka č. 218: Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	ZAVEDENÍ BEZPEČNOSTNÍHO TÝMU	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města
2	POČET JEDNÁNÍ OBCÍ K OTÁZCE DOPRAVNÍ BEZPEČNOSTI	Starosta/starostka/obcí, primátor/primátorka města
3	Počet subjektů podílejících se na vzniku a realizaci preventivních programů	Primátor/primátorka města Havířov
1.1	Zavést bezpečnostní tým/útvár na území SO ORP Havířov k analytické činnosti	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města
1.2	Technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu	Starosta/starostka/ obcí, primátor/primátorka města
2.1	Aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti	Primátor/primátorka města Havířov
2.2	Zabezpečit technické a personální vybavení v řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov	Primátor/primátorka města Havířov
3.1.	Zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech
3.2.	Realizace preventivních programy pro seniory a mládež	Zastupitelé obcí ORP Havířov resp. obcí, které se přímo budou podílet na preventivních programech

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 7.12.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob

sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka č. 219: Zodpovědnost za implementaci strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2 SYSTÉM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty

(ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3 AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka č. 220: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka č. 221: Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet

té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o realnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

7.4 Závěr a postup zpracování

7.4.1 SHRUTÍ

Strategický dokument se oblastí bezpečnosti v ORP Havířov zabývá v bodech 7. až 7.4. Strategický dokument obsahuje popis bezpečnostní situace v Moravskoslezském kraji, kde patří i ORP Havířov, popis samotného ORP Havířov z hlediska hlavních faktorů ovlivňující bezpečnost obyvatel z pohledu situační a finanční analýzy a očekávaného vývoje. Obsahuje dále analýzu rizik a SWOT analýzu.

Na I. oficiálním setkání s představiteli obcí byl představen, upraven a následně schválen Nástin opatření. Následná opatření jsou představena ve třech okruzích: zavedení bezpečnostního útvaru/týmu na území ORP Havířov, spolupráce obcí ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti, zavedení spolupráce v rámci ORP Havířov na preventivních programech.

V bodech 7.2.2 až 7.2.4 jsou uvedeny vize, problémové okruhy, cíle a indikátory, které se vztahují k dané problematice a měly by být řešeny v dalším období po ukončení projektu realizovaném SMO ČR.

7.4.2 POPIS POSTUPU TVORBY STRATEGIE

Proces tvorby strategie vycházel z analytických podkladů centrálně dodaných, z podkladů odborů Magistrátu statutárního města Havířova, z podkladů obecních úřadů obcí Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko, z interních podkladů PČR a městské policie Havířov, z osobních konzultací se starosty jednotlivých obcí a socioekonomického atlasu Moravskoslezského kraje.

Závěry z jednání s motivujícími starosty, dalších neformálních setkání s uvedenými osobami, ze vzájemných konzultací se členy realizačního týmu projektu nejen v ORP Havířov, ze vzájemných konzultací s realizačními týmy v okolí a z I. oficiálního setkání s představiteli obcí byly také použity informace k dopracování strategického dokumentu.

7.5 Přílohy

7.5.1 SEZNAM ZKRATEK

Bc.	bakalář
č.	číslo
ČR	Česká republika
Ha	hektar
hl.m.	hlavní město
Ing.	inženýr
Kč	Korun českých
KŘP	Krajské ředitelství policie
MmH	Magistrát města Havířov
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MOS	meziobecní spolupráce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
obyv.	obyvatel
OOP	Obvodní oddělení policie
ORP	obec s rošířenou působností
os.	osob
PČR	Policie České republiky
RT	realizační tým
sb.	sbírka
SO	správní obvod
SŠ	střední škola
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TČ	trestný čin
tis.	tisíc
ZŠ	základní škola

8 ZÁVĚR, KONTAKTY

Práce na realizaci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností“ probíhaly na základě smlouvy mezi Svazem měst a obcí ČR a Statutárním městem Havířov (smluvní partner) ze dne 25. 10. 2013. Cílem projektu je posílení spolupráce mezi obcemi správního obvodu (ORP Havířov, Albrechtice u Českého Těšína, Horní Bludovice, Horní Suchá, Těrlicko). Strategie spolupráce vychází z předepsaných témat (oblastí) – aglomerace (včetně volitelné části – bezpečnost), školství, sociální služby, odpadové hospodářství a volitelného tématu – cestovní ruch. Každá oblast obsahuje analytickou část a na ní navazující část návrhovou. V průběhu zpracování byly závěry v jednotlivých oblastech diskutovány se starosty příslušných obcí, řediteli škol a s příslušnými pracovníky obecních úřadů a dalších subjektů. A byly vzaty v úvahu i závěry I. oficiálního setkání představitelů obcí (červen 2014).

Jak analytická část, tak i návrhová část byla zpracována dle předepsané osnovy a metodiky. Byla vždy upravena na základě oponentního řízení. Návrhová část obsahuje vždy vize, problémové okruhy, cíle, indikátory cílů a gestory indikátorů a byla obdobně upravena po oponentuře. Všechny tyto body jsou obsaženy ve výše uvedených odpovídajících kapitolách dokumentu.

Stěžejními cíly jsou:

1. V oblasti školství:
 - a. vybudování půdní vestavby (včetně vnitřního vybavení) na budově ZŠ a MŠ v Horních Bludovicích,
 - b. návrh legislativní úpravy – uzákonění povinné docházky dětí do posledního ročníku MŠ
2. V oblasti sociálních služeb:
 - a. řešení dostupnosti bydlení pro seniory – malometrážní byty,
 - b. zvýšení kapacity služby Domova se zvláštním režimem v Domově pro seniory Havířov,
 - c. vytvoření dostupné sítě terénních služeb v obcích ORP.
3. V oblasti odpadového hospodářství:
 - a. zvýšení výtěžnosti, zefektivnění třídění separovaných složek odpadů,
 - b. osvěta – Informační kampaň a informovanost o výsledcích OH,
 - c. navýšení kapacity stávající dotříd'ovací linky na území ORP Havířov.
4. V oblasti cestovního ruchu:
 - a. konference k turistickému ruchu v turistické oblasti,
 - b. společné propagační materiály,
 - c. stanovení kritérií výběru a seznamu vybraných turistických atraktivit a atrakcí,
 - d. záměr cyklostezek a cyklotras,
 - e. realizace výstavby.

5. V oblasti bezpečnosti v rámci aglomerace:
- a. zavést bezpečnostní tým/útvár na území SO ORP Havířov k analytické činnosti,
 - b. technické a personální vybavení bezpečnostního útvaru/týmu,
 - c. aktivní spolupráce obcí SO ORP Havířov v otázce dopravní bezpečnosti,
 - d. zabezpečit technické a personální vybavení k řešení zvýšení dopravní bezpečnosti v ORP Havířov,
 - e. zavést spolupráci v rámci SO ORP Havířov na preventivních programech pro všechny věkové skupiny,
 - f. počet preventivních programů pro seniory a mladistvé.

Území správního obvodu ORP Havířov se počítá, z hlediska rozlohy, v rámci Moravskoslezského kraje mezi obvody malé (rozloha 88 km², průměrná rozloha SO je v rámci kraje 247 km²), jeho součástí je pouze pět obcí (průměr v rámci kraje je 14), ale počtem obyvatel (92 319) je nadprůměrný (průměr v rámci kraje je 55 755). Navíc jeho součástí není žádná obec mající méně než 2 000 obyvatel. Z této charakteristiky vyplývá jistá specifická správního obvodu.

Z této charakteristiky, ze současného stavu spolupráce mezi jednotlivými obcemi obvodu a z přání představitelů obcí vyplývá upřímná snaha na další neformální spolupráci bez potřeby zakládat další dobrovolný svazek obcí (většina obcí je v současné době sdružena, mimo jiné, ve SMO ČR, ve Svazu měst a obcí okresu Karviná, v Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrady, atd.).

Smluvním partnerem SMO ČR je Statutární město Havířov. Na práci souhrnného dokumentu se podíleli členové realizačního týmu ve složení: Ing. Jakub Chlopečký (aglomerace), Mgr. Rudolf Šimek (školství), Mgr. Yvona Osmanczyková (sociální oblast), Ing. Iveta Slimáčková (odpadové hospodářství), Ing. Jaroslav Votýpka (cestovní ruch) a Bc. Přemysl Koch (asistent). Motivujícími starosty byli Ing. Zdeněk Osmanczyk (primátor, později zastupitel Havířova) a Ing. Vladislav Šipula (posléze Ing. Jindřich Feber) – starostové Albrechtic u Českého Těšína.

9 PŘÍLOHY

9.1 Seznam grafů

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	19
Graf č. 2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	175
Graf č. 3: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	175
Graf č. 4: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	176
Graf č. 5: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	176
Graf č. 6: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	176
Graf č. 7: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	177
Graf č. 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	177
Graf č. 9: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	178
Graf č. 10: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	178
Graf č. 11: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	178
Graf č. 12: Celková produkce odpadů, OO a NO na území ORP 2008 - 2012.....	268
Graf č. 13: Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů na území ORP 2008 - 2012.....	274
Graf č. 14: Separovaný sběr odpadů na území ORP 2008 - 2012.....	276
Graf č. 15: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP 2008 - 2012.....	282
Graf č. 16: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP 2008 - 2012	284
Graf č. 17: Nakládání s odpady celkově na území ORP 2008 - 2012.....	286
Graf č. 18: Nakládání s KO na území ORP 2008 - 2012	288
Graf č. 19: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP 2008 - 2012.....	290
Graf č. 20: Podíl množství BRKO na BRO a skládkování BRKO na území ORP 2008 - 2012	292
Graf č. 21: Míra nezaměstnanosti a dlouhodobá míra nezaměstnanosti v jednotlivých ORP Moravskoslezského kraje a za Moravskoslezský kraj za rok 2012	341
Graf č. 22: Vývoj trestné činnosti Územního odboru Karviná	363

Graf č. 23: Čerpání výdajů Městské policie Havířov podle charakteru	377
---	-----

9.2 Seznam map

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu	15
Mapa č. 2: Administrativní členění správního obvodu	41
Mapa č. 3: Mapa turistické oblasti	295
Mapa č. 4: Území ORP Havířov	338

9.3 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Celková kriminalita v krajích ČR v roce 2011 (TČ/10 tis. obyvatel) index kriminality.....	342
Obrázek č. 2: Majetková kriminalita v krajích ČR v roce 2011 – index majetkové kriminality (TČ/10 tis.ob.).....	343
Obrázek č. 3: Násilná kriminalita v krajích ČR v roce 2011 – index násilné kriminality	344
Obrázek č. 4: Celková kriminalita ČR po jednotlivých územních odborech PČR za rok 2011	345
Obrázek č. 5: Celková kriminalita ČR po jednotlivých územních odborech PČR za rok 2012	346
Obrázek č. 6: Hustota obyvatel na množství kriminality a obecně sledované parametry.....	348
Obrázek č. 7: Vývoj kriminality v ČR, MSK a Ostravě-městě v letech 1999 – 2010	349
Obrázek č. 8: Vývoj kriminality na území Ostravy v letech 2002 – 2011.....	350
Obrázek č. 9: Shlukování indexu sociální problémovosti v obcích MSK v roce 2010.....	356
Obrázek č. 10: Odhad počtu romských obyvatel zkoumaných sociálně vyloučených lokalit	359
Obrázek č. 11: Počet obyvatel v obcích, v nichž se nacházejí zkoumané sociálně vyloučené romské lokality	360

9.4 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii.....	8
Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	10
Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	12
Tabulka č. 4: Charakteristika území ORP	16
Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	18
Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	21
Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	22
Tabulka č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	23
Tabulka č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	28
Tabulka č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	28
Tabulka č. 11: Charakteristika domácností	29
Tabulka č. 12: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	30
Tabulka č. 13: Územní a strategické plánování	41
Tabulka č. 14: Popis klíčových aktérů	42
Tabulka č. 15: SWOT analýza	43
Tabulka č. 16: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	47
Tabulka č. 17: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Havířov.....	51
Tabulka č. 18: Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	52
Tabulka č. 19: Pracovníci ve školství ORP – v zařízeních zřizovaných obcemi.....	52
Tabulka č. 20: Počet ZŠ za ORP	56
Tabulka č. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	57
Tabulka č. 22: ZŠ zřizované obcemi.....	58
Tabulka č. 23: zřizované ZŠ krajem.....	59
Tabulka č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	60
Tabulka č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	60
Tabulka č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	61

Tabulka č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	61
Tabulka č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	62
Tabulka č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	62
Tabulka č. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP	63
Tabulka č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP	65
Tabulka č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	65
Tabulka č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	67
Tabulka č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	70
Tabulka č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	71
Tabulka č. 36: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem.....	73
Tabulka č. 37: Soukromé MŠ a MŠ zřizované krajem	73
Tabulka č. 38: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP - zřizované obcemi, popřípadě krajem	74
Tabulka č. 39: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP – soukromé MŠ	74
Tabulka č. 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	75
Tabulka č. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	77
Tabulka č. 42: Počet zařízení dle zřizovatelů dle obcí zřizované obcemi v ORP, pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy)	78
Tabulka č. 43: Školní družiny a školní kluby v ORP.....	78
Tabulka č. 44: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP.....	80
Tabulka č. 45: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	80
Tabulka č. 46: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	81
Tabulka č. 47: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	81
Tabulka č. 48: SVČ zřizované obcemi v ORP	82
Tabulka č. 49: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	82
Tabulka č. 50: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	82
Tabulka č. 51: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	83
Tabulka č. 52: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	84

Tabulka č. 53: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	86
Tabulka č. 54: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP.....	87
Tabulka č. 55: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	87
Tabulka č. 56: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	89
Tabulka č. 57: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	91
Tabulka č. 58: Poskytnutí neinvestičního transferu soukromým mateřským školám na území města Havířova.....	93
Tabulka č. 59: Struktura přírůstku obyvatel.....	100
Tabulka č. 60: Cíl 1.1.....	104
Tabulka č. 61: Cíl 1.2.....	105
Tabulka č. 62: Cíl 2.1.....	106
Tabulka č. 63: Cíl 2.2.....	107
Tabulka č. 64: Cíl 2.3.....	108
Tabulka č. 65: Indikátor 1.1.....	109
Tabulka č. 66: Indikátor 1.2.....	109
Tabulka č. 67: Indikátor 2.1.....	110
Tabulka č. 68: Indikátor 2.2.....	110
Tabulka č. 69: Indikátor 2.3.....	111
Tabulka č. 70: Řídící skupina.....	112
Tabulka č. 71: Správci cílů.....	112
Tabulka č. 72: Gestoři indikátorů.....	113
Tabulka č. 73: Zodpovědnost za implementaci strategie.....	114
Tabulka č. 74: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů.....	116
Tabulka č. 75: Vzor tabulky akčního plánu.....	116
Tabulka č. 76: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	123
Tabulka č. 77: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	124
Tabulka č. 78: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP.....	125

Tabulka č. 79: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	127
Tabulka č. 80: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	128
Tabulka č. 81: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	130
Tabulka č. 82: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	131
Tabulka č. 83: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	134
Tabulka č. 84: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	136
Tabulka č. 85: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	137
Tabulka č. 86: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	138
Tabulka č. 87: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	139
Tabulka č. 88: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	142
Tabulka č. 89: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	143
Tabulka č. 90: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	144
Tabulka č. 91: Analýza cílových (dotčených) skupin sociálních služeb.....	145
Tabulka č. 92: Registr rizik oblastí sociálních služeb správního obvodu	148
Tabulka č. 93: Cíl 1.1	162
Tabulka č. 94: Cíl 2.1	163
Tabulka č. 95: Cíl 2.2.....	165
Tabulka č. 96: Indikátor 1.1	166
Tabulka č. 97: Indikátor 2.1	167
Tabulka č. 98: Indikátor 2.2	167
Tabulka č. 99: Řídící skupina.....	168
Tabulka č. 100: Správci cílů.....	169
Tabulka č. 101: Gestoři indikátorů.....	169
Tabulka č. 102: Zodpovědnost za implementaci strategie	170
Tabulka č. 103: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů	171
Tabulka č. 104: Vzor tabulky akčního plánu	172

Tabulka č. 105: Poplatky za provoz systému nakládáním s odpadem	183
Tabulka č. 106: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	185
Tabulka č. 107: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	186
Tabulka č. 108: Třídící linky na území ORP, současný stav	189
Tabulka č. 109: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	189
Tabulka č. 110: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	190
Tabulka č. 111: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	191
Tabulka č. 112: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	192
Tabulka č. 113: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	192
Tabulka č. 114: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	194
Tabulka č. 115: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	195
Tabulka č. 116: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	195
Tabulka č. 117: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	196
Tabulka č. 118: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	197
Tabulka č. 119: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008 - 2012.....	200
Tabulka č. 120: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	201
Tabulka č. 121: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 - 2012.....	202
Tabulka č. 122: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008 - 2012	207
Tabulka č. 123: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012.....	209
Tabulka č. 124: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	210
Tabulka č. 125: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	211

Tabulka č. 126: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	212
Tabulka č. 127: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	213
Tabulka č. 128: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012	214
Tabulka č. 129: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012	215
Tabulka č. 130: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	216
Tabulka č. 131: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012	217
Tabulka č. 132: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 - 2012	219
Tabulka č. 133: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 - 2012	220
Tabulka č. 134: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008 - 2012	223
Tabulka č. 135: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP dle podkladů obcí.....	225
Tabulka č. 136: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP	226
Tabulka č. 137: Analýza cílových (dotčených) skupin	227
Tabulka č. 138: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	232
Tabulka č. 139: Cíl 1.1	252
Tabulka č. 140: Cíl 1.2	253
Tabulka č. 141: Cíl 2.1	254
Tabulka č. 142: Indikátor 1.1a	255
Tabulka č. 143: Indikátor 1.1b	255
Tabulka č. 144: Indikátor 1.1c	256
Tabulka č. 145: Indikátor 1.2a	256
Tabulka č. 146: Indikátor 1.2b	257
Tabulka č. 147: Indikátor 2.1	257
Tabulka č. 148: Řídící skupina.....	258

Tabulka č. 149: Správci cílů.....	258
Tabulka č. 150: Gestoři indikátorů.....	259
Tabulka č. 151: Zodpovědnost za implementaci strategie	260
Tabulka č. 152: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů	261
Tabulka č. 153: Vzor tabulky akčního plánu	262
Tabulka č. 154: Správní členění ČR.....	293
Tabulka č. 155: Základní údaje o turistické oblasti	293
Tabulka č. 156: Základní údaje o osídlení turistické oblasti (k 31.12.2012)	296
Tabulka č. 157: Ubytovací infrastruktura podle obcí, kategorií (hotel, penzion, kemp, ostatní) a lůžek	299
Tabulka č. 158: Návštěvnost	299
Tabulka č. 159: Počet sportovišť.....	303
Tabulka č. 160: Registr rizik	305
Tabulka č. 161: Cíl 1.1	314
Tabulka č. 162: Cíl 1.2	315
Tabulka č. 163: Cíl 1.3	315
Tabulka č. 164: Cíl 2.1	316
Tabulka č. 165: Cíl 2.2	317
Tabulka č. 166: Indikátor 1.1	318
Tabulka č. 167: Indikátor 1.2	318
Tabulka č. 168: Indikátor 1.3	319
Tabulka č. 169: Indikátor 2.1	320
Tabulka č. 170: Indikátor 2.2	320
Tabulka č. 171: Řídící skupina.....	321
Tabulka č. 172: Správci cílů.....	321
Tabulka č. 173: Gestoři indikátorů.....	322
Tabulka č. 174: Zodpovědnost za implementaci strategie	322
Tabulka č. 175: Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů.....	324
Tabulka č. 176: Základní informace o strategii.....	334

Tabulka č. 177: Typy nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji rok 2012	340
Tabulka č. 178: Územní rozložení kriminality v MSK podle okresů (údaje z roku 2011).....	346
Tabulka č. 179: Zatíženost územních odborů dle vybraných kritérií v územní působnosti KŘP MSK za rok 2011	347
Tabulka č. 180: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území Moravskoslezského kraje	357
Tabulka č. 181: Pořadí měst Moravskoslezského kraje	362
Tabulka č. 182: Vývoj trestné činnosti Územního obvodu Karviná	363
Tabulka č. 183: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2009.....	364
Tabulka č. 184: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2010.....	364
Tabulka č. 185 Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2011	365
Tabulka č. 186: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2012.....	365
Tabulka č. 187: Struktura a počty jednotlivých deliktů v obvodních odděleních PČR v ORP Havířov za rok 2013.....	366
Tabulka č. 188: Akce pořádané městskou policií Havířov v roce 2014 v rámci prevence kriminality a bezpečnosti	367
Tabulka č. 189: Vývoj trestné činnosti v územním obvodu obce Albrechtice	369
Tabulka č. 190: Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko.....	369
Tabulka č. 191: Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko	370
Tabulka č. 192: Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko.....	370
Tabulka č. 193: Vývoj trestných činů ve městě Havířov část Havířov 3 (lokalita starý Šumbark) za rok 2013	371
Tabulka č. 194: Vývoj trestných činů ve městě Havířov část Havířov 1 za rok 2013	372
Tabulka č. 195: Vývoj v oblasti přestupků ve služebním obvodu OOP Těrlicko.....	373
Tabulka č. 196: Počet případů se znaky domácího násilí evidovaných OOP Těrlicko	374
Tabulka č. 197: Počet případů řízení pod vlivem alkoholu evidovaných OOP Těrlicko.....	374
Tabulka č. 198 Trestné činy na území obce Těrlicko v roce 2013.....	375
Tabulka č. č. 199: Čerpání výdajů Městské policie Havířov podle charakteru	376
Tabulka č. 200: Analýza rizik	378

Tabulka č. 201: Cíl 1.1	390
Tabulka č. 202: Cíl 1.2	391
Tabulka č. 203: Cíl 2.1	392
Tabulka č. 204: Cíl 2.2	392
Tabulka č. 205: Cíl 3.1	393
Tabulka č. 206: Cíl 3.2	394
Tabulka č. 207: Indikátor 1	395
Tabulka č. 208: Indikátor 1.1	395
Tabulka č. 209: Indikátor 1.2	396
Tabulka č. 210: Indikátor 2	396
Tabulka č. 211: Indikátor 2.1	397
Tabulka č. 212: Indikátor 2.2	397
Tabulka č. 213: Indikátor 3	398
Tabulka č. 214: Indikátor 3.1	398
Tabulka č. 215: Indikátor 3.2	399
Tabulka č. 216: Řídící skupina.....	399
Tabulka č. 217: Správci cílů.....	400
Tabulka č. 218: Gestoři indikátorů.....	401
Tabulka č. 219: Zodpovědnost za implementaci strategie	402
Tabulka č. 220: Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů	404
Tabulka č. 221: Vzor tabulky akčního plánu	404

